

Conselleria d'Educació, Cultura i Esport

RESOLUCIÓ de 5 de juliol de 2019, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que imparteixen Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat durant el curs 2019-2020. [2019/7221]

La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, és la llei bàsica del sistema educatiu. Aquesta ha estat modificada per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa. D'altra banda, el Reial Decret llei 5/2016, de 9 de desembre, sobre mesures urgents per a l'ampliació del calendari d'implantació de la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, canvia la disposició final cinquena de l'esmentada llei. Concretament, per a l'Educació Secundària Obligatoria estableix que, fins a l'entrada en vigor de la normativa resultant del Pacte d'Estat Social i Polític per l'Educació, l'avaluació regulada en l'article 29 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, mancarà d'efectes acadèmics i el títol de graduat en Educació Secundària Obligatoria permetrà accedir indistintament a qualsevol dels ensenyaments postobligatoris. Quant al Batxillerat, durant aquest període, l'avaluació regulada en l'article 36 bis de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, no serà necessària per a obtindre el títol de Batxiller.

El Reial decret 562/2017, de 2 de juny, pel qual es regulen les condicions per a l'obtenció dels títols de graduat en Educació Secundària Obligatoria i de Batxiller, d'acord amb el que es disposa en el Reial Decret llei 5/2016, de 9 de desembre, de mesures urgents per a l'ampliació del calendari d'implantació de la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, canvia la disposició final cinquena de l'esmentada llei i té com a objecte determinar, fins a l'entrada en vigor de la normativa resultant del Pacte d'Estat Social i Polític per l'Educació, les condicions per a l'obtenció dels títols de graduat en Educació Secundària Obligatoria i de Batxiller.

A més del que s'ha dit més amunt, la disposició transitòria onzena de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, estableix que, per a les matèries la regulació de les quals aquesta llei orgànica remet a ulteriors disposicions reglamentàries, i mentre aquestes no siguin dictades, seran aplicables, en cada cas, les normes d'aquest rang que ho eren fins a l'entrada en vigor de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig. Per tant, per a aquest curs acadèmic 2019-2020, continuen aplicant-se, entre altres normes, tots aquells preceptes que no s'oposen a una norma del mateix rang però dictada amb posterioritat, o de rang superior, continguts en el Decret 234/1997, de 2 de setembre, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional dels instituts d'Educació Secundària (DOGV 3073, 08.09.1997), i en l'Ordre de 29 de juny de 1992, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, per la qual s'aproven les instruccions que regulen l'organització i el funcionament dels centres docents que imparteixen ensenyaments de segon cicle d'Educació Infantil, Preescolar, Primària, General Bàsica, Educació Especial, Secundària Obligatoria, Batxillerat i Formació Professional, sostinguts amb fons públics i dependents de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència de la Generalitat Valenciana (DOGV 1826, 15.07.1992).

D'altra banda, en el Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell, pel qual es modifica el Decret 87/2015, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatoria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana (DOGV 8284, 30.04.2018), es creen les matèries Competència Comunicativa Oral Primera Llengua Estrangera, Projecte Interdisciplinari, Tallers d'Aprofundiment i Tallers de Reforç en Educació Secundària Obligatoria, i la matèria Educació Físicoesportiva i Salut en segon curs de Batxillerat. A més d'això, també s'augmenten les sessions dedicades exclusivament a la pràctica oral en la matèria Primera Llengua Estrangera i s'inclou la matèria Història de la Filosofia com a matèria obligatòria en segon de Batxillerat de les modalitats de Ciències i d'Humanitats i Ciències Socials.

La Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià

Conselleria de Educación, Cultura y Deporte

RESOLUCIÓN de 5 de julio de 2019, del secretario autonómico de Educación y Formación Profesional, por la que se aprueban las instrucciones para la organización y el funcionamiento de los centros que imparten Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato durante el curso 2019-2020. [2019/7221]

La Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación, es la ley básica del sistema educativo. Esta ha sido modificada por la Ley orgánica 8/2013 de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa. Por otro lado, el Real Decreto ley 5/2016, de 9 de diciembre, sobre medidas urgentes para la ampliación del calendario de implantación de la Ley orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa, cambia la disposición final quinta de la mencionada ley. Concretando, para la Educación Secundaria Obligatoria establece que, hasta la entrada en vigor de la normativa resultante del Pacto de Estado Social y Político por la Educación, la evaluación regulada en el artículo 29 de la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, carecerá de efectos académicos y el título de graduado en Educación Secundaria Obligatoria permitirá acceder indistintamente a cualquiera de las enseñanzas postobligatorias. En cuanto al Bachillerato, durante este periodo, la evaluación regulada en el artículo 36 bis de la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, no será necesaria para obtener el título de Bachiller.

El Real decreto 562/2017, de 2 de junio, por el que se regulan las condiciones para la obtención de los títulos de graduado en Educación Secundaria Obligatoria y de Bachiller, de acuerdo con lo dispuesto en el Real Decreto ley 5/2016, de 9 de diciembre, de medidas urgentes para la ampliación del calendario de implantación de la Ley orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa, cambia la disposición final quinta de la mencionada ley y tiene como objeto determinar, hasta la entrada en vigor de la normativa resultante del Pacto de Estado Social y Político por la Educación, las condiciones para la obtención de los títulos de graduado en Educación Secundaria Obligatoria y de Bachiller.

Además de lo anterior, la disposición transitoria undécima de la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación, establece que para las materias cuya regulación esta ley orgánica remite a ulteriores disposiciones reglamentarias, y mientras estas no sean dictadas, serán aplicables, en cada caso, las normas de este rango que lo eran hasta la entrada en vigor de la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo. Por lo tanto, para este curso académico 2019-2020, continúan aplicándose, entre otras normas, todos aquellos preceptos que no se oponen a una norma del mismo rango pero dictada con posterioridad, o de rango superior, contenidos en el Decreto 234/1997, de 2 de septiembre, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de los institutos de Educación Secundaria (DOGV 3073, 08.09.1997), y en la Orden de 29 de junio de 1992, de la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia, por la que se aprueban las instrucciones que regulan la organización y el funcionamiento de los centros docentes que imparten enseñanzas de segundo ciclo de Educación Infantil, Preescolar, Primaria, General Básica, Educación Especial, Secundaria Obligatoria, Bachillerato y Formación Profesional, sostenidos con fondos públicos y dependientes de la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia de la Generalitat Valenciana (DOGV 1826, 15.07.1992).

Por otro lado, en el Decreto 51/2018, de 27 de abril, del Consell, por el que se modifica el Decreto 87/2015, por el que se establece el currículo y se despliega la ordenación general de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunitat Valenciana (DOGV 8284, 30.04.2018), se crean las materias Competencia Comunicativa Oral Primera Lengua Extranjera, Proyecto Interdisciplinario, Talleres de Profundización y Talleres de Refuerzo en Educación Secundaria Obligatoria, y la materia Educación Físicodeportiva y Salud en segundo curso de Bachillerato. Además, también se aumentan las sesiones dedicadas exclusivamente a la práctica oral en la materia Primera Lengua Extranjera y se incluye la materia Historia de la Filosofía como materia obligatoria en segundo de Bachillerato de las modalidades de Ciencias y de Humanidades y Ciencias Sociales.

La Ley 4/2018, de 21 de febrero, de la Generalitat, por la que se regula y promueve el plurilingüismo en el sistema educativo valen-

(DOG 8240, 22.02.2018), estableix el programa plurilingüe i intercultural en tots els centres i regula l'elaboració del Projecte lingüístic de centre.

L'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'avaluació en Educació Secundària Obligatoria, en Batxillerat i en els ensenyaments de l'educació de les persones adultes a la Comunitat Valenciana (DOG 8146, 10.10.2017), inclou i matisa els aspectes relacionats amb l'avaluació, concreta alguns procediments administratius i estableix els models dels documents oficials d'avaluació per a aquestes etapes.

La Llei 15/2017, de 10 de novembre, de la Generalitat, de polítiques integrals de joventut (DOG 8168, 13.11.2017), defineix el seu àmbit d'aplicació a les persones entre 12 i 30 anys, les dues edats incloses, i estableix que els poders públics impulsaran la cultura participativa de les persones joves per tal de millorar els sistemes i les estructures democràtiques, i també garantir-los l'exercici d'un paper actiu de transformació i el canvi de la societat amb la seua intervenció en els afers públics.

La Llei 10/2014, de 29 de desembre, de la Generalitat, de salut de la Comunitat Valenciana (DOG 7434, 31.12.2014), modificada per la Llei 8/2018, de 20 d'abril, de la Generalitat, estableix en l'article 54, Drets generals i àmbit d'aplicació, que tots els menors tenen dret a la protecció i a l'atenció sanitària, així com a les cures necessàries per a la seua salut i benestar en la seua qualitat d'usuari i pacients del Sistema Valencià de Salut. L'article 59 estableix que les accions en matèria de salut escolar exigeixen l'actuació coordinada dels departaments competents en matèria de sanitat i educació. L'Estratègia autonòmica de salut mental (2016-2020) inclou dins de la línia estratègica 2 «Atenció a les persones amb problemes de salut mental», elaborar un protocol entre Educació i Salut Mental per a la detecció i atenció precoç d'aquestes. Aquest protocol s'estableix en la Resolució conjunta d'11 de desembre de 2017, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, per la qual es dicten instruccions per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que puga presentar un problema de salut mental (DOG 8196, 22.12. 2017).

La Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència (DOG 8450, 24.12.2018) esmenta el Pla d'igualtat i convivència, i s'indica que en tots els procediments s'ha de respectar un espai de comunicació amb els menors, i obliga a fer complir els apartats 1 i 3 de l'article 17 de la Llei respecte del dret de les persones menors d'edat a ser informades, oïdes i escoltades. En l'article 10 es tracta l'abordatge integral de la violència contra la infància i l'adolescència.

La Llei 8/2017, de 7 d'abril, de la Generalitat, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana, tracta en el CAPÍTOL II diferents mesures en l'àmbit de l'educació en matèria d'identitat i expressió de gènere, diversitat sexual i familiar (DOG 8436, 03.12.2018).

La Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI, tracta en determinats articles mesures a tindre en compte en l'àmbit de l'educació.

A més a més, diferents estratègies i plans han incorporat mesures específiques en l'àmbit educatiu, com l'Estratègia d'educació per al desenvolupament en l'àmbit formal de la Comunitat Valenciana 2017-2021, el Pla valencià d'inclusió i cohesió social (VICS), l'Estratègia valenciana per a la igualtat i la inclusió del poble gitano 2018-2023, l'Estratègia valenciana per a la igualtat de tracte, la no-discriminació i la prevenció dels delictes d'odi 2010-2014 o el Pla director de coeducació.

El Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es desenvolupen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià (DOG 8356, 07.08.2018), té per objecte establir i regular els principis i les actuacions encaminades al desenvolupament d'un model inclusiu en el sistema educatiu valencià per a fer efectius els principis d'equitat i igualtat d'oportunitats en l'accés, participació, permanència i progrés de tot l'alumnat, i aconseguir que els centres docents es constituisquen en elements dinamitzadors de la transformació social cap a la igualtat i la plena inclusió de totes les persones, en especial d'aquelles que es troben en situació de major vulnerabilitat i en risc d'exclusió.

ciano (DOG 8240, 22.02.2018), establece el programa plurilingüe e intercultural en todos los centros y regula la elaboración del Proyecto lingüístico de centro.

La Orden 38/2017, de 4 de octubre, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se regula la evaluación en Educación Secundaria Obligatoria, en Bachillerato y en las enseñanzas de la Educación de las Personas Adultas en la Comunitat Valenciana (DOG 8146, 10.10.2017), recoge y matiza los aspectos relacionados con la evaluación, concreta algunos procedimientos administrativos y establece los modelos de los documentos oficiales de evaluación para estas etapas.

La Ley 15/2017, de 10 de noviembre, de la Generalitat, de políticas integrales de juventud (DOG 8168, 13.11.2017), define su ámbito de aplicación en las personas de entre 12 y 30 años, ambas edades incluidas, y establece que los poderes públicos impulsarán la cultura participativa de las personas jóvenes para mejorar los sistemas y las estructuras democráticas y, también, garantizarles el ejercicio de un papel activo de transformación y cambio de la sociedad con su intervención en los asuntos públicos.

La Ley 10/2014, de 29 de diciembre, de la Generalitat, de salud de la Comunitat Valenciana (DOG 7434, 31.12.2014), modificada por la Ley 8/2018, de 20 de abril, de la Generalitat, establece en el artículo 54, Derechos generales y ámbito de aplicación, que todos los menores tienen derecho a la protección y a la atención sanitaria, así como a los cuidados necesarios para su salud y bienestar en su calidad de usuarios y pacientes del Sistema Valenciano de Salud. El artículo 59 establece que las acciones en materia de salud escolar exigen la actuación coordinada de los departamentos competentes en materia de sanidad y educación. La estrategia autonómica de salud mental (2016-2020) incluye dentro de la línea estratégica 2: Atención a las personas con problemas de salud mental, elaborar un protocolo entre Educación y Salud Mental para la detección y atención precoz. Este protocolo se establece en la Resolución conjunta de 11 de diciembre de 2017, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte y de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública, por la que se dictan instrucciones para la detección y la atención precoz del alumnado que pueda presentar un problema de salud mental (DOG núm.8196, de 22.12. 2017).

La Ley 26/2018, de 21 de diciembre, de la Generalitat, de derechos y garantías de la infancia y adolescencia (DOG 8450, 24.12.2018) menciona el Plan de igualdad y convivencia y se indica que en todos los procedimientos se ha de respetar un espacio de comunicación con los menores, y obliga a hacer cumplir los apartados 1 y 3 del artículo 17 de la ley respecto del derecho de las personas menores de edad a ser informadas, oídas y escuchadas. En el artículo 10, se trata el abordaje integral de la violencia contra la infancia y la adolescencia..

La Ley 8/2017, de 7 de abril, de la Generalitat, integral del reconocimiento del derecho a la identidad y a la expresión de género en la Comunitat Valenciana, trata en su CAPÍTULO II, diferentes medidas en el ámbito de la educación en materia de identidad y expresión de género, diversidad sexual y familiar (DOG 8436, 03.12.2018).

La Ley 23/2018, de 29 de noviembre, de la Generalitat, de igualdad de las personas LGTBI, trata, en determinados artículos, medidas a tener en cuenta en el ámbito de la educación.

Además, diferentes estrategias y planes han incorporado medidas específicas en el ámbito educativo, como la Estrategia de Educación para el Desarrollo en el ámbito formal de la Comunitat Valenciana 2017-2021, el Plan valenciano de inclusión y cohesión social (VICS), la Estrategia valenciana para la igualdad y la inclusión del pueblo gitano 2018-2023, la Estrategia valenciana para la igualdad de trato, la no discriminación y la prevención de los delitos de odio 2010-2014 o el Plan director de coeducación.

El Decreto 104/2018, de 27 de julio, del Consell, por el que se desarrollan los principios de equidad y de inclusión en el sistema educativo valenciano (DOG 8356, 07.08.2018), tiene por objeto establecer y regular los principios y las actuaciones encaminadas al desarrollo de un modelo inclusivo en el sistema educativo valenciano para hacer efectivos los principios de equidad e igualdad de oportunidades en el acceso, participación, permanencia y progreso de todo el alumnado, y conseguir que los centros docentes se constituyan en elementos dinamizadores de la transformación social hacia la igualdad y la plena inclusión de todas las personas, en especial de aquellas que se encuentran en situación de mayor vulnerabilidad y en riesgo de exclusión.

L'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià (DOGV 8540, 03.05.2019), té per objecte regular l'organització de la resposta educativa en els centres docents, en el marc de l'educació inclusiva, a fi de garantir l'accés, la participació, la permanència i el progrés de tot l'alumnat, com a nucli del dret fonamental a l'educació i des dels principis de qualitat, igualtat d'oportunitats, equitat i accessibilitat universal.

Convé, per tant, dictar instruccions per al curs acadèmic 2019-2020 respecte a les mesures d'ordenació acadèmica entorn de la coordinació docent i l'elaboració del Projecte educatiu i de la Programació general anual, els horaris lectius, l'opcionalitat i altres aspectes didàctics i organitzatius en els quals s'han de tindre en compte en tot moment els principis coeducatius de manera transversal, tenint en compte la Llei 15/2017, de 10 de novembre, de la Generalitat, de polítiques integrals de joventut (DOGV 8168, 13.11.2017).

Aquests principis són:

- L'eliminació dels prejudicis, els estereotips i els rols en funció del sexe, construïts segons els patrons socioculturals de conducta assignats a dones i homes, per tal de garantir per a tot l'alumnat possibilitats de desenvolupament personal integral.

- La prevenció de la violència contra les dones, mitjançant l'aprenentatge de mètodes no violents per a la resolució de conflictes i de models de convivència basats en la diversitat i en el respecte a la igualtat de drets i oportunitats de dones i homes.

- Els llibres de text i altres materials didàctics que s'utilitzen o es proposen en els projectes d'innovació educativa han d'integrar els objectius coeducatius assenyalats. Així mateix, s'ha d'utilitzar un llenguatge no sexista i en les imatges s'ha de garantir una presència equilibrada i no estereotipada de dones i homes.

- La capacitació de l'alumnat perquè l'elecció de les opcions acadèmiques es realitze lliure de condicionaments basats en el gènere.

De conformitat amb el Decret 5/2019, de 16 de juny, del president de la Generalitat, pel qual es determinen el nombre i la denominació de les conselleries, i les seues atribucions (DOGV 8572, 17.06.2019), i el Decret 7/2019, de 20 de juny, del president de la Generalitat, pel qual es determinen les secretaries autonòmiques de l'Administració del Consell (DOGV 8576, 21.06.2019), resolc:

Apartat únic

Aprovar les instruccions incloses en l'annex únic, a les quals haurà d'ajustar-se l'organització i el funcionament dels centres educatius que imparteixen Educació Secundària durant el curs acadèmic 2019-2020.

València, 5 de juliol de 2019.– El secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional: Miguel Soler Gracia.

ANNEX ÚNIC *Instruccions d'organització i funcionament durant el curs 2019-2020*

Sumari

1. PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE
  - 1.1. Consideracions generals
  - 1.2. Continguts del Projecte educatiu de centre
    - 1.2.1. Valors, objectius i prioritats d'actuació, d'acord amb la identitat del centre
    - 1.2.2. Criteris bàsics per a l'orientació de mesures organitzatives i de funcionament del centre
      - 1.2.3. Plans i Programes del centre
        - 1.2.3.1. Pla de normalització lingüística
        - 1.2.3.2. Disseny particular dels Programes lingüístics que aplique el centre

La Orden 20/2019, de 30 de abril, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se regula la organización de la respuesta educativa para la inclusión del alumnado en los centros docentes sostenidos con fondos públicos del sistema educativo valenciano (DOGV 8540, 03.05.2019), tiene por objeto regular la organización de la respuesta educativa en los centros docentes, en el marco de la educación inclusiva, a fin de garantizar el acceso, la participación, la permanencia y el progreso de todo el alumnado, como núcleo del derecho fundamental a la educación y desde los principios de calidad, igualdad de oportunidades, equidad y accesibilidad universal.

Conviene, por lo tanto, dictar instrucciones para el curso académico 2019-2020 respecto a las medidas de ordenación académica en torno a la coordinación docente y la elaboración del Proyecto educativo y de la Programación general anual, los horarios lectivos, la optionalidad y otros aspectos didáctico-organizativos en los que se ha de tener en cuenta en todo momento los principios coeducativos de manera transversal, teniendo en cuenta la Ley 15/2017, de 10 de noviembre, de la Generalitat, de políticas integrales de juventud (DOGV 8168, 13.11.2017).

Estos principios son:

- La eliminación de los prejuicios, estereotipos y roles en función del sexo, construidos según los patrones socioculturales de conducta asignados a mujeres y hombres, para garantizar a todo el alumnado posibilidades de desarrollo personal integral.

- La prevención de la violencia contra las mujeres, mediante el aprendizaje de métodos no violentos para la resolución de conflictos y de modelos de convivencia basados en la diversidad y en el respecto a la igualdad de derechos y oportunidades de mujeres y hombres.

- Los libros de texto y otros materiales didácticos que se utilizan o se proponen en los proyectos de innovación educativa han de integrar los objetivos coeducativos señalados. Así mismo, se ha de utilizar un lenguaje no sexista y en las imágenes garantizar una presencia equilibrada y no estereotipada de mujeres y hombres.

- La capacitación del alumnado para que la elección de las opciones académicas se realice libre de condicionamientos basados en el género.

De conformidad con el Decreto 5/2019, de 16 de junio, del presidente de la Generalitat, por el que se determinan el número y la denominación de las consellerías, y sus atribuciones (DOGV 8572, 17.06.2019), y el Decreto 7/2019, de 20 de junio, del presidente de la Generalitat, por el que se determinan las secretarías autonómicas de la Administración del Consell (DOGV 8576, 21.06.2019), resuelvo:

Apartado único

Aprobar las instrucciones incluidas en el anexo único, a las que deberán ajustarse la organización y el funcionamiento de los centros educativos que imparten Educación Secundaria durante el curso académico 2019-2020.

València, 5 de julio de 2019.– El secretario autonómico de Educación y Formación Profesional: Miguel Soler Gracia.

ANEXO ÚNICO *Instrucciones de organización y funcionamiento durante el curso 2019-2020*

Sumari

1. PROYECTO EDUCATIVO DE CENTRO
  - 1.1. Consideraciones generales
  - 1.2. Contenidos del Proyecto educativo de centro
    - 1.2.1. Valores, objetivos y prioridades de actuación, de acuerdo con la identidad del centro
    - 1.2.2. Criterios básicos para la orientación de medidas organizativas y de funcionamiento del centro
      - 1.2.3. Planes y Programas del centro
        - 1.2.3.1. Plan de normalización lingüística
        - 1.2.3.2. Diseño particular de los Programas lingüísticos que aplica el centro
      - 1.2.3.3. Proyecto lingüístico de centro del Programa de educación plurilingüe e intercultural

- 1.2.3.3. Projecte lingüístic de centre del Programa d'educació plurilingüe i intercultural
- 1.2.3.4. Concreció curricular
- 1.2.3.5. Programa de reutilització, reposició i renovació de llibres de text i material curricular
- 1.2.3.6. Pla per al foment de la lectura
- 1.2.3.7. Pla d'igualtat i convivència
- 1.2.3.8. Reglament de règim interior, amb les normes bàsiques de convivència
- 1.2.3.9. Pla d'atenció a la diversitat i la inclusió educativa
- 1.2.3.10. Pla d'orientació acadèmica i professional
- 1.2.3.11. Pla d'accio tutorial
- 1.2.3.12. Transició entre etapes i modalitats d'escolarització
- 1.2.3.13. Pla de formació permanent del professorat per al desenvolupament del Projecte educatiu
- 1.2.3.14. Projecte educatiu del menjador escolar
- 1.2.3.15. Altres projectes i programes desenvolupats pel centre
- 1.3. Aprovació, difusió, seguiment i evaluació del Projecte educatiu

2. PROGRAMACIÓ GENERAL ANUAL

- 2.1. Consideracions generals
- 2.2. Continguts de la PGA
- 2.2.1. Informació administrativa
  - 2.2.1.1. Horari general
  - 2.2.1.2. Calendari d'avaluacions i recuperacions
  - 2.2.1.3. Calendari de reunions dels òrgans col·legiats del centre, de lliurament de la informació i d'entrevistes als representants legals de l'alumnat
  - 2.2.1.4. Actualització dels requisits lingüístics per a la catalogació de llocs
  - 2.2.1.5. Altres aspectes
  - 2.2.2. Pla d'actuació per a la millora
    - 2.2.2.1. Revisió del Projecte educatiu de centre
    - 2.2.2.2. Concreció anual del Projecte lingüístic de centre o del Disseny particular del programa
      - 2.2.2.2.a. Aplicació dels Programes lingüístics
      - 2.2.2.2.b. Concreció de l'aplicació del Pla de normalització lingüística
    - 2.2.2.3. Criteris pedagògics per a l'elaboració dels horaris de l'alumnat
    - 2.2.2.4. Concreció del currículum
      - 2.2.2.4.a. Programacions didàctiques
      - 2.2.2.4.b. Llibres de text i altres materials curriculars
      - 2.2.2.4.c. Productes de suport per a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat
      - 2.2.2.4.d. Matèries cofinançades pel Fons Social Europeu
      - 2.2.2.4.e. Programa d'orientació i reforç per a l'avanç i suport en l'educació
      - 2.2.2.4.f. Programació anual del departament d'orientació
    - 2.2.2.5. Programa anual de formació permanent del professorat del centre
    - 2.2.2.6. Programa anual del menjador escolar
    - 2.2.2.7. Programa anual d'activitats complementàries i extraescolars i serveis complementaris
    - 2.2.2.8. Altres concrecions del Projecte educatiu
    - 2.2.2.9. Mecanismes d'avaluació de les mesures de millora adoptades com a conseqüència dels resultats obtinguts en les evaluacions
  - 2.3. Elaboració, aprovació i tramitació de la PGA
  - 2.4. Memòria de final de curs
- 3. ÒRGANS DE COORDINACIÓ DOCENT
  - 3.1. Comissió de coordinació pedagógica. Composició i funcions
  - 3.2. Departaments didàctics
  - 3.3. Departament d'orientació. Composició i funcions
  - 3.4. Equip de suport a la inclusió
  - 3.5. Tutories
  - 3.6. Departament d'activitats complementàries i extraescolars
  - 3.7. Altres figures de coordinació
    - 3.7.1. Persona coordinadora d'Educació Secundària Obligatoria
    - 3.7.2. Persona coordinadora de l'aula de Informàtica
    - 3.7.3. Persona coordinadora de les tecnologies de la informació y comunicació
    - 3.7.4. Persona coordinadora de formació en el centre

- 1.2.3.4. Concreció curricular
- 1.2.3.5. Programa de reutilització, reposició y renovació de libros de texto y material curricular
  - 1.2.3.6. Plan para el fomento de la lectura
  - 1.2.3.7. Plan de igualdad y convivencia
  - 1.2.3.8. Reglamento de régimen interior, con las normas básicas de convivencia
  - 1.2.3.9. Plan de atención a la diversidad y la inclusión educativa
  - 1.2.3.10. Plan de orientación académica y profesional
  - 1.2.3.11. Plan de acción tutorial
  - 1.2.3.12. Transición entre etapas y modalidades de escolarización
  - 1.2.3.13. Plan de formación permanente del profesorado para el desarrollo del Proyecto educativo
  - 1.2.3.14. Proyecto educativo del comedor escolar
  - 1.2.3.15. Otros proyectos y programas desarrollados por el centro
- 1.3. Aprobación, difusión, seguimiento y evaluación del Proyecto educativo

2. PROGRAMACIÓN GENERAL ANUAL

- 2.1. Consideraciones generales
- 2.2. Contenidos de la PGA
  - 2.2.1. Información administrativa
    - 2.2.1.1. Horario general
    - 2.2.1.2. Calendario de evaluaciones y recuperaciones
    - 2.2.1.3. Calendario de reuniones de los órganos colegiados del centro, de entrega de la información y de entrevistas a los representantes legales del alumnado
    - 2.2.1.4. Actualización de los requisitos lingüísticos para la catalogación de puestos
    - 2.2.1.5. Otros aspectos
    - 2.2.2. Plan de actuación para la mejora
      - 2.2.2.1. Revisión del Proyecto educativo de centro
      - 2.2.2.2. Concreción anual del Proyecto lingüístico de centro o del diseño particular del programa
        - 2.2.2.2.a. Aplicación de los Programas lingüísticos
        - 2.2.2.2.b. Concreción de la aplicación del Plan de normalización lingüística
        - 2.2.2.3. Criterios pedagógicos para la elaboración de los horarios del alumnado
        - 2.2.2.4. Concreción del currículo
          - 2.2.2.4.a. Programaciones didácticas
          - 2.2.2.4.b. Libros de texto y otros materiales curriculares
          - 2.2.2.4.c. Productos de apoyo para el alumnado con necesidades educativas especiales derivadas de discapacidad
          - 2.2.2.4.d. Materias cofinanciadas por el Fondo Social Europeo
          - 2.2.2.4.e. Programa de Orientación y Refuerzo para el Avance y Apoyo en la Educación
          - 2.2.2.4.f. Programación anual del departamento de orientación
          - 2.2.2.5. Programa anual de formación permanente del profesorado del centro
          - 2.2.2.6. Programa anual del comedor escolar
          - 2.2.2.7. Programa anual de actividades complementarias y extraescolares y servicios complementarios
          - 2.2.2.8. Otras concreciones del Proyecto Educativo
          - 2.2.2.9. Mecanismos de evaluación de las medidas de mejora adoptadas como consecuencia de los resultados obtenidos en las evaluaciones
    - 2.3. Elaboración, aprobación y tramitación de la PGA
    - 2.4. Memoria de final de curso

3. ÓRGANOS DE COORDINACIÓN DOCENTE

- 3.1. Comisión de coordinación pedagógica. Composición y funciones
- 3.2. Departamentos didácticos
- 3.3. Departamento de orientación. Composición y funciones
- 3.4. Equipo de apoyo a la inclusión
- 3.5. Tutorías
- 3.6. Departamento de actividades complementarias y extraescolares
- 3.7. Otras figuras de coordinación
  - 3.7.1. Persona coordinadora de Educación Secundaria Obligatoria
  - 3.7.2. Persona coordinadora del aula de Informática
  - 3.7.3. Persona coordinadora de las tecnologías de la información y comunicación
  - 3.7.4. Persona coordinadora de formación en el centro

3.7.3. Persona coordinadora de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC)
 3.7.4. Persona coordinadora de formació al centre
 3.7.5. Persona coordinadora d'igualtat i convivència
 3.7.6. Persona coordinadora del Programa de reutilització de llibres i materials curriculars
4. PERSONAL NO DOCENT ESPECIALITZAT DE SUPORT A LA INCLUSIÓ
5. PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS
6. PROFESSORAT
 6.1. Horari del professorat
 6.1.1. Horari general
 6.1.2. Hores lectives setmanals
 6.1.3. Hores complementàries setmanals: fins a 6 hores
 6.1.4. Hores complementàries de còmput mensual: 5 hores
 6.1.5. Hores de preparació de classes i perfeccionament: 07.30 hores
 6.2. Elaboració dels horaris
 6.2.1. Regulació
 6.2.2. Distribució de torns, matèries i cursos. Ordre d'elecció entre el professorat
 6.2.3. Horari de l'equip directiu
 6.2.4. Horari del professorat d'Orientació Educativa
 6.3. Compliment de l'horari
 6.4. Plantilla de professorat. Restes horàries
 6.5. Insuficiència o mancança d'horari
 6.6. Habilitacions transitòries
 6.7. Docents amb insuficiència d'horari en els dos primers cursos d'ESO
 6.7.1. Prioritat per a determinar els docents amb insuficiència horària
 6.7.2. Prioritat per a l'elecció d'horaris
 6.8. Atribució docent del professorat d'Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat
 6.9. Substitució de docents
 6.10. Notificació de la participació en l'exercici del dret de vaga del personal docent i no docent
 6.11. Prevenció de riscos laborals en el sector docent
 6.11.1 Adaptació de llocs de treball
 6.11.2 Delegats de prevenció de riscos laborals
7. ENSENYAMENTS
 7.1. Educació Secundària Obligatoria
 7.1.1. Avaluació dels processos d'aprenentatge i ensenyament
 7.1.2. Promoció
 7.1.3. Titulació
 7.1.4. Càlcul de la nota mitjana a l'efecte d'admissió
 7.1.5. Procediment per a la incorporació a un curs d'ESO LOMQE de l'alumnat amb matèries pendents LOE
 7.1.6. Procediment per a la incorporació a un curs d'ESO LOMQE de l'alumnat amb matèries no superades que han deixat de formar part del currículum establert en el Decret 87/2015, de 5 de juny, a partir de la modificació establida pel Decret 51/2018, de 27 d'abril
 7.1.7. Matèries a elegir en els blocs d'assignatures específiques i de lliure configuració autonòmica
 7.1.8. Orientacions sobre les matèries Competència Comunicativa Oral en Primera Llengua Estrangera, Projecte Interdisciplinari, Taller d'Aprofundiment i Taller de Reforç
 7.1.9. Consell orientador
 7.1.10. Integració de matèries en àmbits
 7.1.11. Ensenyaments de Religió
 7.1.12. Exempcions i convalidacions
 7.1.13. Canvi d'idioma estranger
 7.1.14. Premis extraordinaris i menció honorífica en l'etapa
 7.1.15. Avaluació del sistema educatiu
 7.2. Batxillerat
 7.2.1. Accés
 7.2.2. Avaluació i titulació
 7.2.3. Càlcul de la qualificació final de l'etapa de Batxillerat
 7.2.4. Promoció
 7.2.5. Alumnat que opte per repetir el segon curs del Batxillerat complet

3.7.5. Persona coordinadora de igualdad y convivencia
 3.7.6. Persona coordinadora del Programa de reutilización de libros y materiales curriculares
4. PERSONAL NO DOCENTE ESPECIALIZADO DE APOYO A LA INCLUSIÓN
5. PERSONAL DE ADMINISTRACIÓN Y SERVICIOS
6. PROFESORADO
 6.1. Horario del profesorado
 6.1.1. Horario general
 6.1.2. Horas lectivas semanales
 6.1.3. Horas complementarias semanales: hasta 6 horas
 6.1.4. Horas complementarias de cómputo mensual: 5 horas
 6.1.5. Horas de preparación de clases y perfeccionamiento: 07.30 horas
 6.2. Elaboración de los horarios
 6.2.1. Regulación
 6.2.2. Distribución de turnos, materias y cursos. Orden de elección entre el profesorado
 6.2.3. Horario del equipo directivo
 6.2.4. Horario del profesorado de Orientación Educativa
 6.3. Cumplimiento del horario
 6.4. Plantilla de profesorado. Restos horarios
 6.5. Insuficiencia o carencia de horario
 6.6. Habilidades transitórias
 6.7. Docentes con insuficiencia de horario en los dos primeros cursos de ESO
 6.7.1. Prioridad para determinar los docentes con insuficiencia horaria
 6.7.2. Prioridad para la elección de horarios
 6.8. Atribución docente del profesorado de Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato
 6.9. Sustitución de docentes
 6.10. Notificación de la participación en el ejercicio del derecho de huelga del personal docente y no docente
 6.11. Prevención de riesgos laborales en el sector docente
 6.11.1 Adaptación de puestos de trabajo
 6.11.2 Delegados de prevención de riesgos laborales
7. ENSEÑANZAS
 7.1. Educación Secundaria Obligatoria
 7.1.1. Evaluación de los procesos de aprendizaje y enseñanza
 7.1.2. Promoción
 7.1.3. Titulación
 7.1.4. Cálculo de la nota media a efectos de admisión
 7.1.5. Procedimiento para la incorporación a un curso de ESO LOMCE del alumnado con materias pendientes LOE
 7.1.6. Procedimiento para la incorporación a un curso de ESO LOMCE del alumnado con materias no superadas que han dejado de formar parte del currículum establecido en el Decreto 87/2015, de 5 de junio, a partir de la modificación establecida por el Decreto 51/2018, de 27 de abril
 7.1.7. Materias a elegir en los bloques de asignaturas específicas y de libre configuración autonómica
 7.1.8. Orientaciones sobre las materias Competencia Comunicativa Oral en Primera Lengua Extranjera, Proyecto Interdisciplinario, Taller de Profundización y Taller de Refuerzo
 7.1.9. Consejo orientador
 7.1.10. Integración de materias en ámbitos
 7.1.11. Enseñanzas de Religión
 7.1.12. Exenciones y convalidaciones
 7.1.13. Cambio de idioma extranjero
 7.1.14. Premios extraordinarios y mención honorífica en la etapa
 7.1.15. Evaluación del sistema educativo
 7.2. Bachillerato
 7.2.1. Acceso
 7.2.2. Evaluación y titulación
 7.2.3. Cálculo de la calificación final de la etapa de Bachillerato
 7.2.4. Promoción
 7.2.5. Alumnado que opte por repetir el segundo curso del Bachillerato completo
 7.2.6. Continuidad entre materias de Bachillerato

- 7.2.6. Continuïtat entre matèries de Batxillerat
7.2.7. Procediment per a la incorporació en segon curs de Batxillerat LOMQE de l'alumnat amb matèries pendents de Batxillerat LOE
- 7.2.8. Procediment per a la matrícula de l'alumnat de 2n de Batxillerat que repeteix el 2n curs de Batxillerat amb matèries pendents que han sigut modificades pel Decret 51/2018, de 27 d'abril
- A l'alumnat que haja cursat 2n de Batxillerat amb anterioritat al curs acadèmic 2018-2019 i el repetisca amb les matèries pendents que han sigut modificades pel Decret 51/2018, de 27 d'abril, li serà aplicable el següent:
- 7.2.9. Matèria de lliure configuració autonòmica Educació Fisico-sportiva i Salut incorporada al currículum de 2n de Batxillerat pel Decret 51/2018, de 27 d'abril
- 7.2.10. Canvi de modalitat o itinerari
7.2.11. Ensenyaments de Religió
7.2.12. Exempcions i convalidacions
7.2.13. Canvis de llengua estrangera
7.2.14. Alumnat que es troba en possessió d'un títol de tècnic dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa, o d'un títol de tècnic o de tècnic superior de Formació Professional
7.2.15. Alumnat que cursa ensenyaments professionals de Música o de Dansa i de Batxillerat simultàniament
- 8. ALUMNAT**
8.1. Drets i deures de l'alumnat
8.2. Reclamació de qualificacions
8.3. Alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i necessitats de compensació de desigualtats
8.4. Alumnat nouvingut
8.5. Esportistes d'alt nivell, d'alt rendiment i d'elit de la Comunitat Valenciana
8.6. Criteris per a la constitució de grups i confecció d'hорaris
- 8.6.1. Educació Secundària Obligatoria
8.6.2. Batxillerat
8.7. Accés als centres
- 9. MATRÍCULA**
9.1. Documents de matrícula
9.2. NIA
9.3. Trasllat de matrícula
9.4. Anul·lació de matrícula en Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat
- 10. CENTRES DE PRÀCTIQUES I ESTUDIANTS ERASMUS +**
11. ALTRES ASPECTES RELATius A L'ORGANITZACIÓ I AL FUNCIONAMENT DELS CENTRES
11.1. Incidències d'inici de curs
11.2. Atenció a l'alumnat en cas d'absència de professorat
11.3. Participació de voluntariat en els centres docents
11.4. Ús social dels centres educatius públics
11.5. Competències de les forces i cossos de seguretat davant del requeriment i comprovació de documentació personal sobre alumnat menor d'edat en centres escolars
11.6. Salut i seguretat en els centres educatius
11.7. Mesures d'emergència i Plans d'autoprotecció del centre
- 12. ITACA. TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ I PROTECCIÓ DE DADES**
12.1. Normativa que s'ha de preveure en matèria de l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació i la protecció en el tractament de les dades
12.2. ITACA
12.3. Ús de plataformes informàtiques en els centres educatius públics de titularitat de la Generalitat
- CONSIDERACIONS FINALS**
- 7.2.7. Procedimiento para la incorporación en segundo curso de Bachillerato LOMCE del alumnado con materias pendientes de Bachillerato LOE
- 7.2.8. Procedimiento para la matrícula del alumnado de 2º de Bachillerato que repite el 2º curso de Bachillerato con materias pendientes que han sido modificadas por el Decreto 51/2018, de 27 de abril
- Al alumnado que haya cursado 2º de Bachillerato con anterioridad al curso académico 2018-2019 y lo repita con las materias pendientes que han sido modificadas por el Decreto 51/2018, de 27 de abril, le será de aplicación lo siguiente:
- 7.2.9. Materia de libre configuración autonómica Educación Físico-deportiva y Salud incorporada al currículo de 2º de Bachillerato por el Decreto 51/2018, de 27 de abril
- 7.2.10. Cambio de modalidad o itinerario
7.2.11. Enseñanzas de Religión
7.2.12. Exenciones y convalidaciones
7.2.13. Cambios de lengua extranjera
7.2.14. Alumnado que se encuentra en posesión de un título de técnico de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza o de un título de técnico o de técnico superior de Formación Profesional
7.2.15. Alumnado que cursa enseñanzas profesionales de Música o de Danza y de Bachillerato simultáneamente
- 8. ALUMNADO**
8.1. Derechos y deberes del alumnado
8.2. Reclamación de calificaciones
8.3. Alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo y necesidades de compensación de desigualdades
8.4. Alumnado recién llegado
8.5. Deportistas de alto nivel, de alto rendimiento y de élite de la Comunitat Valenciana
8.6. Criterios para la constitución de grupos y confección de horarios
- 8.6.1. Educación Secundaria Obligatoria
8.6.2. Bachillerato
8.7. Acceso a los centros
- 9. MATRÍCULA**
9.1. Documentos de matrícula
9.2. NIA
9.3. Traslado de matrícula
9.4. Anulación de matrícula en Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato.
- 10. CENTROS DE PRÁCTICAS Y ESTUDIANTES ERASMUS +**
11. OTROS ASPECTOS RELATIVOS A LA ORGANIZACIÓN Y AL FUNCIONAMIENTO DE LOS CENTROS
11.1. Incidencias de inicio de curso
11.2. Atención al alumnado en caso de ausencia de profesorado
11.3. Participación de voluntariado en los centros docentes
11.4. Uso social de los centros educativos públicos
11.5. Competencias de las fuerzas y cuerpos de seguridad ante el requerimiento y comprobación de documentación personal sobre alumnado menor de edad en centros escolares
11.6. Salud y seguridad en los centros educativos
11.7. Medidas de emergencia y planes de autoprotección del centro
- 12. ITACA. TECNOLOGÍAS DE LA INFORMACIÓN Y LA COMUNICACIÓN Y PROTECCIÓN DE DATOS**
12.1. Normativa que tendrá que ser contemplada en materia del uso de las tecnologías de la información y de la comunicación y la protección en el tratamiento de los datos
12.2. ITACA
12.3. Uso de plataformas informáticas en los centros educativos públicos de titularidad de la Generalitat
- CONSIDERACIONES FINALES**

1. PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

1.1. Consideracions generals

Un dels aspectes que garanteix la qualitat dels processos educatius és l'autonomia dels centres escolars. Convé, per això, que cada centre puga gestionar el personal docent i no docent així com els recursos materials per tal de donar la millor resposta educativa al seu alumnat en funció de les característiques de la comunitat educativa que el compon. Així doncs, els límits que aquesta autonomia comporta es deriven de la necessitat que els centres educatius i l'educació oferida en aquests mantinguen una retroalimentació amb la societat i l'entorn en què s'insereixen.

És responsabilitat de l'Administració educativa garantir la qualitat de les experiències d'aprenentatge que es duen a terme en tots els centres, de manera que ha de supervisar que el marge de maniobra més ampli que se'ls atorga es traduísca en beneficis per a tot l'alumnat.

Un centre escolar de qualitat ha de donar resposta a l'equilibri complex que hi ha entre l'excel·lència, entesa com la posada en marxa de processos educatius encaminats a conseguir que tot l'alumnat amb inquietuds tinga la possibilitat d'anar més enllà de la simple suficiència, i l'equitat, que treu la falsa idea que l'equipara amb uniformitat, de manera que tot l'alumnat desenvolupa plenament i de manera integral la seua personalitat i tot el potencial de les seues capacitats.

El Projecte educatiu de centre (d'ara en avanç, PEC) és, entre tots els documents dels centres, el document referent per a donar resposta a la diversitat de les necessitats personals i educatives de l'alumnat que es deriven d'una societat plural. En aquest document, la comunitat educativa del centre –integrada pels sectors més directament afectats pel funcionament d'aquest– ha d'expressar-ne les necessitats i plantear-ne les prioritats de manera singular.

El Projecte educatiu de centre ha d'incloure els criteris per a la personalització de l'ensenyament i promoure metodologies que facen valdre els aprenentatges significatius, la col·laboració i la cooperació, i que, a més, facen servir els recursos de l'entorn.

Així doncs, el contingut ha de ser clar i reflectir un compromís de tota la comunitat escolar per a oferir la millor resposta en clau educativa a la diversitat social, econòmica i cultural del context per al qual es defineix, tenint en compte les característiques de l'alumnat, de la comunitat educativa i de l'entorn social i cultural del centre. Així mateix, ha de preveure els principis coeducatius i evitar aquelles actituds que afavoreixen la discriminació sexista i, mitjançant la intervenció positiva, promocionar, a partir de la posada en valor de les aportacions de les dones en cada àrea, el desenvolupament personal integral de tots els membres de la comunitat, garantir el respecte a la identitat de gènere sentida i incorporar accions encaminades a la no-discriminació que permeten superar els estereotips i comportaments sexistes i discriminatoris.

Per tant, seguint les indicacions dels apartats 1 i 7 de l'article 24 de la Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI, en el Projecte educatiu de centre i en tots els documents que regulen la vida del centre, s'inclouran la promoció de la igualtat en la diversitat i la no-discriminació de les persones LGTBI. A més a més, es fomentaran activitats de sensibilització amb la col·laboració de col·lectius LGTBI i de mares, pares i familiars d'LGTBI. Totes aquestes accions incorporades als documents, plans i programes aprovats pels centres educatius, i aquelles altres que incorporen els centres per raó de la seua autonomia pedagògica, hauran de basar-se en fonts de referència avalades per la literatura científica sobre la matèria i remetre a les normes internacionals que garanteixen la protecció dels drets humans i els principis d'igualtat i no-discriminació continguts en els tractats signats per l'Estat espanyol.

Aquests documents hauran de recollir també les recomanacions del Pla d'igualtat i convivència pel que fa a la implementació de mesures que promoguen la igualtat real de totes les persones que conformen la comunitat educativa, així com les estratègies pedagògiques i psicopedagògiques encaminades a garantir la igualtat en la diversitat, la no-discriminació cap a les persones LGTBI, mesures preventives, d'acompanyament i intervenció que donen resposta a possibles casos de vulneració de drets o violència infligida cap a aquestes persones.

L'elaboració i el contingut s'han d'ajustar al que disposa l'article 121 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, en la nova

1. PROYECTO EDUCATIVO DE CENTRO

1.1. Consideraciones generales

Uno de los aspectos que garantiza la calidad de los procesos educativos es la autonomía de los centros escolares. Conviene, por tanto, que cada centro pueda gestionar el personal docente y no docente, así como los recursos materiales, para dar la mejor respuesta educativa a su alumnado, en función de las características de la comunidad educativa que lo compone. Así pues, los límites que esta autonomía comporta se derivan de la necesidad misma de que los centros educativos y la educación ofrecida en estos mantengan una retroalimentación con la sociedad y el entorno en que se insertan.

Es responsabilidad de la Administración educativa garantizar la calidad de las experiencias de aprendizaje que se llevan a cabo en todos los centros, de forma que ha de supervisar que el margen de maniobra más amplio que se les otorga se traduzca en beneficios para todo el alumnado.

Un centro escolar de calidad tiene que dar respuesta al equilibrio complejo que hay entre la excelencia, entendida como la puesta en marcha de procesos educativos encaminados a conseguir que todo el alumnado con inquietudes tenga la posibilidad de ir más allá de la simple suficiencia, y la equidad, que rompe la falsa idea que lo equipara con uniformidad, de forma que todo el alumnado desarrolle plenamente y de manera integral su personalidad y todo el potencial de sus capacidades.

El Proyecto educativo de centro (en adelante, PEC) es, entre todos los documentos de los centros, el documento referente para dar respuesta a la diversidad de las necesidades personales y educativas del alumnado que se derivan de una sociedad plural. En este documento, la comunitat educativa del centro –integrada por los sectores más directamente afectados por su funcionamiento– debe expresar las necesidades y plantear las prioridades de manera singular.

El Proyecto educativo de centro incorporará los criterios para la personalización de la enseñanza y promoverá metodologías que hagan valer los aprendizajes significativos, la colaboración y la cooperación, y que, además, usen los recursos del entorno.

Así pues, el contenido tiene que ser claro y reflejar un compromiso de toda la comunitat escolar para ofrecer la mejor respuesta en clave educativa a la diversidad social, económica y cultural del contexto para el que se define, teniendo en cuenta las características del alumnado, de la comunitat educativa y del entorno social y cultural del centro. Así mismo, tiene que prever los principios coeducativos y evitar aquellas actitudes que favorezcan la discriminación sexista y, mediante la intervención positiva, promocionar, a partir de la puesta en valor de las aportaciones de las mujeres en cada área, el desarrollo personal integral de todos los miembros de la comunitat, garantizar el respeto a la identidad de género sentida e incorporar acciones encaminadas a la no discriminación, que permitan superar los estereotipos y comportamientos sexistas y discriminatorios.

Por lo tanto, siguiendo las indicaciones de los apartados 1 y 7 del artículo 24 de la Ley 23/2018, de 29 de noviembre, de la Generalitat, de igualdad de las personas LGTBI, en el Proyecto educativo de centro y en todos los documentos que regulan la vida del centro, se incluirán la promoción de la igualdad en la diversidad y la no-discriminación de las personas LGTBI. Además, se fomentarán actividades de sensibilización con la colaboración de colectivos LGTBI y de madres, padres y familiares de LGTBI. Todas estas acciones incorporadas a los documentos, planes y programas aprobados por los centros educativos, y aquellas otras que incorporan los centros por razón de su autonomía pedagógica, tendrán que basarse en fuentes de referencia avaladas por la literatura científica sobre la materia y remitir a las normas internacionales que garantizan la protección de los derechos humanos y los principios de igualdad y no-discriminación contenidos en los tratados firmados por el Estado español.

Estos documentos tendrán que recoger también las recomendaciones del Plan de igualdad y convivencia, en cuanto a la implementación de medidas que persigan la igualdad real de todas las personas que conforman la comunitat educativa, así como las estrategias pedagógicas y psicopedagógicas encaminadas a garantizar la igualdad en la diversidad, la no discriminación hacia las personas LGTBI, medidas preventivas, de acompañamiento e intervención que dan respuesta a posibles casos de vulneración de derechos o violencia infligida hacia estas personas.

La elaboración y el contenido se ajustarán a lo que dispone el artículo 121 de la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación, en la

redacció donada per la Llei orgànica 8/2013, així com l'article 102 del Decret 234/1997, de 2 de setembre, del Govern Valencià, i també els seran aplicables la resta de disposicions vigents que estableixen la inclusió de determinats aspectes com a part del contingut del Projecte educatiu de centre.

L'equip directiu coordina l'elaboració i és responsable de la redacció del Projecte educatiu del centre i de les seues modificacions, d'acord amb les directrius establides pel consell escolar i amb les propostes realitzades pel claustre de professorat, les associacions de mares i pares de l'alumnat, les associacions de l'alumnat i el consell de delegats. El Projecte educatiu serà aprovat segons el que estableix la normativa vigent, tenint en compte l'informe previ del consell escolar.

L'avaluació del Projecte educatiu de centre s'haurà de realitzar anualment a la finalització del curs escolar. Serà competència del consell escolar del centre i comprendrà la totalitat dels elements que el conformen, d'acord amb el procediment dissenyat pel propi consell escolar.

1.2. Continguts del Projecte educatiu de centre

A aquest efecte, el Projecte educatiu de centre (PEC) inclourà les línies i estratègies de consecució dels objectius establits a mitjà i llarg termini i tractarà els aspectes següents:

1.2.1. Valors, objectius i prioritats d'actuació, d'acord amb la identitat del centre

La comunitat educativa ha de plantejar-se amb una projecció de futur, quin tipus de centre educatiu desitja ser, els valors en els quals desitja educar l'alumnat i el seu compromís amb l'entorn. Les seues necessitats, expectatives, aspiracions i prioritats han de conjugar-se, obviament, amb els principis i finalitats de la normativa en vigor. D'aquí sorgiran els senyals d'identitat del centre.

El conjunt de valors, objectius, i prioritats d'actuació d'un centre ha d'estar d'acord amb la seua identitat, definida a través de la comunitat educativa a la qual presta servei, partint d'un model d'escola inclusiva, i constituirà la seu singularitat.

Tots els elements del Projecte educatiu de centre (PEC) han de prendre com a referència els principis i les línies d'actuació establits en el Decret 104/2018, de 27 de juliol, a fi de concretar les actuacions necessàries que donen resposta a la diversitat de necessitats de tot l'alumnat, tot considerant els recursos disponibles i les característiques del context sociocomunitari.

1.2.2. Criteris bàsics per a l'orientació de mesures organitzatives i de funcionament del centre

Es refereixen als aspectes següents:

– Els mecanismes de cooperació entre els representants legals de l'alumnat i el centre per a millorar el rendiment acadèmic de l'alumnat.

– La participació i la cooperació de tota la comunitat educativa, l'obertura del centre a l'entorn pròxim i el treball en xarxa entre el personal educatiu del centre i altres centres.

– L'organització dels suports personals i els mecanismes de coordinació.

– Les decisions sobre la coordinació amb els serveis del municipi i les relacions previstes amb els agents i les institucions, públiques i privades, per a la millor consecució dels fins establerts, així com la possible utilització de les instal·lacions del centre per part d'altres entitats per a realitzar activitats educatives, culturals, esportives o altres de caràcter social.

– Les accions de sensibilització i informació dirigides al conjunt de la comunitat educativa per a assegurar el respecte a la diversitat i el foment de la integració de la diversitat afectiva i sexual, identitats i/o expressions de gènere i intersexualitat.

– Els criteris per a determinar l'oferta de matèries opcionals en els blocs d'assignatures específiques i de lliure configuració autonòmica.

– L'organització i el funcionament dels equips docents en els processos d'avaluació.

1.2.3. Plans i Programes del centre

1.2.3.1. Pla de normalització lingüística

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestorededucatiu.gva.es/va/> a l'àpartat EDUCACIÓ PLURILINGÜE I INTERCULTURAL)

nueva redacción dada por la Ley orgánica 8/2013, así como el artículo 102 del Decreto 234/1997, de 2 de septiembre, del Gobierno Valenciano, y también serán aplicables el resto de disposiciones vigentes que establecen la inclusión de determinados aspectos como parte del contenido del Proyecto educativo de centro.

El equipo directivo coordina la elaboración y es responsable de la redacción del Proyecto educativo del centro y de sus modificaciones, de acuerdo con las directrices establecidas por el consejo escolar y con las propuestas realizadas por el claustro de profesorado, las asociaciones de madres y padres del alumnado, las asociaciones del alumnado y el consejo de delegados. El Proyecto educativo será aprobado según lo que establece la normativa vigente, teniendo en cuenta el informe previo del consejo escolar.

La evaluación del Proyecto educativo de centro se realizará anualmente al finalizar el curso escolar. Será competencia del consejo escolar del centro y comprenderá la totalidad de los elementos que lo conforman, de acuerdo con el procedimiento diseñado por el propio consejo escolar.

1.2. Contenidos del Proyecto educativo de centro

A tal efecto, el Proyecto educativo de centro (PEC) incluirá las líneas y estrategias de consecución de los objetivos establecidos, a medio y largo plazo, y tratará los aspectos siguientes:

1.2.1. Valores, objetivos y prioridades de actuación, de acuerdo con la identidad del centro

La comunidad educativa ha de plantearse con una proyección de futuro, qué tipo de centro educativo desea ser, los valores en los que desea educar al alumnado y su compromiso con el entorno. Sus necesidades, expectativas, aspiraciones y prioridades deben conjugararse, obviamente, con los principios y finalidades de la normativa en vigor. De aquí surgirán las señales de identidad del centro.

El conjunto de valores, objetivos y prioridades de actuación de un centro ha de estar en consonancia con su identidad, definida a través de la comunidad educativa a la que presta servicio, partiendo de un modelo de escuela inclusiva y constituirá su singularidad.

Todos los elementos del Proyecto educativo de centro (PEC) tienen que tomar como referencia los principios y las líneas de actuación establecidos en el Decreto 104/2018, de 27 de julio, a fin de concretar las actuaciones necesarias que dan respuesta a la diversidad de necesidades de todo el alumnado, considerando los recursos disponibles y las características del contexto sociocomunitario.

1.2.2. Criterios básicos para la orientación de medidas organizativas y de funcionamiento del centro

Se refieren a los aspectos siguientes:

– Los mecanismos de cooperación entre los representantes legales del alumnado y el centro para mejorar el rendimiento académico del alumnado.

– La participación y la cooperación de toda la comunidad educativa, la apertura del centro al entorno próximo y el trabajo en red entre el personal educativo del centro y con otros centros.

– La organización de los apoyos personales y los mecanismos de coordinación.

– Las decisiones sobre la coordinación con los servicios del municipio y las relaciones previstas con los agentes y las instituciones, públicas y privadas, para la mejor consecución de los fines establecidos, así como la posible utilización de las instalaciones del centro por parte otras entidades para realizar actividades educativas, culturales, deportivas u otras de carácter social.

– Las acciones de sensibilización e información dirigidas al conjunto de la comunidad educativa para asegurar el respeto a la diversidad y el fomento de la integración de la diversidad afectivo-sexual, identidades y/o expresiones de género e intersexualidad.

– Los criterios para determinar la oferta de materias optionales en los bloques de asignaturas específicas y de libre configuración autonómica.

– La organización y el funcionamiento de los equipos docentes en los procesos de evaluación.

1.2.3. Planes y Programas del centro

1.2.3.1. Plan de normalización lingüística

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestorededucatiu.gva.es/es/> en el apartado EDUCACIÓN PLURILINGÜE E INTERCULTURAL)

1. El Pla de normalització lingüística (PNL) és un document que forma part del Projecte educatiu de centre en el qual es determinen les mesures previstes per a la promoció de l'ús del valencià en diversos àmbits del centre educatiu.

2. El Pla de normalització lingüística, com a document independent o com a part del Projecte lingüístic autoritzat, ha d'incloure els apartats següents:

a) Objectius.

b) Actuacions en cada un dels tres àmbits d'intervenció: àmbit administratiu, àmbit de gestió i planificació pedagògica i àmbit social i d'interrelació amb l'entorn.

c) La persona o òrgan responsable de cada actuació.

d) La temporalització.

e) Criteris d'avaluació del pla.

3. El Pla de normalització lingüística serà proposat a l'equip directiu per la Comissió de coordinació pedagògica.

4. Els centres de les poblacions de predomini lingüístic castellà han d'elaborar un Pla de normalització lingüística amb la finalitat d'establir les condicions mínimes de sensibilització cap al valencià perquè es puga fer efectiu el mandat de l'article 19.2 de la Llei 4/1983. El pla ha de tindre com a objectiu prioritari la reducció de les excepcions de la matèria de Valencià i ha d'incloure actuacions en tots els àmbits d'intervenció del centre encaminades a l'assoliment d'aquest objectiu (informació a les famílies, seguiment estadístic, formació del professorat, actuacions amb l'alumnat exempt...).

5. Per a l'elaboració i el seguiment del Pla de normalització lingüística, els centres podrán disposar de les orientacions i el suport dels assessors i assessores tècnics docents en matèria d'educació plurilingüe.

1.2.3.2. Disseny particular dels Programes lingüístics que aplique el centre

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat EDUCACIÓ PLURILINGÜE I INTERCULTURAL)

1. El Disseny particular del programa (DPP) o dels programes d'educació bilingüe és la concreció i la contextualització d'aquests a la realitat particular de cada centre i, al mateix temps, constitueix el conjunt de decisions prèvies per a l'elaboració dels documents d'organització i gestió educativa: el Projecte educatiu, el Pla de normalització lingüística i la resta de decisions organitzatives. El conjunt de decisions que conformen el Disseny particular del programa haurà d'inserir-se als documents de gestió i d'organització corresponents.

2. El contingut del Disseny particular del programa o dels Programes d'educació bilingüe ha d'incloure:

a) Els objectius generals del currículum prescriptiu de l'Educació Secundària Obligatoria contextualitzats i atenen la realitat educativa del centre i les exigències del programa.

b) El tractament metodològic de les diferents llengües.

c) La previsió d'actuacions amb l'alumnat de nova incorporació al sistema educatiu valencià i que necessite una atenció específica per a suprir la baixa competència en alguna de les llengües oficiales.

d) La proporció d'ús vehicular de les dues llengües oficiales en els diferents cursos i grups.

e) La previsió del centre sobre la distribució del professorat d'acord amb els diferents nivells de capacitació.

1.2.3.3. Projecte lingüístic de centre del Programa d'educació plurilingüe i intercultural

1. El Projecte lingüístic de centre (PLC) és l'instrument mitjançant el qual cada centre educatiu articula, concreta i adequa al centre educatiu el Programa d'educació plurilingüe i intercultural (PEPLI). El PLC inclou els elements següents, segons l'article 15 de la Llei 4/2018:

a) El Pla d'ensenyaments i ús vehicular de les llengües: proporció d'ús vehicular de cada llengua, enfocaments metodològics, mesures de suport, tractament de les persones nouvingudes i vulnerables.

b) El Pla de normalització lingüística del centre: mesures de promoció del valencià en els àmbits administratiu, de gestió i planificació pedagògica i social i d'interrelació amb l'entorn.

c) La proposta d'avaluació de l'assoliment dels objectius del projecte.

1. El Plan de normalización lingüística (PNL) es un documento que forma parte del Proyecto educativo de centro, en el que se determinan las medidas previstas para la promoción del uso del valenciano en varios ámbitos del centro educativo.

2. El Plan de normalización lingüística, como documento independiente o formando parte del Proyecto lingüístico autorizado, debe incluir los apartados siguientes:

a) Objetivos.

b) Actuaciones en cada uno de los tres ámbitos de intervención: ámbito administrativo, ámbito de gestión y planificación pedagógica y ámbito social y de interrelación con el entorno.

c) La persona u órgano responsable de cada actuación.

d) La temporalización.

e) Criterios de evaluación del plan.

3. El Plan de normalización lingüística será propuesto al equipo directivo por la Comisión de coordinación pedagógica.

4. Los centros de las poblaciones de predominio lingüístico castellano tienen que elaborar un Plan de normalización lingüística, con el fin de establecer las condiciones mínimas de sensibilización hacia el valenciano para que se pueda hacer efectivo el mandato del artículo 19.2 de la Ley 4/1983. El plan debe tener como objetivo prioritario la reducción de las excepciones de la materia de valenciano y tiene que incluir actuaciones en todos los ámbitos de intervención del centro, encaminadas al logro de este objetivo (información a las familias, seguimiento estadístico, formación del profesorado, actuaciones con el alumnado exento...).

5. Para la elaboración y seguimiento del Plan de normalización lingüística, los centros podrán disponer de las orientaciones y el apoyo de los asesores y asesoras técnicas docentes en materia de educación plurilingüe.

1.2.3.2. Diseño particular de los Programas lingüísticos que aplica el centro

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado EDUCACIÓN PLURILINGÜE E INTERCULTURAL)

1. El Diseño particular del programa (DPP) o de los Programas de educación bilingüe es la concreción y la contextualización de estos a la realidad particular de cada centro y, al mismo tiempo, constituye el conjunto de decisiones previas para la elaboración de los documentos de organización y gestión educativa: el Proyecto educativo, el Plan de normalización lingüística y el resto de decisiones organizativas. El conjunto de decisiones que conforman el diseño particular del programa tendrá que incorporarse a los documentos de gestión y de organización correspondientes.

2. El contenido del Diseño particular del programa o de los Programas de educación bilingüe tiene que incluir:

a) Los objetivos generales del currículo prescriptivo de la Educación Secundaria Obligatoria contextualizados y atendiendo la realidad educativa del centro y las exigencias del programa.

b) El tratamiento metodológico de las diferentes lenguas.

c) La previsión de actuaciones con el alumnado de nueva incorporación al sistema educativo valenciano y que necesite una atención específica para suplir su baja competencia en alguna de las lenguas oficiales.

d) La proporción de uso vehicular de las dos lenguas oficiales en los diferentes cursos y grupos.

e) La previsión del centro sobre la distribución del profesorado de acuerdo con los diferentes niveles de capacitación.

1.2.3.3. Proyecto lingüístico de centro del Programa de educación plurilingüe e intercultural

1. El Proyecto lingüístico de centro (PLC) es el instrumento mediante el que cada centro educativo articula, concreta y adecua en el centro educativo el Programa de educación plurilingüe e intercultural (PEPLI). El PLC incluye los elementos siguientes, según el artículo 15 de la Ley 4/2018:

a) El Plan de enseñanzas y uso vehicular de las lenguas: proporción de uso vehicular de cada lengua, enfoques metodológicos, medidas de apoyo, tratamiento de las personas recién llegadas y vulnerables.

b) El Plan de normalización lingüística del centro: medidas de promoción del valenciano en los ámbitos administrativo, de gestión y planificación pedagógica y social y de interrelación con el entorno.

c) La propuesta de evaluación del logro de los objetivos del proyecto.

2. La Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià estableix en la disposició transitòria primera que el curs 2020-2021 s'ha d'implantar el PEPLI en Educació Secundària Obligatoria i en Batxillerat. Per a poder aplicar aquest programa, els centres sostinguts amb fons públics que tinguen autoritzades aquestes etapes educatives han d'elaborar el Projecte lingüístic de centre (PLC), d'acord amb el que indica l'article 13 de la Llei 4/2018.

3. Per a determinar la proporció de l'ús vehicular de cada llengua i els enfocaments metodològics adients per a l'ensenyament i ús vehicular de les llengües, els centres d'Educació Secundària Obligatoria s'han de coordinar amb els centres de Primària que tinguen adscrits per garantir-ne la continuïtat del Programa d'educació plurilingüe i intercultural d'aquests centres, segons s'indica en l'article 22 de la Llei 4/2018.

4. L'elaboració i aprovació del PLC ha de seguir el procediment que s'indica en l'article 16 de la Llei 4/2018. Els centres educatius han de presentar la proposta del Projecte lingüístic fins al 6 de març de 2020 per a l'autorització per part de la direcció general competent en matèria de plurilingüisme.

Per a l'elaboració del PLC, els centres poden comptar amb les orientacions i el suport dels assessors i assesores tècnics i tècniques docents en matèria d'educació plurilingüe i de la Inspecció d'Educació.

1.2.3.4. Concreció curricular

1. La concreció curricular forma part del Projecte educatiu de centre i l'elabora l'equip docent. És el document que, a partir de les prescripcions fixades per l'Administració educativa, estableix què, quan i com s'ha d'ensenyar i què, quan i com s'ha d'avaluar. En aquest document s'han d'incloure els elements transversals establerts per la normativa vigente.

2. És aplicable el currículum de l'ESO i del Batxillerat que es recull en el Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatoria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana (DOGV 7544, 10.06.2015) modificat pel Decret 136/2015, de 4 de setembre, del Consell (DOGV 7611, 09.09.2015) i el Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell (DOGV 8284, 30.04.2018).

1.2.3.5. Programa de reutilització, reposició i renovació de llibres de text i material curricular

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ DE RECURSOS MATERIAIS).

1. El Programa de reutilització, reposició i renovació de llibres de text i material curricular té com a finalitat última avançar cap a la plena gratuïtat de l'educació i fomentar els valors de la solidaritat i la corresponsabilitat entre els membres que conformen la comunitat escolar, en el sentit més ampli; incentivar l'ús sostenible dels llibres de text i el material curricular i fomentar l'autonomia pedagògica i de gestió dels centres.

Aquest programa ha de preveure la provisió de materials en format accessible per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu.

2. Es durà a terme d'acord amb el que s'estableix en l'Ordre 26/2016, de 13 de juny, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula el Programa de reutilització, reposició i renovació de llibres de text i material curricular, a través de la creació i posada en funcionament de bancs de llibres de text i material curricular en els centres públics i privats concertats de la Comunitat Valenciana, i es determinen les bases reguladores de les subvencions destinades a centres docents privats concertats i centres docents de titularitat de corporacions locals (DOGV 7806, 15.06.2016).

1.2.3.6. Pla per al foment de la lectura

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> a l'apartat EDUCACIÓ PLURILINGÜE I INTERCULTURAL).

1. El Pla de foment de la lectura (PFL) és una proposta o línia de treball que comprén el conjunt d'objectius, metodologies i estratègies d'un centre educatiu que confluixen per promoure el desenvolupament de la competència lectora de manera transversal (en totes les àrees, matèries i àmbits) i de la competència de composició textual en

2. La Ley 4/2018, de 21 de febrero, de la Generalitat, por la que se regula y promueve el plurilingüismo en el sistema educativo valenciano establece en la disposición transitoria primera que el curso 2020-2021 se debe implantar el PEPLI en Educación Secundaria Obligatoria y en Bachillerato. Para poder aplicar este programa, los centros sostenidos con fondos públicos que tengan autorizadas estas etapas educativas tienen que elaborar el Proyecto lingüístico de centro (PLC), de acuerdo con lo que se indica en el artículo 13 de la Ley 4/2018.

3. Para determinar la proporción del uso vehicular de cada lengua y los enfoques metodológicos adecuados para la enseñanza y uso vehicular de las lenguas, los centros de Educación Secundaria Obligatoria se han de coordinar con los centros de Primaria que tengan adscritos, para garantizar la continuidad del Programa de educación plurilingüe e intercultural de estos centros, según se indica en el artículo 22 de la Ley 4/2018.

4. La elaboración y aprobación del PLC tiene que seguir el procedimiento que se indica en el artículo 16 de la Ley 4/2018. Los centros educativos deben presentar la propuesta del Proyecto lingüístico hasta el 6 de marzo de 2020 para la autorización por parte de la dirección general competente en materia de plurilingüismo.

Para la elaboración del PLC, los centros pueden contar con las orientaciones y el apoyo de los asesores y asesoras técnicos docentes en materia de educación plurilingüe y de la Inspección de Educación.

1.2.3.4. Concreción curricular

1. La concreción curricular forma parte del Proyecto educativo de centro y lo elabora el equipo docente. Es el documento que, a partir de las prescripciones fijadas por la administración educativa, establece qué, cuándo y cómo se debe enseñar y qué, cuándo y cómo se debe evaluar. En este documento se tienen que incluir los elementos transversales establecidos por la normativa vigente.

2. Será de aplicación el currículo de la ESO y del Bachillerato que se recoge en el Decreto 87/2015, de 5 de junio, del Consell, por el que se establece el currículo y se despliega la ordenación general de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunitat Valenciana (DOGV 7544, 1 00.06.2015), modificado por el Decreto 136/2015, de 4 de septiembre, del Consell (DOGV 7611, 09.09.2015) y el Decreto 51/2018, de 27 de abril, del Consell (DOGV 8284, 30.04.2018).

1.2.3.5. Programa de reutilización, reposición y renovación de libros de texto y material curricular

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado GESTIÓN DE RECURSOS MATERIALES).

1. El Programa de reutilización, reposición y renovación de libros de texto y material curricular tiene como finalidad última avanzar hacia la plena gratuidad de la educación y fomentar los valores de la solidaridad y la corresponsabilidad entre los miembros que conforman la comunidad escolar, en el sentido más amplio; incentivar el uso sostenible de los libros de texto y el material curricular, y fomentar la autonomía pedagógica y de gestión de los centros.

Este programa debe contemplar la provisión de materiales en formato accesible para el alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo.

2. Se llevará a cabo de acuerdo con lo establecido en la Orden 26/2016, de 13 de junio, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se regula el Programa de reutilización, reposición y renovación de libros de texto y material curricular, a través de la creación y puesta en funcionamiento de bancos de libros de texto y material curricular en los centros públicos y privados concertados de la Comunitat Valenciana, y se determinan las bases reguladoras de las subvenciones destinadas a centros docentes privados concertados y centros docentes de titularidad de corporaciones locales (DOGV 7806, 15.06.2016).

1.2.3.6. Plan para el fomento de la lectura

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado EDUCACIÓN PLURILINGÜE E INTERCULTURAL).

1. El Plan para el fomento de la lectura (PFL) es una propuesta o línea de trabajo que comprende el conjunto de objetivos, metodologías y estrategias de un centro educativo que confluyen para promover el desarrollo de la competencia lectora de manera transversal (en todas las áreas, materias y ámbitos) y de la competencia de composición textual en

tot tipus de textos (impresos, visuals, audiovisuals) i de suports (anàlegs, digitals...). Els referents del pla han de ser els continguts i els criteris d'avaluació que desenvolupen, des de les diverses matèries, les destreses relacionades amb la competència lingüística, i ha d'incloure, a més, accions al voltant de la dinamització de la lectura i de la gestió i la dinamització de la biblioteca escolar per a desenvolupar la competència informacional i també com a espai educatiu.

2. Els centres docents concretaran les pautes generals per a l'elaboració del pla que s'estableix en l'Ordre 44/2011, de 7 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen els Plans per al foment de la lectura en els centres docents de la Comunitat Valenciana (DOGV 6544, 16.06.2011).

3. Els textos utilitzats han de ser accessibles (diferents nivells de dificultat, organització i presentació de la informació, format, etc.), no discriminatoris, promoure la igualtat i representar la diversitat existent en la societat perquè tot l'alumnat se senta reconegut i representat.

4. El Pla de foment de la lectura serà elaborat per la comissió de coordinació pedagògica.

1.2.3.7. Pla d'igualtat i convivència

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat IGUALTAT I CONVIVÈNCIA).

1. El Pla d'igualtat i convivència (PIC) ha d'incloure el conjunt d'accions, procediments i actuacions que permeten la consecució dels valors democràtics i inclusius establerts en el Projecte educatiu del centre de què forma part. El Pla d'igualtat i convivència té com a objectiu primordial la promoció de la igualtat, la coeducació, la convivència, la prevenció dels conflictes i la gestió o la resolució pacífica d'aquests, i para especial atenció a la violència de gènere, la igualtat en la diversitat i la no-discriminació, tot atenent i respectant les circumstàncies, condicions i característiques personals de l'alumnat.

2. Serà aplicable, a més de la normativa esmentada en el preàmbul d'aquestes instruccions, la següent:

– La Llei orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de protecció integral contra la violència de gènere, que insta que s'adopten les mesures necessàries per a assegurar que els consells escolars impulsen l'adopció de mesures educatives que fomenten la igualtat real i efectiva entre homes i dones.

– La Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència.

– El Decret 102/2018, de 27 de juliol, del Consell, de desplegament de la Llei 8/2017, integral del reconeixement del dret a la identitat i a l'expressió de gènere a la Comunitat Valenciana.

– El Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutores o tutores, professorat i personal d'administració i serveis (DOGV 5738, 09.04.2008).

– L'Ordre 62/2014, de 28 de juliol, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'actualitza la normativa que regula l'elaboració dels Plans d'igualtat i convivència (DOGV 7330, 01.08.2014).

– L'Ordre de 12 de setembre de 2007, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la notificació de les incidències que alteren la convivència escolar, emmarcada dins del Pla de prevenció de la violència i promoció de la convivència als centres escolars de la Comunitat Valenciana (PREVI) (DOGV 5609, 28.09.2007).

– La Resolució de les Corts 98/IX, sobre la creació de la figura de persona coordinadora d'igualtat en tots els centres educatius, aprovada per la Comissió de Política Social i Ocupació en la reunió del 9 de desembre de 2015.

– L'Ordre 3/2017, de 6 de febrer, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es constitueixen les unitats d'atenció i intervenció del Pla de prevenció de la violència i promoció de la convivència (PREVI) i s'estableix el procediment per al seu funcionament.

– La Instrucció del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat.

en todo tipo de textos (impresos, visuales, audiovisuales) y de soportes (analógicos, digitales...). Los referentes del Plan deben ser los contenidos y los criterios de evaluación que desarrollan, desde las diversas materias, las destrezas relacionadas con la competencia lingüística, y tienen que incluir, además, acciones alrededor de la dinamización de la lectura y de la gestión y la dinamización de la biblioteca escolar para desarrollar la competencia informacional y también como espacio educativo.

2. Los centros docentes concretarán las pautas generales para la elaboración del Plan que se establecen en la Orden 44/2011, de 7 de junio, de la Conselleria de Educación, por la que se regulan los Planes para el fomento de la lectura en los centros docentes de la Comunitat Valenciana (DOGV 6544, 16.06.2011).

3. Los textos utilizados han de ser accesibles (diferentes niveles de dificultad, organización y presentación de la información, formato, etc.), no discriminatorios, promover la igualdad y representar la diversidad existente en la sociedad para que todo el alumnado se sienta reconocido y representado.

4. El Plan para el fomento de la lectura será elaborado por la Comisión de coordinación pedagógica.

1.2.3.7. Plan de igualdad y convivencia

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado IGUALDAD Y CONVIVENCIA).

1. El Plan de igualdad y convivencia (PIC) ha de recoger el conjunto de acciones, procedimientos y actuaciones que permitan la consecución de los valores democráticos e inclusivos establecidos en el Proyecto educativo del centro, del que forma parte. El Plan de igualdad y convivencia tiene como objetivo primordial la promoción de la igualdad, la coeducación, la convivencia, la prevención de los conflictos y la gestión o la resolución pacífica de estos, prestando especial atención a la violencia de género, la igualdad en la diversidad y la no-discriminación, atendiendo y respetando las circunstancias, condiciones y características personales del alumnado.

2. Será de aplicación, además de la normativa mencionada en el preámbulo de estas instrucciones, la siguiente:

– La Ley orgánica 1/2004, de 28 de diciembre, de protección integral contra la violencia de género, que insta que se adopten las medidas necesarias para asegurar que los consejos escolares impulsen la adopción de medidas educativas que fomenten la igualdad real y efectiva entre hombres y mujeres;

– La Ley 26/2018, de 21 de diciembre, de la Generalitat, de derechos y garantías de la infancia y adolescencia;

– Decreto 102/2018, de 27 de julio, del Consell, de desarrollo de la Ley 8/2017, integral del reconocimiento del derecho a la identidad y a la expresión de género en la Comunitat Valenciana;

– Decreto 39/2008, de 4 de abril, del Consell, sobre la convivencia en los centros docentes no universitarios sostenidos con fondos públicos y sobre los derechos y deberes del alumnado, padres, madres, tutores o tutoras, profesorado y personal de administración y servicios (DOGV 5738, 09.04.2008);

– La Orden 62/2014, de 28 de julio, de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, por la que se actualiza la normativa que regula la elaboración de los Planes de igualdad y convivencia (DOGV 7330, 01.08.2014);

– La Orden de 12 de septiembre de 2007, de la Conselleria de Educación, por la que se regula la notificación de las incidencias que alteran la convivencia escolar, enmarcada dentro del Plan de prevención de la violencia y promoción de la convivencia en los centros escolares de la Comunitat Valenciana (PREVI) (DOGV 5609, 28.09.2007);

– La Resolución de las Cortes 98/IX, sobre la creación de la figura de persona coordinadora de igualdad en todos los centros educativos, aprobada por la Comisión de Política Social y Ocupación en la reunión del 9 de diciembre de 2015.

– La Orden 3/2017, de 6 de febrero, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se constituyen las unidades de atención e intervención del Plan de prevención de la violencia y promoción de la convivencia (PREVI) y se establece el procedimiento para su funcionamiento;

– La Instrucción del 15 de diciembre de 2016, del director general de Política Educativa, por la que se establece el protocolo de acompañamiento para garantizar el derecho a la identidad de género, la expresión de género y la intersexualidad.

– Protocols de prevenció i intervenció davant de supòsits de violència escolar que figuren en els annexos de l'Ordre 62/2014 (DOGV 7330, 01.08.2014).

– Protocol d'acompanyament a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat, d'acord amb la Instrucció del 15 de desembre de 2016, del director general de Política Educativa, per la qual s'estableix el protocol d'acompanyament per a garantir el dret a la identitat de gènere, l'expressió de gènere i la intersexualitat (DOGV 7944, 15.02.2017).

– Protocol de prevenció i actuació davant de l'assetjament laboral en centres docents dependents de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport (aprovat el 04.10.2017 en la Comissió Sectorial de Seguretat i Salut en el Treball).

3. El Pla d'igualtat i convivència del centre educatiu ha d'incloure, almenys, els aspectes següents:

a) Diagnòstic de l'estat de la igualtat i la convivència en el centre.

b) Composició i Pla d'actuació de la comissió d'igualtat i convivència i, si és el cas, de l'equip de mediació escolar on participa l'alumnat del centre.

c) Detecció de necessitats i planificació d'accions de formació en la matèria de convivència adreçades a la comunitat.

d) Accions per a la consecució d'una escola igualitària i coeducadora.

d.1) Accions orientades al reconeixement i la inclusió de les dones i la seua producció cultural i científica dins de les programacions de cada matèria.

d.2) Accions de prevenció de la violència de gènere.

d.3) Accions de promoció de la diversitat sexual, familiar i d'identitats de gènere.

e) Mesures i accions orientades a la sensibilització, informació i promoció de la convivència positiva, la prevenció de conflictes, el respecte a la diversitat, al foment de la integració de la diversitat afectiva i sexual, identitats i/o expressions de gènere i intersexualitat per a conseguir un clima educatiu adequat al centre.

f) Contextualització dels protocols d'igualtat i convivència.

g) Procediments d'actuació i intervenció previstos en el reglament de règim intern del centre. Entre d'altres, mesures educatives de correcció davant de qualsevol conducta disruptiva i inadequada contra la convivència, la igualtat de gènere i la violència de gènere.

h) Procediment per a articular la col·laboració amb entitats i institucions de l'entorn en el Pla d'igualtat i convivència.

i) Estratègies i criteris per a realitzar la difusió, el seguiment i l'avaluació del Pla d'igualtat i convivència en el marc del Projecte educatiu.

4. El Pla d'igualtat i convivència ha de ser elaborat per l'equip directiu, d'acord amb les directrius emanades del consell escolar i atenent les propostes realitzades pel claustre, per les associacions de mares i pares de l'alumnat, per les associacions de l'alumnat i, si és el cas, per l'equip de mediació.

5. L'avaluació del Pla d'igualtat i convivència és competència del consell escolar del centre educatiu. La comissió de convivència del consell escolar del centre farà el seguiment del Pla d'igualtat i convivència i elaborarà trimestralment un informe, que presentarà al consell escolar i al claustre. Aquest informe recollirà les incidències produïdes, les actuacions dutes a terme, els resultats assolits i les propostes de millora que es consideren pertinents.

6. La direcció del centre ha d'elaborar un informe anual sobre la convivència del centre que enviarà a la direcció territorial corresponent, en els termes que preveu l'Ordre 62/2014, de 28 de juliol. La direcció general en matèria d'ordenació activarà en l'última quinzena del mes de juny la plataforma perquè els centres ompliquen aquest informe, com a conseqüència de l'informe final de la convivència del curs anterior i de la prioritació establecida pels òrgans de decisió en la Programació general anual, segons l'apartat 3 de la mateixa ordre.

7. El Servei de Prevenció de Riscos Laborals del Personal Propi de la Generalitat (SPRL), la Inspecció General d'Educació (IGE), les inspeccions territorials d'educació (ITE) i les unitats de resolució de conflictes (URC) han de promoure les actuacions efectives davant de possibles situacions d'assetjament laboral dels empleats i empleades

– Protocolos de prevención e intervención ante supuestos de violencia escolar que figuran en los anexos de la Orden 62/2014 (DOGV 7330, 01.08.2014).

– Protocolo de acompañamiento a la identidad de género, la expresión de género y la intersexualidad, de acuerdo con la Instrucción del 15 de diciembre de 2016 del director general de Política Educativa, por la que se establece el protocolo de acompañamiento para garantizar el derecho a la identidad de género, la expresión de género y la intersexualidad (DOGV 7944, 15.02.2017)

– Protocolo de prevención y actuación ante el acoso laboral en centros docentes dependientes de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte (aprobado el 04.10.2017 en Comisión Sectorial de Seguridad y Salud en el Trabajo)

3. El Plan de igualdad y convivencia del centro educativo incluirá, al menos, los aspectos siguientes:

a) Diagnóstico del estado de la igualdad y la convivencia en el centro

b) Composición y plan de actuación de la comisión de igualdad y convivencia y, si es el caso, del equipo de mediación escolar en el que participa el alumnado del centro.

c) Detección de necesidades y planificación de acciones de formación en la materia de convivencia dirigidas a la comunidad.

d) Acciones para la consecución de una escuela igualitaria y coeducadora.

d.1) Acciones orientadas al reconocimiento y la inclusión de las mujeres y su producción cultural y científica dentro de las programaciones de cada materia.

d.2) Acciones de prevención de la violencia de género.

d.3) Acciones de promoción de la diversidad sexual, familiar y de identidades de género.

e) Medidas y acciones orientadas a la sensibilización, información y promoción de la convivencia positiva, la prevención de conflictos, el respeto a la diversidad, al fomento de la integración de la diversidad afectivo-sexual, identidades y/o expresiones de género e intersexualidad, para conseguir un clima educativo adecuado en el centro.

f) Contextualización de los protocolos de igualdad y convivencia.

g) Procedimientos de actuación e intervención previstos en el reglamento de régimen interno del centro. Entre otros, medidas educativas de corrección frente a cualquier conducta disruptiva e inadecuada contra la convivencia, la igualdad de género y la violencia de género.

h) Procedimiento para articular la colaboración con entidades e instituciones del entorno en el Plan de igualdad y convivencia.

i) Estrategias y criterios para realizar la difusión, el seguimiento y la evaluación del plan de igualdad y convivencia en el marco del Proyecto educativo.

4. El Pla de igualdad y convivencia será elaborado por el equipo directivo, de acuerdo con las directrices emanadas del consejo escolar y atendiendo las propuestas realizadas por el claustro, por las asociaciones de madres y padres del alumnado, por las asociaciones del alumnado y, si es el caso, por el equipo de mediación.

5. La evaluación del Plan de igualdad y convivencia es competencia del consejo escolar del centro educativo. La comisión de convivencia del consejo escolar del centro hará el seguimiento del Plan de igualdad y convivencia y elaborará trimestralmente un informe, que presentará al consejo escolar y al claustro. Este informe recogerá las incidencias producidas, las actuaciones llevadas a cabo, los resultados logrados y las propuestas de mejora que se consideran pertinentes.

6. La dirección del centro debe elaborar un informe anual sobre la convivencia del centro, que enviará a la dirección territorial correspondiente en los términos que prevé la Orden 62/2014, de 28 de julio. La dirección general en materia de ordenación activará en la última quincena del mes de junio la plataforma para que los centros cumplimenten este informe, como consecuencia del informe final de la convivencia del curso anterior y de la priorización establecida por los órganos de decisión, en la Programación general anual, según el apartado 3 de la misma orden.

7. El Servicio de Prevención de Riesgos Laborales del Personal Propio de la Generalitat (SPRL), la Inspección General de Educación (IGE), las Inspecciones Territoriales de Educación (ITE) y las Unidades de Resolución de Conflictos (URC) tienen que promover las actuaciones efectivas ante posibles situaciones de acoso laboral del personal

públics dependents de la Generalitat Valenciana que presten serveis en els centres educatius.

1.2.3.8. Reglament de règim interior, amb les normes bàsiques de convivència

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat IGUALTAT I CONVIVÈNCIA).

1. El Reglament de règim interior (RRI) és una norma interna que inclou el conjunt d'objectius, principis, drets, responsabilitats i normes pels quals es regula la convivència de tots els membres de la comunitat educativa, i que s'ajusta al que estableix el Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència en els centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutores o tutores, professorat i personal d'administració i serveis (DOGV 5738, 09.04.2008).

El RRI recollirà les normes de convivència i conducta, que seran de compliment obligatori, i hauran de concretar els deures de l'alumnat i les mesures correctores aplicables en cas d'incompliment, prenen en consideració la seua situació i les seues condicions personals.

No s'ha d'impedir l'accés als centres a persones que visten robes característiques o pròpies de la seua identitat religiosa i que no suposen cap problema d'identificació o atempten contra la dignitat de les persones.

Les mesures correctores tindran un caràcter educatiu i recuperador, hauran de garantir el respecte als drets de la resta de l'alumnat i procuraran la millora en les relacions de tots els membres de la comunitat educativa. Les mesures correctores hauran de ser proporcionals i coherents a les faltes cometudes. Les decisions d'adoptar mesures correctores per la comissió de faltes lleus seran immediatament executives. Les accions restauratives individualitzades, personalitzades o grupals hauran de ser treballades amb els implicats i implicades. Perquè aquestes normes siguen efectives, caldrà consensuar-les amb tota la comunitat educativa, a través de la comissió de convivència, de les comissions mixtes o assemblees participatives.

2. Tindrà en compte el que disposa la Resolució de 14 de febrer de 2019, de la Secretaria Autònoma d'Educació i Investigació, per la qual es dicten instruccions per a aplicar-les als centres docents sostinguts amb fons públics d'ensenyaments no universitaris de la Comunitat Valenciana davant de diversos supòsits de no-convivència dels progenitors per motius de separació, divorci, nul·litat matrimonial, ruptura de parelles de fet o situacions anàlogues.

3. Els membres de l'equip directiu i els professors i professores seran considerats autoritat pública segons s'estableix en la Llei 15/2010, de 3 de desembre, de la Generalitat, d'autoritat del professorat, i en els procediments d'adopció de mesures correctores, els fets constatats per professors, professores i membres de l'equip directiu dels centres docents tindran valor probatori i gaudiran de presumpció de veritat *iuris tantum* o excepte prova en contra, sense perjudici de les proves que, en defensa dels respectius drets o interessos, puguen assenyalar o aportar les persones implicades.

4. Els centres docents elaboraran el seu Reglament de règim interior, que haurà d'incloure, entre altres punts, les normes que garantisquen el compliment del Pla d'igualtat i convivència. Així mateix, podrà incorporar els aspectes següents:

a) L'organització que faça possible la participació de tots els membres de la comunitat educativa amb especial cura en relació a l'adequació de tots els procediments vinculats a l'alumnat, ja que per la seua condició de menor, ha de ser informat, oït i escoltat.

b) L'organització i el repartiment de responsabilitats no definides per la normativa vigente.

c) Els procediments d'actuació del consell escolar i, si escau, de les comissions que es constituïsquen en aquest per a agilitzar-ne el funcionament.

d) L'organització dels espais del centre.

e) L'adequació de la redacció corresponent, si cal, per a donar compliment als principis de coeducació.

5. D'acord amb la Instrucció 1/2010 de la Subsecretaria de la Conselleria d'Educació, sobre l'ús adequat dels espais públics i dels taulells d'anuncis en l'àmbit de la Conselleria d'Educació, els reglaments de règim interior dels centres docents tindran en compte allò que es disposa

empleado público dependiente de la GVA que preste servicios en los centros educativos.

1.2.3.8. Reglamento de régimen interior, con las normas básicas de convivencia

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado IGUALDAD Y CONVIVENCIA).

1. El Reglamento de régimen interior (RRI) es una norma interna que incluye el conjunto de objetivos, principios, derechos, responsabilidades y normas por la que se regula la convivencia de todos los miembros de la comunidad educativa, y que se ajusta a lo que establece el Decreto 39/2008, de 4 de abril, del Consell, sobre la convivencia en los centros docentes no universitarios sostenidos con fondos públicos y sobre los derechos y deberes del alumnado, padres, madres, tutores o tutoras, profesorado y personal de administración y servicios (DOGV 5738, 09.04.2008).

El RRI recogerá las normas de convivencia y conducta, que serán de cumplimiento obligatorio, y tendrán que concretar los deberes del alumnado y las medidas correctoras aplicables en caso de incumplimiento, tomando en consideración su situación y sus condiciones personales.

No se debe impedir el acceso en los centros a personas que vistan ropas características o propias de su identidad religiosa y que no supongan ningún problema de identificación o atenten contra la dignidad de las personas.

Las medidas correctoras tendrán un carácter educativo y recuperador, tendrán que garantizar el respeto a los derechos del resto del alumnado y procurarán la mejora en las relaciones de todos los miembros de la comunidad educativa. Las medidas correctoras deberán ser proporcionales y coherentes a las faltas cometidas. Las decisiones de adoptar medidas correctoras por la Comisión de faltas leves serán inmediatamente ejecutivas. Las acciones restaurativas individualizadas, personalizadas o grupales tendrán que ser trabajadas con los implicados y las implicadas. Para que estas normas sean efectivas, habrá que consensuarlas con toda la comunidad educativa, a través de la comisión de convivencia, de las comisiones mixtas o asambleas participativas.

2. Tendrá en cuenta lo que dispone la Resolución de 14 de febrero de 2019, de la Secretaría Autónoma de Educación e Investigación, por la que se dictan instrucciones para aplicarlas a los centros docentes sostenidos con fondos públicos de enseñanzas no universitarias de la Comunitat Valenciana ante varios supuestos de no-convivencia de los progenitores por motivos de separación, divorcio, nulidad matrimonial, ruptura de parejas de hecho o situaciones análogas.

3. Los miembros del equipo directivo y los profesores y profesoras serán considerados autoridad pública según se establece en la Ley 15/2010, de 3 de diciembre, de la Generalitat, de autoridad del profesorado, y en los procedimientos de adopción de medidas correctoras, los hechos constatados por profesores, profesoras y miembros del equipo directivo de los centros docentes tendrán valor probatorio y disfrutarán de presunción de veracidad *iuris tantum* o excepto prueba en contra, sin perjuicio de las pruebas que, en defensa de los respectivos derechos o intereses, puedan señalar o aportar las personas implicadas.

4. Los centros docentes elaborarán su Reglamento de régimen interior, que tendrá que incluir, entre otros puntos, las normas que garanticen el cumplimiento del Plan de igualdad y convivencia. Así mismo, podrá incorporar los aspectos siguientes:

a) La organización que haga posible la participación de todos los miembros de la comunitat educativa con especial atención en lo que se refiere a la adecuación de todos los procedimientos vinculados al alumnado, puesto que por su condición de menor, tiene que ser informado, oído y escuchado.

b) La organización y el reparto de responsabilidades no definidas por la normativa vigente.

c) Los procedimientos de actuación del consejo escolar y, si procede, de las comisiones que se constituyan en este, para agilizar su funcionamiento.

d) La organización de los espacios del centro.

e) La adecuación de la redacción correspondiente, si es necesario, para dar cumplimiento a los principios de coeducación.

5. De acuerdo con la Instrucción 1/2010 de la Subsecretaría de la Conselleria de Educación, sobre el uso adecuado de los espacios públicos y de los tablones de anuncios en el ámbito de la Conselleria de Educación, los Reglamentos de régimen interior de los centros docentes

en aquesta instrucció —i, s'hi adaptaran, si escau—, especialment en referència al fet que:

a) En tots els centres hi haurà d'haver un o més taulers d'anuncis i cartells oficials.

b) En els taulers es recolliran els cartells, les actes, les resolucions que envia la junta de personal docent no universitari, les comunicacions de la conselleria competent en matèria d'educació, així com d'altres organismes oficials i dels òrgans de govern del centre.

c) S'habilitarà un tauler d'anuncis a disposició de les associacions d'alumnes i les associacions de pares i mares d'alumnes, la gestió del qual corresponderà a les esmentades associacions, que seran responsables d'ordenar-lo i organitzar-lo.

d) Així mateix, en els centres docents hi haurà d'haver un tauler d'anuncis sindicals en els termes establits per l'apartat segon de la mencionada Instrucció 1/2010.

e) Correspondrà a la direcció del centre, en l'àmbit de les seues competències, garantir l'ús adequat dels taulers. La gestió dels taulers corresponderà a la secretaria del centre.

6. El Reglament de règim interior s'elaborarà a partir de les propostes realitzades pel consell escolar, pel claustre, per les associacions de mares i pares i per associacions de l'alumnat i serà avaluat pel consell escolar. L'aprovació del Reglament de règim interior s'ha d'ajustar al que s'estableix en la normativa vigent.

1.2.3.9. Pla d'atenció a la diversitat i la inclusió educativa

1. Els centres docents disposaran d'un Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa (PADIE) amb la finalitat d'implementar un model d'educació inclusiva per a tot l'alumnat.

2. Serà aplicable, a més de la normativa esmentada en el preàmbul d'aquestes instruccions, la següent:

– Llei 26/2011, d'1 d'agost, d'adaptació normativa a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat.

– Llei 9/2018, de 24 d'abril, de la Generalitat, de modificació de la Llei 11/2003, de 10 d'abril, de la Generalitat, sobre l'estatut de les persones amb discapacitat.

– Resolució d'11 de desembre de 2017 per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que puga presentar un problema de salut mental (DOGV 8196, 22.12.2017)

– Resolució de 5 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions per a actuar en l'acollida de l'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat (DOGV 8314, d'11.06.2018).

3. Aquest pla inclourà:

a) Diagnòstic de l'alumnat del centre.

b) Procediments de detecció i anàlisi.

– Procediments per a la detecció i anàlisi de barreres per a la inclusió: d'accés, de participació i d'aprenentatge.

– Procediment d'avaluació sociopsicopedagògica per a la identificació de les necessitats educatives de l'alumnat.

c) Mesures, actuacions, plans i programes.

– Programes o actuacions de disseny propi o programes singulars autoritzats per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport que desenvolupen les línies d'actuació del Decret 104/2018, de 30 d'abril, relacionades amb la identificació i eliminació de barreres a la inclusió, la mobilització dels recursos per a donar suport a la inclusió i el currículum inclusiu.

– Actuacions de sensibilització adreçades a tota la comunitat educativa envers la resposta inclusiva a la diversitat que hi ha en el centre i en la societat.

– Actuacions per a la prevenció de dificultats d'aprenentatge.

– Mesures de resposta que es desenvolupen en el centre en cada una de les etapes:

– Adaptacions d'accés al currículum.

– Mesures individualitzades per a l'aprenentatge. En aquest apartat s'inclouran necessàriament les actuacions posteriors a la incorporació (apartat C) de l'alumnat nouvingut.

– Mesures de flexibilització en l'inici o la durada de les etapes.

– Mesures per a la compensació de les desigualtats que presenta l'alumnat del centre. En aquest apartat s'inclouran necessàriamente les mesures de compensació per a l'alumnat malalt o amb problemes de

tindrán en cuenta lo que se dispone en esta instrucción —y se adaptarán, si procede— especialmente en referencia al hecho de que:

a) En todos los centros tendrá que haber uno o más tablones de anuncios y carteles oficiales.

b) En los tableros se recogerán los carteles, las actas, las resoluciones que envía la junta de personal docente no universitario, las comunicaciones de la conselleria competente en materia de educación, así como otros organismos oficiales y de los órganos de gobierno del centro.

c) Se habilitará un tablón de anuncios a disposición de las asociaciones de alumnado y las asociaciones de padres y madres de alumnado, cuya gestión corresponderá a las mencionadas asociaciones, que serán responsables de ordenarlo y organizarlo.

d) Así mismo, en los centros docentes habrá un tablón de anuncios sindicales, en los términos establecidos por el apartado segundo de la mencionada Instrucción 1/2010.

e) Correspondrá a la dirección del centro, en el ámbito de sus competencias, garantizar el uso adecuado de los tableros. La gestión de los tableros corresponderá a la secretaría del centro.

6. El Reglamento de régimen interior se elaborará a partir de las propuestas realizadas por el consejo escolar, por el claustro, por las asociaciones de madres y padres y por asociaciones del alumnado y será evaluado por el consejo escolar. La aprobación del Reglamento de régimen interior se debe ajustar a lo que se establece en la normativa vigente.

1.2.3.9. Plan de atención a la diversidad y la inclusión educativa

1. Los centros docentes dispondrán de un Plan de atención a la diversidad e inclusión educativa (PADIE) con el fin de implementar un modelo de educación inclusiva para todo el alumnado.

2. Será de aplicación, además de la normativa mencionada al preámbulo de estas instrucciones, la siguiente:

– Ley 26/2011, de 1 de agosto, de adaptación normativa a la Convención Internacional sobre los Derechos de las Personas con Discapacidad.

– Ley 9/2018, de 24 de abril, de la Generalitat, de modificación de la Ley 11/2003, de 10 de abril, de la Generalitat, sobre el estatuto de las personas con discapacidad.

– Resolución de 11 de diciembre de 2017 para la detección y la atención precoz del alumnado que pueda presentar un problema de salud mental (DOGV 8196, 22.12.2017)

– Resolución de 5 de junio de 2018, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se dictan instrucciones para actuar en la acogida del alumnado recién llegado, especialmente el desplazado (DOGV 8314, 11.06.2018).

3. Este Plan incluirá:

a) Diagnóstico del alumnado del centro.

b) Procedimientos de detección y análisis.

– Procedimientos para la detección y análisis de barreras para la inclusión: de acceso, de participación y de aprendizaje.

– Procedimiento de evaluación sociopsicopedagógica por la identificación de las necesidades educativas del alumnado.

c) Medidas, actuaciones, planes y programas.

– Programas o actuaciones de diseño propio o programas singulares autorizados por la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte que desarrollan las líneas de actuación del Decreto 104/2018, de 30 d'abril, relacionadas con la identificación y eliminación de barreras a la inclusión, la movilización de los recursos para apoyar a la inclusión y el currículum inclusivo.

– Actuaciones de sensibilización dirigidas a toda la comunidad educativa hacia la respuesta inclusiva a la diversidad que hay en el centro y en la sociedad.

– Actuaciones para la prevención de dificultades de aprendizaje.

– Medidas de respuesta que se desarrollan en el centro en cada una de las etapas:

– Adaptaciones de acceso al currículum.

– Medidas individualizadas por el aprendizaje. En este apartado se incluirán necesariamente las actuaciones posteriores a la incorporación (apartado C) del alumnado recién llegado.

– Medidas de flexibilización en el inicio o la duración de las etapas.

– Medidas para la compensación de las desigualdades que presenta el alumnado del centro. En este apartado se incluirán necesariamente las medidas de compensación para el alumnado enfermo o con problemas de

salut mental que siga atés per les unitats pedagògiques hospitalàries o per les unitats específiques terapèutiques respectivament.

– Mesures personalitzades per a la participació que requereixen evaluació sociopsicopedagògica.

– Criteris d'organització dels horaris, els agrupaments de l'alumnat i dels suports personals (responsabilitats i coordinacions internes i externes).

d) Avaluació del Pla:

– Organització per a la planificació, desenvolupament, avaluació i seguiment dels Plans d'actuació personalitzats.

– Procediments i instruments per a l'avaluació i millora del Pla d'atenció a la diversitat i la inclusió educativa.

1.2.3.10. Pla d'orientació acadèmica i professional

1. Als plans d'orientació acadèmica i professional (POAP) de cada una de les etapes s'establiran els criteris generals que hauran d'orientar la tasca de tot el professorat del centre al llarg del curs escolar, en el context del desenvolupament de les seues assignatures i de les mesures de resposta del Pla d'atenció a la diversitat i inclusió educativa, així com les actuacions que es duran a terme dins de la planificació d'activitats de tutoria i des del departament d'orientació.

2. En el marc de l'orientació acadèmica i professional, els centres han de desenvolupar els principis i les línies d'actuació establits en el Decret 104/2018, de 30 d'abril, que caracteritzen el model d'escola inclusiva. En conseqüència, els centres educatius han d'organitzar les actuacions d'orientació acadèmica i professional des d'una perspectiva global, sistemàtica i interdisciplinària que implique tota la comunitat educativa i estimule la participació de les famílies, agents socials, organitzacions, institucions i associacions de l'entorn, així com la del mateix alumnat. Els Plans d'orientació acadèmica i professional de cada una de les etapes del centre inclouran els aspectes següents entre els seus elements:

– Procediments per a la identificació i anàlisi de les barreres que en el context escolar i sociocultural obstaculitzen l'accés igualitari de tot l'alumnat del centre a les diferents opcions acadèmiques i professionals.

– Acords per desenvolupar l'orientació acadèmica i professional a través de les programacions didàctiques de les assignatures a partir dels continguts i criteris d'avaluació transversals que els desenvolupen.

– Actuacions per incorporar la perspectiva de gènere a les activitats d'orientació.

– Activitats informatives i formatives, dirigides a l'alumnat i les seues famílies, sobre les eixides acadèmiques i professionals.

– Actuacions que contribuïsquen a la prevenció de l'abandonament prematur dels estudis i estimulen l'alumnat a cursar estudis postobligatoris i a triar itineraris flexibles i personalitzats.

– Organització d'actuacions d'orientació individualitzada dirigides a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu o en situació de risc d'abandonament.

– Acords i procediments per garantir l'accessibilitat de la informació i de les activitats d'orientació acadèmica i professional, tant escolars com extraescolars i complementàries, a tot l'alumnat del centre, amb especial consideració de l'alumnat amb necessitats de suport educatiu i per a la compensació de les desigualtats.

– Planificació d'activitats informatives i d'orientació acadèmica i professional en els Plans i actuacions de transició entre etapes i modalitats d'escolarització.

3. El Pla d'orientació acadèmica i professional serà elaborat pel departament d'orientació, d'acord amb les directrius establides per la Comissió de coordinació pedagògica i en col·laboració amb els tutores i les tutores, i s'hi estableiran els criteris generals que hauran d'orientar la tasca de tot el professorat al llarg del curs escolar en el context del desenvolupament de les seues matèries.

1.2.3.11. Pla d'acció tutorial

1. El Pla d'acció tutorial (PAT) potenciarà el paper de la tutoria en la prevenció i mediació per a la resolució pacífica dels conflictes i en la millora de la convivència escolar i la igualtat d'oportunitats.

a) El pla haurà de preveure les característiques i la situació personal de l'alumnat i la necessitat específica de suport educatiu, per la qual

de salud mental que sea atendido por las unidades pedagógicas hospitalarias o por las unidades específicas terapéuticas respectivamente.

– Medidas personalizadas para la participación que requieren evaluación sociopsicopedagógica.

– Criterios de organización de los horarios, los agrupamientos del alumnado y de los apoyos personales (responsabilidades y coordinaciones internas y externas).

d) Evaluación del Plan:

– Organización para la planificación, desarrollo, evaluación y seguimiento de los planes de actuación personalizados.

– Procedimientos e instrumentos por la evaluación y mejora del Plan de atención a la diversidad y la inclusión educativa.

1.2.3.10. Plan de orientación académica y profesional

1. En los planes de orientación académica y profesional (POAP) de cada una de las etapas se establecerán los criterios generales que tendrán que orientar la tarea de todo el profesorado del centro a lo largo del curso escolar, en el contexto del desarrollo de sus asignaturas y de las medidas de respuesta del Plan de atención a la diversidad e inclusión educativa, así como las actuaciones que se llevarán a cabo dentro de la planificación de actividades de tutoría y desde el departamento de orientación.

2. En el marco de la orientación académica y profesional los centros tienen que desarrollar los principios y las líneas de actuación establecidos en el Decreto 104/2018, de 30 de abril, que caracterizan el modelo de escuela inclusiva. En consecuencia, los centros educativos tienen que organizar las actuaciones de orientación académica y profesional desde una perspectiva global, sistemática e interdisciplinaria que implique a toda la comunidad educativa y estimule la participación de las familias, agentes sociales, organizaciones, instituciones y asociaciones del entorno, así como la del mismo alumnado. Los planes de orientación académica y profesional de cada una de las etapas del centro incluirán los aspectos siguientes entre sus elementos:

– Procedimientos para la identificación y análisis de las barreras que en el contexto escolar y socio cultural obstaculizan el acceso igualitario de todo el alumnado del centro a las diferentes opciones académicas y profesionales.

– Acuerdos para desarrollar la orientación académica y profesional a través de las programaciones didácticas de las asignaturas a partir de los contenidos y criterios de evaluación transversales que los desarrollan.

– Actuaciones para incorporar la perspectiva de género a las actividades de orientación.

– Actividades informativas y formativas, dirigidas al alumnado y sus familias, sobre las salidas académicas y profesionales.

– Actuaciones que contribuyan a la prevención del abandono prematuro de los estudios y estimulen al alumnado a cursar estudios postobligatorios y a elegir itinerarios flexibles y personalizados.

– Organización de actuaciones de orientación individualizada dirigidas al alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo o en situación de riesgo de abandono.

– Acuerdos y procedimientos para garantizar la accesibilidad de la información y de las actividades de orientación académica y profesional, tanto escolares como extraescolares y complementarias, a todo el alumnado del centro, con especial consideración del alumnado con necesidades de apoyo educativo y para la compensación de las desigualdades.

– Planificación de actividades informativas y de orientación académica y profesional en los planes y actuaciones de transición entre etapas y modalidades de escolarización.

3. El Plan de orientación académica y profesional será elaborado por el departamento de orientación, de acuerdo con las directrices establecidas por la Comisión de coordinación pedagógica y en colaboración con los tutores y las tutoras, y se establecerán los criterios generales que tendrán que orientar la tarea de todo el profesorado a lo largo del curso escolar en el contexto del desarrollo de sus materias.

1.2.3.11. Plan de acción tutorial

1. El Plan de acción tutorial (PAT) potenciará el papel de la tutoría en la prevención y mediación para la resolución pacífica de los conflictos y en la mejora de la convivencia escolar y la igualdad de oportunidades.

a) El Plan tendrá que contemplar las características y la situación personal del alumnado y la necesidad específica de apoyo educativo,

cosa preveurà els criteris de coordinació dels tutors i tutores amb el departament d'orientació.

b) Així mateix, hauran de planificar-se les activitats d'informació i assessorament acadèmic i professional a l'alumnat, especialment a aquell que ha de prendre decisions davant de diverses opcions educatives o especialitats, i les que afavorisquen la màxima adaptació i participació de l'alumnat en el centre, especialment del procedent d'un altre nivell educatiu o de nou ingrés, així com les que faciliten el desenvolupament personal de l'alumnat i la seua integració en el grup classe.

c) En la planificació d'activitats s'hauran de preveure, igualment, aquelles que facen possible la coordinació necessària entre els representants legals de l'alumnat i el professorat tutor.

d) El Pla d'acció tutorial ha d'incloure un programa d'educació sexual, seqüenciat per etapes i cursos, elaborat des d'un punt de vista racional, científic i no doctrinal i que incorpore el respecte de la diversitat sexual, familiar i de gènere.

e) El Pla d'acció tutorial ha de contindre activitats de sensibilització de caràcter coeducatiu, igualitari i inclusiu.

f) El Pla d'acció tutorial ha d'incorporar activitats que promoguen el valor pedagògic del banc de llibres.

2. El Pla d'acció tutorial haurà de ser elaborat pel departament d'orientació, d'acord amb les directrius establides per la comissió de coordinació pedagògica i en col·laboració amb els tutores i tutores, i s'hi estableiran els criteris generals que hauran d'orientar la tasca de tot el professorat tutor al llarg del curs escolar, així com de cada professora o professor en el context del desenvolupament de les seues matèries.

1.2.3.12. Transició entre etapes i modalitats d'escolarització
(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ DE L'ACOLLIDA).

1. Els centres hauran d'elaborar Plans i accions de transició a fi de garantir el transvasament d'informació, l'orientació i l'acompanyament a l'alumnat i a les famílies, la continuïtat de les actuacions educatives i la detecció de necessitats, que poden produir-se en els processos de transició entre nivells, cicles, etapes i modalitats d'escolarització en què les barreres i les desigualtats es manifesten amb més freqüència i intensitat.

2. Serà aplicable l'Ordre 46/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula la transició des de l'etapa d'Educació Primària fins a la d'Educació Secundària Obligatoria a la Comunitat Valenciana (DOGV 6550, 23.06.2011).

3. Transició entre les etapes de l'Educació Primària i de l'Educació Secundària Obligatoria.

a) El Pla de transició de l'etapa d'Educació Primària a Educació Secundària Obligatoria ha de prestar una atenció especial a tots aquells aspectes organitzatius que afavorisquen que en els dos primers cursos d'Educació Secundària hi haja un alt grau de continuïtat en l'àmbit de la metodologia i l'àmbit de la tutoria, de manera que s'afavorisca també una dinàmica didàctica amb uns plantejaments com més globals i participatius millor, implantant un currículum, sempre que ho considere adient, estructurat en àmbits de coneixement.

b) En el marc del Pla de transició de l'etapa d'Educació Primària a l'etapa d'Educació Secundària Obligatoria, s'han de planificar i desenvolupar les accions necessàries que possibiliten, entre altres, la coordinació, l'intercanvi d'informació sobre les necessitats de l'alumnat, la convergència i continuïtat de les mesures educatives, el desenvolupament competencial de l'alumnat en els àmbits de l'autonomia, iniciativa personal i aprendre a aprendre, així com l'orientació, assessorament i acompanyament a l'alumnat i a les seues famílies. Aquestes actuacions han de començar a partir del cinqué nivell d'Educació Primària i prolongar-se fins al segon nivell de l'Educació Secundària Obligatoria.

c) Durant l'Educació Secundària Obligatoria, l'acció del tutor o tutora és cabdal per a orientar l'alumnat cap a les diverses opcions i itineraris que se li ofereixen en funció de les seues característiques i circumstàncies idiosincràtiques.

d) L'avaluació preceptiva del Pla de transició i les propostes de millora hauran de figurar en la memòria de final de curs.

4. Transició entre l'etapa de l'Educació Secundària Obligatoria i els ensenyaments postobligatoris.

a) En finalitzar l'Educació Secundària Obligatoria, la tutora o el tutor, en l'exercici de la funció tutorial, amb la participació i l'assessorament del departament d'orientació, ha d'orientar tot l'alumnat sobre

por lo que preverá los criterios de coordinación de los tutores y tutoras con el departamento de orientación.

b) Así mismo, tendrán que planificarse las actividades de información y asesoramiento académico y profesional al alumnado, especialmente a aquel que tiene que tomar decisiones frente a varias opciones educativas o especialidades, y las que favorezcan la máxima adaptación y participación del alumnado en el centro, especialmente del procedente de otro nivel educativo o de nuevo ingreso, así como las que facilitan el desarrollo personal del alumnado y su integración en el grupo-clase.

c) En la planificación de actividades se tendrán que prever, igualmente, aquellas que hagan posible la necesaria coordinación entre los representantes legales del alumnado y el profesorado tutor.

d) El Plan de acción tutorial incluirá un Programa de educación sexual, secuenciado por etapas y cursos, elaborado desde un punto de vista racional, científico y no doctrinal y que incorpore el respeto de la diversidad sexual, familiar y de género.

e) El Plan de acción tutorial contendrá actividades de sensibilización de carácter coeducativo, igualitario e inclusivo.

f) El Plan de acción tutorial incorporará actividades que promuevan el valor pedagógico del banco de libros.

2. El Plan de acción tutorial será elaborado por el departamento de orientación, de acuerdo con las directrices establecidas por la comisión de coordinación pedagógica y en colaboración con los tutores y tutoras, y se establecerán los criterios generales que tendrán que orientar la tarea de todo el profesorado tutor a lo largo del curso escolar, así como de cada profesora o profesor en el contexto del desarrollo de sus materias.

1.2.3.12. Transició entre etapes y modalidades de escolarización
(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado GESTIÓN DE LA ACOGIDA).

1. Los centros elaborarán planes y acciones de transición a fin de garantizar el trasvase de información, la orientación y el acompañamiento al alumnado y a las familias, la continuidad de las actuaciones educativas y la detección de necesidades, que pueden producirse en los procesos de transición entre niveles, ciclos, etapas y modalidades de escolarización en las que las barreras y las desigualdades se manifiestan con más frecuencia e intensidad.

2. Será de aplicación la Orden 46/2011, de 8 de junio, de la Conselleria de Educación, por la que se regula la transición desde la etapa de Educación Primaria hasta la de Educación Secundaria Obligatoria en la Comunitat Valenciana (DOGV 6550, 23.06.2011).

3. Transición entre las etapas de la Educación Primaria y de la Educación Secundaria Obligatoria.

a) El Plan de Transición de la etapa de Educación Primaria a Educación Secundaria Obligatoria prestará una atención especial a todos aquellos aspectos organizativos que favorecen que en los dos primeros cursos de Educación Secundaria exista un alto grado de continuidad en el ámbito de la metodología y el ámbito de la tutoría, favoreciendo también una dinámica didáctica con unos planteamientos lo más global y participativos posibles, implantando un currículo, siempre que lo considere adecuado, estructurado en ámbitos de conocimiento.

b) En el marco del Plan de transición de la etapa de Educación Primaria a la etapa de Educación Secundaria Obligatoria, se tienen que planificar y desarrollar las acciones necesarias que posibilitan, entre otras, la coordinación, el intercambio de información sobre las necesidades del alumnado, la convergencia y continuidad de las medidas educativas, el desarrollo competencial del alumnado en los ámbitos de la autonomía, iniciativa personal y aprender a aprender, así como la orientación, asesoramiento y acompañamiento al alumnado y a sus familias. Estas actuaciones tienen que empezar a partir del quinto nivel de Educación Primaria y prolongarse hasta el segundo nivel de la Educación Secundaria Obligatoria.

c) Durante la Educación Secundaria Obligatoria la acción del tutor o tutora es capital para ir orientando al alumnado hacia las diversas opciones e itinerarios que se le ofrecen en función de sus características y circunstancias idiosincrásicas.

d) La evaluación preceptiva del Plan de transición y las propuestas de mejora tendrán que figurar en la memoria de final de curso.

4. Transición entre la etapa de la Educación Secundaria Obligatoria y las enseñanzas postobligatorias.

a) Al finalizar la Educación Secundaria Obligatoria, la tutora o el tutor, en el ejercicio de la función tutorial, con la participación y el asesoramiento del departamento de orientación, tiene que orientar a

els itineraris acadèmics i professionals més adequats i incloure aquesta informació en el consell orientador.

b) Caldrà establir mesures de coordinació entre l'etapa d'ESO i els ensenyaments postobligatoris.

c) L'orientació sobre itineraris acadèmics i professionals també és molt rellevant en l'àmbit de la Formació Professional, especialment en finalitzar un cicle de Formació Professional Básica i un cicle formatiu de grau mitjà.

5. Transició entre modalitats d'escolarització.

En el cas de l'alumnat amb necessitats educatives especials al qual es modifica la modalitat d'escolarització, els centres implicats han de planificar i dur a terme les actuacions personalitzades de transició, que inclouen el transvasament d'informació, l'orientació i totes les mesures que faciliten l'acompanyament, l'acollida i la participació de l'alumnat i de les seues famílies en el nou context.

6. Transició entre situacions d'escolarització transitòria externa al centre.

Si s'atén al que disposa l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics del sistema educatiu valencià (DOGV 8540, 03.05.2019), també s'han d'incloure les accions personalitzades per a l'alumnat que no pot assistir, transitòriamente, al centre docent, per complimente de mesures judicials, per convalescència domiciliària o hospitalització de llarga durada o per escolarització en una UET/HDIA. L'equip docent del centre on està matriculat i el personal que facilita l'atenció externa durant aquest període han de col·laborar conjuntament en la planificació i la implementació d'aquestes accions.

7. Aspectes generals.

a) L'equip educatiu ha de disposar de la informació necessària, abans de l'inici del curs escolar o en el moment del curs en què l'alumnat s'escolaritza, a fi de planificar adequadament la resposta educativa i garantir el progrés de l'alumnat.

b) Els serveis especialitzats d'orientació han d'assessorar i col·laborar amb els equips directius, els equips de transició i els equips educatius en el disseny, l'aplicació i el seguiment dels Plans de transició, especialment de les accions personalitzades que se'n deriven.

1.2.3.13. Pla de formació permanent del professorat per al desenvolupament del Projecte educatiu

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat FORMACIÓ DE LA COMUNITAT EDUCATIVA).

1. En els Plans anuals de formació i perfeccionament del personal docent i no docent (PAF), els centres han de tindre en compte de manera especial la planificació d'actuacions relacionades amb la inclusió educativa de l'alumnat i la gestió de la diversitat al centre, a partir de l'avaluació i l'anàlisi dels indicadors d'inclusió i d'abandonament escolar i insistint especialment en els nivells de resposta I i II, d'acord amb el Decret 104/2018. Així mateix, l'equip directiu ha de planificar activitats de formació relacionades amb les necessitats específiques de suport educatiu per a tota la comunitat educativa.

2. Es durà a terme d'acord amb el que estableixen l'Ordre 65/2012, de 26 d'octubre, (DOGV 6893, 31.10.2012) i els Plans anuals de formació permanent del professorat.

1.2.3.14. Projecte educatiu del menjador escolar

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ DELS SERVEIS COMPLEMENTARIS).

1. El servei de menjador escolar s'insereix en l'àmbit educatiu, aspecte que necessàriament s'ha de tindre en compte per a ser aproveitad i potenciat.

El projecte ha de tindre en compte les característiques, necessitats i interessos de l'alumnat i de les seues famílies, i ha de preveure les actuacions i els suports per a l'alumnat que, per raons de discapacitat o limitacions funcionals, permanentes o transitòries, requereix una atenció específica.

2. Serà aplicable la normativa següent:

a) Ordre 53/2012, de 8 d'agost, modificada per l'Ordre 43/2016, de 3 d'agost, per la qual es regula el servei de menjador escolar en els cen-

todo el alumnado sobre los itinerarios académicos y profesionales más adecuados, e incluir esta información en el consejo orientador.

b) Tendrá que establecer medidas de coordinación entre la etapa de ESO y las enseñanzas postobligatorias.

c) La orientación sobre itinerarios académicos y profesionales también es muy relevante en el ámbito de la Formación Profesional, especialmente al finalizar un ciclo de Formación Profesional Básica y un ciclo formativo de grado medio.

5. Transición entre modalidades de escolarización.

En el caso del alumnado con necesidades educativas especiales que se le modifica la modalidad de escolarización, los centros implicados tienen que planificar y llevar a cabo las actuaciones personalizadas de transición, que incluyen el trasvase de información, la orientación y todas las medidas que facilitan el acompañamiento, la acogida y la participación del alumnado y de sus familias en el nuevo contexto.

6. Transición entre situaciones de escolarización transitoria externa al centro.

Atendiendo a aquello que dispone la Orden 20/2019, de 30 de abril, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se regula la organización de la respuesta educativa para la inclusión del alumnado en los centros docentes sostenidos con fondos públicos del sistema educativo valenciano (DOGV 8540, 03.05.2019), también se tienen que incluir las acciones personalizadas para el alumnado que no puede asistir, transitoriamente, en el centro docente, por cumplimiento de medidas judiciales, por convalecencia domiciliaria u hospitalización de larga duración o por escolarización en una UET/HDIA. El equipo docente del centro donde está matriculado y el personal que facilita la atención externa durante este periodo tienen que colaborar conjuntamente en la planificación y la implementación de estas acciones.

7. Aspectos generales.

a) El equipo educativo tiene que disponer de la información necesaria, antes del inicio del curso escolar o en el momento del curso en el que el alumnado se escolarice, a fin de planificar adecuadamente la respuesta educativa y garantizar el progreso del alumnado.

b) Los servicios especializados de orientación tienen que asesorar y colaborar con los equipos directivos, los equipos de transición y los equipos educativos en el diseño, la aplicación y el seguimiento de los planes de transición, especialmente de las acciones personalizadas que se derivan.

1.2.3.13. Plan de formación permanente del profesorado para el desarrollo del Proyecto educativo

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado FORMACIÓN DE LA COMUNIDAD EDUCATIVA).

1. En los Planes anuales de formación y perfeccionamiento del personal docente y no docente (PAF), los centros tienen que tener en cuenta de manera especial la planificación de actuaciones relacionadas con la inclusión educativa del alumnado y la gestión de la diversidad en el centro, a partir de la evaluación y el análisis de los indicadores de inclusión y de abandono escolar e incidiendo especialmente en los niveles de respuesta I y II, de acuerdo con el Decreto 104/2018. Así mismo, el equipo directivo tiene que planificar actividades de formación relacionadas con las necesidades específicas de apoyo educativo para toda la comunidad educativa.

2. Se llevará a cabo de acuerdo con lo que establecen la Orden 65/2012, de 26 de octubre (DOGV 6893, 31.10.2012) y los planes anuales de formación permanente del profesorado.

1.2.3.14. Proyecto educativo del comedor escolar

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado GESTIÓN DE LOS SERVICIOS COMPLEMENTARIOS).

1. El servicio de comedor escolar se inserta en el ámbito educativo, aspecto que necesariamente tiene que ser tenido en cuenta, para ser aprovechado y potenciado.

El Proyecto tiene que tener en cuenta las características, necesidades e intereses del alumnado y de sus familias, y tiene que prever las actuaciones y los apoyos para el alumnado que, por razones de discapacidad o limitaciones funcionales, permanentes o transitórias, requiere una atención específica.

2. Será de aplicación la normativa siguiente:

a) Orden 53/2012, de 8 de agosto, modificada por la Orden 43/2016, de 3 de agosto, por la que se regula el servicio de comedor escolar en los

tres docents no universitaris de titularitat de la Generalitat dependents de la conselleria amb competència en matèria d'educació.

b) Decret 84/2018, de 15 de juny, del Consell, de foment d'una alimentació saludable i sostenible en centres de la Generalitat (DOGV 8323, 22.06.2018).

c) Llei 17/2011, de 5 de juliol, de seguretat alimentària i nutrició. En l'article 40 sobre les mesures especials dirigides a l'àmbit escolar, es determina, entre altres actuacions, que les autoritats competents han de velar perquè els àpats servits en escoles infantils i centres eskolars siguin variats i equilibrats i estiguin adaptats tant a les necessitats nutricionals de cada grup d'edat, com a les necessitats especials de l'alumnat quant a intoleràncies, al·lèrgies alimentàries o altres malalties que així ho exigeixen. Per tant, mitjançant el certificat mèdic corresponent, que acredite la impossibilitat d'ingerir determinats aliments que perjudiquen la seua salut, els centres han d'elaborar menús especials, adaptats a aquestes al·lèrgies o intoleràncies. S'han de garantir menús alternatius en el cas d'intolerància al gluten.

d) La Llei 26/2018, de 21 de desembre, de la Generalitat, de drets i garanties de la infància i adolescència, en el capítol XV sobre el dret a una alimentació adequada, en l'article 82, sobre «criteris de diversitat en els menús», determina que «els aliments que es proporcionen en tota mena de menús i esdeveniments per a la infància o la joventut han de garantir la igualtat en la diversitat, ja siga per raons mèdiques, religioses o culturals, i oferir alternatives».

1.2.3.15. Altres projectes i programes desenvolupats pel centre

El Projecte educatiu també ha d'incloure altres projectes o programes que es puguin desenvolupar al centre, com ara:

a) PEAFS (projecte d'esport, activitat física i salut) al centre escolar, que promou l'activitat física i l'esport fora de l'hora lectiu, segons s'estableix en l'Ordre 25/2017, de 29 de juny, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport (DOGV 8076, 04.07.2017). (Fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ DE LA SALUT, L'ACTIVITAT FÍSICA, LA SEGURETAT I LA SOSTENIBILITAT).

b) «Sello de vida saludable» (fitxa del recurs en Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓN DE LA SALUD, LA ACTIVIDAD FÍSICA, LA SEGURIDAD Y LA SOSTENIBILIDAD).

c) Projectes d'investigació i innovació educativa (PIIE). (Fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat PAM, MILLORA DEL CENTRE, INNOVACIÓ I AVALUACIÓ).

d) Projectes emmarcats dins dels programes europeus.

e) Altres.

1.3. Aprovació, difusió, seguiment i evaluació del Projecte educatiu

1. El Projecte educatiu, així com els plans, programes i projectes que formen part d'aquesta resolució, serà aprovat d'acord amb la normativa vigent, tenint en compte l'informe previ del consell escolar.

2. El director o directora del centre, una vegada que s'haja aprovat el Projecte educatiu de centre, ha d'adoptar les mesures apropiades perquè el Projecte educatiu de centre siga conegut i, si escau, consultat per tots els membres de la comunitat educativa. A aquest efecte, s'establirà el procediment de consulta, que es divulgarà entre tota la comunitat escolar. El procediment de consulta es publicarà en el tauler d'anuncis del centre, i se n'haurà de lliurar una còpia a les associacions de pares i mares d'alumnes.

3. L'avaluació del Projecte educatiu de centre, així com els plans, programes i projectes que formen part d'aquest, es realitzarà anualment a la finalització del curs escolar. Serà competència del consell escolar del centre i comprendrà la totalitat dels elements que el conformen. Les propostes de millora que efectuen el consell escolar i el claustre seran tingudes en compte per la direcció del centre en les modificacions del Projecte educatiu que es realitzen. En tot cas, les modificacions del Projecte educatiu de centre han de ser aprovades per la direcció del centre abans que finalitzi el tercer trimestre del curs i entraran en vigor al començament del curs següent.

4. Els centres de nova creació disposaran d'un període de dos cursos acadèmics per a elaborar el Projecte educatiu de centre. La Programació

centros docentes no universitarios de titularidad de la Generalitat dependientes de la conselleria con competencia en materia de educación.

b) Decreto 84/2018, de 15 de junio, del Consell, de fomento de una alimentación saludable y sostenible en centros de la Generalitat (DOGV 8323, 22.06.2018).

c) Ley 17/2011, de 5 de julio, de seguridad alimentaria y nutrición. En el artículo 40 sobre las medidas especiales dirigidas al ámbito escolar, se determina, entre otras actuaciones, que las autoridades competentes tienen que velar porque las comidas servidas en escuelas infantiles y centros escolares sean variados, equilibrados y estén adaptados tanto a las necesidades nutricionales de cada grupo de edad, como las necesidades especiales del alumnado en cuanto a intolerancias, alergias alimentarias u otras dolencias que así lo exigen. Por lo tanto, mediante el certificado médico correspondiente, que acredite la imposibilidad de ingerir determinados alimentos que perjudican su salud, los centros tienen que elaborar menús especiales, adaptados a estas alergias o intolerancias. Se tienen que garantizar menús alternativos en el caso de intolerancia al gluten.

d) La Ley 26/2018, de 21 de diciembre, de la Generalitat, de derechos y garantías de la infancia y adolescencia, en el Capítulo XV sobre el derecho a una alimentación adecuada, en su artículo 82 sobre «criterios de diversidad en los menús», determina que «los alimentos que se proporcionan en todo tipo de menús y acontecimientos para la infancia o la juventud tienen que garantizar la igualdad en la diversidad, ya sea por razones médicas, religiosas o culturales, y ofrecer alternativas».

1.2.3.15. Otros proyectos y programas desarrollados por el centro

El Proyecto educativo también incluirá otros proyectos o programas que se puedan desarrollar en el centro, como por ejemplo:

a) PEAFS (Proyecto de deporte, actividad física y salud) en el centro escolar, que promueve la actividad física y el deporte fuera del horario lectivo, según se establece en la Orden 25/2017, de 29 de junio, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte (DOGV 8076, 04.07.2017). (Ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado GESTIÓN DE LA SALUD, LA ACTIVIDAD FÍSICA, LA SEGURIDAD Y LA SOSTENIBILIDAD).

b) «Sello de vida saludable» (ficha del recurso en Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado GESTIÓN DE LA SALUD, LA ACTIVIDAD FÍSICA, LA SEGURIDAD Y LA SOSTENIBILIDAD).

c) Proyectos de investigación e innovación educativa (PIIE). (Ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado PAM, MEJORA DEL CENTRO, INNOVACIÓN Y EVALUACIÓN).

d) Proyectos enmarcados dentro de los Programas europeos.

e) Otras.

1.3. Aprobación, difusión, seguimiento y evaluación del Proyecto educativo

1. El Proyecto educativo, así como los planes, programas y proyectos que forman parte de esta resolución, serán aprobados de acuerdo con la normativa vigente, teniendo en cuenta el informe previo del consejo escolar.

2. El director o directora del centro, una vez que se haya aprobado el Proyecto educativo de centro, tiene que adoptar las medidas apropiadas para que el Proyecto educativo de centro sea conocido y, si procede, consultado por todos los miembros de la comunidad educativa. A tal efecto, se establecerá el procedimiento de consulta, que se divulgará entre toda la comunidad escolar. El procedimiento de consulta se publicará en el tablón de anuncios del centro, y se tendrá que entregar una copia a las asociaciones de padres y madres de alumnos y alumnas.

3. La evaluación del Proyecto educativo de centro así como los planes, programas y proyectos que forman parte de este, se realizará anualmente a la finalización del curso escolar. Será competencia del consejo escolar del centro y comprenderá la totalidad de los elementos que lo conforman. Las propuestas de mejora que efectúen el consejo escolar y el claustro serán tenidas en cuenta por la dirección del centro en las modificaciones del Proyecto educativo que se realizan. En todo caso, las modificaciones del Proyecto educativo de centro tienen que ser aprobadas por la dirección del centro antes de que finalice el tercer trimestre del curso y entrarán en vigor a comienzos del curso siguiente.

4. Los centros de nueva creación dispondrán de un periodo de dos cursos académicos para elaborar el Proyecto educativo de centro. La

general anual del centre inclourà el calendari aproximat per a redactar el Projecte educatiu de centre.

5. Les línies bàsiques establides en el Projecte educatiu de centre s'han de desenvolupar en els diferents plans i documents que s'inclouen en la Programació general anual.

2. PROGRAMACIÓ GENERAL ANUAL

La Programació general anual és l'instrument bàsic que recull la planificació, l'organització i el funcionament del centre, com a concreció anual dels diferents aspectes que es recullen en el Projecte educatiu del centre. L'elaboració d'aquest document s'ha d'adequar a les exigències de rigor, senzillesa i utilitat.

2.1. Consideracions generals

1. Els centres d'Educació Secundària hauran d'elaborar al principi de cada curs acadèmic una Programació general anual (d'ara en avanç, PGA). La PGA estarà constituïda pel conjunt d'actuacions derivades de les decisions adoptades en el Projecte educatiu elaborat al centre i la concreció del currículum. Ha de recollir tots els aspectes relatius a l'organització i el funcionament del centre, inclosos els projectes, el currículum, les normes i els plans d'actuació acordats i aprovats. La PGA constitueix, per tant, la concreció dels criteris i orientacions generals per a cada curs escolar.

2. L'equip directiu d'aquests en coordinarà l'elaboració i se'n responsabilitzarà, d'acord amb els criteris adoptats pel consell escolar i amb les propostes realitzades pel claustre de professorat i els del consell de delegats, associacions de l'alumnat i de les associacions de pares i mares de l'alumnat.

3. La PGA facilitarà el desenvolupament coordinat de totes les activitats educatives, l'exercici correcte de les competències dels diversos òrgans de govern i de coordinació docent i la participació de tots els sectors de la comunitat escolar d'acord amb els principis de coeducació.

4. En finalitzar el curs, l'equip directiu ha d'incloure en la memòria de final de curs l'avaluació de les activitats realitzades.

2.2. Continguts de la PGA

Pel que fa als seus continguts, caldrà ajustar-se al que disposa l'article 109 del Decret 234/1997, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional dels instituts d'Educació Secundària (DOGV 3073, 08.09.1997); en l'article 124.1 de la Llei orgànica 2/2006, en la nova redacció donada per la Llei orgànica 8/2013; així com en la resta de disposicions vigents que estableixen la inclusió de determinats aspectes com a part del contingut de la PGA. A aquests efectes, la PGA ha d'incloure:

2.2.1. Informació administrativa

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat PAM, MILLORA DEL CENTRE, INNOVACIÓ I AVALUACIÓ).

És el document d'organització administrativa del centre i ha de constar de l'estadística de principi de curs (ITACA), l'informe de context (facilitat per l'Administració educativa), la situació de les instal·lacions i de l'equipament, l'horari general, l'actualització dels requisits lingüístics per a la catalogació de llocs, els calendaris i altres informacions relatives als suports humans i als recursos materials del centre que puguen ser d'interès.

2.2.1.1. Horari general

1. Atenent les particularitats de cada centre i el millor aprofitament de les activitats docents i complementàries, l'equip directiu, oït el claustre i el consell escolar, estudiarà la jornada escolar i l'estructura de l'horari general, l'aprovació de la qual corresponderà a la direcció del centre, en virtut de les atribucions que confereix a aquest òrgan la nova redacció de l'article 132.1 de la Llei orgànica 2/2006, donada per la Llei orgànica 8/2013.

2. S'estarà al que estableix la normativa de calendari escolar vigent per al curs 2019-2020, segons la Resolució de 10 de juny de 2019, de la Direcció General de Centres i Personal Docent, per la qual es fixa el calendari escolar del curs acadèmic 2019-2020 (DOGV 8569, 13.06.2019) i l'Ordre d'11 de juny de 1998, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, per la qual s'estableixen els criteris generals pels quals s'ha de regir el calendari escolar per a tots els centres docents de la Comunitat Valenciana que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil, Educació Primària, Educació Secundària Obligatòria, Formació

Programación general anual del centro incluirá el calendario aproximado para redactar la mencionado Proyecto educativo de centro.

5. Las líneas básicas establecidas en el Proyecto educativo de centro se desarrollarán en los diferentes planes y documentos que se incluirán en la Programación general anual.

2. PROGRAMACIÓN GENERAL ANUAL

La Programación general anual es el instrumento básico que recoge la planificación, la organización y el funcionamiento del centro, como concreción anual de los diferentes aspectos que se recogen en el Proyecto educativo del centro. La elaboración de este documento se tiene que adecuar a las exigencias de rigor, sencillez y utilidad.

2.1. Consideraciones generales

1. Los centros de Educación Secundaria elaborarán a primeros de cada curso académico una Programación general anual (de ahora en adelante PGA). La PGA estará constituida por el conjunto de actuaciones derivadas de las decisiones adoptadas en el Proyecto educativo elaborado en el centro y la concreción del currículo. Recogerá todos los aspectos relativos a la organización y el funcionamiento del centro, incluyendo los proyectos, el currículo, las normas y los planes de actuación acordados y aprobados. La PGA constituye, por lo tanto, la concreción de los criterios y orientaciones generales para cada curso escolar.

2. El equipo directivo de estos coordinará su elaboración y se responsabilizará, de acuerdo con los criterios adoptados por el consejo escolar y con las propuestas realizadas por el claustro de profesorado y los del consejo de delegados, asociaciones del alumnado y de las asociaciones de padres y madres del alumnado.

3. La PGA facilitará el desarrollo coordinado de todas las actividades educativas, el ejercicio correcto de las competencias de los diversos órganos de gobierno y de coordinación docente y la participación de todos los sectores de la comunidad escolar de acuerdo con los principios de coeducación.

4. Al finalizar el curso, el equipo directivo incluirá en la memoria de final de curso la evaluación de las actividades realizadas.

2.2. Contenidos de la PGA

En cuanto a sus contenidos, habrá que ajustarse a lo que dispone el artículo 109 del Decreto 234/1997, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de los institutos de Educación Secundaria (DOGV 3073, 08.09.1997); en el artículo 124.1 de la Ley orgánica 2/2006, en su nueva redacción dada por la Ley orgánica 8/2013, así como en el resto de disposiciones vigentes que establecen la inclusión de determinados aspectos como parte del contenido de la PGA. A estos efectos, la PGA incluirá:

2.2.1.1. Información administrativa

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado PAM, MEJORA DEL CENTRO, INNOVACIÓN Y EVALUACIÓN).

Es el documento de organización administrativa del centro y tiene que constar la estadística de principio de curso (ITACA), el informe de contexto (facilitado por la Administración educativa), la situación de instalaciones y del equipamiento, el horario general, la actualización de los requisitos lingüísticos para la catalogación de puestos, los calendarios y otras informaciones relativas a los apoyos humanos y a los recursos materiales del centro que puedan ser de interés.

2.2.1.1. Horario general

1. Atendiendo las particularidades de cada centro y al mejor aprovechamiento de las actividades docentes y complementarias, el equipo directivo, oído el claustro y el consejo escolar, estudiará la jornada escolar y la estructura del horario general, cuya aprobación corresponderá a la dirección del centro, en virtud de las atribuciones que le confiere a este órgano la nueva redacción del artículo 132.1 de la Ley orgánica 2/2006, dada por la Ley orgánica 8/2013.

2. Se estará a lo que establece la normativa de calendario escolar vigente para el curso 2019-2020, según la Resolución de 10 de junio de 2019, de la Dirección General de Centros y Personal Docente, por la que se fija el calendario escolar del curso académico 2019-2020 (DOGV 8569, 13.06.2019), y la Orden de 11 de junio de 1998, de la Conselleria de Cultura, Educación y Ciencia, por la que se establecen los criterios generales por los que se tiene que regir el calendario escolar para todos los centros docentes de la Comunitat Valenciana que imparten enseñanzas de Educación Infantil, Educación Primaria, Educación Secundaria

Professional, Batxillerat, Ensenyaments Artístics i Ensenyaments d'Idiomes (DOGV 3267, 18.06.1998).

3. Consideracions generals:

a) En els centres en què encara no estiga constituït el consell escolar, la direcció, oït el claustre, aprovarà l'estructura de l'horari general del centre i la jornada escolar.

b) L'horari general del centre fixarà les hores i les condicions en què el centre romanindrà obert.

c) S'establirà la durada i distribució dels períodes lectius i els procediments necessaris per a atendre l'alumnat durant la seua permanència en el centre.

d) Les direccions territorials, amb un informe previ de la Inspecció d'Educació, podran autoritzar uns horaris que no s'ajusten als criteris generals quan així ho exigisquen les necessitats d'escolarització, la utilització del transport escolar en centres d'àmbit rural o comarcal, o la realització de la formació en centres de treball. El termini de sol·licitud d'horari especial finalitzarà el 15 de juny de 2019.

e) En els centres en què hi haja serveis residencials, l'horari general del centre haurà de preveure el desenvolupament de totes les activitats acadèmiques, formatives i residencials i distingir entre dies lectius, no lectius i festius.

2.2.1.2. Calendari d'avaluacions i recuperacions

1. Els centres docents, en virtut de la seua autonomia pedagògica i organitzativa, han d'establir el nombre i el calendari de les sessions d'avaluació que es realitzaran per a cada curs acadèmic i grup d'alumnat al llarg del període lectiu ordinari del curs. Com a mínim es realitzarà una evaluació cada trimestre. En l'Educació Secundària Obligatoria, a més, serà preceptiu realitzar una evaluació inicial. L'última sessió d'avaluació, en finalitzar el període lectiu del curs escolar, tindrà caràcter d'avaluació final ordinària. L'alumnat amb matèries no superades en l'avaluació final ordinària comptarà amb una evaluació extraordinària.

2. En els centres públics hi ha previst un període per a la realització i evaluació de les proves extraordinàries d'avaluació, per a la sessió d'avaluació final extraordinària i per al lliurament de les qualificacions. En el cas dels ensenyaments previs als procediments d'accés a la universitat, això és, el segon curs de Batxillerat, o el tercer bloc de Batxillerat quan es tracte de la modalitat de Batxillerat nocturn (model A), aquest període està comprés entre els dies 16 i 26 de juny de 2020, els dos inclosos. Per a la resta d'ensenyaments, aquest període està comprés entre els dies 25 de juny de 2020 i 2 de juliol de 2020, els dos inclosos.

3. En els centres privats, la persona física o jurídica que en tinga la titularitat determinarà les dates de realització de les proves extraordinàries d'avaluació per als diferents ensenyaments i no podran iniciar-se les proves extraordinàries corresponents a cada ensenyament fins després de la finalització de les activitats escolars del curs acadèmic 2019-2020 en l'ensenyament respectiu.

4. Els centres, en virtut de la seua autonomia pedagògica i organitzativa, estableiran els dies en què tindran lloc les proves, a partir de les dates indicades en els apartats anteriors.

5. En els centres públics, la comissió de coordinació pedagògica proposarà al claustre la planificació general de les sessions d'avaluació perquè siguin aprovades.

6. Les sessions d'avaluació que es realitzen al llarg del curs, incloent-hi l'avaluació final, seran distribuïdes de manera que el total de dies lectius compresos en cada període d'avaluació siga semblant.

2.2.1.3. Calendari de reunions dels òrgans col·legiats del centre, de lliurament de la informació i d'entrevistes als representants legals de l'alumnat

Serà establít amb la finalitat de dotar d'operativitat i eficiència aquests òrgans: consell escolar, equip directiu, claustre, comissió de coordinació pedagògica i equips docents.

Amb l'objectiu d'analitzar, valorar i reorientar, si cal, l'acció educativa s'elaborarà un calendari per al lliurament d'informació als representants legals de l'alumnat perquè coneguen la seua situació educativa amb la finalitat de millorar-la.

Es preveuran també els aspectes organitzatius del calendari de reunions i entrevistes amb els representants legals de l'alumnat (cronograma, contingut i altres aspectes relacionats).

Obligatoria, Formación Profesional, Bachillerato, Enseñanzas Artísticas y Enseñanzas de Idiomas (DOGV 3267, 18.06.1998).

3. Consideraciones generales:

a) En los centros en los que todavía no esté constituido el consejo escolar, la dirección, oído el claustro, aprobará la estructura del horario general del centro y la jornada escolar.

b) El horario general del centro fijará las horas y las condiciones en las que el centro permanecerá abierto.

c) Se establecerá la duración y distribución de los períodos lectivos y los procedimientos necesarios para atender al alumnado durante su permanencia en el centro.

d) Las direcciones territoriales, con un informe previo de la Inspección de Educación, podrán autorizar unos horarios que no se ajustan a los criterios generales cuando así lo exijan las necesidades de escolarización, la utilización del transporte escolar en centros de ámbito rural o comarcal, o la realización de la formación en centros de trabajo. El plazo de solicitud del horario especial finalizará el 15 de junio de 2019.

e) En los centros en los que existan servicios residenciales, el horario general del centro contemplará el desarrollo de todas las actividades académicas, formativas y residenciales, distinguiendo entre días lectivos, no lectivos y festivos.

2.2.1.2. Calendario de evaluaciones y recuperaciones

1. Los centros docentes, en virtud de su autonomía pedagógica y organizativa, establecerán el número y el calendario de las sesiones de evaluación que se realizarán para cada curso académico y grupo de alumnado a lo largo del período lectivo ordinario del curso. Como mínimo se realizará una evaluación cada trimestre. En la Educación Secundaria Obligatoria, además, será preceptivo realizar una evaluación inicial. La última sesión de evaluación, al finalizar el período lectivo del curso escolar, tendrá carácter de evaluación final ordinaria. El alumnado con materias no superadas en la evaluación final ordinaria, contará con una evaluación extraordinaria.

2. En los centros públicos, se ha previsto un periodo para la realización y evaluación de las pruebas extraordinarias de evaluación, para la sesión de evaluación final extraordinaria y para la entrega de las calificaciones. En el caso de las enseñanzas previas a los procedimientos de acceso a la universidad, es decir, el segundo curso de Bachillerato, o el tercer bloque de Bachillerato cuando se trate de la modalidad de Bachillerato nocturno (modelo A), este periodo está comprendido entre los días 16 y 26 de junio de 2020, ambos incluidos. Para el resto de enseñanzas, este periodo está comprendido entre los días 25 de junio de 2020 y 2 de julio de 2020, ambos incluidos.

3. En los centros privados, la persona física o jurídica que ostenta la titularidad determinará las fechas de realización de las pruebas extraordinarias de evaluación para las diferentes enseñanzas, no pudiendo iniciarse las pruebas extraordinarias correspondientes a cada enseñanza hasta después de la finalización de las actividades escolares del curso académico 2019-2020 en la enseñanza respectiva.

4. Los centros, en virtud de su autonomía pedagógica y organizativa, establecerán los días en que tendrán lugar las pruebas, a partir de las fechas indicadas en los apartados anteriores.

5. En los centros públicos, la comisión de coordinación pedagógica propondrá al claustro la planificación general de las sesiones de evaluación para su aprobación.

6. Las sesiones de evaluación que se realizan a lo largo del curso, incluyendo la evaluación final, estarán distribuidas de forma que el total de días lectivos comprendidos en cada periodo de evaluación sea parecido.

2.2.1.3. Calendario de reuniones de los órganos colegiados del centro, de entrega de la información y de entrevistas a los representantes legales del alumnado

Serà establecido con el fin de dotar de operatividad y eficiencia a estos órganos: consejo escolar, equipo directivo, claustro, comisión de coordinación pedagógica y equipos docentes.

Con el objetivo de analizar, valorar y reorientar, si hace falta, la acción educativa se elaborará un calendario para la entrega de información a los representantes legales del alumnado para que conozcan su situación educativa con el fin de mejorarla.

Se contemplarán también los aspectos organizativos del calendario de reuniones y entrevistas con los representantes legales del alumnado (cronograma, contenido y otros aspectos relacionados).

2.2.1.4. Actualització dels requisits lingüístics per a la catalogació de llocs

2.2.1.4.a. Capacitació lingüística del professorat

1. S'ha d'aplicar el que s'indica en l'Ordre 17/2013, de 15 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regulen les titulacions administratives que faculten per a l'ensenyament en valencià, del valencià i en llengües estrangeres en ensenyaments no universitaris a la Comunitat Valenciana (DOGV 7006, 18.04.2013); l'Ordre 31/2018, d'1 d'agost, (DOGV 8355, 06.08.2018), que introduceix modificacions de l'Ordre 17/2013; les disposicions transitòries de l'Ordre 35/2018, de 22 d'agost, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula la catalogació amb el requisit lingüístic de valencià de determinats llocs de treball docents en centres docents públics que imparteixen els Ensenyaments de règim especial i altres ensenyances (DOGV 8368, 24.08.2018), i també la Resolució de 4 de juny de 2013, de la Direcció General d'Innovació, Ordenació i Política Lingüística, per la qual es dicten instruccions sobre l'expedició de les titulacions administratives que faculten per a l'ensenyament en valencià, del valencià i en llengües estrangeres en els ensenyaments no universitaris en la Comunitat Valenciana (DOGV 7054, 26.06.2013).

2. Per a vehicular en valencià les diferents matèries, àmbits i mòduls d'Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat, el professorat haurà d'estar en possessió del Certificat de Capacitació per a l'Ensenyament en Valencià o del Diploma de Mestre de Valencià, segons prescriu la normativa vigent.

3. Per a vehicular en una llengua estrangera les matèries, àmbits i mòduls d'Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat, el professorat ha d'estar en possessió, com a mínim, d'un nivell B2 del Marc Europeu Comú de Referència per a les Llengües, segons el que estableix la disposició addicional cinquena del Reial decret 1834/2008, de 8 de novembre, pel qual es defineixen les condicions de formació per a l'exercici de la docència en l'Educació Secundària Obligatoria, el Batxillerat, la Formació Professional i els Ensenyaments de règim especial i s'estableixen les especialitats dels cossos docents d'Ensenyament Secundari (BOE 287, 28.11.2008).

4. Amb la finalitat que les titulacions administratives indicades a continuació puguen ser comprovades d'ofici per l'Administració, els funcionaris de carrera, en pràctiques i integrants de les borses de treball dels cossos docents que estiguin en possessió d'aquestes hauran d'instar-ne la inscripció en el Registre de Personal Docent, segons el que disposa la Resolució de 9 de maig de 2014, de la Direcció General de Centres i Personal Docent, per la qual es regula el registre de titulacions per als procediments de provisió de llocs del personal docent no universitari de la Comunitat Valenciana (DOGV 7273, 14.05.2014).

a) Certificat de Capacitació per a l'Ensenyament en Valencià.

b) Diploma de Mestre de Valencià.

c) Certificat de Capacitació per a l'Ensenyament en Llengua Estrangera.

A aquest efecte, el professorat haurà de presentar les seues sol·licituds en els òrgans que es determinen per a cada títol en aquesta Resolució de 4 de juny de 2013.

Les titulacions administratives inscrites o expedides pels registres de coneixements de valencià i de formació del professorat, dependents dels òrgans competents en matèria de política lingüística i formació del professorat no universitari, seran anotades d'ofici en el Registre de personal docent als funcionaris de carrera, en pràctiques i integrants de les borses de treball dels cossos docents.

2.2.1.4.b. Catalogació de llocs de treball docents en valencià

Segons l'Ordre 90/2013, de 6 de novembre, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula la catalogació amb el requisit lingüístic de valencià de determinats llocs de treball docents en centres docents públics i en els serveis o unitats de suport escolar i educatiu dependents de la Generalitat (DOGV 7148, 08.11.2013), els llocs de treball corresponents, entre d'altres, als funcionaris docents del cos de professors i catedràtics d'Ensenyament Secundari en centres docents públics, amb independència que siguin ocupats pels funcionaris dels cossos esmentats o per funcionaris de qualssevol altres cossos docents, i els llocs de treball corresponents al professorat de Religió estan catalogats amb requisit lingüístic de valencià, sense perjudici de

2.2.1.4. Actualización de los requisitos lingüísticos para la catalogación de puestos

2.2.1.4.a. Capacitación lingüística del profesorado

1. Es de aplicación lo que se indica en la Orden 17/2013, de 15 de abril, de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, por la que se regulan las titulaciones administrativas que facultan para la enseñanza en valenciano, del valenciano y en lenguas extranjeras en enseñanzas no universitarias en la Comunitat Valenciana (DOGV 7006, 18.04.2013); la Orden 31/2018, de 1 de agosto, (DOGV 8355, 06.08.2018), que introduce modificaciones de la Orden 17/2013; las disposiciones transitorias de la Orden 35/2018, de 22 de agosto, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se regula la catalogación con el requisito lingüístico de valenciano de determinados puestos de trabajo docentes en centros docentes públicos que imparten las Enseñanzas de régimen especial y otras enseñanzas (DOGV 8368, 24.08.2018), y también la Resolución de 4 de junio de 2013, de la Dirección General de Innovación, Ordenación y Política Lingüística, por la que se dictan instrucciones sobre la expedición de las titulaciones administrativas que facultan para la enseñanza en valenciano, del valenciano y en lenguas extranjeras en las enseñanzas no universitarias en la Comunitat Valenciana (DOGV 7054, 26.06.2013).

2. Para vehicular en valenciano las diferentes materias, ámbitos y módulos de Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato, el profesorado tendrá que estar en posesión del Certificado de Capacitación para la Enseñanza en Valenciano o del Diploma de Maestro de Valenciano, según prescribe la normativa vigente.

3. Para vehicular en una lengua extranjera las materias, ámbitos y módulos de Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato, el profesorado tiene que estar en posesión, como mínimo, de un nivel B2 del Marco Común Europeo de Referencia para las Lenguas, según lo que establece la disposición adicional quinta del Real decreto 1834/2008, de 8 de noviembre, por el que se definen las condiciones de formación para el ejercicio de la docencia en la Educación Secundaria Obligatoria, el Bachillerato, la Formación Profesional y las Enseñanzas de régimen especial y se establecen las especialidades de los cuerpos docentes de Enseñanza Secundaria (BOE 287, 28.11.2008).

4. Con el fin de que las titulaciones administrativas relatadas a continuación puedan ser comprobadas de oficio por la administración, los funcionarios de carrera, en prácticas e integrantes de las bolsas de trabajo de los cuerpos docentes que estén en posesión de estas tendrán que instar su inscripción en el Registro de Personal Docente, según lo que dispone la Resolución de 9 de mayo de 2014, de la Dirección General de Centros y Personal Docente, por la que se regula el registro de titulaciones para los procedimientos de provisión de puestos del personal docente no universitario de la Comunitat Valenciana (DOGV 7273, 14.05.2014):

a) Certificado de Capacitación para la Enseñanza en Valenciano.

b) Diploma de Maestro de Valenciano.

c) Certificado de Capacitación para la Enseñanza en Lengua Extranjera.

A estos efectos, el profesorado presentará sus solicitudes en los órganos que se determinan para cada título en esta Resolución de 4 de junio de 2013.

Las titulaciones administrativas inscritas o expedidas por los registros de conocimientos de valenciano y de formación del profesorado, dependientes de los órganos competentes en materia de política lingüística y formación del profesorado no universitario, serán anotadas de oficio en el Registro de Personal Docente a los funcionarios de carrera, en prácticas e integrantes de las bolsas de trabajo de los cuerpos docentes.

2.2.1.4.b. Catalogación de puestos de trabajo docentes en valenciano

Según la Orden 90/2013, de 6 de noviembre, de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, por la que se regula la catalogación con el requisito lingüístico de valenciano de determinados puestos de trabajo docentes en centros docentes públicos y en los servicios o unidades de apoyo escolar y educativo dependientes de la Generalitat (DOGV 7148, 08.11.2013), los puestos de trabajo correspondientes, entre otros, a los funcionarios docentes del cuerpo de profesores y catedráticos de Enseñanza Secundaria en centros docentes públicos, con independencia que sean ocupados por los funcionarios de los cuerpos mencionados o por funcionarios de cualquier otro cuerpo docente, y los puestos de trabajo correspondientes al profesorado de Religión están catalogados

les excepcions previstes en l'article 4 i en la disposició addicional primera de l'esmentada ordre.

2.2.1.4.c. Classificació de llocs de treball docent en llengua estrangera

1. D'acord amb la Resolució de 31 de gener de 2013, del director general de Centres i Personal Docent, per la qual s'estableixen criteris de classificació i provisió mitjançant comissions de servei, adjudicació provisional i/o en règim d'interinitat de llocs de treball docent que imparteixen en una llengua estrangera àrees, matèries o mòduls no lingüístics, en els centres docents públics de la Comunitat Valenciana (DOGV 6969, 20.02.2013), la classificació de llocs amb perfil lingüístic en llengües estrangeres serà conseqüència directa que els titulars definitius o provisionals d'aquests impartisquen àrees, matèries o mòduls no lingüístics en llengua estrangera i únicament determina que les substitucions d'aquests es realitzaran en règim d'interinitat amb professorat amb les competències lingüístiques acreditades.

2. En aquest sentit, la direcció dels centres educatius ha de registrar, en el procediment informàtic de gestió d'horaris i grups ITACA, quins docents imparteixen àrees, matèries o mòduls no lingüístics en una llengua estrangera per a poder classificar per un curs escolar els seus llocs amb el requisit lingüístic corresponent de la llengua en la qual es vehiculen la matèria o matèries corresponents. Aquells centres la gestió d'horaris i grups dels quals no es fa mitjançant aquest procediment informàtic hauran de comunicar les dades a la Inspecció Territorial d'Educació de la direcció territorial corresponent, al Servei de Gestió i Determinació de Plantilles de Personal Docent de la Subdirecció General de Personal Docent i al Servei d'Educació Plurilingüe de la direcció general en matèria d'ordenació.

3. Els docents que vulguen impartir àrees, matèries o mòduls no lingüístics en una llengua estrangera hauran d'estar habilitats o tindre acreditada la competència lingüística d'acord amb el procediment previst en la Resolució de 19 de juny de 2012, de la Subdirecció General de Personal Docent de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es convoca el professorat dels nivells d'ensenyament no universitari per a l'acreditació en llengües estrangeres per a impartir àrees, àmbits, matèries o mòduls no lingüístics (DOGV 6803, 25.06.2012).

2.2.1.5. Altres aspectes

En general, tots els aspectes relatius a l'organització i el funcionament del centre i altres informacions relatives als suports personals i als recursos materials del centre que puguin ser d'interès.

2.2.2. Pla d'actuació per a la millora

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestorededucatiu.gva.es/va/> a l'apartat PAM, MILLORA DEL CENTRE, INNOVACIÓ I AVALUACIÓ).

1. El Pla d'actuació per a la millora (PAM) constitueix la part pedagògica de la PGA i té les finalitats següents: incrementar el percentatge d'alumnat que assoleix els objectius i les competències clau corresponents, reduir l'absentisme escolar, millorar la competència emocional i les habilitats d'interacció social de l'alumnat per a aconseguir una major integració socioeducativa, garantir que l'alumnat assolísca una competència plurilingüe efectiva, augmentar la taxa de titulació de l'alumnat en l'Educació Secundària Obligatoria i desenvolupar accions per a prevenir i compensar les desigualtats en educació.

2. Els centres docents, en el marc de l'autonomia pedagògica, organitzativa i de gestió d'aquests, poden organitzar programes o actuacions de disseny propi que desenvolupen qualsevol de les línies d'actuació que especifica l'article 4 del Decret 104/2018, i que han d'incloure en el seu Pla d'actuació per a la millora (PAM).

3. Amb l'objectiu d'organitzar la pràctica docent, i amb el coneixement de la dotació completa d'hores de professorat de què disposen, els centres educatius hauran d'elaborar el disseny de les actuacions que es duran a terme dins del seu PAM durant el curs 2019-2020.

Aquest disseny l'hauran d'aprovar el claustre i el consell escolar abans del 30 de setembre de 2019.

Posteriorment, s'hauran d'omplir les actuacions que configuren el PAM del curs 2019-2020 en l'apartat corresponent d'ITACA, i s'hauran

con requisito lingüístico de valenciano, sin perjuicio de las excepciones previstas en el artículo 4 y en la disposición adicional primera de la mencionada orden.

2.2.1.4.c. Clasificación de puestos de trabajo docente en lengua extranjera

1. De acuerdo con la Resolución de 31 de enero de 2013, del director general de Centros y Personal Docente, por la que se establecen criterios de clasificación y provisión mediante comisiones de servicio, adjudicación provisional y/o en régimen de interinidad de puestos de trabajo docente que imparten en una lengua extranjera áreas, materias o módulos no lingüísticos, en los centros docentes públicos de la Comunitat Valenciana (DOGV 6969, 20.02.2013), la clasificación de puestos con perfil lingüístico en lenguas extranjeras será consecuencia directa de que los titulares definitivos o provisionales de estos imparten áreas, materias o módulos no lingüísticos en lengua extranjera y únicamente determina que las sustituciones de estos se realizarán en régimen de interinidad con profesorado con las competencias lingüísticas acreditadas.

2. Para ello, la dirección de los centros educativos tiene que registrar, en el procedimiento informático de gestión de horarios y grupos ITACA, qué docentes imparten áreas, materias o módulos no lingüísticos en una lengua extranjera para poder clasificar para un curso escolar sus puestos con el requisito lingüístico correspondiente de la lengua en la que se vehiculan la materia o materias correspondientes. Aquellos centros cuya gestión de horarios y grupos no se realice mediante este procedimiento informático comunicarán los datos a la Inspección Territorial de Educación de la dirección territorial correspondiente, al servicio de Gestión y Determinación de Plantillas de Personal Docente de la Subdirección General de Personal Docente y al servicio de Educación Plurilingüe de la dirección general en materia de ordenación.

3. Los docentes que desean impartir áreas, materias o módulos no lingüísticos en una lengua extranjera tendrán que estar habilitados o tener acreditada la competencia lingüística de acuerdo con el procedimiento previsto en la Resolución de 19 de junio de 2012, de la Subdirección General de Personal Docente de la Conselleria de Educación, Formación y Empleo, por la que se convoca el profesorado de los niveles de enseñanza no universitaria para la acreditación en lenguas extranjeras para impartir áreas, ámbitos, materias o módulos no lingüísticos (DOGV 6803, 25.06.2012).

2.2.1.5. Otros aspectos

En general, todos los aspectos relativos a la organización y el funcionamiento del centro y otras informaciones relativas a los apoyos personales y a los recursos materiales del centro que puedan ser de interés.

2.2.2. Plan de actuación para la mejora

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestorededucatiu.gva.es/es/> en el apartado PAM, MEJORA DEL CENTRO, INNOVACIÓN Y EVALUACIÓN).

1. El Plan de actuación para la mejora (PAM) constituye la parte pedagógica de la PGA y tiene las finalidades siguientes: incrementar el porcentaje de alumnado que logra los objetivos y las competencias clave correspondientes, reducir el absentismo escolar, mejorar la competencia emocional y las habilidades de interacción social del alumnado para conseguir una mayor integración socioeducativa, garantizar que el alumnado logre una competencia plurilingüe efectiva, aumentar la tasa de titulación del alumnado en la Educación Secundaria Obligatoria y desarrollar acciones para prevenir y compensar las desigualdades en educación.

2. Los centros docentes, en el marco de la autonomía pedagógica, organizativa y de gestión de estos, pueden organizar programas o actuaciones de diseño propio que desarrollan cualquier de las líneas de actuación que especifica el artículo 4 del Decreto 104/2018, y que tienen que incluir en su Plan de actuación para la mejora (PAM).

3. Con el objetivo de organizar la práctica docente, y con el conocimiento de la dotación completa de horas de profesorado de la que disponen, los centros educativos tendrán que elaborar el diseño de las actuaciones que se llevarán a cabo dentro de su PAM durante el curso 2019-2020.

Este diseño se tendrá que aprobar por el claustro y el consejo escolar antes del 30 de septiembre de 2019.

Posteriormente, habrá que llenar las actuaciones que configuran el PAM del curso 2019-2020 en el apartado correspondiente de ITACA,

d'aprovar junt amb la PGA, abans del lliurament d'aquesta a l'Administració.

2.2.2.1. Revisió del Projecte educatiu de centre

Pel que fa als seus continguts, ha d'incloure almenys les modificacions dels plans i programes del Projecte educatiu, si s'han aprovat en el curs 2018-2019 o si hi ha previsió de revisió.

2.2.2.2. Concreció anual del Projecte lingüístic de centre o del Disseny particular del programa

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat PAM, MILLORA DEL CENTRE, INNOVACIÓ I AVALUACIÓ).

En la PGA, els centres educatius han de concretar la situació del Programa o Programes d'educació bilingüe o plurilingüe autoritzats en els seus Projectes lingüístics o dissenys particulars del programa. Han d'indicar els programes que aplica el centre, la quantitat d'alumnat per nivell en cada programa, així com les hores que cada àrea, matèria o mòdul vehicula en cada llengua durant el curs 2019-2020. També s'hi han d'incloure les decisions organitzatives del curs escolar per a l'aplicació dels programes que té autoritzats el centre.

2.2.2.2.a. Aplicació dels Programes lingüístics

1. Els centres que imparteixen Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat han d'aplicar en el curs 2019-2020 el Programa o Programes bilingües i plurilingües, d'acord amb el seu Disseny particular del programa o Projecte lingüístic, regulats per les disposicions normatives vigents en la data d'entrada en vigor de la Llei 4/2018, de 21 de febrer, de la Generalitat, per la qual es regula i promou el plurilingüisme en el sistema educatiu valencià, d'acord amb la disposició transitòria primera d'aquesta llei:

– Els centres ubicats en les poblacions de predomini lingüístic valencià, segons l'article 35 de la Llei 4/1983, en els nivells que no tinguen autoritzat un projecte plurilingüe, han d'aplicar el Programa d'incorporació progressiva (PIP) i, si està autoritzat, el Programa d'ensenyament en valencià (PEV), d'acord amb les especificacions del seu Disseny particular del programa (DPP), segons disposa l'article 102 del Decret 234/1997, de 2 de setembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional dels instituts d'educació secundària.

– Els centres ubicats en les poblacions de predomini lingüístic castellà, segons l'article 36 de la Llei 4/1983, en els nivells que no tinguen autoritzat un projecte plurilingüe, poden aplicar un PEV o un PIP si els representants legals de l'alumnat ho han manifestat i en funció de la disponibilitat del professorat. El programa pot afectar tot l'alumnat del centre o només determinats grups, d'acord amb les especificacions del DPP que ha elaborat el centre.

– Els centres que tinguen autoritzat un Projecte lingüístic on s'indique que en el curs 2019-2020 aplicaran un programa o programes plurilingües en ESO hauran d'aplicar aquests programes, d'acord amb el que indique el Projecte lingüístic.

– Els centres que tenen autoritzada l'aplicació en Educació Secundària del Programa plurilingüe regulat pel Decret 127/2012 han d'aplicar el programa plurilingüe d'ensenyament en valencià o el programa plurilingüe d'ensenyament en castellà, segons el Projecte lingüístic que tinguen autoritzat.

2. El Programa d'ensenyament en valencià es caracteritza per tindre el valencià com a llengua vehicular d'aprenentatge en totes o en la majoria de les matèries no lingüístiques.

El Programa d'incorporació progressiva suposa l'ús del valencià com a llengua vehicular en una part de les matèries no lingüístiques, segons s'indique en el DPP, que garantirà un mínim de dues matèries vehiculades en valencià.

2.2.2.2.b. Concreció de l'aplicació del Pla de normalització lingüística

Dins de la PGA, els centres han d'avaluar la incidència en cada àmbit de les actuacions previstes en el Pla anual de normalització lingüística (PANL) del curs anterior. També han d'incloure un PANL per al curs 2019-2020, en el qual cal indicar els objectius i les actuacions previstes per a aquest curs, d'acord amb el PNL autoritzat.

2.2.2.3. Criteris pedagògics per a l'elaboració dels horaris de l'alumnat

y se aprobarán junto con la PGA, antes de la entrega de esta a la administración.

2.2.2.1. Revisión del Proyecto educativo de centro

En cuanto a sus contenidos, tiene que incluir al menos las modificaciones de los planes y programas del Proyecto educativo, si se han aprobado en el curso 2018-2019 o si hay previsión de revisión.

2.2.2.2. Concreción anual del Proyecto lingüístico de centro o del diseño particular del programa

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado PAM, MEJORA DEL CENTRO, INNOVACIÓN Y EVALUACIÓN).

En la PGA los centros educativos tienen que concretar la situación del Programa o Proyectos de educación bilingüe o plurilingüe autorizados en sus Proyectos lingüísticos o Diseños particulares del programa. Tienen que indicar los programas que aplica el centro, la cantidad de alumnado por nivel en cada programa, así como las horas que cada área, materia o módulo vehicula en cada lengua durante el curso 2019-2020. También se tienen que incluir las decisiones organizativas del curso escolar para la aplicación de los programas que tiene autorizados el centro.

2.2.2.2.a. Aplicación de los Programas lingüísticos

1. Los centros que imparten Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato tienen que aplicar en el curso 2019-2020 el Programa o Programes bilingües y plurilingües, de acuerdo con su diseño particular del Programa o Proyecto lingüístico, regulados por las disposiciones normativas vigentes en la fecha de entrada en vigor de la Ley 4/2018, de 21 de febrero, de la Generalitat, por la que se regula y promueve el plurilingüismo en el sistema educativo valenciano, de acuerdo con la disposición transitoria primera de este ley:

– Los centros ubicados en las poblaciones de predominio lingüístico valenciano, según el artículo 35 de la Ley 4/1983, en los niveles que no tengan autorizado un proyecto plurilingüe, tienen que aplicar el Programa de incorporación progresiva (PIP) y, si está autorizado, el Programa de enseñanza en valenciano (PEV), de acuerdo con las especificaciones de su diseño particular del programa (DPP), según dispone el artículo 102 del Decreto 234/1997, de 2 de septiembre, del Govern Valencià, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de los institutos de educación secundaria.

– Los centros ubicados en las poblaciones de predominio lingüístico castellano, según el artículo 36 de la Ley 4/1983, en los niveles que no tengan autorizado un proyecto plurilingüe, pueden aplicar un PEV o un PIP si los representantes legales del alumnado lo han manifestado y en función de la disponibilidad del profesorado. El programa puede afectar a todo el alumnado del centro o solo a determinados grupos, de acuerdo con las especificaciones del DPP que ha elaborado el centro.

– Los centros que tengan autorizado un Proyecto lingüístico donde se indique que en el curso 2019-2020 aplicarán un programa o programes plurilingües en ESO, tendrán que aplicar estos programas, de acuerdo con lo que indica el Proyecto lingüístico.

– Los centros que tienen autorizada la aplicación en Educación Secundaria del Programa plurilingüe regulado por el Decreto 127/2012, tienen que aplicar el Programa plurilingüe de enseñanza en valenciano o el Programa plurilingüe de enseñanza en castellano, según el Proyecto lingüístico que tengan autorizado.

2. El Programa de enseñanza en valenciano se caracteriza por tener el valenciano como lengua vehicular de aprendizaje en todas o en la mayor parte de las materias no lingüísticas.

El Programa de incorporación progresiva supone el uso del valenciano como lengua vehicular en una parte de las materias no lingüísticas, según se indique en el DPP, que garantizará un mínimo de dos materias vehiculadas en valenciano.

2.2.2.2.b. Concreción de la aplicación del Plan de normalización lingüística

Dentro de la PGA, los centros tienen que evaluar la incidencia en cada ámbito de las actuaciones previstas en el Plan anual de normalización lingüística (PANL) del curso anterior. También tienen que incluir un PANL para el curso 2019-2020, en el que hay que indicar los objetivos y las actuaciones previstas para este curso, de acuerdo con el PNL autorizado.

2.2.2.3. Criterios pedagógicos para la elaboración de los horarios del alumnado

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va> a l'apartat GESTIÓ HORÀRIA).

1. Durant la jornada escolar, el currículum es desenvoluparà a través d'un mínim de cinc i un màxim de huit sessions lectives diàries, de dilluns a divendres. Les sessions lectives tindran una durada mínima de 55 minuts. Després de cada dues o tres sessions lectives hi haurà un període de descans de vint minuts, com a mínim.

2. La distribució horària setmanal de les diverses matèries es realitzarà d'acord amb els criteris següents:

a) Les matèries a les quals corresponguen dos o tres sessions lectives setmanals no podrán ser impartides en dies consecutius.

b) No hi haurà dues o més sessions lectives diàries de la mateixa matèria, a excepció de les matèries que tinguen un caràcter eminentment pràctic, que podran tindre, a aquests efectes, un tractament especial d'acord amb les seues característiques.

c) En el cas d'alumnat d'Educació Secundària Obligatoria, en cap cas s'inclouran hores lliures intercalades en el seu horari lectiu.

3. A més dels criteris anteriors, les matèries, àmbits i mòduls es distribuiran adequadament al llarg de cada sessió diària.

4. De conformitat amb el que disposen els articles 13.4, 14.5, 27.5 i 28.5 del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, la matèria de Valencià: Llengua i Literatura rebrà el mateix tractament que la matèria Llengua Castellana i Literatura.

5. Els centres docents públics i privats concertats podrán efectuar ampliaciones de l'horari escolar sense que, en cap cas, s'imposen aportaciones a les famílias ni exigéncias a la conselleria competent en matèria d'educació, tal com estableix l'article 120.4 de la Llei orgànica 2/2006. L'ampliació de l'horari escolar podrà efectuar-se per mitjà de l'increment del nombre de sessions lectives diàries, sense perjudici del que disposen el punt 4 d'aquest apartat i la normativa vigent en matèria de jornada escolar.

6. La direcció del centre haurà de garantir l'atenció lectiva a l'alumnat del centre fins a l'últim dia establert en el calendari escolar. En aquest sentit, l'atenció lectiva a l'alumnat podrà incorporar repassos, exàmens, recuperacions, etc., però en cap cas es podrà suspendre ni disminuir aquesta atenció a l'alumnat abans de les dates fixades pel calendari escolar per a la finalització de les activitats escolars del corresponent curs acadèmic.

2.2.2.4. Concreció del currículum

2.2.2.4.a. Programacions didàctiques

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va> a l'apartat PROCÉS D'APRENENTATGE-ENSENYAMENT).

1. Cada departament elaborarà la programació didàctica dels ensenyaments que té encomanats, sota la coordinació i direcció del o la cap d'aquest, i d'acord amb les directrius generals estableties per la comissió de coordinació pedagògica. Aquestes programacions didàctiques hauran d'estar redactades abans de l'inici de les activitats lectives del curs escolar corresponent, i s'hauran de lluir a la direcció del centre abans del 30 de setembre de cada any, a fi d'adequar les programacions a les circumstàncies de l'alumnat i del centre durant el corresponent curs escolar.

2. El professorat haurà de programar la seua activitat docent d'acord amb els articles 4 i 5 del Decret 87/2015, de 5 de juny; l'Ordre 45/2011, de 8 de juny, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'estructura de les programacions didàctiques en l'ensenyament bàsic (DOGV 6544, 16.06.2011), en aquells aspectes que no s'oposen al que s'ha regulat en l'esmentat Decret 87/2015, de 5 de juny; així com l'article 4.5 del Decret 104/2018, de 27 de juliol, i l'article 14 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, sobre l'adequació personalitzada de les programacions didàctiques.

Amb la finalitat d'ajustar-se a la realitat actual dels centres educatius i sense perjudici del que disposa la normativa anterior, tot seguit es facilita un esquema d'una programació didàctica.

1. Introducció

1.1. Justificació de la programació

1.2. Contextualització

2. Objectius de l'etapa respectiva vinculats amb la matèria o l'àmbit

3. Competències

4. Continguts

5. Criteris d'avaluació

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado GESTIÓN HORARIA).

1. Durante la jornada escolar, el currículo se desarrollará a través de un mínimo de cinco y un máximo de ocho sesiones lectivas diarias, de lunes a viernes. Las sesiones lectivas tendrán una duración mínima de 55 minutos. Después de cada dos o tres sesiones lectivas habrá un periodo de descanso de veinte minutos, como mínimo.

2. La distribución horaria semanal de las diversas materias se realizará de acuerdo con los criterios siguientes:

a) Las materias a las que correspondan dos o tres sesiones lectivas semanales no podrán ser impartidas en días consecutivos.

b) No habrá dos o más sesiones lectivas diarias de la misma materia, a excepción de las materias que tengan un carácter eminentemente práctico que podrán tener, a estos efectos, un tratamiento especial de acuerdo con sus características.

c) En el caso de alumnado de Educación Secundaria Obligatoria, en ningún caso se incluirán horas libres intercaladas en su horario lectivo.

3. Además de los criterios anteriores, las materias, ámbitos y módulos se distribuirán adecuadamente a lo largo de cada sesión diaria.

4. De conformidad con lo que disponen los artículos 13.4, 14.5, 27.5 y 28.5 del Real decreto 1105/2014, de 26 de diciembre, la materia de Valenciano: Lengua y Literatura recibirá el mismo tratamiento que la materia Lengua Castellana y Literatura.

5. Los centros docentes públicos y privados concertados podrán efectuar ampliaciones del horario escolar sin que, en ningún caso, se impongan aportaciones a las familias ni exigencias a la conselleria competente en materia de educación, tal como establece el artículo 120.4 de la Ley orgánica 2/2006. La ampliación del horario escolar podrá efectuarse por medio del incremento del número de sesiones lectivas diarias, sin perjuicio de lo que disponen el punto 4 de este apartado y la normativa vigente en materia de jornada escolar.

6. La dirección del centro garantizará la atención lectiva al alumnado del centro hasta el último día establecido en el calendario escolar. En este sentido, la atención lectiva al alumnado podrá incorporar repaso, exámenes, recuperaciones, etc., pero en ningún caso se podrá suspender ni disminuir esta atención al alumnado antes de las fechas fijadas por el calendario escolar para la finalización de las actividades escolares del correspondiente curso académico.

2.2.2.4. Concreción del currículo

2.2.2.4.a. Programaciones didácticas

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado PROCESO DE APRENDIZAJE-ENSEÑANZA).

1. Cada departamento elaborará la programación didáctica de las enseñanzas que tiene encomendadas, bajo la coordinación y dirección del jefe o de la jefa de este, y de acuerdo con las directrices generales establecidas por la comisión de coordinación pedagógica. Estas programaciones didácticas tendrán que estar redactadas antes del inicio de las actividades lectivas del curso escolar correspondiente, y entregadas a la dirección del centro antes del 30 de septiembre de cada año, a fin de adecuar las programaciones a las circunstancias del alumnado y del centro durante el correspondiente curso escolar.

2. El profesorado programará su actividad docente de acuerdo con los artículos 4 y 5 del Decreto 87/2015, de 5 de junio; la Orden 45/2011, de 8 de junio, de la Conselleria de Educación, por la que se regula la estructura de las programaciones didácticas en la enseñanza básica (DOGV 6544, 16.06.2011), en aquellos aspectos que no se oponen a aquello que se ha regulado en el mencionado Decreto 87/2015, de 5 de junio; así como el artículo 4.5 del Decreto 104/2018, de 27 de julio, y el artículo 14 de la Orden 20/2019, de 30 de abril, sobre la adecuación personalizada de las programaciones didácticas.

Con el fin de ajustarse a la realidad actual de los centros educativos y sin perjuicio de aquello que dispone la normativa anterior, a continuación se facilita un esquema de una programación didáctica.

1. Introducción

1.1. Justificación de la programación

1.2. Contextualización

2. Objetivos de la etapa respectiva vinculados con la materia o el ámbito

3. Competencias

4. Contenidos

5. Criterios de evaluación

6. Instruments d'avaluació (i la seua relació amb els criteris d'avaluació)

7. Criteris de qualificació

8. Metodologia. Orientacions didàctiques

9. Mesures de resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu o amb alumnat que requerís actuacions per a la compensació de les desigualtats (mesures de nivell III i nivell IV)

10. Unitats didàctiques:

10.1. Organització de les unitats didàctiques (objectius de la unitat, continguts, criteris d'avaluació, competències, activitats d'ensenyament-aprenentatge, recursos didàctics, activitats d'avaluació i activitats de reforç i ampliació)

10.2. Distribució temporal de les unitats didàctiques

11. Elements transversals

12. Activitats complementàries

13. Avaluació de la pràctica docent a través d'indicadors d'èxit

3. En les programacions didàctiques, tant d'Educació Secundària Obligatoria com de Batxillerat, s'incorporaran mesures per difondre les bones pràctiques en l'ús de les tecnologies de la informació i comunicació, així com mesures dirigides a la sensibilització, prevenció i erradicació de qualsevol tipus de violència i discriminació per causa d'intolerància, especialment referida a condicions de diversitat funcional, gènere, orientació i identitat sexual, ètnia o creences religioses.

4. En Batxillerat, les programacions didàctiques hauran de fer constar el que estableix l'article 17 de l'Ordre de 19 de juny de 2009, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'organització i el funcionament del Batxillerat diürn, nocturn i a distància a la Comunitat Valenciana (DOGV 6046, 30.06.2009), quant a l'adaptació de la programació a la realitat del centre i a l'alumnat, en cas de tractar-se d'alumnat adult.

5. El professorat de cada departament, en finalitzar el curs acadèmic, avaluarà la programació didàctica mitjançant la qual desenvolupa el currículum de les matèries, àmbits i mòduls que té encomanats.

2.2.2.4.b. Llibres de text i altres materials curriculars

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ DE RECURSOS MATERIALES).

1. Són els recursos didàctics necessaris per al desenvolupament del programa complet d'una matèria, àrees o mòduls, en tot el que disposa la normativa vigent sobre el currículum de la Comunitat Valenciana. Es tracta del material que es requereix per al desenvolupament de les activitats derivades del currículum en el centre. En l'exercici de l'autonomia pedagògica, correspon als òrgans de coordinació didàctica dels centres públics adoptar els llibres de text i/o la resta de materials didàctics que hagen d'utilitzar-se en el desenvolupament dels diversos ensenyaments.

Els materials curriculars hauran de complir almenys els requisits següents: ser accessibles i segurs per a tot l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, especialment d'aquell que utilitz s'sistemes de comunicació augmentatius o alternatius, afavorir i garantir la igualtat i la no-discriminació, facilitar la interacció i el treball en equip, permetre diversos nivells de participació i aprenentatge, utilitzar formes diferents de representació de la informació, implicar opcions múltiples de motivació, possibilitar tipus alternatius de resposta, ser respectuosos amb el medi ambient i s'ha de tindre en compte que els materials curriculars visibilitzen la situació de les dones des de la perspectiva cultural i històrica, que incloguen models de referència i eliminien prejubicis sexistes i discriminatoris. A més a més, la garantia que els materials per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu estiguin disponibles en el moment en què els necessiten, en igualtat de condicions que la resta de l'alumnat del seu grup.

2. En l'elaboració i la utilització de materials curriculars, el professorat haurà d'atindre's al que disposa l'article 32 de la Llei de propietat intel·lectual (text refós aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1996, de 12 d'abril –BOE núm. 97, de 22.04.1996–, modificat per la Llei 21/2014, de 4 de novembre –BOE núm. 268, de 05.11.2014–), pel que fa a les cites, ressenyes i il·lustracions amb finalitats educatives o d'investigació científica.

6. Instrumentos de evaluación (y su relación con los criterios de evaluación)

7. Criterios de calificación

8. Metodología. Orientaciones didácticas

9. Medidas de respuesta educativa para la inclusión del alumnado con necesidad específica de apoyo educativo o con alumnado que requiera actuaciones para la compensación de las desigualdades (medidas de Nivel III y Nivel IV)

10. Unidades didácticas:

10.1. Organización de las unidades didácticas (objetivos de la unidad, contenidos, criterios de evaluación, competencias, actividades de enseñanza-aprendizaje, recursos didácticos, actividades de evaluación y actividades de refuerzo y ampliación)

10.2. Distribución temporal de las unidades didácticas

11. Elementos transversales

12. Actividades complementarias

13. Evaluación de la práctica docente a través de indicadores de éxito

3. En las programaciones didácticas tanto de Educación Secundaria Obligatoria como de Bachillerato, se incorporarán medidas para difundir las buenas prácticas en el uso de las tecnologías de la información y comunicación, así como medidas dirigidas a la sensibilización, prevención y erradicación de cualquier tipo de violencia y discriminación por causa de intolerancia, especialmente referida a condiciones de diversidad funcional, género, orientación e identidad sexual, etnia o creencias religiosas.

4. En Bachillerato, las programaciones didácticas tendrán que hacer constar lo que establece el artículo 17 de la Orden de 19 de junio de 2009, de la Conselleria de Educación, por la que se regula la organización y el funcionamiento del Bachillerato diurno, nocturno y a distancia en la Comunitat Valenciana (DOGV 6046, 30.06.2009), en cuanto a la adaptación de la programación a la realidad del centro y al alumnado, en caso de tratarse de alumnado adulto.

5. El profesorado de cada departamento, al finalizar el curso académico, evaluará la programación didáctica mediante la cual desarrolla el currículo de las materias, ámbitos y módulos que tiene encomendados.

2.2.2.4.b. Libros de texto y otros materiales curriculares

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado GESTIÓN DE RECURSOS MATERIALES).

1. Son los recursos didácticos necesarios para el desarrollo del programa completo de una materia, áreas o módulos, en todo lo que dispone la normativa vigente sobre el currículo de la Comunitat Valenciana. Se trata del material que se requiere para el desarrollo de las actividades derivadas del currículo en el centro. En el ejercicio de la autonomía pedagógica, corresponde a los órganos de coordinación didáctica de los centros públicos adoptar los libros de texto y/o el resto de materiales didácticos que tengan que utilizarse en el desarrollo de las diferentes enseñanzas.

Los materiales curriculares tendrán que cumplir al menos los requisitos siguientes: ser accesibles y seguros para todo el alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo, especialmente de aquel que utiliza sistemas de comunicación aumentativos o alternativos, favorecer y garantizar la igualdad y la no-discriminación, facilitar la interacción y el trabajo en equipo, permitir varios niveles de participación y aprendizaje, utilizar formas diferentes de representación de la información, implicar opciones múltiples de motivación, possibilitar tipos alternativos de respuesta, ser respetuosos con el medio ambiente y se tiene que tener en cuenta que los materiales curriculares visibilicen la situación de las mujeres desde la perspectiva cultural e histórica, que incluyan modelos de referencia y eliminan prejuicios sexistas y discriminatorios. Además, la garantía de que los materiales para el alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo estén disponibles en el momento en que los necesitan, en igualdad de condiciones que el resto del alumnado de su grupo.

2. En la elaboración y utilización de materiales curriculares, el profesorado tendrá que atenerse a lo que dispone el artículo 32 de la Ley de propiedad intelectual (texto refundido aprobado por el Real decreto legislativo 1/1996, de 12 de abril –BOE núm. 97, de 22.04.1996–, modificado por la Ley 21/2014, de 4 de noviembre –BOE núm. 268, de 05.11.2014–), en lo referente a las citas y reseñas e ilustración con fines educativos o de investigación científica.

Quant a la creació i posada en funcionament de bancs de llibres de text i material didàctic en els centres públics i privats concertats caldrà ajustar-se al que es disposa en l'Ordre 26/2016, de 13 de juny, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, així com en les instruccions dictades a aquest efecte.

Els centres docents han d'orientar les seues actuacions cap a la reutilització de llibres de text i materials didàctics, així com cap a l'elaboració de materials propis. Respecte a aquesta qüestió, es tindran en compte les indicacions que es donen dins del programa Xarxa Llibres i l'Ordre 26/2016, de 13 de juny.

3. Els departaments didàctics o equips pedagògics podran optar pel llibre de text en format imprés o digital, per materials curriculars que despleguen el currículum de la matèria corresponent o per materials didàctics d'elaboració pròpia que s'ajusten a la normativa vigent de la Comunitat Valenciana, sempre considerant els formats que s'adapten a l'alumnat amb necessitats educatives especials que requerisca una presentació diferenciada d'aquests.

3.1. La relació dels llibres de text i la resta de materials curriculars, seleccionats en cada centre per l'òrgan competent, s'exposaran en el tauler d'anuncis i en la pàgina web del centre durant el mes de juny. S'haurà d'informar la junta directiva de les associacions de mares i pares sobre els llibres de text i els materials didàctics adoptats pel centre.

3.2. Amb caràcter general, els llibres de text i la resta de materials curriculars adoptats no podran ser substituïts per altres durant un període mínim de quatre anys, des de la data en que s'hagen adoptat. Excepcionalment, el centre podrà presentar una sol·licitud, que haurà d'estar suficientment motivada, en el registre d'entrada de la direcció territorial competent en matèria d'educació, o per qualsevol de les formes previstes en la legislació de procediment administratiu comú, amb anterioritat al 30 d'abril. La direcció territorial corresponent la resoldrà, amb un informe previ de la Inspecció Territorial d'Educació.

Els centres educatius, en virtut de la seu autonomia, podrán allargar la vida útil dels llibres de text i materials didàctics que estiguin en bon estat amb la finalitat de racionalitzar la despesa pública, atenent a criteris de corresponsabilitat i sostenibilitat. Per això, s'haurà de reposar únicament aquell material que estiga deteriorat i no reunisca les condicions necessàries per a ser reutilitzat.

En el cas de ser imprescindible la renovació o reposició de llibres de text, materials didàctics o material d'elaboració pròpia, es durà a terme la dotació econòmica als centres en funció de les necessitats i la dotació pressupostària màxima per a cada un d'aquests.

3.3. La selecció i adopció dels llibres de text i la resta de materials didàctics no requeriran l'autorització prèvia de l'Administració educativa. En tot cas, aquests hauran d'adaptar-se al rigor científic adequat a les edats de l'alumnat i al currículum aprovat per cada administració educativa i hauran d'estar en la llengua corresponent segons el Projecte lingüístic o Disseny particular del programa.

3.4. Les normes d'utilització i conservació dels llibres de text i material curricular cedits a l'alumnat en règim de préstec s'han d'incloure en el reglament de règim intern. Tant el Programa de reutilització com les normes d'utilització i conservació hauran de ser aprovats pel claustre i pel consell escolar.

El consell escolar podrà constituir una comissió per a la coordinació i gestió del banc de llibres i material curricular.

Si no es constitueix la comissió específica esmentada, les funcions de coordinació i gestió del banc de llibres seran atribuïdes a la comissió permanent i de coordinació pedagògica, sense perjudici de les funcions assignades a la persona coordinadora del Programa de reutilització de llibres i materials curriculars en l'apartat 3.7.6. d'aquestes instruccions.

3.5. En el cas dels centres privats concertats, l'aprovació de les normes d'utilització i conservació, l'aprovació dels materials didàctics i llibres de text i la determinació de les funcions encomanades en aquest article correspondran als òrgans que tinguin atribuïdes les competències o, si és el cas, als òrgans que determine la titularitat del centre.

3.6. La supervisió dels llibres de text i altres materials curriculars constituirà part del procés ordinari d'inspecció que exerceix l'Administració educativa sobre la totalitat d'elements que integren el procés

En cuanto a la creación y puesta en funcionamiento de bancos de libros de texto y material didáctico en los centros públicos y privados concertados habrá que ajustarse a lo que dispone la Orden 26/2016, de 13 de junio, de la Consellería de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, así como en las instrucciones dictadas a tal efecto.

Los centros docentes orientarán sus actuaciones hacia la reutilización de libros de texto y materiales didácticos, así como hacia la elaboración de materiales propios. Respecto a esta cuestión se tendrán en cuenta las indicaciones que se dan dentro del programa Xarxa Llibres y en la Orden 26/2016, de 13 de junio.

3. Los departamentos didácticos o equipos pedagógicos podrán optar por el libro de texto en formato impreso o digital, por materiales curriculares que desarrollan el currículo de la materia correspondiente o por materiales didácticos de elaboración propia que se ajusten a la normativa vigente de la Comunitat Valenciana siempre considerando los formatos que se adaptan al alumnado con necesidades educativas especiales que requiera una presentación diferenciada de estos.

3.1. La relación de los libros de texto y el resto de materiales curriculares, seleccionados en cada centro por el órgano competente, se expondrán en el tablón de anuncios y en la página web del centro, durante el mes de junio. Se tendrá que informar a la junta directiva de las asociaciones de madres y padres sobre los libros de texto y los materiales didácticos adoptados por el centro.

3.2. Con carácter general, los libros de texto y el resto de materiales curriculares adoptados no podrán ser sustituidos por otros durante un periodo mínimo de cuatro años, desde la fecha de su adopción. Excepcionalmente, el centro podrá presentar una solicitud, que tendrá que estar suficientemente motivada, en el registro de entrada de la dirección territorial competente en materia de educación, o por cualquiera de las formas previstas en la legislación de procedimiento administrativo común, con anterioridad al 30 de abril. La dirección territorial correspondiente resolverá, con un informe previo de la Inspección Territorial de Educación.

Los centros educativos, en virtud de su autonomía, podrán alargar la vida útil de los libros de texto y materiales didácticos que estén en buen estado con el fin de racionalizar el gasto público, atendiendo a criterios de corresponsabilidad y sostenibilidad. Por eso, se tendrá que reponer únicamente aquel material que esté deteriorado y no reúna las condiciones necesarias para ser reutilizado.

En el caso de ser imprescindible la renovación o reposición de libros de texto, materiales didácticos o material de elaboración propia, se realizará la dotación económica a los centros en función de las necesidades y la dotación presupuestaria máxima para cada uno de ellos.

3.3. La selección y adopción de los libros de texto y el resto de materiales didácticos no requerirán la autorización previa de la Administración educativa. En todo caso, estos tendrán que adaptarse al rigor científico adecuado a las edades del alumnado y al currículum aprobado por cada administración educativa y tendrán que estar en la lengua correspondiente según el Proyecto lingüístico o diseño particular del programa.

3.4. Las normas de utilización y conservación de los libros de texto y material curricular cedidos al alumnado en régimen de préstamo se incluirán en el reglamento de régimen interno. Tanto el Programa de reutilización como las normas de utilización y conservación tendrán que ser aprobadas por el claustro y por el consejo escolar.

El consejo escolar podrá constituir una comisión para la coordinación y gestión del banco de libros y material curricular.

Si no se constituye la mencionada comisión específica, las funciones de coordinación y gestión del banco de libros serán atribuidas a la comisión permanente y de coordinación pedagógica, sin perjuicio de las funciones asignadas a la persona coordinadora del Programa de reutilización de libros y materiales curriculares en el apartado 3.7.6. de estas instrucciones.

3.5. En el caso de los centros privados concertados la aprobación de las normas de utilización y conservación, la aprobación de los materiales didácticos y libros de texto y la determinación de las funciones recomendadas en este apartado corresponderán a los órganos que tengan atribuidas las competencias o, si es el caso, a los órganos que determine la titularidad del centro.

3.6. La supervisión de los libros de texto y otros materiales curriculares constituirá parte del proceso ordinario de Inspección que ejerce la Administración educativa sobre la totalidad de elementos que integran

d'ensenyament i aprenentatge, que ha de vetlar pel respecte als principis i valors continguts en la Constitució i en el que disposa la LOE.

2.2.2.4.c. Productes de suport per a l'alumnat amb necessitats educatives especials derivades de discapacitat

Els centres podran sol·licitar productes individuals de suport a la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport per a l'accés al currículum i a l'aprenentatge de l'alumnat amb necessitats educatives especials, d'acord amb els criteris i terminis establits en les instruccions a l'efecte dictades anualment.

2.2.2.4.d. Matèries cofinançades pel Fons Social Europeu

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/eso> a l'apartat GESTIÓ HORÀRIA).

El Ministeri d'Educació i Formació Professional i la Comunitat Valenciana han subscrit un Conveni de Col·laboració pel qual s'articula el finançament per part del Ministeri i el cofinançament per part del Fons Social Europeu (FSE) de la implantació de Formació Professional Básica i de l'anticipació de l'elecció i nous itineraris en els cursos 3r i 4t de l'Educació Secundària Obligatoria, introduïdes per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (BOE 46, 23.02.2015). Mentre no finalitze el cofinançament d'aquestes operacions per part del FSE, els centres educatius hauran de complir les instruccions següents:

a) El centre educatiu informarà la comunitat educativa, abans del 30 de novembre de 2019, sobre les característiques de l'acció cofinançada i del paper que la Unió Europea i el MEFP exerceixen en aquesta, en claustre i consell escolar.

b) Les matèries cofinançades pel Fons Social Europeu són les següents:

En tercer curs d'Educació Secundària Obligatoria:

- Matemàtiques Orientades als Ensenyaments Acadèmics.
- Matemàtiques Orientades als Ensenyaments Aplicats.

En quart curs d'Educació Secundària Obligatoria:

- Matemàtiques Orientades als Ensenyaments Acadèmics.
- Matemàtiques Orientades als Ensenyaments Aplicats.

c) El centre educatiu informarà l'alumnat del curs 2019-2020 que participe en els ensenyaments esmentats sobre les característiques de l'acció cofinançada, així com del paper que la Unió Europea i el MEFP exerceixen en aquesta.

d) En la configuració de l'horari lectiu setmanal d'aquests grups s'atendran els criteris següents:

– Compta amb 32 hores lectives setmanals en cada un dels cursos de 3r i 4t de l'Educació Secundària Obligatoria.

– En cada curs de 3r i 4t de l'Educació Secundària Obligatoria, les matèries cofinançades pel FSE són impartides amb el nombre d'hores corresponents al que disposa la legislació vigent.

– En el moment d'impartir la docència de les matèries cofinançades amb el grup matèria, no hi intervindrà cap altre professor o professora. Només hi estarà un únic professor o professora per al grup matèria.

– Les matèries cofinançades no podran agrupar-se en àmbits de coneixement.

– Per a dissenyar els desdoblaments, s'ha de seguir el procediment establert en la guia específica d'ITACA. No poden haver-hi grups no oficials.

e) La Conselleria d'Educació, Cultura i Esport concretarà les instruccions que hauran de seguir els centres educatius per a complir amb les exigències del FSE.

2.2.2.4.e. Programa d'orientació i reforç per a l'avanç i suport en l'educació

1. És un programa que es durà a terme en els centres determinats per resolució del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, mitjançant activitats de reforç i activitats d'extensió educativa adreçades a l'alumnat en risc d'abandonament escolar o en situació de vulnerabilitat, matriculat en 1r i/o 2n d'ESO en el curs 2019-2020.

2. La Comunitat Valenciana i el Ministeri d'Educació i Formació Professional (MEFP) han subscrit un conveni de col·laboració per al desenvolupament del Programa d'orientació i reforç per a l'avanç i suport en l'educació amb cofinançament per part del Fons Social Europeu (FSE), amb l'objectiu de reduir i previndre l'abandonament escolar primerenc.

el proceso de enseñanza y aprendizaje, que tiene que velar por el respeto a los principios y valores contenidos en la Constitución y lo que dispone la LOE.

2.2.2.4.c. Productos de apoyo para el alumnado con necesidades educativas especiales derivadas de discapacidad

Los centros podrán solicitar productos individuales de apoyo a la Consellería de Educación, Cultura y Deporte para el acceso al currículo y al aprendizaje del alumnado con necesidades educativas especiales, de acuerdo con los criterios y plazos establecidos en las instrucciones al efecto dictadas anualmente.

2.2.2.4.d. Materias cofinanciadas por el Fondo Social Europeo

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/eso> en el apartado GESTIÓN HORARIA)

El Ministerio de Educación y Formación Profesional y la Comunitat Valenciana han suscrito un Convenio de Colaboración por el que se articula la financiación por parte del Ministerio y la cofinanciación por parte del Fondo Social Europeo (FSE) de la y la implantación de Formación Profesional Básica y de la anticipación de la elección y nuevos itinerarios en los cursos 3º y 4º de la Educación Secundaria Obligatoria, introducidas por la Ley orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa. (BOE 46, 23.02.2015). Mientras no finalice la cofinanciación de estas operaciones por parte del FSE, los centros educativos tendrán que cumplir con las instrucciones siguientes:

a) El centro educativo informará a la comunidad educativa, antes del 30 de noviembre de 2019, sobre las características de la acción cofinanciada y del papel que la Unión Europea y el MEFP ejercen en esta, en claustro y consejo escolar.

b) Las materias cofinanciadas por el Fondo Social Europeo son las siguientes:

En tercer curso de Educación Secundaria Obligatoria:

- Matemáticas Orientadas a las Enseñanzas Académicas.
- Matemáticas Orientadas a las Enseñanzas Aplicadas.

En cuarto curso de Educación Secundaria Obligatoria:

- Matemáticas Orientadas a las Enseñanzas Académicas.
- Matemáticas Orientadas a las Enseñanzas Aplicadas.

c) El centro educativo informará al alumnado del curso 2019-2020 que participe en las enseñanzas mencionadas sobre las características de la acción cofinanciada, así como del papel que la Unión Europea y el MEFP ejercen en esta.

d) En la configuración del horario lectivo semanal de estos grupos se atenderán los criterios siguientes:

– Cuenta con 32 horas lectivas semanales en cada uno de los cursos de 3º y 4º de la Educación Secundaria Obligatoria.

– En cada curso de 3º y 4º de la Educación Secundaria Obligatoria, las materias cofinanciadas por el FSE son impartidas con el número de horas correspondientes a lo que dispone la legislación vigente.

– En el momento de impartir la docencia de las materias cofinanciadas con el grupo-materia, no intervendrá ningún otro profesor/a. Solo estará un único profesor/a para el grupo-materia.

– Las materias cofinanciadas no podrán agruparse en ámbitos de conocimiento.

– Para diseñar los desdoblamientos, se tiene que seguir el procedimiento establecido en la guía específica de ITACA. No pueden existir grupos no oficiales.

e) La Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, concretará las instrucciones que tendrán que seguir los centros educativos para cumplir con las exigencias del FSE.

2.2.2.4.e. Programa de Orientación y Refuerzo para el Avance y Apoyo en la Educación

1. Es un programa que se llevará a cabo en los centros determinados por resolución del secretario autonómico de Educación y Formación Profesional, mediante actividades de refuerzo y actividades de extensión educativa dirigidas al alumnado en riesgo de abandono escolar o en situación de vulnerabilidad, matriculado en 1º y/o 2º de ESO en el curso 2019-2020.

2. La Comunitat Valenciana y el Ministerio de Educación y Formación Profesional (MEFP) han subscrito un convenio de colaboración para el desarrollo del Programa de orientación y refuerzo para el avance y apoyo en la educación con cofinanciación por parte del Fondo Social Europeo (FSE), con el objetivo de reducir y prevenir el abandono escolar temprano.

3. El desenvolupament de les activitats triades haurà de començar abans del 20 de setembre de 2019 i finalitzar en juny de 2020, atenent el calendari escolar del curs 2019-2020.

4. Les activitats es desenvoluparan dins o fora de l'horari lectiu, per personal docent adscrit al centre educatiu.

Les activitats de reforç consistiran en activitats d'atenció, orientació i suport educatiu, que es desenvoluparan de forma inclusiva dins del grup de l'alumnat i en horari lectiu, amb l'objectiu d'afavorir l'èxit escolar i previndre l'abandonament escolar primerenc de l'alumnat.

Les activitats d'extensió educativa consistiran en activitats amb un component lúdic i motivador que afavorisca el desenvolupament de les competències clau de forma inclusiva, fora de l'horari lectiu.

5. Si l'activitat es realitza fora de l'horari lectiu, caldrà la presència al centre escolar d'almenys una persona de l'equip directiu. Tant la direcció del centre educatiu com el personal docent responsable del desenvolupament d'aquestes activitats haurà de complir amb els requisits de gestió i justificació establerts pel Fons Social Europeu.

6. La Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, concretarà les instruccions que hauran de seguir els centres educatius per a complir amb les exigències del Fons Social Europeu.

2.2.2.4.f. Programació anual del departament d'orientació

Els membres del departament d'orientació hauran d'elaborar propostes per al Pla d'activitats del departament i, al final del curs, per a la memòria en què s'avalua el desenvolupament d'aquest. El o la cap del departament haurà de redactar el pla i vetlar perquè es complisca, segons s'indica en els articles 85 i 87 del Decret 234/1997, de 2 de setembre, del Govern Valencià, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional dels instituts d'educació secundària.

2.2.2.5. Programa anual de formació permanent del professorat del centre

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat FORMACIÓ DE LA COMUNITAT EDUCATIVA).

1. El Pla anual de formació permanent del professorat (PAF) de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport és l'instrument que estableix els objectius i defineix les línies estratègiques i la planificació de la formació permanent del professorat no universitari amb caràcter anual per a tota la Comunitat Valenciana.

El Programa anual de formació de centre dels centres educatius és una eina per a establir les activitats de formació permanent que es desenvoluparan durant el curs escolar. Formarà part de la Programació general anual (PGA), tindrà com finalitat assolir els objectius establerts en el Projecte educatiu de centre (PEC) i s'avaluarà a través de la memòria final de curs.

2. Serà aplicable l'Ordre 65/2012, de 26 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, que estableix el model de formació permanent del professorat i el disseny, reconeixement i registre de les activitats formatives.

3. A partir de la identificació de les barreres d'accés, participació i aprenentatge, l'equip directiu dels centres educatius no universitaris inclourà en el Programa anual de formació permanent les necessitats formatives del claustre i personal de suport, així com les accions específiques individuals per a l'actualització dels perfils docents. El Programa anual de formació permanent serà evaluat pels òrgans de coordinació didàctica i els òrgans col·legiats de govern dels centres educatius. Les propostes de millora es tindran en compte quan es dissenye el nou pla.

2.2.2.6. Programa anual del menjador escolar

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ DELS SERVEIS COMPLEMENTARIS).

1. La direcció del centre docent ha d'elaborar per a cada curs un programa, que ha de ser aprovat pel consell escolar del centre, que ha de respectar i desenvolupar el Projecte educatiu de menjador escolar del centre i establir els aspectes concrets d'organització i funcionament del menjador en cada curs.

2. Són aplicables:

a) L'Ordre 43/2016, de 3 d'agost, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es modifica l'Ordre 53/2012, de 8 d'agost, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la

3. El desarrollo de las actividades elegidas tendrá que comenzar antes del 20 de septiembre y finalizar en junio de 2020, atendiendo al calendario escolar del curso 2019-2020.

4. Las actividades se desarrollarán dentro o fuera del horario lectivo, por personal docente adscrito al centro educativo.

Las actividades de refuerzo consistirán en actividades de atención, orientación y apoyo educativo, que se desarrollarán de forma inclusiva dentro del grupo del alumnado y en horario lectivo, con el objetivo de favorecer el éxito escolar y prevenir el abandono escolar temprano del alumnado.

Las actividades de extensión educativa consistirán en actividades con un componente lúdico y motivador que favorezca el desarrollo de las competencias clave de forma inclusiva, fuera del horario lectivo.

5. Si la actividad se realiza fuera del horario lectivo, hará falta la presencia en el centro escolar de al menos una persona del equipo directivo. Tanto la dirección del centro educativo como el personal docente responsable del desarrollo de estas actividades tendrá que cumplir con los requisitos de gestión y justificación establecidos por el Fondo Social Europeo.

6. La Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, concretará las instrucciones que tendrán que seguir los centros educativos para cumplir con las exigencias del Fondo Social Europeo.

2.2.2.4.f. Programación anual del departamento de orientación

Los miembros del departamento de orientación elaborarán propuestas para el plan de actividades del departamento y, al final del curso, para la memoria en que se evalúa el desarrollo de este. El jefe o la jefa del departamento redactará el plan y velará por su cumplimiento, según se indica en los artículos 85 y 87 del Decreto 234/1997, de 2 de septiembre, del Govern Valenciano, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de los institutos de educación secundaria.

2.2.2.5. Programa anual de formación permanente del profesorado del centro

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado FORMACIÓN DE LA COMUNIDAD EDUCATIVA).

1. El Plan anual de formación permanente del profesorado (PAF) de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte es el instrumento que establece los objetivos, define las líneas estratégicas y la planificación de la formación permanente del profesorado no universitario con carácter anual para toda la Comunidad Valenciana.

El Programa anual de formación de centro de los centros educativos es una herramienta para establecer las actividades de formación permanente que se desarrollarán durante el curso escolar. Formará parte de la Programación general anual (PGA), tendrá como finalidad lograr los objetivos establecidos en el Proyecto educativo de centro (PEC) y se evaluará a través de la memoria final de curso.

2. Será de aplicación la Orden 65/2012, de 26 de octubre, de la Conselleria de Educación, Formación y Ocupación, que establece el modelo de formación permanente del profesorado y el diseño, reconocimiento y registro de las actividades formativas.

3. A partir de la identificación de las barreras de acceso, participación y aprendizaje, el equipo directivo de los centros educativos no universitarios incluirá en el Programa anual de formación permanente las necesidades formativas del claustro y personal de apoyo, así como las acciones específicas individuales para la actualización de los perfiles docentes. El Programa anual de formación permanente será evaluado por los órganos de coordinación didáctica y los órganos colegiados de gobierno de los centros educativos. Las propuestas de mejora se tendrán en cuenta cuando se diseñe el nuevo Plan.

2.2.2.6. Programa anual del comedor escolar

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado GESTIÓN DE LOS SERVICIOS COMPLEMENTARIOS).

1. La dirección del centro docente elaborará para cada curso un programa que será aprobado por el consejo escolar del centro que tendrá que respetar y desarrollar el Proyecto educativo de comedor escolar del centro, estableciendo los aspectos concretos de organización y funcionamiento del comedor en cada curso.

2. Serán de aplicación:

a) Orden 43/2016, de 3 de agosto, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se modifica la Orden 53/2012, de 8 de agosto, de la Conselleria de Educación, Formación y Ocupación,

que es regula el servei de menjador escolar en els centres docents no universitaris de titularitat de la Generalitat dependents de la conselleria amb competència en matèria d'educació (DOGV 7845, 05.08.2016).

b) Decret 84/2018, de 15 de juny, del Consell, de foment d'una alimentació saludable i sostenible en centres de la Generalitat (DOGV 8323, 22.06.2018).

2.2.2.7. Programa anual d'activitats complementàries i extraescolars i serveis complementaris

1. Es consideren activitats complementàries les estableties dins de l'hora lectiu de permanència obligada de l'alumnat al centre i relacionades directament amb el desplegament del currículum com a complement de l'activitat escolar, en les quals puga participar el conjunt d'alumnat del grup, curs, cicle, nivell o etapa. Aquestes activitats seran, amb caràcter general, gratuïtes i, en tot cas, no tindran caràcter lucratiu; així mateix, ha de quedar garantit que cap alumne o alumna quede exclòs de participar-hi per motius econòmics.

Es consideraran també activitats complementàries aquelles l'inici o finalització de les quals es produïsca dins de la jornada escolar, encara que la totalitat de l'activitat no es desenvolupe dins d'aquesta jornada.

Es consideren activitats extraescolars tant les que es duguen a terme dins de la jornada escolar però fora del període lectiu com les que es desenvolupen totalment fora de la jornada escolar. Aquestes activitats no tindran caràcter lucratiu, seran voluntàries per a les famílies i no podrán contindre ensenyaments inclosos en les programacions didàctiques de cada curs escolar ni ser susceptibles d'avaluació a efects acadèmics de l'alumnat.

Els centres podran fomentar la realització d'activitats extraescolars fora de la jornada escolar que contribuïsquen a la conciliació de la vida laboral i familiar dels membres de la comunitat educativa.

Els serveis complementaris es refereixen al servei complementari de menjador escolar, de transport escolar, la biblioteca escolar i altres serveis complementaris.

En les activitats complementàries i extraescolars i serveis complementaris s'haurà de tindre en compte que siguin accessibles per a tot l'alumnat, que no discriminin cap membre de la comunitat educativa i que no tinguen ànim de lucre.

2. Els articles 98 i 99 del Decret 234/1997 (DOGV 3073, 08.09.1997) regulen, respectivament, la composició i funcions del departament d'activitats complementàries i extraescolars.

Quan les activitats complementàries i extraescolars incloses en la Programació general anual impliquen un desplaçament de professorat fora del centre, correspon al director o directora d'aquest centre l'autorització de la comissió de serveis en aquells supòsits en què aquesta done lloc a indemnització per raó del servei segons el que disposa el Decret 24/1997, d'11 de febrer, del Govern Valencià, sobre indemnitzacions per raó del servei i gratificacions per serveis extraordinaris (DOGV 2931, 17.02.2008), el Decret 64/2011, de 27 de maig, del Consell, pel qual es modifica el Decret 24/1997, d'11 de febrer, sobre indemnitzacions per raó del servei i gratificacions per serveis extraordinaris (DOGV 2931, 30.05.2011), i el Decret 95/2014, de 13 de juny, del Consell, pel qual es modifica el Decret 24/1997, d'11 de febrer, del Consell, sobre indemnitzacions per raó del servei i gratificacions per serveis extraordinaris, i el Decret 42/2019, de 22 de març, del Consell, de regulació de les condicions de treball del personal funcionari de l'Administració de la Generalitat (DOGV 8518, 31.03.2019). En aquest cas, les despeses seran amb càrrec al pressupost del centre.

3. Caldrà ajustar-se, a més, al que s'estableix en la normativa següent:

El claustre de professorat i el consell de delegats tindran competència per a realitzar propostes quant a activitats complementàries i extraescolars, de la mateixa manera que les associacions de mares i pares, i les associacions de l'alumnat, segons el que s'estableix respectivament en el Decret 126/1986 (DOGV 466, 14.11.1986), i en el Decret 127/1986 (DOGV 462, 10.11.1986).

En el servei complementari de menjador escolar, és aplicable l'Ordre 53/2012, de 8 d'agost, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es regula el servei de menjador escolar en els centres docents no universitaris de titularitat de la Generalitat dependents de la conselleria amb competència en matèria d'educació (DOGV 6839, 13.08.2012), modificada per l'Ordre 43/2016, de 3 d'agost, de

y Ocupación, por la que se regula el servicio de comedor escolar en los centros docentes no universitarios de titularidad de la Generalitat dependientes de la conselleria con competencia en materia de educación (DOGV 7845, 05.08.2016).

b) Decreto 84/2018, de 15 de junio, del Consell, de fomento de una alimentación saludable y sostenible en centros de la Generalitat (DOGV 8323, 22.06.2018).

2.2.2.7. Programa anual de actividades complementarias y extraescolares y servicios complementarios

1. Se consideran actividades complementarias las establecidas dentro del horario lectivo de permanencia obligada del alumnado en el centro y relacionadas directamente con el desarrollo del currículo como complemento de la actividad escolar, en las que pueda participar el conjunto de alumnado del grupo, curso, ciclo, nivel o etapa. Estas actividades serán, con carácter general, gratuitas y, en todo caso, no tendrán carácter lucrativo, teniendo que quedar garantizado que ningún alumno o alumna quede excluido de su participación por motivos económicos.

Se considerarán también actividades complementarias aquellas cuyo inicio o finalización se produzca dentro de la jornada escolar, aunque la totalidad de la actividad no se desarrolle dentro de esta jornada.

Se consideran actividades extraescolares tanto las que se realizan dentro de la jornada escolar pero fuera del período lectivo como las que se desarrollan totalmente fuera de la jornada escolar. Estas actividades no tendrán carácter lucrativo, serán voluntarias para las familias y no podrán contener enseñanzas incluidas en las programaciones didácticas de cada curso escolar ni ser susceptibles de evaluación a efectos académicos del alumnado.

Los centros podrán fomentar la realización de actividades extraescolares fuera de la jornada escolar que contribuyan a la conciliación de la vida laboral y familiar de los miembros de la comunidad educativa.

Los servicios complementarios se refieren al servicio complementario de comedor escolar, de transporte escolar, la biblioteca escolar y otros servicios complementarios.

En las actividades complementarias y extraescolares y servicios complementarios se tendrá que tener en cuenta que sean accesibles para todo el alumnado, que no discriminan a ningún miembro de la comunidad educativa y que no tengan ánimo de lucro.

2. Los artículos 98 y 99 del Decreto 234/1997 (DOGV 3073, 08.09.1997) regulan, respectivamente, la composición y funciones del departamento de actividades complementarias y extraescolares.

Cuando las actividades complementarias y extraescolares incluidas en la Programación general anual impliquen un desplazamiento del profesorado fuera del centro, corresponde al director o directora de este centro la autorización de la comisión de servicios en aquellos supuestos en que esta dé lugar a indemnización por razón del servicio según lo que dispone el Decreto 24/1997, de 11 de febrero, del Govern València, sobre indemnizaciones por razón del servicio y gratificaciones por servicios extraordinarios (DOGV 2931, 17.02.1997); el Decreto 64/2011, de 27 de mayo, del Consell, por el que se modifica el Decreto 24/1997, d'11 de febrero, sobre indemnizaciones por razón del servicio y gratificaciones por servicios extraordinarios (DOGV 2931, 30.05.2011), y el Decreto 95/2014, de 13 de junio, del Consell, por el que se modifica el Decreto 24/1997, de 11 de febrero, del Consell, sobre indemnizaciones por razón del servicio y gratificaciones por servicios extraordinarios, y el Decreto 42/2019, de 22 de marzo, del Consell, de regulación de las condiciones de trabajo del personal funcionario de la Administración de la Generalitat (DOGV 8518, 31.03.2019). En este caso, los gastos serán con cargo al presupuesto del centro.

3. Se estará, además, a lo que se establece en la normativa siguiente:

El claustro de profesorado y el consell de delegados tendrán competencia para realizar propuestas en cuanto a actividades complementarias y extraescolares, del mismo modo que las asociaciones de madres y padres, y las asociaciones del alumnado, según lo establecido respectivamente en el Decreto 126/1986 (DOGV 466, 14.11.1986), y en el Decreto 127/1986 (DOGV 462, 10.11.1986).

En el servicio complementario de comedor escolar, será aplicable la Orden 53/2012, de 8 de agosto, de la Conselleria de Educación, Formación y Ocupación, por la que se regula el servicio de comedor escolar en los centros docentes no universitarios de titularidad de la Generalitat dependientes de la Conselleria con competencia en materia de educación (DOGV 6839, 13.08.2012), modificada por la Orden 43/2016, de

la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, així com la convocatòria per a la concessió d'ajudes de menjador escolar en els centres educatius per al curs escolar 2019-2020. També és aplicable el Decret 84/2018, de 15 de juny, del Consell, de foment d'una alimentació saludable i sostenible en centres de la Generalitat (DOGV 8323, 22.06.2018).

El Decret 77/1984, de 30 de juliol, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre regulació del transport escolar, el Reial decret 443/2001, de 27 d'abril, sobre condicions de seguretat en el transport escolar i de menors, així com el que disposa la normativa específica que es dicte per a establir les condicions per a ser usuari del servei de transport escolar col·lectiu durant el curs 2019-2020, i en la convocatòria corresponent d'ajudes individuals per al servei de transport escolar durant aquest curs escolar.

4. Les activitats extraescolars i complementàries i els serveis complementaris que s'inclouen en la PGA no podran discriminari cap membre de la comunitat educativa i no tindran ànim de lucre, seran organitzades i realitzades pel centre, per associacions col·laboradores, o en col·laboració amb les corporacions locals i es faran amb la participació de tota la comunitat educativa, especialment, les AMPA. En tot cas, les persones que desenvolupen activitats extraescolars amb l'alumnat del centre menor d'edat hauran d'aportar el certificat negatiu del Registre central de delinqüents sexuals.

4.1. El programa anual d'activitats extraescolars i serveis complementaris podrà incloure, entre altres:

a) Les activitats i serveis culturals.

b) Els viatges d'estudi i els intercanvis escolars que es pretengueren fer.

c) Les activitats esportives i artístiques que es fan dins i fora del recinte escolar.

d) L'organització, el funcionament i l'hora de la biblioteca.

e) Totes les altres que es consideren convenientes.

4.2. Tota activitat extraescolar o que es realitze fora del centre requerirà, per a la participació de cada alumne o alumna menor d'edat, l'autorització prèvia dels pares o representants legals, en què haurà de constar:

– Nom i cognoms i número de DNI, passaport o un altre document legal del pare/mare o tutor/a legal que autoritza l'activitat. (En el cas de separació legal, el document haurà d'estar signat pel progenitor/a o representant legal amb qui l'alumne/a convisca, sense perjudici de l'indicat en la Resolució de 14 de febrer de 2019, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Investigació (DOGV 8490, 20.02.2019)).

– Nom, cognoms i curs de l'alumne/a a qui s'autoritza.

– Nivell i grup de l'alumne/a.

– Descripció de l'activitat.

– Objectius educatius de l'activitat.

– Lloc on es desenvoluparà l'activitat.

– Hora de començament i hora de finalització aproximada de l'activitat.

– Professors i professores responsables.

– Preu de l'activitat.

– Observacions del pare/mare o tutor/a legal.

– En el reverso de l'autorització podran indicar-se les normes de comportament de l'alumnat.

5. En els centres en què hi hagen serveis residencials, el personal especialitzat programarà les activitats residencials i formatives, d'acord amb les directrius elaborades prèviament pel consell escolar del centre i sota la coordinació i la supervisió dels òrgans residencials corresponents. Així mateix, col·laborarà en la programació d'aquelles activitats que es referisquen a l'orientació i la tutoria d'alumnat i a les activitats complementàries.

6. En finalitzar el curs, l'equip directiu ha d'incloure en la memòria de final de curs l'avaluació de les activitats realitzades.

2.2.2.8. Altres concrecions del Projecte Educatiu

La PGA recollirà també les línies d'actuació següents d'acord amb les propostes de millora elaborades el curs anterior relacionades amb els plans i programes següents: PADIE, PAT, Pla de transició, Pla d'igualtat i convivència, projectes emmarcats dins dels programes europeus.

2.2.2.9. Mecanismes d'avaluació de les mesures de millora adoptades com a conseqüència dels resultats obtinguts en les evaluacions

3 de agosto, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, así como la convocatoria para la concesión de ayudas de comedor escolar en los centros educativos para el curso escolar 2019-2020. También será de aplicación el Decreto 84/2018, de 15 de junio, del Consell, de fomento de una alimentación saludable y sostenible en centros de la Generalitat (DOGV 8323, 22.06.2018).

El Decreto 77/1984, de 30 de julio, del Consell de la Generalitat Valenciana, sobre regulación del transporte escolar, el Real decreto 443/2001, de 27 de abril, sobre las condiciones de seguridad en el transporte escolar y de menores, así como lo que dispone la normativa específica que se dicte para establecer las condiciones para ser usuario del servicio de transporte escolar colectivo durante el curso 2019-2020, y en la convocatoria correspondiente de ayudas individuales para el servicio de transporte escolar durante este curso escolar.

4. Las actividades extraescolares y complementarias y los servicios complementarios que se incluyen en la PGA no discriminarán a ningún miembro de la comunidad educativa y no tendrán ánimo de lucro, serán organizadas y realizadas por el centro, por asociaciones colaboradoras, o en colaboración con las corporaciones locales y se harán con la participación de toda la comunidad educativa, especialmente, las AMPA. En todo caso, las personas que desarrollan actividades extraescolares con el alumnado del centro menor de edad, tendrán que aportar el certificado negativo del Registro Central de Delincuentes Sexuales.

4.1. El Programa anual de actividades extraescolares y servicios complementarios podrá incluir, entre otros:

a) Las actividades y servicios culturales.

b) Los viajes de estudio y los intercambios escolares que se pretendan realizar.

c) Las actividades deportivas y artísticas que se hacen dentro y fuera del recinto escolar.

d) La organización, el funcionamiento y el horario de la biblioteca.

e) Todas las otras que se consideran convenientes.

4.2. Toda actividad extraescolar o que se realice fuera del centro requerirá, para la participación de cada alumno o alumna, menor de edad, la autorización previa de los padres o representantes legales, en la que tendrá que constar:

– Nombre y apellidos y número de DNI, pasaporte u otro documento legal del padre/madre o tutor/a legal que autoriza la actividad. (En el caso de separación legal el documento irá firmado por el progenitor/a o representante legal con el que el alumno/a conviva, sin perjuicio de lo indicado en la Resolución de 14 de febrero de 2019, de la Secretaría Autonómica de Educación e Investigación (DOGV 8490, 20.02.2019)).

– Nombre, apellidos y curso del alumno/a al que se autoriza.

– Nivel y grupo del alumno/a.

– Descripción de la actividad.

– Objetivos educativos de la actividad.

– Lugar donde se desarrollará la actividad.

– Hora de comienzo y hora de finalización aproximada de la actividad.

– Profesores y profesoras responsables.

– Precio de la actividad.

– Observaciones del padre/madre o tutor/a legal.

– En el reverso de la autorización, podrán indicarse las normas de comportamiento del alumnado.

5. Los centros en los que existan servicios residenciales, el personal especializado programará las actividades residenciales y formativas, de acuerdo con las directrices elaboradas previamente por el consejo escolar del centro y bajo la coordinación y la supervisión de los órganos residenciales correspondientes. Así mismo colaborará en la programación de aquellas actividades que se refieran a la orientación y la tutoría de alumnado y a las actividades complementarias.

6. Al finalizar el curso, el equipo directivo incluirá en la memoria de final de curso, la evaluación de las actividades realizadas.

2.2.2.8. Otras concreciones del Proyecto Educativo

La PGA recogerá también las siguientes líneas de actuación de acuerdo con las propuestas de mejora elaboradas el curso anterior relacionadas con planes y programas siguientes: PADIE, PAT, Plan de transición, Plan de igualdad y convivencia, proyectos emmarcados dentro de los Programas europeos.

2.2.2.9. Mecanismos de evaluación de las medidas de mejora adoptadas como consecuencia de los resultados obtenidos en las evaluaciones

Aquest apartat inclou els mecanismes d'avaluació de les mesures de millora adoptades com a conseqüència dels resultats obtinguts en les evaluacions realitzades durant el curs anterior.

2.3. Elaboració, aprovació i tramitació de la PGA

1. L'equip directiu coordinarà l'elaboració i es responsabilitzarà de la redacció de la Programació general anual del centre educatiu, d'acord amb les propostes efectuades pel consell escolar i el claustre de professorat, i estudiarà les propostes formulades pel consell de delegats i les associacions de pares i mares.

2. El procés de tramitació de la PGA constarà dels passos següents:

a) Aportació, si és el cas, a la direcció del centre, de propostes del consell escolar, del claustre de professorat, del consell de delegats i de les associacions de mares i pares.

b) Redacció de la proposta de PGA per l'equip directiu del centre.

c) Trasllat de la proposta de PGA, preferentment per via electrònica, als membres del claustre de professorat i als diversos sectors del consell escolar del centre.

d) Informe del claustre de professorat i del consell escolar.

e) Aprovació pel director o directora del centre.

f) Gravació de tots els elements que componen la PGA (administratius, estadístics, pedagògics) en el sistema d'informació ITACA o, en tot cas, fent ús de les aplicacions posades a disposició dels centres per part de l'Administració, i posada a disposició o remissió per aquesta via.

g) Posada a disposició de la comunitat educativa de la PGA aprovada, en format preferentment electrònic o telemàtic i, almenys, des de la data en què va ser aprovada i fins a la data d'aprovació de la PGA següent. Un exemplar d'aquesta quedrà en la secretaria del centre a disposició dels membres de la comunitat educativa i se'n remetrà un altre exemplar, exclusivament en format electrònic o per via telemàtica, a la direcció territorial competent en matèria d'educació. També se'n lliurà una còpia a cada sector dels representats en el consell escolar i a la junta directiva de les associacions de mares i pares, en format preferentment electrònic.

h) Seguiment periòdic del nivell de compliment de la PGA per part de l'equip directiu, el claustre de professorat i el consell escolar del centre, que incloga la verificació de l'adopció de les mesures adequades en cas d'incompliment per algun dels membres de la comunitat educativa.

i) Per tal de modificar qualsevol apartat de la PGA s'utilitzarà el mateix procediment que per a aprovar-la.

3. El director o directora del centre estableixerà el calendari per a cada un dels tràmits assenyalats, si bé:

a) El trasllat de la proposta de PGA al claustre de professorat i als sectors del consell escolar el durà a terme la persona que exerceix la secretaria del centre amb un mínim d'una setmana d'antelació a la reunió de l'òrgan.

b) La data límit per a l'aprovació i gravació de la PGA i la posada a disposició d'aquesta per via electrònica davant de l'Administració educativa serà el 15 de novembre.

4. La Inspecció d'Educació comprovarà que la PGA compleix la normativa aplicable i notificarà a la direcció del centre possibles incompliments, que hauran de ser corregits per aquesta última. La nova versió corregida de la PGA, o de l'apartat afectat per l'incompliment, serà notificada per la direcció del centre a la Inspecció d'Educació i comunicada al consell escolar del centre.

5. La PGA serà de compliment obligatori per a tots els membres de la comunitat escolar.

6. A més, s'incorporaran mesures per a difondre les bones pràctiques que es porten a terme al centre educatiu.

7. El model de document base de la PGA està disponible en ITACA. El secretari o secretaria del centre serà la persona responsable de la gravació en ITACA de totes les dades administratives i estadístiques, així com de vincular la resta de documents i informacions incloses en la PGA.

8. Les dades del qüestionari de la societat de la informació, que cal gravar en ITACA, han d'omplir-se i traslladar-se a l'Administració educativa amb la data límit del 15 de novembre.

9. El qüestionari de l'Estadística de biblioteques escolars 2019-2020 que realitza el ministeri competent en matèria d'educació s'ha de respondre aquest curs. La unitat administrativa competent en matèria d'es-

Este apartado incluye los mecanismos de evaluación de las medidas de mejora adoptadas como consecuencia de los resultados obtenidos en las evaluaciones realizadas durante el curso anterior.

2.3. Elaboración, aprobación y tramitación de la PGA

1. El equipo directivo coordinará la elaboración y se responsabilizará de la redacción de la Programación general anual del centro educativo, de acuerdo con las propuestas efectuadas por el consejo escolar y el claustro de profesorado, y estudiará las propuestas formuladas por el consejo de delegados y las asociaciones de padres y madres.

2. El proceso de tramitación de la PGA constará de los pasos siguientes:

a) Aportación, si es el caso, a la dirección del centro de propuestas del consejo escolar, del claustro de profesorado, del consejo de delegados y de las asociaciones de madres y padres.

b) Redacción de la propuesta de PGA por el equipo directivo del centro.

c) Traslado de la propuesta de PGA, preferentemente por vía electrónica, a los miembros del claustro de profesorado y a los distintos sectores del consejo escolar del centro.

d) Informe del claustro de profesorado y del consejo escolar.

e) Aprobación por el director o directora del centro.

f) Grabación de todos los elementos que componen la PGA (administrativos, estadísticos, pedagógicos) en el sistema de información ITACA, o en todo caso haciendo uso de las aplicaciones puestas a disposición de los centros por parte de la administración, y puesta a disposición o remisión por esta vía.

g) Puesta a disposición de la comunidad educativa de la PGA aprobada, en formato preferentemente electrónico o telemático y, al menos, desde la fecha de su aprobación y hasta la fecha de aprobación de la siguiente PGA. Un exemplar quedará en la secretaría del centro a disposición de los miembros de la comunidad educativa y se remitirá otro ejemplar, exclusivamente en formato electrónico o por vía telemática, a la dirección territorial competente en materia de educación. También se entregará una copia a cada sector de los representados en el consejo escolar y a la junta directiva de las asociaciones de madres y padres, en formato preferentemente electrónico.

h) Seguimiento periódico del nivel de cumplimiento de la PGA por el equipo directivo, el claustro y el consejo escolar del centro, que incluya la verificación de la adopción de las medidas adecuadas en caso de incumplimiento por alguno de los miembros de la comunidad educativa.

i) Para modificar cualquier apartado de la PGA se utilizará el mismo procedimiento que para su aprobación.

3. El director o directora del centro establecerá el calendario para cada uno de los trámites señalados, si bien:

a) El traslado de la propuesta de la PGA al claustro y a los sectores del consejo escolar, se realizará por la persona que ejerza la secretaría del centro con un mínimo de una semana de antelación a la reunión del órgano.

b) La fecha límite para la aprobación y grabación de la PGA y su puesta a disposición por vía electrónica ante la Administración educativa será el 15 de noviembre.

4. La Inspección de Educación comprobará que la PGA cumple con la normativa aplicable, notificando a la dirección del centro posibles incumplimientos, que tendrán que ser corregidos por esta última. La nueva versión corregida de la PGA, o del apartado afectado por el incumplimiento, será notificada por la dirección del centro a la Inspección de Educación y comunicada al consejo escolar del centro.

5. La PGA será de cumplimiento obligatorio para todos los miembros de la comunidad escolar.

6. Además, se incorporarán medidas para difundir las buenas prácticas que se llevan a cabo en el centro educativo.

7. El modelo de documento base de la PGA está disponible en ITACA. El secretario o secretaria del centro será la persona responsable de la grabación en ITACA de todos los datos administrativos y estadísticos, así como de vincular el resto de documentos e informaciones incluidas en la PGA.

8. Los datos del cuestionario de la sociedad de la información, que cal gravar en ITACA, tienen que llenarse y trasladarse a la Administración educativa con fecha límite el 15 de noviembre.

9. El cuestionario de la Estadística de bibliotecas escolares 2019-2020 que realiza el ministerio competente en materia de educación se tiene que responder este curso. La unidad administrativa competente en

tudis i estadística comunicarà als centres, per via electrònica, les dates, acordades en l'àmbit estatal, en què quedarà oberta la plataforma per a respondre el qüestionari.

2.4. Memòria de final de curs

1. En finalitzar el període lectiu del curs escolar, el consell escolar del centre, el claustre i l'equip directiu del centre avaluaran el grau de compliment de la PGA i els resultats de l'avaluació i promoció de l'alumnat i reflexionaran sobre l'evolució del curs i els aspectes millorables. A aquest efecte, l'equip directiu, seguint les directrius establecudes per la Inspecció General d'Educació, elaborarà una proposta de memòria per al coneixement, l'anàlisi i la valoració del consell escolar del centre, en què s'inclouran, si s'escau, propostes de millora per a la PGA del curs següent. Aquestes propostes de millora seran tingudes en compte per la direcció del centre en l'elaboració de la Programació general anual del curs escolar següent. Per a l'elaboració de la memòria final de curs, l'equip directiu garantirà la reflexió i l'anàlisi a través de les reunions dels diferents òrgans col·legiats i de coordinació docent.

Els resultats de l'avaluació de les barreres detectades en el context escolar que dificulten la inclusió de l'alumnat han de formar part de la memòria anual del centre i serviran perquè els òrgans col·legiats de govern, de coordinació i de participació, de manera consensuada, prioritzin les actuacions que s'han d'incorporar al Pla d'actuació per a la millora del curs següent.

2. La memòria de final de curs serà aprovada per la direcció del centre i remesa, exclusivament per via electrònica o telemàtica, utilitzant el procediment i el formulari determinat per la Inspecció General d'Educació, formulari que es posarà a disposició dels centres. De forma prèvia a l'aprovació, serà preceptiva la corresponent evaluació de la PGA feta pel consell escolar.

3. La memòria serà posada a disposició de la comunitat educativa del centre, en format preferentment electrònic, almenys des del dia de la data en què s'aprova i fins a la data d'aprovació de la PGA del curs següent.

4. La data límit per a la remissió de la memòria final a l'Administració educativa serà el 20 de juliol de 2020.

5. Per a elaborar la proposta de memòria, que s'adaptarà als principis de realisme, senzillesa i concreció, seran objecte d'anàlisi i valoració:

a) La utilització i rendibilitat de la infraestructura del centre.

b) L'organització tecnicopedagògica del centre.

c) Els criteris per a l'adscripció de l'alumnat del centre als diferents grups.

d) Els diferents plans i programes desenvolupats pel centre.

e) Les programacions didàctiques desenvolupades.

f) Els resultats de l'avaluació de l'alumnat del centre.

g) El funcionament dels òrgans col·legiats, la direcció, el claustre, el consell escolar del centre i el grau de coordinació d'aquests.

h) Les relacions amb la comunitat educativa i l'entorn social del centre.

i) Les activitats extraescolars i complementàries realitzades.

j) La participació del professorat del centre en activitats de formació.

k) Les activitats d'innovació o experimentació realitzades pel centre.

l) Propostes de millora que cal considerar en la PGA del curs següent.

3. ÒRGANS DE COORDINACIÓ DOCENT

En els centres educatius d'Educació Secundària es consideraran òrgans de coordinació docent:

1. Comissió de coordinació pedagògica.

2. Departaments didàctics.

3. Departament d'orientació.

4. Equips de suport a la inclusió.

5. Tutories.

6. Departament d'activitats complementàries i extraescolars.

7. Altres figures de coordinació.

3.1. Comissió de coordinació pedagògica. Composició i funcions

materia de estudios y estadística, comunicará a los centros, por vía electrónica, las fechas, acordadas a nivel estatal, en las que quedará abierta la plataforma para responder al cuestionario.

2.4. Memoria de final de curso

1. Al finalizar el periodo lectivo del curso escolar, el consejo escolar del centro, el claustro y el equipo directivo del centro evaluarán el grado de cumplimiento de la PGA, los resultados de la evaluación y promoción del alumnado y reflexionarán sobre la evolución del curso y los aspectos mejorables. A tal efecto, el equipo directivo, siguiendo las directrices establecidas por la Inspección General de Educación, elaborará una propuesta de memoria para el conocimiento, el análisis y la valoración del consejo escolar del centro, incluyendo si es el caso, propuestas de mejora para la PGA del curso siguiente. Estas propuestas de mejora serán tenidas en cuenta por la dirección del centro en la elaboración de la Programación general anual del curso escolar siguiente. Para la elaboración de la memoria final de curso, el equipo directivo garantizará la reflexión y el análisis a través de las reuniones de los diferentes órganos colegiados y de coordinación docente.

Los resultados de la evaluación de las barreras detectadas en el contexto escolar que dificultan la inclusión del alumnado tienen que formar parte de la memoria anual del centro y servirán para que los órganos colegiados de gobierno, de coordinación y de participación, de manera consensuada, prioricen las actuaciones que se tienen que incorporar en el Plan de actuación para la mejora del curso siguiente.

2. La memoria de final de curso será aprobada por la dirección del centro y remitida, exclusivamente por vía electrónica o telemática, utilizando el procedimiento y el formulario determinado por la Inspección General de Educación, formulario que se encuentra a disposición de los centros. De forma previa a la aprobación, será preceptiva la correspondiente evaluación de la PGA hecha por el consejo escolar.

3. La memoria será puesta a disposición de la comunidad educativa del centro, en formato preferentemente electrónico, al menos desde el día de la fecha de su aprobación y hasta la fecha de aprobación de la PGA del curso siguiente.

4. La fecha límite para la remisión de la memoria final a la Administración educativa será el 20 de julio de 2020.

5. Para elaborar la propuesta de memoria, que se adaptará a los principios de realismo, sencillez, y concreción, serán objeto de análisis y valoración:

a) La utilización y rentabilidad de la infraestructura del centro.

b) La organización tecnicopedagógica del centro.

c) Los criterios para la adscripción del alumnado del centro a los diferentes grupos.

d) Los diferentes planes y programas desarrollados por el centro.

e) Las programaciones didácticas desarrolladas.

f) Los resultados de la evaluación del alumnado del centro.

g) El funcionamiento de los órganos colegiados, la dirección, el claustro, el consejo escolar del centro y su grado de coordinación.

h) Las relaciones con la comunidad educativa y el entorno social del centro.

i) Las actividades extraescolares y complementarias realizadas.

j) La participación del profesorado del centro en actividades de formación.

k) Las actividades de innovación o experimentación realizadas por el centro.

l) Propuestas de mejora a considerar en la PGA del curso siguiente.

3. ÓRGANOS DE COORDINACIÓN DOCENTE

En los centros educativos de Educación Secundaria se considerarán órganos de coordinación docente:

1. Comisión de coordinación pedagógica.

2. Departamentos didácticos.

3. Departamento de orientación.

4. Equipos de apoyo a la inclusión.

5. Tutorías.

6. Departamento de actividades complementarias y extraescolares.

7. Otras figuras de coordinación.

3.1. Comisión de coordinación pedagógica. Composición y funciones

1. En els centres educatius d'Educació Secundària i en les seccions d'Educació Secundària Obligatoria, d'acord amb el que s'establisca en la normativa específica que en determine la creació, es constituirà la comissió de coordinació pedagògica, que estarà integrada pel director o directora, que en serà el president o la presidenta, la o les direccions d'estudis, les direccions de departament i la persona coordinadora d'igualtat i convivència. En l'exercici de la seua autonomia, la direcció del centre podrà proposar altres persones com a integrants d'aquesta comissió. Actuarà com a secretari o secretària el o la cap de departament de menor edat.

Així mateix, podrà intervindre en les reunions de la comissió de coordinació pedagògica, amb veu i sense vot, la persona coordinadora d'Educació Secundària Obligatoria i la persona coordinadora del Programa de reutilització de llibres i materials curriculars, així com altres persones que puga nomenar la direcció del centre, amb veu però sense vot.

2. Les seues competències seran les que estableix l'article 95 del Decret 234/1997, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional dels instituts d'educació secundària (DOGV 3073, 08.09.1997).

3. El professorat que tinga la direcció de departament en un centre, i complete el seu horari en un altre centre on no hi haja aquest departament per no tindre-hi professorat adscrit, quedrà adscrit funcionalment a la Comissió de coordinació pedagògica del centre on complete l'horari.

4. El calendari de reunions i el programa d'activitats de la comissió de coordinació pedagògica del centre s'inclouran en la PGA. Les reunions seran convocades pel president o presidenta de la comissió.

3.2. Departaments didàctics

1. Els departaments didàctics estaran compostos per tot el professorat que impartsca l'ensenyament propi de les matèries, àmbits o mòduls assignats al departament. Estaran adscrits funcionalment a un departament el professorat que, fins i tot si en pertany a un altre, impartsca alguna matèria, àmbit o mòdul del primer.

2. Serà aplicable el Decret 234/1997, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional dels instituts d'educació secundària i la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre.

3. En els centres educatius d'Educació Secundària es constituiran els departaments didàctics següents: Arts Plàstiques, Biologia i Geologia, Educació Física, Filosofia, Física i Química, Francès, Geografia i Història, Grec, Anglès, Llatí, Llengua Castellana i Literatura, Matemàtiques, Música, Tecnologia, Valencià: Llengua i Literatura i Religió. Podran constituir-se, a més, departaments d'altres llengües estrangeres, quan siguen impartides com a primera llengua estrangera amb reflex en la plantilla del centre. Es constituirà el departament d'Informàtica en tots els centres educatius d'Educació Secundària; així com el departament d'Economia en aquells centres educatius d'Educació Secundària en què la plantilla del centre tinga previstes 15 hores setmanals d'Economia (incloses les hores de direcció de departament).

4. En els centres educatius on no s'hagen pogut constituir els departaments de Grec i Llatí per inexistència d'aquestes especialitats en la seua plantilla orgànica i hi existisca el lloc de treball de Cultura Clàssica, es constituirà un departament de Grec o Llatí. La denominació corresponderà a la matèria que tinga més càrrega lectiva o a un d'aquests en el cas de dedicació horària idèntica.

5. Aquell professorat que posseïsca més d'una especialitat pertanyerà al departament a què corresponga la plaça que ocupa per concurs de trasllats, amb independència de l'adscripció funcional indicada en el punt anterior. El professorat ocupant d'un lloc d'àmbit quedrà adscrit al departament corresponent a l'especialitat de què siga titular o, subsidiàriament, per la qual haja accedit a aquest lloc; sense perjudici de tot això, també quedrà adscrit funcionalment als departaments de la resta de matèries que imparteix.

6. Quan un professor o professora pertanyent a un departament no impartsca docència en aquest i estiga adscrit funcionalment a un altre departament, en formarà part dels dos i conservarà el dret a participar en les reunions del departament a què pertany.

7. La direcció de departament serà exercida, durant quatre cursos acadèmics, per un professor o professora que pertanga a aquest i que haja accedit al cos de catedràtics d'Ensenyament Secundari. Quan en un departament hi haja més d'un catedràtic o catedràtica d'Ensenyament

1. En los centros educativos de Educación Secundaria y en las secciones de Educación Secundaria Obligatoria, de acuerdo con lo que se establece en la normativa específica que determina su creación, se constituirá la comisión de coordinación pedagógica, que estará integrada por el director o directora, que será su presidente o su presidenta, la o las jefaturas de estudios, las direcciones de departamento y la persona coordinadora de igualdad y convivencia. En el ejercicio de su autonomía, la dirección del centro podrá proponer otras personas como integrantes de esta comisión. Actuará como secretario o secretaria el jefe o la jefa de departamento de menor edad.

Así mismo, podrá intervenir en las reuniones de la comisión de coordinación pedagógica, con voz y sin voto, la persona coordinadora de Educación Secundaria Obligatoria y la persona coordinadora del Programa de reutilización de libros y materiales curriculares, así como otras personas que pueda nombrar la dirección del centro, con voz pero sin voto.

2. Sus competencias serán las que establece el artículo 95 del Decreto 234/1997, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de los institutos de Educación Secundaria (DOGV 3073, 08.09.1997).

3. El profesorado que, ostentando la dirección de departamento en un centro, complete su horario en otro centro donde no exista este departamento por no tener profesorado adscrito, quedará adscrito funcionalmente en la comisión de coordinación pedagógica del centro donde complete horario.

4. El calendario de reuniones y el programa de actividades de la comisión de coordinación pedagógica del centro se incluirán en la PGA. Las reuniones serán convocadas por el presidente o presidenta de la comisión.

3.2. Departamentos didácticos

1. Los departamentos didácticos estarán compuestos por todo el profesorado que imparta la enseñanza propia de las materias, ámbitos o módulos asignados al departamento. Estarán adscritos funcionalmente a un departamento el profesorado que, incluso perteneciendo a otro, imparta alguna materia, ámbito o módulo del primero.

2. Será de aplicación el Decreto 234/1997, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de los institutos de Educación Secundaria y la Ley orgánica 8/2013, de 9 de diciembre.

3. En los centros educativos de Educación Secundaria se constituirán los siguientes departamentos didácticos: Artes Plásticas, Biología y Geología, Educación Física, Filosofía, Física y Química, Francés, Geografía e Historia, Griego, Inglés, Latín, Lengua Castellana y Literatura, Matemáticas, Música, Tecnología, Valenciano: Lengua y Literatura y Religión. Podrán constituirse, además, departamentos de otras lenguas extranjeras, cuando sean impartidas como primera lengua extranjera con reflejo en la plantilla del centro. Se constituirá el departamento de Informática en todos los centros educativos de Educación Secundaria; así como el departamento de Economía en aquellos centros educativos de Educación Secundaria en que la plantilla del centro tenga previstas 15 horas semanales de Economía (incluidas las horas de dirección de departamento).

4. En los centros educativos donde no se hayan podido constituir los departamentos de Griego y Latín por inexistencia de estas especialidades en su plantilla orgánica y exista el puesto de trabajo de Cultura Clásica, se constituirá un departamento, de Griego o Latín. La denominación corresponderá a la materia que tenga mayor carga lectiva o a uno de ellos en el caso de idéntica dedicación horaria.

5. Aquel profesorado que posea más de una especialidad pertenecerá al departamento a que corresponda la plaza que ocupa por concurso de traslados, con independencia de la adscripción funcional indicada en el punto anterior. El profesorado que ocupe un puesto de ámbito quedará adscrito al departamento correspondiente a la especialidad de qué sea titular o subsidiariamente por la que haya accedido a este puesto; sin perjuicio de todo esto, también quedará adscrito funcionalmente a los departamentos del resto de materias que imparte.

6. Cuando un profesor o profesora perteneciente a un departamento no imparta docencia en este y esté adscrito funcionalmente a otro departamento, formará parte de ambos y conservará el derecho a participar en las reuniones del departamento a que pertenece.

7. La dirección de departamento será ejercida, durante cuatro cursos académicos, por un profesor o profesora que pertenezca a este y que haya accedido al cuerpo de catedráticos de Enseñanza Secundaria. Cuando en un departamento haya más de un catedrático o catedrática

Secundari, la direcció serà exercida pel de més antiguitat en el cos. En el cas que concóregla la mateixa antiguitat, la designació corresponderà al director o directora, oíts el departament.

8. En els departaments en què no hi haja cap catedràtic o catedràtica d'Ensenyament Secundari, o en els que hi haja, però renuncienc expressament a la direcció del departament, el director o directora, oíts el departament, designarà un professor o professora del cos de professors d'Ensenyament Secundari que hi pertanga per a exercir la direcció del departament.

9. En els casos en què hi haja un sol catedràtic o catedràtica d'Ensenyament Secundari i exercisca un càrrec directiu, la direcció adscriurà com a cap de departament, oíts els seus membres, a un altre professor o professora d'aquest. Exercirà les funcions que li corresponen i se li aplicarà el complement específic corresponent, així com la reducció d'horari prevista per a exercir aquesta funció.

10. Per a facilitar la coordinació entre el departament didàctic i la comissió de coordinació pedagògica, aquest traslladarà els acords que el departament adopte a la comissió de coordinació pedagògica i informarà els membres del departament de totes les qüestions acordades per l'esmentada comissió que afecten el departament, especialment en assumptes relacionats amb la distribució horària.

11. Les direccions dels departaments didàctics disposaran d'un nombre total d'hores lectives de coordinació, segons el que estableix l'Ordre 69/2015, de 25 de juny, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'estableixen criteris per a la dotació de plantilles i per a la determinació de condicions de treball del professorat dels centres docents públics que imparteixen ESO, Batxillerat i Formació Professional, dependents de la conselleria competent en matèria d'educació (DOGV 7560, 30.06.2015). Aquestes hores lectives es destinaran al desenvolupament de les funcions que els atribueix l'article 92 del Decret 234/1997, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional dels instituts d'educació secundària, a més de les complementàries que, per aquest motiu, tinguen assignades.

3.3. Departament d'orientació. Composició i funcions

1. El departament d'orientació estarà compost pel professorat de l'especialitat d'Orientació Educativa corresponent al cos de professors o catedràtics d'Ensenyament Secundari, així com, si hi ha mestres de Pedagogia Terapèutica o altres professionals, en funció de les necessitats dels centres: mestre o maestra de l'especialitat Audició i Llenguatge, educador o educadora d'Educació Especial, fisioterapeutes i intèrprets de llengua de signes.

2. Serà aplicable el Decret 234/1997, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional dels instituts d'educació secundària, la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, el Reial decret 1834/2008, de 8 de novembre, pel qual es defineixen les condicions de formació per a l'exercici de la docència en l'Educació Secundària Obligatoria, el Batxillerat, la Formació Professional i els Ensenyaments de règim especial i s'estableixen les especialitats dels cossos docents d'Ensenyament Secundari (BOE 28.11.2008), el Reial decret 1594/2011, de 4 de novembre, pel qual s'estableixen les especialitats docents dels cossos de mestres que exercisquen les seues funcions en les etapes d'Educació Infantil i d'Educació Primària regulades en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació (BOE 09.11.2011), el Decret 104/2018 i l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril.

3. La designació del cap de departament d'orientació es realitzarà per la direcció del centre, i exercirà el càrrec durant quatre cursos acadèmics.

4. El professorat que imparta els àmbits dels diferents programes desenvolupats en els centres educatius (PMAR de 3r d'ESO per àmbits, programes de reforç PR4, atenció domiciliària o altres programes d'atenció a la diversitat), s'integraran funcionalment en aquest departament.

5. Els mestres de Pedagogia Terapèutica i d'Audició i Llenguatge podrán exercir funcions d'atenció a la diversitat relacionades amb la seua especialitat en l'Educació Secundària Obligatoria.

6. Quant als especialistes de Pedagogia Terapèutica i Audició i Llenguatge, assessoraran i col·laboraran amb els departaments didàctics en el disseny i implementació de programes preventius de dificultats específiques d'aprenentatge dirigits a tot l'alumnat, especialment dels primers cursos de l'etapa d'Educació Secundària Obligatoria.

de Enseñanza Secundaria, la dirección será ejercida por el de mayor antigüedad en el cuerpo. En el supuesto de que concurra la misma antigüedad, la designación corresponderá al director o directora, oídos el departamento.

8. En los departamentos en que no haya ningún catedrático o catedrática de Enseñanza Secundaria o en los que haya renunciado expresamente a la dirección del departamento, el director o directora, oídos el departamento, designará un profesor o profesora del cuerpo de profesores de Enseñanza Secundaria que pertenezca para ejercer la dirección del departamento.

9. En los casos en que exista un solo catedrático o catedrática de Enseñanza Secundaria y ejerza un cargo directivo, la dirección adscribirá como jefe de departamento, oídos sus miembros, a otro profesor o profesora de este. Ejercerá las funciones que le corresponden y se le aplicará el complemento específico correspondiente, así como la reducción de horario prevista para ejercer esta función.

10. Para facilitar la coordinación entre el departamento didáctico y la comisión de coordinación pedagógica, este trasladará los acuerdos que el departamento adopte a la comisión de coordinación pedagógica e informará a los miembros del departamento de todas las cuestiones acordadas por la mencionada comisión que afecten al departamento, especialmente en asuntos relacionados con la distribución horaria.

11. Las direcciones de los departamentos didácticos dispondrán de un número total de horas lectivas de coordinación, según lo establecido por la Orden 69/2015, de 25 de junio, de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, por la que se establecen criterios para la dotación de plantillas y para la determinación de condiciones de trabajo del profesorado de los centros docentes públicos que imparten ESO, Bachillerato y Formación Profesional, dependientes de la conselleria competente en materia de educación (DOGV 7560, 30.06.2015). Estas horas lectivas se destinarán al desarrollo de las funciones que les atribuye el artículo 92 del Decreto 234/1997, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de los institutos de Educación Secundaria, además de las complementarias que, por este motivo, tuvieron asignadas.

3.3. Departamento de orientación. Composición y funciones

1. El departamento de orientación estará compuesto por el profesorado de la especialidad de Orientación Educativa correspondiente al cuerpo de profesores o catedráticos de Enseñanza Secundaria, así como, si hay maestras de pedagogía terapéutica u otros profesionales, en función de las necesidades de los centros: maestro o maestra de la especialidad de Audición y Lenguaje, educador o educadora de Educación Especial, fisioterapeutas e intérpretes de lengua de signos.

2. Será de aplicación el Decreto 234/1997, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de los institutos de Educación Secundaria, la Ley orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, el Real decreto 1834/2008, de 8 de noviembre, por el que se definen las condiciones de formación para el ejercicio de la docencia en la Educación Secundaria Obligatoria, el Bachillerato, la Formación Profesional y las Enseñanzas de régimen especial y se establecen las especialidades de los cuerpos docentes de Enseñanza Secundaria (BOE 28.11.2008), el Real decreto 1594/2011, de 4 de noviembre, por el que se establecen las especialidades docentes del cuerpo de maestros que ejerzan sus funciones en las etapas de Educación Infantil y de Educación Primaria reguladas en la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación (BOE 09.11.2011), el Decreto 104/2018 y la Orden 20/2019, de 30 de abril.

3. La designación del jefe de departamento de orientación se realizará por la dirección del centro, y ejercerá el cargo durante cuatro cursos académicos.

4. El profesorado que imparta los ámbitos de los diferentes programas desarrollados en los centros educativos (PMAR de 3º de ESO por ámbitos, programas de refuerzo PR4, atención domiciliaria u otros programas de atención a la diversidad), se integrarán funcionalmente en este departamento.

5. Los maestros/as de pedagogía terapéutica y de Audición y Lenguaje podrán ejercer funciones de atención a la diversidad relacionadas con su especialidad en la Educación Secundaria Obligatoria.

6. En cuanto a los especialistas de Pedagogía Terapéutica y Audición y Lenguaje, asesorarán y colaborarán con los departamentos didácticos en el diseño e implementación de programas preventivos de dificultades específicas de aprendizaje dirigidos a todo el alumnado, especialmente de los primeros cursos de la etapa de Educación Secundaria Obligatoria.

El nombre de sessions d'atenció a l'alumnat escolaritzat en l'aula ordinària, calculades en franges de 30, 45 o 60 minuts, s'ha de determinar en funció de la intensitat estableida en l'informe sociopsicopedagògic i concretada en el Pla d'actuació personalitzat, tot considerant els criteris següents:

a) Intensitat baixa: fins a un màxim de 2 sessions/setmana (1 o 2 sessions).

b) Intensitat mitjana: fins a un màxim de 4 sessions/setmana (3 o 4 sessions).

c) Intensitat alta: fins a un màxim 6 sessions/setmana (5 o 6 sessions).

7. El professorat d'orientació educativa tindrà prevista almenys una reunió trimestral i, puntualment, quan siga necessari, amb els serveis psicopedagògics escolars del sector educatiu.

3.4. Equip de suport a la inclusió

1. La finalitat de l'equip de suport a la inclusió és col·laborar amb l'equip directiu i el professorat en la implementació del model d'escola inclusiva i en l'organització dels diferents nivells de mesures de responsabilitat educativa, d'acord amb el Decret 104/2019, de 27 de juliol.

2. D'acord amb l'Ordre 20/2019, en els centres docents d'Educació Secundària es pot constituir un equip de suport, compost, almenys, pel personal especialitzat en orientació educativa i pel personal especialitzat de suport a la inclusió, docent i no docent, que intervé en el centre. Aquest equip ha d'actuar sota la coordinació de la direcció d'estudis i pot incorporar altres professionals del centre que es consideren necessaris.

3.5. Tutories

1. L'acció tutorial té per finalitat contribuir, en col·laboració amb les famílies, al desenvolupament i suport personal de l'alumnat en els aspectes intel·lectual i emocional, d'acord amb les característiques de la seua edat.

La tutoria i l'orientació de l'alumnat han de formar part de la funció docent. Cada grup d'alumnat ha de tindre un tutor o tutora. El professor tutor o professora tutora serà designat per la direcció del centre, a proposta de la direcció d'estudis, d'acord amb els criteris establerts prèviament pel claustre. El tutor o tutora serà professorat amb dedicació completa i que impartsca una matèria, àrea o mòdul comú a tot l'alumnat del grup. Únicament en el supòsit de la impossibilitat d'assignar la tutoria a tots els grups d'un centre, podrà assignar-se la tutoria a professorat amb menys de 12 hores lectives o itinerant. No obstant això, la tutoria dels grups de primer curs d'Educació Secundària Obligatoria serà assignada a professorat amb destinació definitiva en el centre. En tot cas, la direcció del centre ha de decidir amb criteris pedagògics l'assignació de les tutorias per tal de donar la millor resposta educativa a l'alumnat del centre. No obstant això, correspon a tot el professorat la cura, suport i seguiment individual i col·lectiu de tot l'alumnat.

2. Les funcions del tutor o tutora amb el grup complet de l'alumnat seran les establides en l'article 97 del Decret 234/1997, de 2 de setembre (DOGV 3073, 08.09.1997). També és aplicable el Decret 87/2015, de 5 de juny del Consell, l'Ordre de 19 de juny de 2009, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'organització i el funcionament del Batxillerat diürn, nocturn i a distància a la Comunitat Valenciana (DOGV 6046, 30.06.2009) i el Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutors o tutores, professorat i personal d'administració i serveis (DOGV 5738, 09.04.2008).

3. La direcció d'estudis, amb l'assessorament del departament d'orientació o de qui tinga atribuïdes les seues funcions, coordinarà el treball dels tutors i tutores, i mantindran a aquest efecte les reunions periòdiques necessàries.

L'horiari de tutoria, donat el seu caràcter lectiu, formarà part de l'horiari de l'alumnat.

En les primeres sessions de tutoria, el tutor o tutora haurà d'informar el grup, per a cada matèria, àmbit o mòdul, dels criteris d'avaluació, de qualificació i de les proves a què seran sotmesos, d'acord amb els objectius i continguts de l'ensenyament en cada curs o període d'avaluació, de la programació, dels drets i deures de l'alumnat, del procediment de reclamació de qualificacions, de l'horiari de tutories, així com del

El número de sesiones de atención al alumnado escolarizado en el aula ordinaria, calculadas en franjas de 30, 45 o 60 minutos, se tiene que determinar en función de la intensidad establecida en el informe sociopsicopedagógico y concretada en el Plan de actuación personalizado, considerando los criterios siguientes:

a) Intensidad baja: hasta un máximo de 2 sesiones/semana (1 o 2 sesiones).

b) Intensidad media: hasta un máximo de 4 sesiones/semana (3 o 4 sesiones).

c) Intensidad alta: hasta un máximo 6 sesiones/semana (5 o 6 sesiones).

7. El profesorado de orientación educativa tendrá previstas al menos una reunión trimestral y puntualmente cuando sea necesario, con los servicios psicopedagógicos escolares del sector educativo.

3.4. Equipo de apoyo a la inclusión

1. La finalidad del equipo de apoyo a la inclusión es colaborar con el equipo directivo y el profesorado en la implementación del modelo de escuela inclusiva y en la organización de los diferentes niveles de medidas respondida educativa, de acuerdo con el Decreto 104/2019, de 27 de julio.

2. De acuerdo con la Orden 20/2019, en los centros docentes de Educación Secundaria se puede constituir un equipo de apoyo, compuesto, al menos, por el personal especializado en Orientación Educativa y por el personal especializado de apoyo a la inclusión, docente y no docente, que interviene en el centro. Este equipo tiene que actuar bajo la coordinación de la jefatura de estudios y puede incorporar otros profesionales del centro que se consideren necesarios.

3.5. Tutorías

1. La acción tutorial tiene por finalidad contribuir, en colaboración con las familias, al desarrollo y apoyo personal del alumnado en los aspectos intelectual y emocional, de acuerdo con las características de su edad.

La tutoría y la orientación del alumnado formarán parte de la función docente. Cada grupo de alumnado tendrá un tutor o tutora. El profesor tutor o profesora tutora será designado por la dirección del centro, a propuesta de la jefatura de estudios, de acuerdo con los criterios establecidos previamente por el claustro. El tutor o tutora será profesorado con dedicación completa y que imparta una materia, área o módulo común a todo el alumnado del grupo. Únicamente en el supuesto de la imposibilidad de asignar la tutoría a todos los grupos de un centro, podrá asignarse la tutoría a profesorado con menos de 12 horas lectivas o itinerante. Sin embargo, la tutoría de los grupos de primer curso de Educación Secundaria Obligatoria será asignada a profesorado con destino definitivo en el centro. En todo caso, la dirección del centro decidirá, con criterios pedagógicos, la asignación de las tutorías para dar la mejor respuesta educativa al alumnado del centro. Sin embargo corresponde a todo el profesorado la cura, apoyo y seguimiento individual y colectivo de todo el alumnado.

2. Las funciones del tutor o tutora con el grupo completo del alumnado serán las establecidas en el artículo 97 del Decreto 234/1997, de 2 de septiembre (DOGV 3073, 08.09.1997). También es de aplicación el Decreto 87/2015, de 5 de junio del Consell, la Orden de 19 de junio de 2009, de la Conselleria de Educación, por la que se regula la organización y el funcionamiento del Bachillerato diurno, nocturno y a distancia en la Comunitat Valenciana (DOGV 6046, 30.06.2009) y el Decreto 39/2008, de 4 de abril, del Consell, sobre la convivencia en los centros docentes no universitarios sostenidos con fondos públicos y sobre los derechos y deberes del alumnado, padres, madres, tutores o tutoras, profesorado y personal de administración y servicios (DOGV 5738, 09.04.2008).

3. La jefatura de estudios, con el asesoramiento del departamento de orientación o de quien tenga atribuidas sus funciones, coordinará el trabajo de los tutores y tutoras, y mantendrán para ello las reuniones periódicas necesarias.

El horario de tutoría, dado su carácter lectivo, formará parte del horario del alumnado.

En las primeras sesiones de tutoría, el tutor o tutora tendrá que informar al grupo, para cada materia, ámbito o módulo, de los criterios de evaluación, de calificación y de las pruebas a qué serán sometidos, de acuerdo con los objetivos y contenidos de la enseñanza en cada curso o periodo de evaluación, de la programación, de los derechos y deberes del alumnado, del procedimiento de reclamación de calificaciones, del

sistema de control de faltas d'assistència de l'alumnat que preveja el Pla d'acció tutorial.

En la primera reunió conjunta amb els representants legals de l'alumnat del grup, que se celebrarà abans del 15 d'octubre posterior a l'inici del curs escolar, el tutor o tutora informarà de tots els aspectes indicats en l'apartat anterior. Els centres comunicaran als representants legals de l'alumnat les hores que cada tutor o tutora disposa en el seu horari per a atendre'ls.

Els tutors i tutores, després de cada sessió d'avaluació o quan hi haja circumstàncies que ho aconsellen, informaran l'alumnat, i si és el cas, els seus representants legals, sobre el resultat del procés d'aprenentatge, l'evolució de l'alumne o alumna i el rendiment mostrat en relació amb les seues capacitats i possibilitats.

4. En els centres educatius, tant instituts com seccions, els tutors i tutores de l'Educació Secundària Obligatoria disposaran de dues hores lectives dins del seu horari per al desenvolupament de les activitats de tutoria (l'una estarà dedicada a tot el grup d'alumnat i l'altra es dedicarà a l'atenció individualitzada o en grups d'alumnat reduïts)

5. El Decret 39/2008 estableix, en l'article 24, el deure d'estudi i assistència a classe per a l'alumnat. Les faltes d'assistència de l'alumnat seran comunicades als representants legals de l'alumnat pel professor tutor o professora tutora amb una periodicitat setmanal. En cas de reiteració sense justificació, el tutor o tutora n'ha d'informar la direcció d'estudis per a posar en marxa les actuacions que es determinen, que s'hauran de coordinar amb el servei psicopedagògic escolar o gabinet psicopedagògic autoritzat o amb qui tinga atribuïdes les seues funcions. Els tutors i les tutores hauran de registrar obligatòriament les faltes d'assistència en ITACA, de forma que es puguen gestionar tant els avisos, com els indicadors d'absentisme.

3.6. Departament d'activitats complementàries i extraescolars

1. En cada institut d'Educació Secundària es constituirà un departament d'activitats complementàries i extraescolars que estarà encarregat de promoure, organitzar i facilitar aquest tipus d'activitats.

2. Haurà d'estar integrat pel vicedirector o vicedirectora i, si no n'hi ha, pel o la cap d'estudis, que serà el o la cap del departament, un membre, almenys, de cada departament didàctic, per delegats de l'alumnat i, si escau, per representants de les associacions d'alumnes i de les associacions de pares i mares d'alumnes existents al centre.

3. Les seues funcions seran les que estableix l'article 99 del Decret 234/1997, pel qual s'aprova el Reglament orgànic i funcional dels instituts d'educació secundària (DOGV 3073, 08.09.1997).

3.7. Altres figures de coordinació

Les figures de coordinació són les persones coordinadores d'Educació Secundària Obligatoria, Informàtica, TIC, de formació, d'igualtat i convivència i del Programa de reutilització de llibres i materials curriculars.

La direcció del centre ha de designar aquestes figures de coordinació entre el professorat del claustre, preferentment entre els membres amb destinació definitiva al centre educatiu i amb formació i experiència específica en cada cas, a proposta de la direcció d'estudis i oït el claustre.

La direcció del centre, oït el claustre i el consell escolar, podrà designar altres figures de coordinació per a exercir tasques necessàries per a l'organització i el bon funcionament del centre d'acord amb els criteris establerts pel claustre de professorat, i a proposta de la direcció d'estudis. La direcció d'estudis especificarà aquestes tasques i les responsabilitats que s'assumeixen amb aquestes.

La persona que exercisca alguna d'aquestes coordinacions podrà renunciar per causa justificada, la qual haurà de ser acceptada per la direcció del centre. Així mateix, podrà ser destituïda per la direcció a proposta razonada de la majoria de les persones components del claustre i després de demanar audiència a la persona interessada.

Les persones coordinadores enumerades anteriorment podrán participar en las actividades de formación específica que se programen des de l'òrgan competent en formació del professorat.

3.7.1. Persona coordinadora d'Educació Secundària Obligatoria

1. La persona coordinadora d'Educació Secundària Obligatoria haurà de desenvolupar les funcions següents:

- a) Participar en l'elaboració i redacció del projecte educatiu.

horario de tutorías, así como del sistema de control de faltas de asistencia del alumnado que prevea el Plan de acción tutorial.

En la primera reunión conjunta con los representantes legales del alumnado del grupo, que se celebrará antes del 15 de octubre posterior al inicio del curso escolar, el tutor o tutora informará de todos los aspectos indicados en el apartado anterior. Los centros comunicarán a los representantes legales del alumnado las horas que cada tutor o tutora dispone en su horario para atenderlos.

Los tutores y tutoras, después de cada sesión de evaluación o cuando haya circunstancias que lo aconsejan, informarán el alumnado, y si es el caso, a sus representantes legales, sobre el resultado del proceso de aprendizaje, la evolución del alumno o alumna, y el rendimiento mostrado en relación con sus capacidades y posibilidades.

4. En los centros educativos, tanto institutos como secciones, los tutores y tutoras de la Educación Secundaria Obligatoria dispondrán de dos horas lectivas dentro de su horario para el desarrollo de las actividades de tutoría (una estará dedicada a todo el grupo de alumnado y la otra se dedicará a la atención individualizada o en pequeños grupos de alumnado)

5. El Decreto 39/2008 establece, en el artículo 24, el deber de estudio y asistencia a clase para el alumnado. Las faltas de asistencia del alumnado serán comunicadas a los representantes legales del alumnado por el profesor tutor o profesora tutora con una periodicidad semanal. En caso de reiteración sin justificación, el tutor o tutora informará a la jefatura de estudios para poner en marcha las actuaciones que se determinan, que se tendrán que coordinar con el servicio psicopedagógico escolar o gabinete psicopedagógico autorizado o con quien tenga atribuidas sus funciones. Los tutores y las tutoras registrarán obligatoriamente las faltas de asistencia en ITACA, de forma que se puedan gestionar tanto los avisos, como los indicadores de absentismo.

3.6. Departamento de actividades complementarias y extraescolares

1. En cada instituto de Educación Secundaria se constituirá un departamento de actividades complementarias y extraescolares que estará encargado de promover, organizar y facilitar este tipo de actividades.

2. Estará integrado por el vicedirector o vicedirectora y, si no hay, por el jefe o la jefa de estudios, que será el jefe o la jefa del departamento, un miembro, al menos, de cada departamento didáctico, por delegados del alumnado y, si procede, por representantes de las asociaciones de alumnado y de las asociaciones de padres y madres de alumnos y alumnas existentes al centro.

3. Sus funciones serán las que establece el artículo 99 del Decreto 234/1997, por el que se aprueba el Reglamento orgánico y funcional de los institutos de Educación Secundaria (DOGV 3073, 08.09.1997).

3.7. Otras figuras de coordinación

Las figuras de coordinación son las personas coordinadoras de Educación Secundaria Obligatoria, Informática, TIC, de formación, de igualdad y convivencia y del Programa de reutilización de libros y materiales curriculares.

La dirección del centro designará estas figuras de coordinación entre el profesorado del claustro, preferentemente entre los miembros con destino definitivo en el centro educativo y con formación y experiencia específica en cada caso, a propuesta de la jefatura de estudios y oído el claustro.

La dirección del centro, oído el claustro y el consejo escolar, podrá designar otras figuras de coordinación para ejercer tareas necesarias para la organización y el buen funcionamiento del centro de acuerdo con los criterios establecidos por el claustro de profesorado, y a propuesta de la jefatura de estudios. La jefatura de estudios especificará estas tareas y las responsabilidades que se asumen con estas.

La persona que ejerza alguna de estas coordinaciones podrá renunciar por causa justificada, la cual tendrá que ser aceptada por la dirección del centro. Así mismo, podrá ser destituida por la dirección a propuesta razonada de la mayoría de las personas componentes del claustro y previa audiencia a la persona interesada.

Las personas coordinadoras enumeradas anteriormente podrán participar en las actividades de formación específica que se programen desde el órgano competente en formación del profesorado.

3.7.1. Persona coordinadora de Educación Secundaria Obligatoria

1. La persona coordinadora de Educación Secundaria Obligatoria desarrollará las funciones siguientes:

- a) Participar en la elaboración y redacción del Proyecto educativo.

b) Elaborar el pla d'informació dirigit als pares, mares i tutors legals i a l'alumnat que s'incorporarà al nou sistema, a fi d'exposar-los-en les característiques.

c) Coordinar les reunions del professorat que imparteix docència en els grups d'Educació Secundària Obligatoria.

d) Col·laborar en la coordinació del Pla d'acció tutorial en aquesta etapa educativa.

e) Col·laborar amb la direcció d'estudis en la coordinació amb els centres d'Educació Primària adscrits al centre als efectes d'escolarització, i formar part de l'equip de transició regulat en l'article 6 de l'Ordre 46/2011, de 8 de juny.

f) Col·laborar en els programes destinats a millorar el rendiment acadèmic, reduir el fracàs i l'absentisme escolar, etc.

2. Per al desenvolupament d'aquestes funcions, a la persona coordinadora d'Educació Secundària Obligatoria se li assignaran les hores lectives següents segons el que disposa l'article 4.8 de l'Ordre 69/2015, de 25 de juny:

a) centres de fins a 23 grups d'ESO: 3 hores lectives.

b) centres amb 24 o més grups d'ESO: 4 hores lectivas.

3.7.2. Persona coordinadora de l'aula d'informàtica

1. Les seues funcions seran les següents:

a) Coordinar l'ús de l'aula o aules del centre.

b) Vetlar pel manteniment del material informàtic.

c) Asessorar en matèria informàtica la resta del professorat i informar de les activitats que es duguen a terme en l'aula o aules d'informàtica.

d) Confeccionar l'inventari de màquines i material informàtic i responsabilitzar-se que estiga disponible i en óptimes condicions d'utilització.

2. Per al desenvolupament d'aquestes funcions, a la persona coordinadora de l'aula d'informàtica se li assignaran les hores lectives següents segons el que disposa l'article 4.9 de l'Ordre 69/2015, de 25 de juny:

a) Centres que tinguen entre 1 i 9 grups d'Informàtica i TIC: 2 hores lectives.

b) Centres que tinguen entre 10 i 17 grups d'Informàtica i TIC: 4 hores lectives.

c) Centres amb 18 o més grups d'Informàtica i TIC: 6 hores lectives.

3.7.3. Persona coordinadora de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC)

1. La persona coordinadora de les tecnologies de la informació i comunicació (TIC) ha d'exercir les tasques següents:

a) Coordinar i optimitzar l'ús de les TIC en el centre per a dinamitzar-ne la integració curricular.

b) Actuar com a interlocutor amb el Centre de Suport i Assistència Informàtica.

c) Elaborar l'inventari de màquines, d'aplicacions amb llicència privativa i de material informàtic, i responsabilitzar-se que estiga disponible i en condicions òptimes d'utilització.

2. Per al desenvolupament d'aquestes funcions, a la persona coordinadora TIC se li assignaran 2 hores lectives i 2 hores complementàries segons el que disposa l'article 4.10 de l'Ordre 69/2015, de 25 de juny.

3.7.4. Persona coordinadora de formació al centre

1. Les funcions de la persona coordinadora de formació seran:

a) Detectar les necessitats de formació del claustre, tant en l'àmbit de projecte educatiu com de necessitats individuals del professorat.

b) Redactar la proposta del Programa anual de formació seguint les indicacions de l'equip directiu i sobre la base de les necessitats detectades, les recomanacions dels caps dels departaments, les línies estratègiques generals del Pla anual de formació permanent del professorat, i l'avaluació del disseny i execució del programa anual de cursos anteriors.

c) Coordinar amb el CEFIRE de referència les actuacions necessàries per a la posada en marxa i el seguiment de les activitats de formació en l'àmbit del centre que hagen estat aprovades per l'Administració.

d) Col·laborar amb l'equip directiu en l'avaluació de la realització del Programa anual de formació proposat pel centre, tant en l'execució d'aquest com en la millora dels resultats de l'alumnat.

b) Elaborar el plan de información dirigido a los padres, madres y tutores legales y al alumnado que se incorporará al nuevo sistema, a fin de exponerles sus características.

c) Coordinar las reuniones del profesorado que imparte docencia en los grupos de Educación Secundaria Obligatoria.

d) Colaborar en la coordinación del Plan de acción tutorial en esta etapa educativa.

e) Colaborar con la jefatura de estudios en la coordinación con los centros de Educación Primaria adscritos al centro a los efectos de escolarización, y formar parte del equipo de transición regulado en el artículo 6 de la Orden 46/2011, de 8 de junio.

f) Colaborar en los programas destinados a mejorar el rendimiento académico, reducir el fracaso y el absentismo escolar, etc.

2. Para el desarrollo de estas funciones, a la persona coordinadora de Secundaria se le asignarán las siguientes horas lectivas según lo que dispone el artículo 4.8 de la Orden 69/2015, de 25 de junio:

a) Centros de hasta 23 grupos de ESO: 3 horas lectivas.

b) Centros con 24 o más grupos de ESO: 4 horas lectivas.

3.7.2. Persona coordinadora del aula de Informática

1. Sus funciones serán las siguientes:

a) Coordinar el uso del aula o aulas del centro.

b) Velar por el mantenimiento del material informático.

c) Asesorar en materia informática al resto del profesorado e informar de las actividades que se lleven a cabo en el aula o aulas de informática.

d) Confeccionar el inventario de máquinas y material informático y responsabilizarse que esté disponible y en óptimas condiciones de utilización.

2. Para el desarrollo de estas funciones, a la persona coordinadora del aula de Informática se le asignarán las siguientes horas lectivas según lo que dispone el artículo 4.9 de la Orden 69/2015, de 25 de junio:

a) Centros que tengan entre 1 y 9 grupos de Informática y TIC: 2 horas lectivas.

b) Centros que tengan entre 10 y 17 grupos de Informática y TIC: 4 horas lectivas.

c) Centros con 18 o más grupos de Informática y TIC: 6 horas lectivas.

3.7.3. Persona coordinadora de las tecnologías de la información y comunicación

1. La persona coordinadora de las tecnologías de la información y comunicación (TIC) ejercerá las tareas siguientes:

a) Coordinar y optimizar el uso de las TIC en el centro, dinamizando su integración curricular.

b) Actuar como interlocutor con el Centro de Apoyo y Asistencia Informática.

c) Elaborar el inventario de máquinas, de aplicaciones con licencia privativa y de material informático, y responsabilizarse que esté disponible y en óptimas condiciones de utilización.

2. Para el desarrollo de estas funciones, a la persona coordinadora TIC se le asignarán 2 horas lectivas y 2 horas complementarias según lo que dispone el artículo 4.10 de la Orden 69/2015, de 25 de junio.

3.7.4. Persona coordinadora de formación en el centro

1. Las funciones de la persona coordinadora de formación serán:

a) Detectar las necesidades de formación del claustro, tanto a nivel de Proyecto educativo como de necesidades individuales del profesorado.

b) Redactar la propuesta del Programa anual de formación siguiendo las indicaciones del equipo directivo y en base a las necesidades detectadas, las recomendaciones de los jefes de los departamentos, las líneas estratégicas generales del Plan anual de formación permanente del profesorado, y la evaluación del diseño y ejecución del programa anual de cursos anteriores.

c) Coordinar con el CEFIRE de referencia las actuaciones necesarias para la puesta en marcha y seguimiento de aquellas actividades de formación a nivel de centro, que hayan sido aprobadas por la administración.

d) Colaborar con el equipo directivo en la evaluación de la realización del Programa anual de formación propuesto por el centro, tanto en su ejecución como en la mejora de los resultados del alumnado.

2. Per al desenvolupament d'aquestes funcions, a la persona coordinadora de formació en el centre se li assignaran 2 hores lectives i 2 hores complementàries segons el que disposa l'article 4.11 de l'Ordre 69/2015, de 25 de juny.

3.7.5. Persona coordinadora d'igualtat i convivència

1. Les funcions de la persona coordinadora d'igualtat i convivència, contextualitzades en cada cas amb la col·laboració i l'assessorament de l'equip d'orientació educativa i psicopedagògica, seran:

a) Coordinar les actuacions d'igualtat entre homes i dones referides en la Resolució de les Corts Valencianes, núm. 98/IX, del 9 de desembre de 2015 i seguint les directrius del Pla director de coeducació i del Pla d'igualtat del personal docent impulsats per la conselleria competent en matèria d'educació.

b) Coordinar les actuacions específiques en els centres educatius establides en l'article 24 de la Llei 23/2018, de 29 de novembre, de la Generalitat, d'igualtat de les persones LGTBI, per a garantir que totes les persones que conformen la comunitat educativa puguen exercir els drets fonamentals que empara la legislació autonòmica, estatal i internacional.

c) Col·laborar amb la direcció del centre i amb la comissió de coordinació pedagògica en l'elaboració i desenvolupament del Pla d'igualtat i convivència del centre, tal com estableix la normativa vigent.

d) Coordinar les actuacions previstes en el Pla d'igualtat i convivència del centre.

e) Formar part de la comissió d'inclusió, d'igualtat i convivència del consell escolar del centre.

f) Treballar conjuntament amb la persona coordinadora de formació del centre en la confecció del Pla de formació del centre en matèria d'igualtat i convivència.

g) Qualsevol altra que l'Administració educativa determine en el seu àmbit de competències.

2. Per al desenvolupament d'aquestes funcions, amb la plantilla disponible en els centres públics i sense que implique increment d'aquesta, se li assignarà un total de 2 hores lectives a la persona designada per a coordinar el programa.

3.7.6. Persona coordinadora del Programa de reutilització de llibres i materials curriculars

1. Les funcions respecte a la coordinació del Programa de reutilització de llibres i materials curriculars són:

a) Coordinar les actuacions per a la creació del banc de llibres de text, així com promoure i fomentar l'interés i la cooperació de tota la comunitat educativa.

b) Col·laborar amb la direcció del centre en la implantació, la planificació i la gestió del banc de llibres.

c) Formar part de la comissió de coordinació i gestió del banc de llibres del centre.

d) Liderar pedagògicament el Programa de reutilització de materials curriculars perquè passe a ser un projecte educatiu assumit pel centre.

e) Facilitar a la resta de la comunitat escolar les informacions referents al funcionament del programa de reutilització.

f) Coordinar l'actuació de tots els qui intervenen en la gestió del banc de llibres de text.

g) Planificar les fases per a la implantació i la sostenibilitat del programa.

h) Qualsevol altra que puga determinar el desplegament d'aquesta ordre.

2. Per al desenvolupament d'aquestes funcions, amb la plantilla disponible en els centres públics i sense que n'implique un increment, a la persona coordinadora d'aquest programa se li assignarà un total de 2 hores lectives.

En el cas dels centres privats concertats, d'acord amb la seua autonomia organitzativa, la titularitat del centre podrà assignar 2 hores lectives a la persona que designe, sense que això puga suposar un increment en el total d'hores que el centre tinga assignades d'acord amb els mòduls econòmics de distribució de fons públics per al sosteniment dels centres concertats establits en la Llei de pressupostos de la Generalitat.

2. Para el desarrollo de estas funciones, a la persona coordinadora de formación en el centro se le asignarán 2 horas lectivas y 2 horas complementarias según lo que dispone el artículo 4.11 de la Orden 69/2015, de 25 de junio.

3.7.5. Persona coordinadora de igualdad y convivencia

1. Las funciones de la persona coordinadora de igualdad y convivencia, contextualizadas en cada caso con la colaboración y asesoramiento del equipo de orientación educativa y psicopedagógica, serán:

a) Coordinar las actuaciones de igualdad entre hombres y mujeres referidas en la Resolución de las Cortes Valencianas, núm. 98/IX, del 9 de diciembre de 2015 y siguiendo las directrices del Plan director de Coeducación y del Plan de Igualdad del Personal Docente impulsados por la consellería competente en materia de educación.

b) Coordinar las actuaciones específicas en los centros educativos establecidas en el artículo 24 de la Ley 23/2018, de 29 de noviembre, de la Generalitat, de igualdad de las personas LGTBI, para garantizar que todas las personas que conforman la comunidad educativa puedan ejercer los derechos fundamentales que ampara la legislación autonómica, estatal e internacional.

c) Colaborar con la dirección del centro y con la comisión de coordinación pedagógica en la elaboración y desarrollo del Plan de igualdad y convivencia del centro, tal como establece la normativa vigente.

d) Coordinar las actuaciones previstas en el Plan de igualdad y convivencia del centro.

e) Formar parte de la comisión de convivencia de inclusión, de igualdad y convivencia del consejo escolar del centro.

f) Trabajar conjuntamente con la persona coordinadora de formación del centro en la confección del Plan de formación del centro en materia de igualdad y convivencia.

g) Cualquier otra que la Administración educativa determine en su ámbito de competencias.

2. Para el desarrollo de estas funciones, con la plantilla disponible en los centros públicos y sin que implique incremento de esta, se le asignará un total de 2 horas lectivas a la persona designada para coordinar el programa.

3.7.6. Persona coordinadora del Programa de reutilización de libros y materiales curriculares

1. Las funciones respecto a la coordinación del Programa de reutilización de libros y materiales curriculares son:

a) Coordinar las actuaciones para la creación del banco de libros de texto, así como promover y fomentar el interés y la cooperación de toda la comunidad educativa.

b) Colaborar con la dirección del centro en la implantación, la planificación y la gestión del banco de libros.

c) Formar parte de la comisión de coordinación y gestión del banco de libros del centro.

d) Liderar pedagógicamente el Programa de reutilización de materiales curriculares, porque pasa a ser un Proyecto educativo asumido por el centro.

e) Facilitar al resto de la comunidad escolar las informaciones referentes al funcionamiento del Programa de reutilización.

f) Coordinar la actuación de todos los que intervienen en la gestión del banco de libros de texto.

g) Planificar las fases para la implantación y la sostenibilidad del programa.

h) Cualquier otra que pueda determinar el despliegue de esta orden.

2. Para el desarrollo de estas funciones, con la plantilla disponible en los centros públicos y sin que implique incremento, a la persona coordinadora de este programa se le asignará un total de 2 horas lectivas.

En el caso de los centros privados concertados, de acuerdo con su autonomía organizativa, la titularidad del centro podrá asignar 2 horas lectivas, a la persona que designe, sin que esto pueda suponer un incremento en el total de horas que el centro tenga asignadas de acuerdo con los módulos económicos de distribución de fondos públicos para el sostenimiento de los centros concertados establecidos en la Ley de presupuestos de la Generalitat.

4. PERSONAL NO DOCENT ESPECIALITZAT DE SUPORT A LA INCLUSIÓ

1. En aplicació de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostenuts amb fons públics del sistema educatiu valencià, els centres docents poden tindre personal no docent especialitzat de suport, que participa junt amb el professorat en la resposta educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials, a fi d'incrementar-los l'autonomia i facilitar-los l'accés al currículum, dins de l'àmbit de les competències i les funcions que la normativa vigent, els acords laborals i els convenis col·lectius hi disponen.

Aquest personal inclou, entre altres, el personal educador d'Educació Especial dels centres públics; el personal auxiliar dels centres concertats que dona suport a l'alumnat en tasques d'higiene, alimentació, mobilitat, etc.; el personal de fisioteràpia; el personal intèrpret en llengua de signes i altre personal que l'Administració determine, d'acord amb les necessitats de l'alumnat escolaritzat en el sistema educatiu.

2. El personal no docent especialitat de suport forma part dels equips educatius i de l'equip de suport a la inclusió del centre, per tant, ha de col·laborar en la detecció, planificació i desenvolupament de les mesures de resposta educativa, en l'avaluació sociopsicopedagògica i en l'assessorament al professorat i a les famílies, dins de l'àmbit de les seues competències. Així mateix, ha de participar en l'elaboració de l'informe trimestral de seguiment de l'alumnat atès, que les tutores i els tutors han de lliurar a les famílies, i ha de formar part del Pla d'actuació personalitzat.

3. La intervenció s'ha de desenvolupar, llevat de circumstàncies excepcionals, en el context de l'aula ordinària i en estreta coordinació amb les tutores, els tutors i l'equip docent, d'acord amb l'informe sociopsicopedagògic i el Pla d'actuació personalitzat.

4. La jornada de treball del personal no docent especialitzat de suport a la inclusió ha de ser la prevista en l'esmentada normativa per als llocs amb idèntica classificació.

5. L'horari de treball d'aquests professionals, atès que no té la condició de burocràtic, s'adaptarà a les característiques dels centres i els llocs de treball, i s'haurà d'ajustar a les previsions del Decret 42/2019, de 22 de març, del Consell, de regulació de les condicions de treball del personal funcionari de l'Administració de la Generalitat (DOGV 8518, 31.03.2019).

6. Aquest personal s'ha d'acollir a l'horari del centre docent i a l'horari de l'alumnat a qui donen suport, d'acord amb el Pla d'actuació personalitzat. Per a cada curs escolar, la direcció territorial competent ha d'aprovar els horaris, amb una negociació prèvia amb les organitzacions sindicals de conformitat amb la normativa vigent.

7. A aquest personal, se li aplicarà el que preveu la Resolució de 9 de juliol de 2018, del secretari autonòmic de Justícia, Administració Pública, Reformes Democràtiques i Llibertats Pùbliques, per la qual es dona publicitat als Pactes de la Mesa Sectorial de Funció Pública, sobre millora de les condicions de treball del personal educador d'Educació Especial i personal fisioterapeuta (DOGV 19.07.2018 i 20.07.2018, amb correcció d'errades en el DOGV de 27.07.2018).

5. PERSONAL D'ADMINISTRACIÓ I SERVEIS

1. En cas que el centre dispose de personal d'administració i serveis, aquest ocupa un lloc en l'àmbit educatiu i és personal de l'Administració de la Generalitat, per la qual cosa l'horari de treball, el règim de vacances, els permisos i les llicències d'aquest és el que preveu la normativa vigent en matèria de condicions de treball per al personal esmentat, segons el que estableix el Decret 42/2019, de 22 de març, del Consell, de regulació de les condicions de treball del personal funcionari de l'Administració de la Generalitat (DOGV 8518, 31.3.2019).

2. Pel que fa a les funcions, cal ajustar-se al que disposa la Llei 10/2010, de 9 de juliol, de la Generalitat, d'ordenació i gestió de la funció pública valenciana.

4. PERSONAL NO DOCENTE ESPECIALIZADO DE APOYO A LA INCLUSIÓN

1. En aplicación de la Orden 20/2019, de 30 de abril, de la Consellería de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se regula la organización de la respuesta educativa para la inclusión del alumnado en los centros docentes sostenidos con fondos públicos del sistema educativo valenciano, los centros docentes pueden tener personal no docente especializado de apoyo, que participa junto con el profesorado en la respuesta educativa al alumnado con necesidades educativas especiales, a fin de incrementar su autonomía y facilitar el acceso al currículo, dentro del ámbito de las competencias y las funciones que la normativa vigente, los acuerdos laborales y los convenios colectivos disponen.

Este personal incluye, entre otros, el personal educador de Educación Especial de los centros públicos; el personal auxiliar de los centros concertados que apoya al alumnado en tareas de higiene, alimentación, movilidad, etc.; el personal de Fisioterapia; el personal Intérprete en Lengua de Signos y otro personal que la Administración determine, de acuerdo con las necesidades del alumnado escolarizado en el sistema educativo.

2. El personal no docente especializado de apoyo forma parte de los equipos educativos y del equipo de apoyo a la inclusión del centro, por lo tanto tiene que colaborar en la detección, planificación, desarrollo de las medidas de respuesta educativa, en la evaluación sociopsicopedagógica y en el asesoramiento al profesorado y a las familias, dentro del ámbito de sus competencias. Así mismo, tiene que participar en la elaboración del informe trimestral de seguimiento del alumnado atendido, que las tutoras y tutores tienen que entregar a las familias y tiene que formar parte del Plan de actuación personalizado.

3. La intervención se tiene que desarrollar, salvo circunstancias excepcionales, en el contexto del aula ordinaria y en estrecha coordinación con las tutoras, los tutores y el equipo docente, de acuerdo con el informe sociopsicopedagógico y el Plan de actuación personalizado.

4. La jornada de trabajo del personal no docente especializado de apoyo a la inclusión tiene que ser la prevista en la mencionada normativa para los puestos con idéntica clasificación.

5. El horario de trabajo de estos profesionales, dado que no tiene la condición de burocrático, se adaptará a las características de los centros y los puestos de trabajo, y se tendrá que ajustar a las previsiones del Decreto 42/2019, de 22 de marzo, del Consell, de regulación de las condiciones de trabajo del personal funcionario de la Administración de la Generalitat (DOGV 8518, 31.03.2019).

6. Este personal se acogerá al horario del centro docente y al horario del alumnado a que apoyan, de acuerdo con el Pla de actuación personalizado. Para cada curso escolar, la dirección territorial competente tiene que aprobar los horarios, con una negociación previa con las organizaciones sindicales en conformidad con la normativa vigente.

7. A este personal, se les aplicará lo que proveen las Resoluciones de 9 de julio de 2018, del Secretario Autonómico de Justicia, Administración Pública, Reformas Democráticas y Libertades Públicas, por las que se da publicidad a los Pactos de la Mesa Sectorial de Función Pública, sobre mejora de las condiciones de trabajo del personal educador de educación especial y personal fisioterapeuta (DOGV 19.07.2018 y 20.07.2018), con corrección de errores en el DOGV 27.07.2018.

5. PERSONAL DE ADMINISTRACIÓN Y SERVICIOS

1. En el supuesto que el centro disponga de personal de administración y servicios, este ocupa un puesto en el ámbito educativo y es personal de la Administración de la Generalitat, por lo que su horario de trabajo, régimen de vacaciones, permisos y licencias es el que prevé la normativa vigente en materia de condiciones de trabajo para el personal mencionado, según se establece en el Decreto 42/2019, de 22 de marzo, del Consell, de regulación de las condiciones de trabajo del personal funcionario de la Administración de la Generalitat (DOGV 8518, 31.3.2019).

2. En cuanto a las funciones, habrá que ajustarse a lo que dispone la Ley 10/2010, de 9 de julio, de la Generalitat, de ordenación y gestión de la función pública valenciana.

6. PROFESSORAT

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat PARTICIPACIÓ DE LA COMUNITAT EDUCATIVA I ENTORN).

6.1. Horari del professorat

6.1.1. Horari general

1. La jornada laboral del professorat és, amb caràcter general, de 37 hores i 30 minuts setmanals. Durant els períodes lectius establerts en el calendari escolar vigent, el professorat ha de dedicar a les activitats del centre 30 hores setmanals, 19 de les quals, com a mínim, han de ser lectives, i les restants s'han de distribuir entre complementàries recollides en l'horari individual setmanal i complementàries computades mensualment. Les 7 hores i 30 minuts que sobren fins a completar la jornada laboral seran de lliure disposició del professorat per a la preparació de classes, el perfeccionament individual o qualsevol altra activitat pedagògica complementària.

2. La distribució i l'adecuació de l'horari del professorat s'ha d'ajustar a la normativa en vigor.

3. Durant els períodes laborals no lectius la jornada laboral del professorat ha d'estar dedicada a les activitats que es determinen, entre altres:

a) La realització d'activitats de formació permanent del professorat.

b) L'avaluació de les activitats del curs escolar finalitzat, contingudes en la Programació general anual i en les programacions didàctiques.

c) La programació i la planificació del curs escolar següent.

d) L'elaboració i el desenvolupament de materials didàctics.

e) La coordinació didàctica dels equips docents del mateix centre i la coordinació amb els equips docents d'altres centres derivada dels Plans de transició entre etapes.

f) L'exercici d'activitats i programes d'investigació i innovació educativa.

g) La posada en funcionament de programes d'orientació, reforç o profundiment amb l'alumnat que ho requerisca.

h) Altres activitats complementàries, de caràcter pedagògic o de col·laboració en l'organització i el funcionament del centre o amb l'Administració educativa.

i) L'aplicació de les proves extraordinàries d'avaluació segons el que dispose la normativa vigent, la correcció i l'avaluació d'aquestes, i l'atenció a l'alumnat i els seus representants legals en els casos en què sol·liciten aclariments i revisions o bé haja de resoldre's un procediment de reclamació de les qualificacions obtingudes o de les decisions de promoció o obtenció del títol que corresponga.

6.1.2. Hores lectives setmanals

1. La part lectiva de la jornada setmanal del personal docent que imparteix els ensenyaments d'Educació Secundària Obligatoria, Batxillerat i cicles formatius de Formació Professional serà de 19 hores, sense perjudici de les situacions de reducció de jornada previstes en la normativa vigent. En conseqüència, els horaris lectius del professorat són, amb caràcter general, de 19 hores lectives setmanals, distribuïdes de dilluns a divendres, amb un mínim de dues hores lectives diàries i un màxim de cinc. El règim de compensació amb hores complementàries serà, com a màxim, de dues hores complementàries per cada període lectiu, i únicament es podrà computar a partir dels mínims establerts per la normativa vigent.

2. Les hores lectives setmanals són les següents:

a) Les corresponents als currículums respectius d'Educació Secundària Obligatoria, Batxillerat i cicles formatius de Formació Professional.

b) Hores de tutoria.

c) Hores de reforç en Educació Secundària Obligatoria.

d) Hores de desdoblaments en Educació Secundària Obligatoria.

e) Hores de programes per al Programa d'actuació per a la millora (PAM) i altres línies d'actuació.

f) Hores de coordinació.

g) Hores dedicades a les funcions directives i altres coordinacions.

h) Hores de repàs de matèries pendents de primer curs de Batxillerat.

i) Hora per desplaçament del professorat itinerant, si és el cas.

6.1.3. Hores complementàries setmanals: fins a 6 hores

6. PROFESORADO

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado PARTICIPACIÓN DE LA COMUNIDAD EDUCATIVA Y ENTORNO).

6.1. Horario del profesorado

6.1.1. Horario general

1. La jornada laboral del profesorado es, con carácter general, de 37 horas y 30 minutos semanales. Durante los períodos lectivos establecidos en el calendario escolar vigente, el profesorado dedicará a las actividades del centro 30 horas semanales, de las cuales como mínimo 19 serán lectivas, y las sobrantes se distribuirán entre complementarias recogidas en el horario individual semanal y complementarias computadas mensualmente. Las 7 horas y 30 minutos sobrantes hasta completar la jornada laboral serán de libre disposición del profesorado para la preparación de clases, el perfeccionamiento individual o cualquier otra actividad pedagógica complementaria.

2. La distribución y adecuación del horario del profesorado se ajustará a la normativa en vigor.

3. Durante los períodos laborales no lectivos la jornada laboral del profesorado estará dedicada a las actividades que se determinen, entre otras:

a) La realización de actividades de formación permanente del profesorado.

b) La evaluación de las actividades del curso escolar finalizado, contenidas en la Programación General Anual y en las programaciones didácticas.

c) La programación y la planificación del curso escolar siguiente.

d) La elaboración y desarrollo de materiales didácticos.

e) La coordinación didáctica de los equipos docentes del mismo centro y la coordinación con los equipos docentes de otros centros derivada de los planes de transición entre etapas.

f) El ejercicio de actividades y programas de investigación e innovación educativa.

g) La puesta en funcionamiento de programas de orientación, refuerzo o profundización con el alumnado que lo requiera.

h) Otras actividades complementarias, de carácter pedagógico o de colaboración en la organización y el funcionamiento del centro o con la Administración educativa.

i) La aplicación de las pruebas extraordinarias de evaluación según disponga la normativa vigente, la corrección de estas, su evaluación, y la atención al alumnado y sus representantes legales en aquellos casos en que solicitan aclaraciones y revisiones, o bien tenga que resolverse un procedimiento de reclamación de las calificaciones obtenidas o de las decisiones de promoción u obtención del título que corresponda.

6.1.2. Horas lectivas semanales

1. La parte lectiva de la jornada semanal del personal docente que imparte las enseñanzas de Educación Secundaria Obligatoria, Bachillerato y ciclos formativos de Formación Profesional será de 19 horas, sin perjuicio de las situaciones de reducción de jornada previstas en la normativa vigente. En consecuencia, los horarios lectivos del profesorado son, con carácter general, de 19 horas lectivas semanales, distribuidas de lunes a viernes con un mínimo de dos horas lectivas diarias y un máximo de cinco. El régimen de compensación con horas complementarias será como máximo de dos horas complementarias por cada periodo lectivo, y únicamente podrá computarse a partir de los mínimos establecidos por la normativa vigente.

2. Las horas lectivas semanales son las siguientes:

a) Las correspondientes a los respectivos currículos de Educación Secundaria Obligatoria, Bachillerato y ciclos formativos de Formación Profesional.

b) Horas de tutoría.

c) Horas de refuerzo en Educación Secundaria Obligatoria.

d) Horas de desdoblamientos en Educación Secundaria Obligatoria.

e) Horas de programes para el Programa de Actuación para la Mejora (PAM) y otras líneas de actuación.

f) Horas de coordinación.

g) Horas dedicadas a las funciones directivas y otras coordinaciones.

h) Horas de repaso de materias pendientes de primer curso de Bachillerato.

i) Hora por desplazamiento del profesorado itinerante, si es el caso.

6.1.3. Horas complementarias semanales: hasta 6 horas

Les hores complementàries setmanals són les següents:

1. Hores de guàrdia; fins a tres períodes horaris, considerant un descans de pati com a període horari complet.

Correspon al professor o professora de guàrdia:

a) Atendre els grups d'alumnat que es troben sense professor o professora i orientar les seues activitats.

b) Vetlar per l'ordre i el bon funcionament del centre durant l'horari lectiu de l'alumnat i durant els patis.

c) Anotar en el comunicat corresponent, en finalitzar el període de guàrdia, les absències del professorat, així com qualsevol altra incidència que s'haja pogut produir.

2. Hores complementàries de tutoria i d'atenció als representants legals de l'alumnat. Tot el professorat del centre ha de dedicar 1 hora complementària setmanal, una vegada cobertes les hores de guàrdia i guàrdia d'esplai, per a l'atenció als representants legals de l'alumnat.

3. Reunions del departament didàctic, en cas de departaments amb més d'un membre: una hora setmanal, que pot agrupar-se quinzenalment per a reunions de durada més llarga.

4. Organització d'activitats esportives, culturals, preparació de pràctiques de laboratori, manteniment de tallers i laboratoris, arxiu i preparació de materials didàctics.

5. Atenció a la biblioteca.

6. Hores per desplaçament del professorat itinerant.

6.1.4. Hores complementàries de càlcul mensual: 5 hores

Les hores complementàries de càlcul mensual són les següents:

1. Assistència a reunions de claustre.

2. Assistència a reunions de consell escolar dels professors i professors que en siguin membres.

3. Assistència a les reunions dels òrgans de coordinació docent no previstes en les hores complementàries setmanals.

4. Assistència a les sessions d'avaluació.

5. Assessorament lingüístic al centre sobre els programes lingüístics i/o la impartició de cursos al professorat per a la millora de la competència lingüística i professional en valencià i en llengües estrangeres.

6. Organització, amb l'assessorament del departament d'orientació i sota la coordinació de la direcció d'estudis, de les activitats d'orientació general de l'alumnat de segon curs de Batxillerat, amb la finalitat d'ajudar-los a perfilar l'elecció dels estudis de l'educació superior.

7. Participació en activitats de formació incloses en el Pla de formació del professorat, convocades i autoritzades per la conselleria competent en matèria d'educació.

8. Qualsevol altra activitat que redunde en benefici del centre, autoritzada per la direcció del centre i no inclosa en les esmentades anteriorment.

9. Les reunions del claustre, les sessions d'avaluació i les dels òrgans de coordinació docent, s'han de celebrar una vegada finalitzat el període lectiu per a l'alumnat, en un horari que hi permeta l'assistència de tots els components i amb el temps necessari per al tractament de les qüestions que es prevegen. L'assistència a aquestes reunions, així com la votació, en cas que es produïsca, és obligatòria per al professorat membre dels diversos òrgans o equips. Les reunions del consell escolar del centre s'han de celebrar el dia i l'hora que permeten l'assistència de tots els sectors representats.

6.1.5. Hores de preparació de classes i perfeccionament: 07.30 hores

D'acord amb l'Ordre de 29 de juny de 1992, les 7 hores i 30 minuts sobrants fins a completar la jornada laboral seran de lliure disposició del professorat per a la preparació de classes, el perfeccionament individual o qualsevol altra activitat pedagògica complementària.

6.2. Elaboració dels horaris

6.2.1. Regulació

1. L'elaboració dels horaris es troba regulada en el bloc II (Horari del personal docent) de l'anex II de l'Ordre de 29 de juny de 1992, de la Conselleria d'Educació (DOGV 1826, 15.07.1992).

2. El professorat que complete el seu horari en un altre centre diferent del de la seua adscripció, el professorat itinerant i el que ocupe un lloc compartit en un altre centre diferent del de la seua adscripció, ha de complir en cada un dels centres la part proporcional de l'horari complementari setmanal d'obligada permanència i el complementari mensual

Las horas complementarias semanales son las siguientes:

1. Horas de guardia; hasta tres períodos horarios, considerando un descans de patio como periodo horario completo.

Corresponde al profesor o profesora de guardia:

a) Atender los grupos de alumnado que se encuentran sin profesor o profesora y orientar sus actividades.

b) Velar por el orden y el buen funcionamiento del centro durante el horario lectivo del alumnado y durante los patios.

c) Anotar en el comunicado correspondiente, al finalizar el periodo de guardia, las ausencias del profesorado así como cualquier otra incidencia que se haya podido producir.

2. Horas complementarias de tutoría y de atención a los representantes legales del alumnado. Todo el profesorado del centro dedicará 1 hora complementaria semanal, una vez cubiertas las horas de guardia y guardia de patio, para la atención a los representantes legales del alumnado.

3. Reuniones del departamento didáctico, en el caso de departamentos con más de un miembro: una hora semanal, que puede agruparse quincenalmente para reuniones de mayor duración.

4. Organización de actividades deportivas, culturales, preparación de prácticas de laboratorio, mantenimiento de talleres y laboratorios, archivo y preparación de materiales didácticos.

5. Atención en la biblioteca.

6. Horas por desplazamiento del profesorado itinerante.

6.1.4. Horas complementarias de cómputo mensual: 5 horas

Las horas complementarias de cómputo mensual son las siguientes:

1. Asistencia a reuniones de claustro.

2. Asistencia a reuniones de consejo escolar de los profesores y profesoras que sean miembros.

3. Asistencia a las reuniones de los órganos de coordinación docente no previstas en las horas complementarias semanales.

4. Asistencia a las sesiones de evaluación.

5. Asesoramiento lingüístico en el centro respecto de los programas lingüísticos y/o la impartición de cursos al profesorado para la mejora de la competencia lingüística y profesional en valenciano y en lenguas extranjeras.

6. Organización, con el asesoramiento del departamento de orientación y bajo la coordinación de la jefatura de estudios, de las actividades de orientación general del alumnado de segundo curso de Bachillerato con el fin de ayudarlos a perfilar la elección de los estudios de la educación superior.

7. Participación en actividades de formación incluidas en el Plan de formación del profesorado convocadas y autorizadas por la conselleria competente en materia de educación.

8. Cualquier otra actividad que redunde en beneficio del centro, autorizada por la dirección del centro y no incluida en las anteriormente mencionadas.

9. Las reuniones del claustro, las sesiones de evaluación y las de los órganos de coordinación docente, se celebrarán una vez finalizado el periodo lectivo para el alumnado, en un horario que permita la asistencia de todos los componentes y con el tiempo necesario para el tratamiento de las cuestiones que se prevean. La asistencia a estas reuniones así como la votación, en el supuesto de que se produzca, es obligatoria para el profesorado miembro de los diversos órganos o equipos. Las reuniones del consejo escolar del centro se celebrarán en el día y la hora que permitan la asistencia de todos los sectores representados.

6.1.5. Horas de preparación de clases y perfeccionamiento: 07.30 horas

De acuerdo con la Orden de 29 de junio de 1992, las 7 horas y 30 minutos sobrantes hasta completar la jornada laboral serán de libre disposición del profesorado para la preparación de clases, el perfeccionamiento individual o cualquier otra actividad pedagógica complementaria.

6.2. Elaboración de los horarios

6.2.1. Regulación

1. La elaboración de los horarios se encuentra regulada en el bloque II (Horario del personal docente) del anexo II de la Orden de 29 de junio de 1992, de la Conselleria de Educación (DOGV 1826, 15.07.1992).

2. El profesorado que complete su horario en otro centro diferente del de su adscripción, el profesorado itinerante y aquel que ocupó un puesto compartido en otro centro diferente del de su adscripción, cumplirá en cada uno de los centros la parte proporcional del horario complementario semanal de obligada permanencia y complementario

en el centre, d'acord amb els criteris que determine la direcció d'estudis o, en cas de desacord, la Inspecció d'Educació, excepte les hores complementàries corresponents als desplaçaments, que s'han de computar per a la realització d'aquests. Aquest horari complementari es destinarà, entre altres coses, a l'efecte de participar en les sessions d'avaluació, en la celebració de claustres de professorat i en les sessions de coordinació relacionades amb les seues funcions.

6.2.2. Distribució de torns, matèries i cursos. Ordre d'elecció entre el professorat

1. Una vegada determinat el nombre de grups i els programes autoritzats dels diferents nivells educatius, la direcció d'estudis ha de comunicar als caps de departament, en el claustre que se celebre a aquest efecte, les dades següents: nombre de grups, nombre d'hores lectives setmanals assignades a cada departament, amb la indicació expressa de les hores o l'especialitat que s'impartiran en valencià i les que s'impartiran en castellà.

2. Posteriorment, s'han de distribuir els torns, les assignatures i els cursos de la manera estableida a continuació. Els caps de departament han de reunir el professorat definitiu que en forma part i el professorat que ha obtingut destinació definitiva en l'últim concurs de trasllats, i han de traslladar l'assignació horària atribuïda a cada professor i professora a la direcció d'estudis, així com les hores que no hagen sigut assumides pel departament o bé la falta de càrrega horària que afecte un membre del departament o més d'un.

3. El departament ha de començar la distribució de l'horari entre els seus membres atribuint les hores curriculars corresponents als grups la llengua base dels quals siga el valencià, segons el programa lingüístic que aplique el centre i la capacitat del professorat, i a continuació, la resta d'hores assignades al departament.

4. En efectuar el repartiment horari entre el professorat definitiu, en cas que hi haja excés d'hores lectives en el departament i abans de traslladar l'excés horari a la direcció d'estudis, s'han d'aplicar els criteris següents:

a) S'han d'adjudicar totes les tutorías possibles.

b) S'han d'adjudicar totes les hores dels diferents programes que el centre tinga autoritzats entre el professorat definitiu.

c) S'han d'adjudicar totes les hores possibles de reforços, desdoblaments i repassos entre el professorat definitiu.

d) En els centres educatius d'Educació Secundària amb més d'un torn, s'han d'agrupar les restes horàries en un torn, i si això no és possible, s'han d'agrupar en dos torns, amb la indicació de les hores de nocturn.

5. En cas que no hi haja acord per a l'elecció de torns i grups per part del professorat, s'ha d'aplicar el que estableixen els apartats 2.1 i 2.2 de l'annex II de l'Ordre de 29 de juny de 1992, de la Conselleria de Cultura, Educació i Ciència, relatius a la distribució i l'ordre d'elecció.

6. La direcció d'estudis ha d'iniciar a cada horari personal les hores complementàries setmanals corresponents a guardies, tutorías amb els representants legals de l'alumnat, reunió de departament, desplaçaments per itinerància, etc., fins a completar les 25 hores d'obligada permanència en el centre. La direcció d'estudis ha d'elaborar els horaris setmanals del professorat seguint els criteris adoptats pel claustre de professorat, i els ha d'iniciar a la PGA, que serà objecte d'informe pel claustre de professorat i pel consell escolar.

7. En cap cas les preferències horàries del professorat han de comportar un perjudici o un incompliment dels criteris pedagògics per a l'elaboració dels horaris de l'alumnat que figuren en l'apartat 2.2 de l'annex II de l'Ordre de 29 de juny de 1992 (DOGV 1826, 15.07.1992).

8. En la configuració i la distribució d'horaris lectius s'ha de tindre en compte el professorat que, per qualsevol circumstància, retorna al seu centre de destinació amb anterioritat a l'inici del curs.

9. La direcció d'estudis ha de vetlar perquè es duga a terme un repartiment equitatiu dels grups i els nivells.

6.2.3. Horari de l'equip directiu

Mentre el centre estiga obert, hi haurà, almenys, un membre de l'equip directiu.

6.2.4. Horari del professorat d'Orientació Educativa

1. En tots els centres d'Educació Secundària que tinguin huit unitats o més s'ha de dotar un lloc de l'especialitat d'Orientació Educativa. Als

mensual en el centre, de acuerdo con los criterios que la jefatura de estudios o, en caso de desacuerdo, la Inspección de Educación determine, excepto las horas complementarias correspondientes a los desplazamientos, que serán computadas para la realización de estos. Este horario complementario se destinará, entre otras cosas, a efectos de participar en las sesiones de evaluación, en la celebración de claustros de profesorado y en las sesiones de coordinación relacionadas con sus funciones.

6.2.2. Distribución de turnos, materias y cursos. Orden de elección entre el profesorado

1. Una vez determinado el número de grupos y los programas autorizados de los diferentes niveles educativos, la jefatura de estudios comunicará a los jefes de departamento, en el claustro que se celebre a tal efecto, los datos siguientes: número de grupos, número de horas lectivas semanales asignadas a cada departamento, con la indicación expresa de las horas/especialidad que se impartirán en valenciano y las que se impartirán en castellano.

2. Posteriormente se procederá a la distribución de turnos, asignaturas y cursos de la forma establecida a continuación. Los jefes de departamento reunirán el profesorado definitivo que forma parte y el profesorado que ha obtenido destino definitivo en el último concurso de traslados, y trasladarán la asignación horaria atribuida a cada profesor y profesora a la jefatura de estudios, así como las horas que no hayan sido asumidas por el departamento o bien la falta de carga horaria que afecte a uno o más miembros del departamento.

3. El departamento empezará la distribución del horario entre sus componentes atribuyendo las horas curriculares correspondientes a los grupos cuya lengua base sea el valenciano, según el Programa lingüístico que aplique el centro y la capacitación del profesorado, y a continuación el resto de horas asignadas al departamento.

4. Al efectuar el reparto horario entre el profesorado definitivo, en caso de que haya exceso de horas lectivas en el departamento y antes de trasladar el exceso horario a la jefatura de estudios, se aplicarán los criterios siguientes:

a) Se adjudicarán todas las tutorías posibles.

b) Se adjudicarán todas las horas de los diferentes programas que el centro tenga autorizados entre el profesorado definitivo.

c) Se adjudicarán todas las horas posibles de refuerzos, desdoblamientos y repasos entre el profesorado definitivo.

d) En los centros educativos de Educación Secundaria con más de un turno, se agruparán los restos horarios en un turno, y si esto no es posible, se agruparán en dos turnos, con la indicación de las horas de nocturno.

5. En caso de que no haya acuerdo para la elección de turnos y grupos por parte del profesorado, se aplicará lo que establecen los apartados 2.1 y 2.2 del anexo II de la Orden de 29 de junio de 1992, de la Conselleria de Cultura, Educació y Ciencia, relativos a la distribución y la orden de elección.

6. La jefatura de estudios incorporará a cada horario personal las horas complementarias semanales correspondientes a guardias, tutorías con los representantes legales del alumnado, reunión de departamento, desplazamientos por itinerancia, etc., hasta completar las 25 horas de obligada permanencia en el centro. La jefatura de estudios elaborará los horarios semanales del profesorado siguiendo los criterios adoptados por el claustro del profesorado y los incorporará a la PGA, que será objeto de informe por el claustro de profesorado y por el consejo escolar.

7. En ningún caso las preferencias horarias del profesorado comportarán un perjuicio o un incumplimiento de los criterios pedagógicos para la elaboración de los horarios del alumnado que figuran en el apartado 2.2 de el anexo II de la Orden de 29 de junio de 1992 (DOGV 1826, 15.07.1992).

8. En la configuración y la distribución de horarios lectivos se tendrá que tener en cuenta el profesorado que, por cualquier circunstancia, retorna a su centro de destino con anterioridad al inicio del curso.

9. La dirección de estudios velará para que se realice un reparto equitativo de los grupos y niveles.

6.2.3. Horario del equipo directivo

Mientras el centro esté abierto, habrá, al menos, un miembro del equipo directivo.

6.2.4. Horario del profesorado de Orientación Educativa

1. En todos los centros de Educación Secundaria que tengan ocho o más unidades se dotará un puesto de la especialidad de Orientación

centres que escolaritzen més de 700 alumnes se'ls ha d'incrementar la plantilla en un segon orientador.

2. La jornada laboral d'aquest professorat és de 37 hores i 30 minuts setmanals.

3. Durant els períodes lectius establits en el calendari escolar vigent, han de dedicar a les activitats del centre 30 hores setmanals, 25 de les quals han d'estar recollides en l'horari individual setmanal, i 5 han de ser hores complementàries comptades mensualment.

4. Les 25 hores setmanals d'obligada permanència en el centre s'han de distribuir de la manera següent:

a) Dènou hores setmanals d'atenció directa al centre, que es poden distribuir entre les atribucions següents:

a.1) Coordinació i implementació de l'avaluació psicopedagògica de l'alumnat que puga presentar necessitats específiques de suport educatiu, preferentment de l'alumnat amb necessitats educatives especials, i elaboració de l'informe psicopedagògic corresponent.

a.2) Coordinació de la planificació, el desenvolupament, l'avaluació i el seguiment d'adaptacions d'accés al currículum, adaptacions curriculars, programes específics, així com de qualsevol altres mesures d'atenció a la diversitat previstes en el projecte educatiu del centre.

a.3) Asessorament i atenció psicopedagògica a l'alumnat en aspectes relacionats amb el desenvolupament personal, la trajectòria acadèmica, els processos de transició entre etapes i la incorporació al món laboral d'aquest.

a.4) Col·laboració amb la direcció d'estudis i amb els tutors i les tutoras en el desenvolupament i el seguiment del Pla d'acció tutorial i del Pla d'orientació educativa, psicopedagògica i professional.

a.5) Col·laboració amb els tutors i tutoras en activitats d'orientació.

b) Una o dues hores de guàrdia.

c) Quatre o cinc hores setmanals d'assessorament psicopedagògic a la comunitat educativa:

c.1) Asessorament als òrgans de govern, a la comissió de coordinació pedagògica i als departaments didàctics, per a l'elaboració i el desenvolupament del projecte educatiu, de les concòrcies dels currículums i de les programacions didàctiques, així com per a l'avaluació del funcionament i de les activitats del centre educatiu.

c.2) Asessorament al professorat per a la detecció i la prevenció de problemes d'aprenentatge i d'adaptació; per al disseny i l'aplicació de mesures educatives complementàries i de reforç, així com de les adaptacions curriculars i de les altres mesures d'atenció a la diversitat.

c.3) Asessorament a mares i parets.

5. Les hores d'obligada permanència en el centre les ha d'assignar la direcció d'estudis en la confecció dels horaris del centre educatiu, d'acord amb els criteris següents:

a) Ha d'estar en el centre sis hores diàries com a màxim, i dues com a mínim, de dilluns a divendres, dins de l'horari lectiu que tinga aprovat el centre.

b) S'han d'assignar hores en tots els torns del centre educatiu.

c) En cas que algun professor o professora tinga assignada alguna funció directiva, s'han d'aplicar a les hores d'atenció directa al centre els criteris que figuren en aquesta resolució respecte a l'horari de l'equip directiu.

d) D'acord amb les característiques de cada centre educatiu i les necessitats de l'alumnat, es podrà variar la distribució entre les hores dedicades a la intervenció directa en el centre i les dedicades a l'assessorament psicopedagògic a la comunitat educativa.

6. Les hores d'obligada permanència en el centre s'han de consignar en horaris individuals, visats per la direcció del centre i amb el coneixement del professor o professora.

6.3. Compliment de l'horari

1. El compliment de l'horari per part del professorat es troba regulat en el bloc II (Horari del personal docent) de l'annex II de l'Ordre de 29 de juny de 1992, de la Conselleria d'Educació (DOGV 1826, 15.07.1992). No obstant això, i atés que els comunicats mensuals de faltes d'assistència i de puntualitat del professorat els fan els centres en el sistema d'informació ITACA, no cal que es trameten a la Inspecció d'Educació, ja que aquesta té accés a aquesta informació a través d'ITACA.

Educativa. A los centros que escolarizan más de 700 alumnos y alumnas se les incrementará la plantilla en un segundo orientador.

2. La jornada laboral de este profesorado es de 37 horas y 30 minutos semanales.

3. Durante los periodos lectivos establecidos en el calendario escolar vigente dedicarán a las actividades del centro 30 horas semanales, de las cuales 25 estarán recogidas en el horario individual semanal, y 5 serán horas complementarias contadas mensualmente.

4. Las 25 horas semanales de obligada permanencia en el centro se distribuirán de la manera siguiente:

a) Diecinueve horas semanales de atención directa al centro, que se podrán distribuir entre las atribuciones siguientes:

a.1) Coordinación e implementación de la evaluación psicopedagógica del alumnado que pueda presentar necesidades específicas de apoyo educativo, preferentemente del alumnado con necesidades educativas especiales, y elaboración del correspondiente informe psicopedagógico.

a.2) Coordinación de la planificación, desarrollo, evaluación y seguimiento de adaptaciones de acceso al currículo, adaptaciones curriculares, programas específicos, así como de cualesquier otras medidas de atención a la diversidad previstas en el Proyecto educativo del centro.

a.3) Asesoramiento y atención psicopedagógica al alumnado en aspectos relacionados con su desarrollo personal, trayectoria académica, procesos de transición entre etapas e incorporación al mundo laboral.

a.4) Colaboración con la jefatura de estudios y con los tutores y las tutoras en el desarrollo y el seguimiento del Plan de acción tutorial y del Plan de orientación educativa, psicopedagógica y profesional.

a.5) Colaboración con los tutores y las tutoras en actividades de orientación.

b) Una o dos horas de guardia.

c) Cuatro o cinco horas semanales de asesoramiento psicopedagógico a la comunidad educativa:

c.1) Asesoramiento a los órganos de gobierno, a la comisión de coordinación pedagógica y a los departamentos didácticos, para la elaboración y desarrollo del Proyecto educativo, de las concordancias de los currículos y de las programaciones didácticas, así como para la evaluación del funcionamiento y de las actividades del centro educativo.

c.2) Asesoramiento al profesorado para la detección y la preventión de problemas de aprendizaje y de adaptación para el diseño y la aplicación de medidas educativas complementarias y de refuerzo, así como de las adaptaciones curriculares y otras medidas de atención a la diversidad.

c.3) Asesoramiento a madres y padres.

5. Las horas de obligada permanencia en el centro las asignará la jefatura de estudios en la confección de los horarios del centro educativo, de acuerdo con los criterios siguientes:

a) Tendrá que estar en el centro seis horas diarias como máximo y dos como mínimo, de lunes a viernes, dentro del horario lectivo que tenga aprobado el centro.

b) Se asignarán horas en todos los turnos del centro educativo.

c) En caso de que algún profesor o profesora tenga asignada alguna función directiva, se aplicarán a las horas de atención directa al centro los criterios que figuran en esta resolución respecto al horario del equipo directivo.

d) De acuerdo con las características de cada centro educativo y con las necesidades de su alumnado, se podrá variar la distribución entre las horas dedicadas a la intervención directa en el centro y las dedicadas al asesoramiento psicopedagógico de la comunidad educativa.

6. Las horas de obligada permanencia en el centro se consignarán en horarios individuales, visados por la dirección del centro y con el conocimiento del profesor o profesora.

6.3. Cumplimiento del horario

1. El cumplimiento del horario por parte del profesorado se encuentra regulado en el bloque II (Horario del personal docente) del anexo II de la Orden de 29 de junio de 1992, de la Conselleria de Educación (DOGV 1826, 15.07.1992). No obstante, y dado que los comunicados mensuales de faltas de asistencia y de puntualidad del profesorado se realizan por parte de los centros en el sistema de información ITACA, no hará falta que sean enviados a la Inspección de Educación, puesto que esta tiene acceso a esta información a través de ITACA.

2. En cas de previsió de falta d'assistència, el docent ha de facilitar, amb caràcter previ, el material i les orientacions específiques per a l'alumnat afectat a la direcció de departament i, si és el cas, a la direcció d'estudis.

6.4. Plantilla de professorat. Restes horàries

1. La plantilla de llocs de treball dels centres que imparteixen Educació Secundària Obligatoria, Batxillerat i Formació Professional ha de corresponder a:

a) L'assignació d'hores lectives corresponents als grups autoritzats en la planificació educativa, corresponents als cursos de l'ESO, Batxillerat i Formació Professional, i s'inclouen, així mateix, els cicles de Formació Professional Bàsica en el càlcul d'hores.

b) Les hores addicionals de professorat corresponents al Pla d'actuació per a la millora (incloent-hi el Programa PROEDUCAR), les hores de reforç i desdoblament, segons l'Ordre 69/2015, de 25 de juny; les hores de programes formatius de qualificació bàsica (PFQB), les corresponents a unitats CiL i altres línies d'actuació.

c) Les hores lectives dedicades a les funcions de direcció, coordinació i tutoria que corresponga assignar d'acord amb el que estableix l'Ordre 69/2015, de 25 de juny.

d) Les hores derivades dels mòduls de cicles formatius susceptibles de desdoblement.

La determinació de les hores esmentades en els apartats a i b anteriors s'ha de fer en consonància amb les indicacions establides en els articles 17.2, 18.3, 35.2 i 36.2 del Decret 51/2018, de 27 d'abril, especialment pel que fa a la disponibilitat de professorat amb destinació definitiva en el centre.

2. És aplicable la normativa següent:

a) Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (BOE 10 de desembre), que introduceix canvis significatius en l'ESO, el Batxillerat i la Formació Professional Bàsica.

b) Ordre 69/2015, de 25 de juny, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual s'estableixen criteris per a la dotació de plantilles i per a la determinació de condicions de treball del professorat dels centres docents públics que imparteixen ESO, Batxillerat i Formació Professional, dependents de la conselleria competent en matèria d'educació.

c) Decret 87/2015, de 5 de juny, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'ESO i el Batxillerat (DOGV 7544, 10.06.2015).

d) Decret 136/2015, de 4 de setembre, del Consell, pel qual es modifica el Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatoria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana.

e) Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell, pel qual es modifica el Decret 87/2015, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatoria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana (DOGV 8284, 30.04.2018).

f) Decret 108/2012, de 29 de juny, del Consell, pel qual es regula la recol·locació i la redistribució del personal docent amb destinació definitiva en els centres docents públics no universitaris.

3. Per a determinar la plantilla del professorat del centre s'ha de procedir de la manera següent:

a) A l'efecte de l'elaboració dels llocs, en cada centre es disposarà de la plantilla de funcionaris de carrera definitius que es té assignada com a conseqüència de la resolució definitiva del darrer concurs de trasllats.

S'ha d'assignar a cada departament la dedicació lectiva corresponent a les hores a què es refereixen els apartats a, b i c citats anteriorment, d'acord amb les prescripcions establides en el Reial decret 1834/2008, de 8 de novembre, modificat pel Reial decret 665/2015, de 17 de juliol, quant a l'atribució docent de les especialitats dels cossos docents; en el Reial decret 860/2010, de 2 de juliol, modificat pel Reial decret 665/2015, de 17 de juliol, quant a les condicions de formació inicial del professorat dels centres privats per a exercir la docència en els ensenyaments d'Educació Secundària Obligatoria o de Batxillerat; en els reials decrets pels quals s'estableixen els diversos títols dels cicles formatius de Formació Professional, i en els reials decrets pels quals s'estableixen els títols bàsics de Formació Professional, a fi d'evitar, sempre que siga possible, el desplaçament del professorat definitiu.

2. En caso de previsión de falta de asistencia, el docente facilitará con carácter previo el material y las orientaciones específicas para el alumnado afectado a la dirección de departamento y, si es el caso, a la jefatura de estudios.

6.4. Plantilla de profesorado. Restos horarios

1. La plantilla de puestos de trabajo de los centros que imparten Educación Secundaria Obligatoria, Bachillerato y Formación Profesional tiene que corresponder a:

a) La asignación de horas lectivas correspondientes a los grupos autorizados en la planificación educativa, correspondientes a los cursos de la ESO, Bachillerato y Formación Profesional, incluyendo así mismo los ciclos de Formación Profesional Básica en el cómputo de horas.

b) Las horas adicionales de profesorado correspondientes al Plan de actuación para la mejora (incluyendo el programa PROEDUCAR), las horas de refuerzo y desdoblamiento, según la Orden 69/2015, de 25 de junio, las horas de programas formativos de calificación básica (PFQB), las correspondientes a unidades CyL y otras líneas de actuación.

c) Las horas lectivas dedicadas a las funciones de dirección, coordinación y tutoría que corresponda asignar de acuerdo con lo que establece la Orden 69/2015, de 25 de junio.

d) Las horas derivadas de los módulos de ciclos formativos susceptibles de desdoblamiento.

La determinación de las horas mencionadas en los apartados a) y b) anteriores se realizará en consonancia con las indicaciones establecidas en los artículos 17.2, 18.3, 35.2 y 36.2 del Decreto 51/2018, de 27 de abril, especialmente en aquello que hace referencia a la disponibilidad de profesorado con destino definitivo en el centro.

2. Será de aplicación la normativa siguiente:

a) Ley orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa (BOE 10 de diciembre), que introduce cambios significativos en la ESO, el Bachillerato y en la Formación Profesional Básica.

b) Orden 69/2015, de 25 de junio, de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, por la que se establecen criterios para la dotación de plantillas y para la determinación de condiciones de trabajo del profesorado de los centros docentes públicos que imparten ESO, Bachillerato y Formación Profesional dependientes de la conselleria competente en materia de educación.

c) Decreto 87/2015, de 5 de junio, por el que se establece el currículo y se desarrolla la ordenación general de la ESO y el Bachillerato (DOGV 7544, 10.06.2015).

d) Decreto 136/2015, de 4 de septiembre, del Consell por el que se modifica el Decreto 87/2015, de 5 de junio, del Consell, por el que se establece el currículo y se desarrolla la ordenación general de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunitat Valenciana.

e) Decreto 51/2018, de 27 de abril, del Consell, por el que se modifica el Decreto 87/2015, por el que se establece el currículo y se despliega la ordenación general de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunitat Valenciana (DOGV 8284, 30.04.2018).

f) Decreto 108/2012, de 29 de junio, del Consell, por el que se regula la recolocación y redistribución del personal docente con destino definitivo en los centros docentes públicos no universitarios.

3. Para determinar la plantilla del profesorado del centro se procederá de la manera siguiente:

a) A los efectos de la elaboración de los puestos, en cada centro se contará con la plantilla de funcionarios de carrera definitivos que se tiene asignada como consecuencia de la resolución definitiva del último concurso de traslados.

Se asignará a cada departamento la dedicación lectiva correspondiente a las horas a que se refieren los apartados a), b) y c) citados anteriormente, de acuerdo con las prescripciones establecidas en el Real decreto 1834/2008, de 8 de noviembre, modificado por el Real decreto 665/2015, de 17 de julio, en cuanto a la atribución docente de las especialidades de los cuerpos docentes; en el Real decreto 860/2010, de 2 de julio, modificado por el Real decreto 665/2015, de 17 de julio, en cuanto a las condiciones de formación inicial del profesorado de los centros privados para ejercer la docencia en las enseñanzas de Educación Secundaria Obligatoria o de Bachillerato; en los reales decretos por los que se establecen los diversos títulos de los ciclos formativos de Formación Profesional, en los reales decretos por los que se establecen los títulos básicos de Formación Profesional, a fin de evitar, siempre que sea posible, el desplazamiento del profesorado definitivo.

L'assignació a un departament dels mòduls associats als blocs comuns, de Formació Professional Bàsica, dels àmbits dels Programes de millora de l'aprenentatge i el rendiment (PMAR de 3r d'ESO per àmbits), del Programa de reforç de quart curs de l'ESO (PR4), del Programa d'aula compartida (PAC) i altres línies d'actuació, dels mòduls formatius dels programes formatius de qualificació bàsica i dels àmbits d'Educació Secundària Obligatoria, s'ha de fer com si es tractara d'una sola matèria assignada, d'acord amb el que preveu el Pla d'atenció a la diversitat del centre, i preferentment als departaments que tinga professorat amb risc de desplaçament.

S'ha d'ofrir al professorat definitiu la totalitat d'hores atribuïbles als seus departaments que hi ha en el centre, incloent-hi les hores autoritzades per als programes (PMAR, PR4 i PAC), els reforços i els desdoblaments, a fi d'evitar el desplaçament d'aquest. Si fora necessari, podran atribuir-se, també, per a completar l'horari d'aquest professorat, altres hores assignades dins del Pla d'actuació per a la millora, de coordinació i direcció. Es podrà completar, també, amb les hores assumides d'altres departaments, segons el que preveu l'apartat b.2.

Els membres de la junta de personal docent no universitari que hagen cedit la totalitat del seu crèdit horari a la borsa d'hores i no tinguin permís sindical, disposaran de cinc hores lectives setmanals per a dur a terme tasques sindicals, que s'han de preveure a l'hora de confeccionar l'horari lectiu.

No s'ha de proposar el desplaçament de professorat amb destinació definitiva en el centre mentre hi haja hores que puga assumir el seu departament i que, incloses en un altre departament, supose l'habilitació d'un nou lloc.

b) Amb caràcter general, s'han d'evitar les restes horàries. No obstant això, quan, en el centre, el professorat amb destinació definitiva haja completat els seus horaris i queden restes horàries, s'ha de proposar una plaça vacant per cada 19 hores lectives, i amb el sobrant s'ha de procedir de la següent manera:

b.1) Si les restes són superiors a 16 hores, s'ha de crear una vacant, que es completarà fins a 19 hores.

b.2) Les restes entre 6 i 16 hores, quan siga possible, les han d'assumir els diversos departaments per a completar l'horari, preferentment, al professorat definitiu amb mancança d'hores.

Si no és possible, els temps parciaus s'han d'autoritzar pel nombre d'hores reals de docència efectiva que corresponga.

En el programa informàtic s'ha de reflectir l'especialitat que assumeix i la que cedeix hores. El total d'hores lectives assumides per un departament no podrà ser superior a 19, si procedeixen d'una mateixa especialitat. En cas de superar el nombre de 19 hores, s'ha de crear un lloc de l'especialitat o àmbit corresponent, i la Inspecció proposarà la supressió del lloc que corresponga.

b.3) Els sobrants inferiors a 6 hores els ha d'assumir el departament corresponent, llevat que un altre puga assumir-los per a completar, preferentment, l'horari del professorat definitiu amb mancança d'hores, per la qual cosa, no s'han de tindre en compte per a la confecció de llocs.

Una vegada determinada la càrrega horària necessària per a atendre les necessitats educatives del centre, la Inspecció d'Educació efectuarà la proposta de plantilla a partir del professorat definitiu del centre, després d'analitzar-ne les propostes i les observacions expressades per la direcció del centre.

6.5. Insuficiència o mancança d'horari

1. Una vegada comunicada a la direcció dels centres la plantilla assignada, i en cas que algun professor o professora, excepcionalment, puga resultar afectat per falta d'horari, els centres han de reunir el personal dels departaments o les especialitats que corresponga, a fi de determinar qui hi està afectat. En aquestes reunions ha d'estar present, almenys, un integrant de l'equip directiu del centre, i s'ha d'alçar acta, ajustada al model corresponent.

Les direccions dels centres docents afectats han de traslladar les actes, abans que finalitze el mes de juny, a la direcció territorial d'Educació corresponent.

2. En cas que, tot i que s'apliquen els criteris d'assignació horària als diversos departaments segons el que s'ha determinat, hi haja professorat amb mancança d'horari de la seua especialitat (menys de 6 hores) i no siga possible completar-lo, es podrà:

La asignación a un departamento de los módulos asociados a los bloques comunes, de Formación Profesional Básica, de los ámbitos de los programas de mejora del aprendizaje y rendimiento (PMAR de 3º de ESO por ámbitos), del Programa de refuerzo de cuarto curso de la ESO (PR4), del Programa de aula compartida (PEC) y otras líneas de actuación, de los módulos formativos de los programas formativos de calificación básica y de los ámbitos de Educación Secundaria Obligatoria, se realizará como si se tratara de una sola materia asignada de acuerdo con lo que prevé el Plan de atención a la diversidad del centro y preferentemente a los departamentos que tenga profesorado con riesgo de desplazamiento.

Se ofrecerá al profesorado definitivo la totalidad de horas atribuibles a sus departamentos existentes en el centro, incluyendo las horas autorizadas para los programas (PMAR, PR4 y PAC), refuerzos y desdoblamientos a fin de evitar el desplazamiento. Si es necesario, podrán atribuirse también, para completar el horario de este profesorado, otras horas asignadas dentro del Plan de actuación para la mejora, de coordinación y dirección. Se podrá completar también con las horas asumidas por otros departamentos, según lo que prevé el apartado b.2.

Los miembros de la junta de personal docente no universitario que hayan cedido la totalidad de su crédito horario a la bolsa de horas y no tengan permiso sindical dispondrán de cinco horas lectivas semanales para llevar a cabo tareas sindicales, que se tienen que prever a la hora de confeccionar el horario lectivo.

No se propondrá el desplazamiento de profesorado con destino definitivo en el centro mientras haya horas que pueda asumir su departamento y que, incluidas en otro departamento, suponga la habilitación de un nuevo puesto.

b) Con carácter general se evitarán los restos horarios. Sin embargo, cuando en el centro, el profesorado con destino definitivo haya completado sus horarios y quedan restos horarios se propondrá una plaza vacante por cada 19 horas lectivas, y con el sobrante se procederá de la siguiente manera:

b.1. Si los restos son superiores a 16 horas, se creará una vacante que se completará hasta 19 horas.

b.2. Los restos entre 6 y 16 horas, cuando sea posible, serán asumidos por los diferentes departamentos, para completar preferentemente el horario al profesorado definitivo con carencia de horas.

Si no es posible, los tiempos parciales serán autorizados por el número de horas reales de docencia efectiva que corresponda.

En el programa informático se reflejará la especialidad que asume y la que cede horas. El total de horas lectivas asumidas por un departamento no podrá ser superior a 19, si proceden de una misma especialidad. En caso de superar el número de 19 horas, se creará un puesto de la especialidad o ámbito correspondiente y la Inspección propondrá la supresión del puesto que corresponda.

b.3. Los sobrantes inferiores a 6 horas serán asumidos por el departamento correspondiente, salvo que otro pueda asumirlo para completar, preferentemente, el horario del profesorado definitivo con carencia de horas, por lo que no serán tenidos en cuenta para la confección de puestos.

Una vez determinada la carga horaria necesaria para atender las necesidades educativas del centro, la Inspección de Educación efectuará la propuesta de plantilla a partir del profesorado definitivo del centro, después de analizar las propuestas y observaciones expresadas por la dirección del centro.

6.5. Insuficiencia o carencia de horario

1. Una vez comunicada a la dirección de los centros la plantilla asignada y en caso de que algún profesor o profesora, excepcionalmente, pueda resultar afectado por falta de horario, los centros reunirán el personal de los departamentos o especialidades que corresponda a fin de determinar quién sea afectado. En estas reuniones estará presente, al menos, un integrante del equipo directivo del centro y se levantará acta, ajustada al modelo correspondiente.

Las direcciones de los centros docentes afectados trasladarán, antes de que finalice el mes de junio, las actas a la Dirección Territorial de Educación correspondiente.

2. En caso que, aplicando los criterios de asignación horaria a los diferentes departamentos según lo que se ha determinado, haya profesorado con carencia de horario de su especialidad (menos de 6 horas) y no sea posible completarlo, se podrá:

a) Optar per passar a la situació de desplaçat en el lloc que ocupa amb caràcter definitiu, i podrà optar per la recol·locació provisional en un lloc, en el propi centre, d'una altra especialitat per a la qual estiga habilitat, o bé optar per adquirir la condició de suprimit, i en aquest cas podrà adquirir, amb caràcter definitiu, un lloc en el seu centre d'una altra especialitat per a la qual estiga habilitat, i haurà d'omplir el model corresponent. Qui no opte per la recol·locació provisional o definitiva en el propi centre, ha de participar en el procediment d'adjudicació de destinació provisional anual en la localitat, la província o la comunitat, que s'ha de fer telemàticament.

b) Optar per perdre, amb caràcter provisional, la seua destinació definitiva i adquirir la condició de desplaçat a un altre centre de la localitat, la província o la comunitat, o bé adquirir la condició de suprimit en el propi centre, amb caràcter voluntari, i participar en el procediment corresponent d'adjudicació de destinació provisional i anual per a llocs de les seues especialitats, àmbits per als quals estiga habilitat i habilitacions transitòries reconegudes.

3. En cas de no optar voluntàriament per cap de les opcions previstes en l'apartat anterior, el funcionari serà desplaçat amb caràcter forçós a un altre centre de la localitat o la província per a impartir matèries de les especialitats de les quals siga titular o els àmbits en què estiga habilitat, en aquest cas amb caràcter voluntari.

4. En els supòsits en què s'haja de determinar, entre el professorat funcionari de carrera que ocupe amb caràcter definitiu llocs de treball de la mateixa especialitat, qui són els afectats per mancança d'horari, en cas que ningú opte voluntàriament per accedir a aquesta situació, s'han d'aplicar successivament els criteris següents:

- a) Menys temps de serveis efectius com a funcionari de carrera del cos al qual pertanga cada funcionari.
- b) Menys antiguitat ininterrompuda com a definitiu en la plaça.
- c) Any més recent d'ingrés en el cos.
- d) No pertinença, si és el cas, al cos de catedràtics d'Ensenyament Secundari.
- e) Menys puntuació obtinguda en el procediment selectiu a través del qual es va ingressar en el cos o, quan no siga possible, número més alt de registre personal o de llista.

5. La prioritat per a obtindre la condició de desplaçat, en cas que hi haja més d'un voluntari, es determinarà per l'aplicació successiva dels criteris següents:

- a) Més temps de serveis efectius com a funcionari de carrera del cos al qual pertanga cada funcionari.
- b) Més antiguitat amb destinació definitiva ininterrompuda en la plaça.
- c) Any més antic d'ingrés en el cos.
- d) La pertinença, si és el cas, al cos de catedràtics d'Ensenyament Secundari.

e) La puntuació més alta obtinguda en el procediment selectiu d'ingrés en el cos o, quan no siga possible, número més baix de registre personal o de llista.

6. Al personal funcionari del cos de catedràtics d'Ensenyament Secundari, a l'efecte de determinar els serveis prestats com a funcionari de carrera, se li tindrà en compte el temps de serveis efectius que haja prestat anteriorment com a funcionari de carrera en el cos de professors/ores respectiu.

7. El professorat adscrit a una especialitat que, per insuficiència d'horari, imparteix docència en una altra, ha de passar a formar part dels departaments que corresponguen.

8. Distribució de l'horari. Una vegada determinat el professorat desplaçat o suprimit i el que assumeix hores d'una altra especialitat, per a la distribució de l'horari entre el professorat definitiu, si no hi ha acord, l'elecció s'ha de fer, primer, entre els que siguen titulars de l'especialitat, d'acord amb l'ordre següent:

- 1r. Catedràtics d'Ensenyament Secundari.
- 2n. Professorat d'Ensenyament Secundari, professorat tècnic de Formació Professional i professorat especial d'ITEM.

Dins de cada apartat, la prioritat s'ha de definir per l'antiguitat com a funcionaris de carrera en l'especialitat de pertinença, determinada per l'any d'obtenció de l'especialitat o pel número més baix de registre personal o de llista, o bé pel lloc que ocupen en l'ordre de nomenament com a funcionaris de carrera.

a) Optar por pasar a la situación de desplazado en el puesto que ocupa con carácter definitivo, y podrá optar por la recolocación provisional en un puesto en su propio centro de otra especialidad por la que esté habilitado; o bien optar por adquirir la condición de suprimido, y en este caso podrá adquirir con carácter definitivo un puesto en su propio centro de otra especialidad para la que esté habilitado, y cumplimentará el modelo correspondiente. Los que no opten por la recolocación provisional o definitiva en su centro tienen que participar en el procedimiento de adjudicación de destino provisional anual en la localidad, provincia o comunidad, que se hará telemáticamente.

b) Optar por perder con carácter provisional su destino definitivo y adquirir la condición de desplazado en otro centro de la localidad, provincia o comunidad, o bien adquirir la condición de suprimido en su centro con carácter voluntario, participando en el correspondiente procedimiento de adjudicación de destino provisional y anual para puestos de sus especialidades, ámbitos para los que esté habilitado y habilitaciones transitorias reconocidas.

3. En caso de no optar voluntariamente por ninguno de las opciones previstas en el apartado anterior, el funcionario será desplazado con carácter forzoso a otro centro de la localidad o provincia para impartir materias de las especialidades de las que sea titular o ámbitos en que esté habilitado, en este caso con carácter voluntario.

4. En los supuestos en que se tenga que determinar, entre el profesorado funcionario de carrera que ocupe con carácter definitivo puestos de trabajo de la misma especialidad, los que son los afectados por carencia de horario, en caso de que nadie opte voluntariamente para acceder a esta situación, se aplicarán sucesivamente los criterios siguientes:

- a) Menor tiempo de servicios efectivos como funcionario de carrera del cuerpo al que pertenezca cada funcionario.
- b) Menor antigüedad ininterrumpida como definitivo en la plaza.
- c) Año más reciente de ingreso en el cuerpo.
- d) No pertenencia, si es el caso, al cuerpo de catedráticos de Enseñanza Secundaria.

e) Menor puntuación obtenida en el procedimiento selectivo a través del cual se ingresó en el cuerpo o, cuando no sea posible, número más grande de registro personal o de lista.

5. La prioridad para obtener la condición de desplazado, en caso de que haya más de un voluntario, se determinará por la aplicación sucesiva de los criterios siguientes:

- a) Mayor tiempo de servicios efectivos como funcionario de carrera del cuerpo al que pertenezca cada funcionario.
- b) Mayor antigüedad con destino definitivo ininterrumpido en la plaza.

- c) Año más antiguo de ingreso en el cuerpo.
- d) La pertenencia, si es el caso, al cuerpo de catedráticos de Enseñanza Secundaria.

e) La mayor puntuación obtenida en el procedimiento selectivo de ingreso en el cuerpo o, cuando no sea posible, menor número de registro personal o de lista.

6. Al personal funcionario del cuerpo de catedráticos de Enseñanza Secundaria, a los efectos de determinar los servicios prestados como funcionario de carrera, se le tendrá en cuenta el tiempo de servicios efectivos que anteriormente haya prestado como funcionario de carrera en el respectivo cuerpo de profesores/as.

7. El profesorado adscrito a una especialidad que por insuficiencia de horario imparte docencia en otra, pasará a formar parte de los departamentos que correspondan.

8. Distribución del horario. Una vez determinado el profesorado desplazado o suprimido y el que asume horas de otra especialidad, para la distribución del horario, entre el profesorado definitivo, si no hay acuerdo, la elección se hará primero entre los que sean titulares de la especialidad, de acuerdo con el orden siguiente:

- 1º. Catedráticos de Enseñanza Secundaria.
- 2º. Profesorado de Enseñanza Secundaria, profesorado técnico de Formación Profesional y profesorado especial d'ITEM.

Dentro de cada apartado, la prioridad será definida por la antigüedad como funcionarios de carrera en la especialidad de pertenencia, determinada por el año de obtención de la especialidad o por el número menor de registro personal o de lista más bajo o por el puesto que ocupan en el orden de nombramiento como funcionarios de carrera.

Una vegada hagen acabat els anteriors, s'ha de fer l'elecció de la resta de professorat, en funció del cos a què pertanguen i sense diferències pel que fa a l'especialitat, aplicant-hi el criteri d'ordre anterior.

Quan concóreguen diversos docents amb habilitacions transitòries per a impartir les mateixes matèries, àrees o mòduls, s'ordenaran entre ells amb els criteris d'antiguitat establits anteriorment.

9. En cas que abans de l'inici del curs acadèmic canvien les circumstàncies de mancança d'horari en una especialitat, el centre ho ha de notificar a la direcció territorial, i aquesta, al seu torn, a la Subdirecció General de Personal Docent pel mateix procediment, amb l'objectiu d'ofrir-lo al professorat desplaçat o suprimit que haja manifestat la voluntat de retornar al centre, d'acord amb el model corresponent.

10. En cas que, finalment, el professorat desplaçat o suprimit torne al seu centre d'origen, per impossibilitat d'assignar-li una altra destinació, la Subdirecció General de Personal Docent emetrà una resolució per la qual li anul·laran la condició de desplaçat o suprimit.

11. En cas que un professor o professora correspon al cos de professors d'ITEM a extingir de l'especialitat d'Educació Física tinga un nombre més baix d'hores de la seua matèria, la direcció li assignarà les hores necessàries d'altres tasques per a completar l'horari.

12. El professorat de Religió que exercisa la docència en més d'un centre de different localitat estarà subjecte al règim previst en les disposicions generals de la conselleria competent en matèria d'educació per les quals es regula el règim aplicable al professorat que presta serveis en més d'un centre docent públic d'ensenyament no universitari de titularitat de la Generalitat.

6.6. Habilitacions transitòries

1. El personal funcionari dels cossos docents previstos en la disposició addicional setena de la LOE afectat per les situacions que impliquen pèrdua definitiva del lloc de treball, així com el personal funcionari en expectativa de destinació que no dispose de places de la seua especialitat, podrà sol·licitar l'habilitació transitòria de les especialitats del seu cos de pertinença l'atribució docent de les quals incloga les àrees, les matèries i els mòduls que pot impartir si compleix les condicions de formació establides en la normativa vigent per a impartir docència, atenent el que estableix la disposició addicional segona del Decret 108/2012, de 29 de juny, del Consell (DOGV 6808, 02.07.2012).

També pot sol·licitar l'habilitació transitòria qui, pel fet d'estar afectat per les situacions que impliquen pèrdua provisional de destinació, no haja pogut completar l'horari en el propi centre o en un altre de la mateixa localitat o de les localitats limítrofes.

2. El procediment que s'ha de seguir per a obtindre habilitació transitòria ha de ser el següent: el personal que considere que té els requisits necessaris, ha de sol·licitar l'habilitació a la corresponent direcció territorial competent en matèria d'educació i ha d'adjuntar la documentació següent:

a) Fotocòpia compulsada del títol acadèmic oficial.

b) Documents justificatius de complir els requisits indicats en l'apartat anterior.

El director o directora territorial, amb un informe previ de la Inspecció d'Educació, dictarà una resolució individualitzada per la qual es reconeixerà, o no, l'habilitació transitòria sol·licitada.

Contra aquesta resolució, la persona interessada podrà presentar un recurs d'alçada, en el termini d'un mes des de la notificació d'aquesta, davant de l'òrgan competent en matèria de personal docent de la conselleria competent en matèria d'educació.

Aquestes habilitacions quedaran inscrites en el registre de personal docent creat a aquest efecte.

3. El personal funcionari docent de carrera afectat podrà sol·licitar el reconeixement d'una habilitació transitòria o de diverses, dins del seu cos de pertinença, i podrà fer valdre les que tinga reconegudes en els procediments d'adjudicació de destinacions provisionals anuals.

4. Les habilitacions transitòries reconegudes tenen vigència indefinida, excepte renúncia expressa, i en cap cas l'habilitació transitòria podrà donar lloc a l'adjudicació de destinació amb caràcter forçós, que només podrà adjudicar-se per les especialitats de què siga titular.

5. Els funcionaris en expectativa de destinació que tinguen reconeguda una habilitació transitòria i la facen valdre en els procediments d'adjudicació de destinacions provisionals anuals, s'ordenaran, en aquesta habilitació transitòria, darrere dels funcionaris de carrera o en

Una vez que hayan acabado los anteriores, se hará la elección del resto de profesorado, en función del cuerpo a que pertenezcan y sin diferencias en cuanto a la especialidad, aplicando el criterio de orden anterior.

Cuando concurren varios docentes con habilitaciones transitorias para impartir las mismas materias, áreas o módulos, se ordenarán entre ellos con los criterios de antigüedad establecidos anteriormente.

9. En caso de que antes del inicio del curso académico cambien las circunstancias de carencia de horario en una especialidad, el centro lo tiene que notificar a la dirección territorial y esta, a su vez, a la Subdirección General de Personal Docente por el mismo procedimiento, con el objetivo de ofrecerlo al profesorado desplazado o suprimido que haya manifestado la voluntad de volver al centro de acuerdo con el modelo correspondiente.

10. En caso de que finalmente el profesorado desplazado o suprimido vuelva a su centro de origen, por imposibilidad de asignarle otro destino, la Subdirección General de Personal Docente emitirá una resolución por la que se le anula la condición de desplazado o suprimido.

11. En caso de que un profesor o profesora correspondiente al cuerpo de profesores de ITEM a extinguir de la especialidad de Educación Física tenga un número menor de horas de su materia, la dirección le asignará las horas necesarias de otras tareas para completar su horario.

12. El profesorado de Religión que ejerza la docencia en más de un centro de diferente localidad estará sujeto al régimen previsto en las disposiciones generales de la conselleria competente en materia de educación por las que se regula el régimen aplicable al profesorado que presta servicios en más de un centro docente público de enseñanza no universitaria de titularidad de la Generalitat.

6.6. Habilitaciones transitorias

1. El personal funcionario de los cuerpos docentes previstos en la disposición adicional séptima de la LOE afectado por las situaciones que implican pérdida definitiva del puesto de trabajo y el personal funcionario en expectativa de destino que no disponga de plazas de su especialidad, podrá solicitar la habilitación transitoria de aquellas especialidades de su cuerpo de pertenencia cuya atribución docente incluya las áreas, materias y módulos que puede impartir si cumple las condiciones de formación establecidas en la normativa vigente para impartir docencia atendiendo lo que establece la disposición adicional segunda del Decreto 108/2012, de 29 de junio, del Consell (DOGV 6808, 02.07.2012).

También puede solicitar la habilitación transitoria quién, estando afectado por las situaciones que implican pérdida provisional de destino, no haya podido completar el horario en su centro o en otro de la misma localidad o localidades limítrofes.

2. El procedimiento que se tiene que seguir para obtener habilitación transitoria será el siguiente: el personal que considere que reúne los requisitos necesarios, la solicitará a la correspondiente dirección territorial competente en materia de educación adjuntando la documentación siguiente:

a) Fotocopia compulsada del título académico oficial.

b) Documentos justificativos de cumplir los requisitos indicados en el apartado anterior.

El director o directora territorial, con un informe previo de la Inspección de Educación, dictará una resolución individualizada por la que se reconocerá o no la habilitación transitoria solicitada.

Contra esta resolución, la persona interesada podrá presentar recurso de alzada, en el plazo de un mes desde su notificación, ante el órgano competente en materia de personal docente de la conselleria competente en materia de educación.

Estas habilitaciones quedaran inscritas en el registro de personal docente creado a tal efecto.

3. El personal funcionario docente de carrera afectado podrá solicitar el reconocimiento de una o varias habilitaciones transitorias dentro de su cuerpo de pertenencia y hacer valer las que tenga reconocidas en los procedimientos de adjudicación de destinos provisionales anuales.

4. Las habilitaciones transitorias reconocidas tienen vigencia indefinida, excepto renuncia expresa, y en ningún caso la habilitación transitoria podrá dar lugar a la adjudicación de destino con carácter forzoso, que solo podrá adjudicarse por las especialidades de que sea titular.

5. Los funcionarios en expectativa de destino que tengan reconocida una habilitación transitoria y la hacen valer en los procedimientos de adjudicación de destinos provisionales anuales, se ordenarán, en esta habilitación transitoria, detrás de los funcionarios de carrera o en

pràctiques de l'especialitat corresponent, amb prioritat respecte als funcionaris docents interins que, si és el cas, participen en el procediment.

6. L'habilitació transitòria obtinguda únicament tindrà validesa dins dels procediments regulats en el Decret 108/2012, de 29 de juny, del Consell.

6.7. Docents amb insuficiència d'horari en els dos primers cursos d'ESO

En la determinació de llocs per part de la Inspecció s'han de comptabilitzar les hores totals del centre per especialitat, tot això d'acord amb les equivalències establides, i s'han de dividir per 19. El resultat proporcionarà el nombre total de necessitats, i s'han d'assignar les primeres 19 hores a l'horari del mestre, si l'1 de setembre estiguera ocupat per professorat amb destinació definitiva, i la resta d'hores a professorat del cos d'Ensenyament Secundari.

El mestre de l'especialitat de Ciències Naturals podrà impartir les matèries de Biologia i Geologia de 1r de l'ESO i Física i Química de 2n de l'ESO, en aplicació del que estableix l'article tercer del Reial decret 665/2015, de 17 de juliol.

6.7.1. Prioritat per a determinar els docents amb insuficiència horària

1. Els docents del cos de mestres en l'horari lectiu dels quals no hi haja un mínim de 5 hores lectives de la seua especialitat, adquiriran la condició de suprimits.

2. En cas que concorreguen docents del cos de mestres i del cos de professors o catedràtics d'Ensenyament Secundari que estiguengen en la mateixa situació de falta d'horari, per a determinar quins mestres han de ser suprimits o qui professorat o professorat catedràtic de Secundària ha de quedar amb insuficiència horària, en cas que ningú opte voluntàriament per passar a aquestes situacions, tindran preferència per a no ser suprimits en el centre els docents del cos de mestres.

3. Si hi ha diversos funcionaris del cos de mestres de la mateixa especialitat o d'una de diferent i cal determinar qui funcionari ha de quedar amb insuficiència horària i, per tant, suprimit, la prioritat es determinarà per la voluntariat. En cas de desacord, la prioritat per a determinar qui docent queda amb insuficiència horària es determinarà pels criteris següents:

a) Menys antiguitat ininterrompuda com a definitiu en la plaça.
b) Menys temps de serveis efectius com a funcionari de carrera del cos al qual pertanga cada funcionari.
c) Any més recent d'ingrés en el cos.

d) Menys puntuació obtinguda en el procediment selectiu a través del qual es va ingressar en el cos o, quan no siga possible, número més alt de registre personal o de llista.

4. Els docents del cos de mestres l'horari lectiu dels quals es trobe en l'interval d'entre 6 i 12 hores lectives amb matèries d'altres especialitats per a les quals estiguengen habilitats, hores de reforç, tutories o desdoblaments, no seran objecte de supressió del seu centre, tot i que han de completar l'horari amb altres activitats fins a 19 hores lectives.

6.7.2. Prioritat per a l'elecció d'horaris

1. Una vegada determinada la relació de funcionaris amb destinació definitiva que han de quedar en el centre, per a l'elecció d'horaris, el funcionariat del cos de mestres amb destinació definitiva en els dos primers cursos d'Educació Secundària Obligatoria que no tinga horari complet de la seua especialitat podrà completar l'horari en el centre de destinació impartint altres matèries d'aquests cursos, sempre que dispose de l'habilitació corresponent i hi haja un excés horari de la matèria, sense perjudici de la preferència a aquests efectes dels titulars de les especialitats respectives, tant si pertanyen al cos de mestres com als de professors o catedràtics d'Ensenyament Secundari.

2. En cas que diversos funcionaris del cos de mestres de diferents especialitats no tinguen horari complet de la seua especialitat corresponent, per a determinar la prioritat en l'elecció d'horari s'aplicaran successivament els criteris següents:

a) Més antiguitat amb destinació definitiva ininterrompuda en el centre.

b) Més temps de serveis efectius com a funcionari de carrera del cos.

prácticas de la especialidad correspondiente, con prioridad respecto a los funcionarios docentes interinos que, si es el caso, participan en el procedimiento.

6. La habilitación transitoria obtenida únicamente tendrá validez dentro de los procedimientos regulados en el Decreto 108/2012, de 29 de junio, del Consell.

6.7. Docentes con insuficiencia de horario en los dos primeros cursos de ESO

En la determinación de puestos por parte de la Inspección se tienen que contabilizar las horas totales del centro por especialidad, todo esto de acuerdo con las equivalencias establecidas, y se dividirán por 19. El resultado proporcionará el número total de necesidades, y se asignarán las primeras 19 horas al horario del maestro, si el 1 de septiembre estuviera ocupado por profesorado con destino definitivo, y el resto de horas a profesorado del cuerpo de Enseñanza Secundaria.

El maestro de la especialidad de Ciencias Naturales podrá impartir las materias de Biología y Geología de 1.º de la ESO y Física y Química de 2.º de la ESO, en aplicación de lo que establece el artículo tercero del Real decreto 665/2015, de 17 de julio.

6.7.1. Prioridad para determinar los docentes con insuficiencia horaria

1. Los docentes del cuerpo de maestros en cuyo horario lectivo no haya un mínimo de 5 horas lectivas de su especialidad, adquirirán la condición de suprimidos.

2. En caso de que concurran docentes del cuerpo de maestros y del cuerpo de profesores o catedráticos de Enseñanza Secundaria que estén en la misma situación de falta de horario, para determinar qué maestros tienen que ser suprimidos o qué profesorado o profesorado catedrático de Secundaria tiene que quedar con insuficiencia horaria, en caso de que nadie opte voluntariamente para pasar a estas situaciones, tendrán preferencia para no ser suprimidos en el centro los docentes del cuerpo de maestros.

3. Si hay varios funcionarios del cuerpo de maestros de la misma o diferente especialidad y hace falta determinar qué funcionario tiene que quedar con insuficiencia horaria y, por lo tanto, suprimido, la prioridad será determinada por la voluntariedad. En caso de desacuerdo, la prioridad para determinar qué docente queda con insuficiencia horaria será determinada por los criterios siguientes:

- a) Menor antigüedad ininterrumpida como definitivo en la plaza.
- b) Menor tiempo de servicios efectivos como funcionario de carrera del cuerpo al cual pertenezca cada funcionario.
- c) Año más reciente de ingreso en el cuerpo.
- d) Menor puntuación obtenida en el procedimiento selectivo a través del cual se ingresó en el cuerpo o, cuando no sea posible, número más grande de registro personal o de lista.

4. Los docentes del cuerpo de maestros, cuyo horario lectivo se encuentre en el intervalo de entre 6 y 12 horas lectivas con materias de otras especialidades para las que estén habilitados, horas de refuerzo, tutorías o desdoblamientos, no serán objeto de supresión de su centro, a pesar de que tienen que completar su horario con otras actividades hasta 19 horas lectivas.

6.7.2. Prioridad para la elección de horarios

1. Una vez determinada la relación de funcionarios con destino definitivo que tienen que quedar en el centro, para la elección de horarios, el funcionariado del cuerpo de maestros con destino definitivo en los dos primeros cursos de Educación Secundaria Obligatoria que no tenga horario completo de su especialidad podrá completar su horario en el centro de destino impartiendo otras materias de estos cursos, siempre que disponga de la habilitación correspondiente y haya un exceso horario de la materia, sin perjuicio de la preferencia a estos efectos de los titulares de las especialidades respectivas, tanto si pertenecen al cuerpo de maestros como a los de profesores o catedráticos de Enseñanza Secundaria.

2. En caso de que varios funcionarios del cuerpo de maestros de diferentes especialidades no tengan horario completo de su correspondiente especialidad, para determinar la prioridad en la elección de horario se aplicarán sucesivamente los criterios siguientes:

a) Mayor antigüedad con destino definitivo ininterrumpido en el centro.

b) Mayor tiempo de servicios efectivos como funcionario de carrera del cuerpo.

c) Any més antic d'ingrés en el cos i, dins d'aquest, puntuació més alta obtinguda en el procediment selectiu a través del qual es va ingressar en el cos o, quan no siga possible, número més baix de registre personal o de llista.

3. En cas que concorreguen docents del cos de mestres i del cos de professors o catedràtics d'Ensenyament Secundari que estiguin en la mateixa situació de falta d'horari, la prioritat en l'elecció d'horaris es determinarà pels criteris següents:

a) Més temps de serveis efectius com a funcionari de carrera del cos al qual pertanya cada funcionari.

b) Més antiguitat amb destinació definitiva ininterrompuda en la plaça.

c) Any més antic d'ingrés en el cos.

d) La pertinença, si és el cas, al cos de catedràtics d'Ensenyament Secundari.

e) La puntuació més alta obtinguda en el procediment selectiu d'ingrés en el cos o, quan no siga possible, número més baix de registre personal o de llista.

4. En cas de no poder completar horari en el propi centre, d'acord amb els criteris exposats, els funcionaris del cos de mestres quedarán en la condició de suprimits.

6.8. Atribució docent del professorat d'Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat

1. Pel que fa a les assignatures troncals i específiques d'Educació Secundària Obligatoria i de Batxillerat, caldrà ajustar-se al que disposa tant el Reial decret 1834/2008, de 8 de novembre, pel qual es defineixen les condicions de formació per a l'exercici de la docència en l'Educació Secundària Obligatoria, el Batxillerat, la Formació Professional i els Ensenyaments de règim especial i s'estableixen les especialitats dels cossos docents d'Ensenyament Secundari (BOE 28.11.2008), com la modificació d'aquest feta en el Reial decret 665/2015, de 17 de juliol, pel qual es despleguen determinades disposicions relatives a l'exercici de la docència en l'Educació Secundària Obligatoria, el Batxillerat, la Formació Professional i els Ensenyaments de règim especial, a la formació inicial del professorat i a les especialitats dels cossos docents d'Ensenyament Secundari. A més a més, pel que fa al Batxillerat, caldrà ajustar-se al que disposa la disposició addicional sisena de l'Ordre de 19 de juny de 2009, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula l'organització i el funcionament del Batxillerat diürn, nocturn i a distància, a la Comunitat Valenciana.

2. Quant a l'atribució docent de les assignatures de lliure configuració autònoma d'Educació Secundària Obligatoria:

a) Caldrà ajustar-se al que disposa la modificació del Reial decret 1834/2008, de 8 de novembre, feta en el Reial decret 665/2015, de 17 de juliol, per a les matèries específiques que es cursen dins del bloc de lliure configuració autònoma d'Educació Secundària Obligatoria.

b) L'assignatura de lliure configuració autònoma de primer curs denominada Taller de Reforç s'ha d'impartir indistintament pel professorat de cada matèria.

3. El personal docent del cos de mestres que ocupa, amb caràcter definitiu, llocs docents en centres educatius d'Educació Secundària podrà impartir totes les matèries d'un àmbit en el primer curs de l'Educació Secundària Obligatoria, sempre que dispose de l'habilitació corresponent per a impartir alguna de les matèries de l'àmbit en el seu centre de destinació.

4. El personal docent del cos de professors d'Ensenyament Secundari que ocupa llocs docents en centres educatius d'Educació Secundària podrà impartir totes les matèries d'un àmbit en el primer curs de l'Educació Secundària Obligatoria, sempre que dispose de l'habilitació corresponent per a impartir alguna de les matèries de l'àmbit en el seu centre de destinació.

6.9. Substitució de docents

1. S'ha d'actuar d'acord amb el que es disposa en la Resolució de 21 de desembre de 2015, del director general de Centres i Personal Docent, per la qual s'acorda la publicació de l'addenda subscrita per la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i les organitzacions sindicals, per la qual es modifica el sistema de provisió de llocs de treball en règim d'interinitat, aprovat per la Resolució de 26 de novembre de 2010 (DOGV 6408, 31.12.2015), i en les instruccions que la despleguen, a excepció de la «Disposició transitòria única. Nomenaments per urgent provisió», tal com preveu la Llei 4/2019, de 7 de març, de

c) Año más antiguo de ingreso en el cuerpo y, dentro de este, mayor puntuación obtenida en el procedimiento selectivo a través del cual se ingresó en el cuerpo o, cuando no sea posible, menor número de registro personal o de lista.

3. En caso de que concurran docentes del cuerpo de maestros y del cuerpo de profesores o catedráticos de Enseñanza Secundaria que estén en la misma situación de falta de horario, la prioridad en la elección de horarios será determinada por los criterios siguientes:

a) Mayor tiempo de servicios efectivos como funcionario de carrera del cuerpo al cual pertenezca cada funcionario.

b) Mayor antigüedad con destino definitivo ininterrumpido en la plaza.

c) Año más antiguo de ingreso en el cuerpo.

d) La pertenencia, si es el caso, al cuerpo de catedráticos de Enseñanza Secundaria.

e) La mayor puntuación obtenida en el procedimiento selectivo de ingreso en el cuerpo o, cuando no sea posible, menor número de registro personal o de lista.

4. En el caso de no poder completar horario en su propio centro, de acuerdo con los criterios expuestos, los funcionarios del cuerpo de maestros quedarán en la condición de suprimidos.

6.8. Atribución docente del profesorado de Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato

1. En cuanto a las asignaturas troncales y específicas de Educación Secundaria Obligatoria y de Bachillerato, habrá que ajustarse al que dispone tanto el Real decreto 1834/2008, de 8 de noviembre, por el que se definen las condiciones de formación para el ejercicio de la docencia en la Educación Secundaria Obligatoria, el Bachillerato, la Formación Profesional y las Enseñanzas de régimen especial y se establecen las especialidades de los cuerpos docentes de Enseñanza Secundaria (BOE 28.11.2008), como su modificación hecha en el Real decreto 665/2015, de 17 de julio, por el que se desarrollan determinadas disposiciones relativas al ejercicio de la docencia en la Educación Secundaria Obligatoria, el Bachillerato, la Formación Profesional y las Enseñanzas de régimen especial, a la formación inicial del profesorado y a las especialidades de los cuerpos docentes de Enseñanza Secundaria. Además, en cuanto al Bachillerato, habrá que ajustarse a lo que dispone la disposición adicional sexta de la Orden de 19 de junio de 2009, de la Conselleria de Educación, por la que se regula la organización y el funcionamiento del Bachillerato diurno, nocturno y a distancia en la Comunitat Valenciana.

2. En cuanto a la atribución docente de las asignaturas de libre configuración autonómica de Educación Secundaria Obligatoria:

a) Habrá que ajustarse a lo que dispone la modificación del Real decreto 1834/2008, de 8 de noviembre, hecho en el Real decreto 665/2015, de 17 de julio, para aquellas materias específicas que se cursan dentro del bloque de libre configuración autonómica de Educación Secundaria Obligatoria.

b) La asignatura de libre configuración autonómica de primer curso denominada Taller de Refuerzo será impartida indistintamente por el profesorado de cada materia.

3. El personal docente del cuerpo de maestros que ocupa con carácter definitivo puestos docentes en centros educativos de Educación Secundaria podrá impartir todas las materias de un ámbito en el primer curso de la Educación Secundaria Obligatoria, siempre que disponga de la habilitación correspondiente para impartir alguna de las materias del ámbito en su centro de destino.

4. El personal docente del cuerpo de profesores de Enseñanza Secundaria que ocupa puestos docentes en centros educativos de Educación Secundaria podrá impartir todas las materias de un ámbito en el primer curso de la Educación Secundaria Obligatoria, siempre que disponga de la habilitación correspondiente para impartir alguna de las materias del ámbito en su centro de destino.

6.9. Sustitución de docentes

1. Se actuará de acuerdo con lo dispuesto en la Resolución de 21 de diciembre de 2015, del director general de Centros y Personal Docente, por la que se acuerda la publicación de la Adenda suscrita por la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte y las organizaciones sindicales, por la que se modifica el sistema de provisión de puestos de trabajo en régimen de interinidad, aprobado por la Resolución de 26 de noviembre de 2010 (DOGV 6408, 31.12.2015), y en las instrucciones que la desarrollan, a excepción de la «Disposición transitoria única. Nombramientos por urgente provisión», tal como prevé la Ley 4/2019,

millora de les condicions per a l'exercici de la docència i l'ensenyament en l'àmbit de l'educació no universitària (BOE 58, 08.03.2019).

2. Els centres docents han de vetlar perquè les absències dels docents queden registrades degudament en l'aplicació informàtica corresponent (ITACA) des del primer dia d'absència, i han d'indicar-n'hi les causes.

3. En cas d'absència o malaltia del director, la directora o un altre membre de l'equip directiu, s'ha de fer càrrec de les seues funcions el o la cap d'estudis o, si no, el professor o professora que designe el director o directora, i caldrà donar-ne compte al consell escolar.

6.10. Notificació de la participació en l'exercici del dret de vaga del personal docent i no docent

La direcció del centre ha de fer la notificació de la participació en l'exercici del dret de vaga del personal docent i no docent dels centres docents, a través de l'aplicació informàtica ITACA i d'acord amb les instruccions puntuals elaborades sobre això pel secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional.

6.11. Prevenció de riscos laborals en el sector docent

6.11.1 Adaptació d'llocs de treball

Atenent l'article 25 de la Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals (BOE 269, 10.11.1995), per a garantir la protecció dels treballadors i treballadores sensibles a determinats riscos, recomanada en els informes mèdics laborals sobre adaptació del lloc de treball emesos pels metges i metgesses de medicina del treball del Servei de Prevenció de Riscos Laborals de l'Institut Valencià de Seguretat i Salut en el Treball (INVASSAT), caldrà ajustar-se al que s'indica a continuació:

1. El procés s'ha d'iniciar a instància de la persona interessada, la qual haurà de presentar una sol·licitud d'adaptació de lloc de treball dirigida a l'INVASSAT.

2. L'informe mèdic pertinent, que haurà d'incloure, si és necessari, una proposta d'adaptació del lloc de treball, ha de ser remès per l'INVASSAT a la Subdirecció General de Personal Docent i a l'interessat o interessada.

3. La Subdirecció General de Personal Docent farà arribar aquesta adaptació del lloc de treball a la direcció territorial corresponent perquè, a través de la Inspecció d'Educació, faça les gestions oportunes per a portar-la a terme.

4. Quan l'informe fa referència a canvi d'adscripció de destinació, canvi d'especialitat d'entre les seues especialitats reconegudes en el seu mateix centre o a l'adequació d'horari i/o jornada, l'òrgan competent en matèria de personal docent procurarà adaptar el que siga procedent d'acord amb l'INVASSAT.

5. Quan l'informe determine que el o la docent ha d'usar de manera habitual un material de què el centre ja dispose, aquest l'ha de posar a la disposició del o la docent.

6. Quan el centre dispose d'aquest material però aquest estiga ubicat en una aula, el o la docent haurà d'impartir docència, prioritàriament, en aquesta aula.

7. Quan l'informe determine que el o la docent ha d'utilitzar de manera habitual un equip d'amplificació vocal portàtil, la direcció del centre educatiu ho ha de notificar a la Subdirecció General de Personal Docent. Aquesta unitat farà els tràmits de contractació oportuns i l'enviarà al centre per a ús exclusiu del o la docent mentre romanga en aquell centre de treball. Quan el o la docent canvia de lloc de treball a un altre centre educatiu, la direcció del centre ho ha de notificar a la direcció general competent en matèria de personal docent perquè es produïsca el trasllat del material i se'n deixe constància.

6.11.2 Delegats de prevenció de riscos laborals

La Llei 31/1995, de 8 de novembre, de prevenció de riscos laborals, regula la participació i la representació dels treballadors com a delegats de prevenció i membres del Comité de seguretat i salut.

A l'efecte de facilitar les seues actuacions, d'acord amb el que es disposa en la Resolució d'11 de setembre de 2017, del director general de Centres i Personal Docent, per la qual es procedeix a la publicació del Pacte d'accio sindical subscrit per la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i les organitzacions sindicals STEPV-IV, FE-CCOO-PV i FeSP-UGT-PV. [2017/8049], les delegades i delegats de prevenció de riscos laborals del sector docent no universitari disporan de quatre hores setmanals, dues de les quals seran lectives.

de 7 de març, de millora de les condicions per a l'exercici de la docència i l'ensenyament en el àmbit de la educación no universitaria (BOE 58, 08.03.2019).

2. Los centros docentes tienen que velar porqué las ausencias de los docentes queden debidamente registradas en la aplicación informática correspondiente (ITACA) desde el primer día de ausencia indicando las causas.

3. En caso de ausencia o dolencia del director, directora u otro miembro del equipo directivo, se hará cargo de sus funciones el jefe o la jefa de estudios o, si no, el profesor o profesora que designe el director o directora, y será necesario dar cuenta al consejo escolar.

6.10. Notificación de la participación en el ejercicio del derecho de huelga del personal docente y no docente

La dirección del centro hará la notificación de la participación en el ejercicio del derecho de huelga del personal docente y no docente de los centros docentes, a través de la aplicación informática ITACA y de acuerdo con las instrucciones puntuales elaboradas al respecto por el secretario autonómico de Educación y Formación Profesional.

6.11. Prevención de riesgos laborales en el sector docente

6.11.1 Adaptación de puestos de trabajo

Atendiendo el artículo 25 de la Ley 31/1995, de 8 de noviembre, de prevención de riesgos laborales (BOE 269, 10.11.1995), para garantizar la protección de los trabajadores y trabajadoras sensibles a determinados riesgos recomendada en los informes médicos laborales sobre adaptación del puesto de trabajo emitidos por los médicos y médicas de medicina del trabajo del Servicio de Prevención de Riesgos Laborales del Instituto Valenciano de Seguridad y Salud en el Trabajo (INVASSAT) se tendrá que ajustar a lo siguiente:

1. El proceso se iniciará a instancia de la persona interesada, la cual presentará una solicitud de adaptación de puesto de trabajo dirigida al INVASSAT.

2. El informe médico pertinente, que deberá incluir, si es necesario, una propuesta de adaptación del puesto de trabajo, tiene que ser remitido por el INVASSAT a la Subdirección General de Personal Docente y al interesado o interesada.

3. La Subdirección General de Personal Docente hará llegar esta adaptación del puesto de trabajo a la Dirección Territorial correspondiente para que, a través de la inspección de educación, realice las gestiones oportunas para llevarla a cabo.

4. Cuando el informe haga referencia a cambio de adscripción de destino, cambio de especialidad de entre sus especialidades reconocidas en su mismo centro o a la adecuación de horario y/o jornada, el órgano competente en materia de personal docente, se procurará adaptar aquello que sea procedente de acuerdo con el INVASSAT.

5. Cuando el informe determine que el o la docente tiene que usar de manera habitual un material del que el centro ya disponga, este lo tiene que poner a disposición del o la docente.

6. Cuando el centro disponga de este material pero este esté ubicado en una aula, el o la docente tendrá que impartir docencia prioritariamente en esta aula.

7. Cuando el informe determine que el o la docente tiene que usar de manera habitual un equipo de amplificación vocal portátil, la dirección del centro educativo lo tiene que notificar a la Subdirección General de Personal Docente. Esta unidad realizará los trámites de contratación oportunos y lo enviará al centro para uso exclusivo del o la docente mientras permanezca en aquel centro de trabajo. Cuando el o la docente cambie de puesto de trabajo a otro centro educativo, la dirección del centro lo tiene que notificar a la dirección general competente en materia de personal docente para que se produzca el traslado del material y se deje constancia.

6.11.2 Delegados de prevención de riesgos laborales

La Ley 31/1995, de 8 de noviembre, de prevención de riesgos laborales, regula la participación y representación de los trabajadores como delegados de prevención y miembros del Comité de Seguridad y Salud.

A efectos de facilitar sus actuaciones, de acuerdo con lo dispuesto en la Resolución de 11 de septiembre de 2017, del director general de Centros y Personal Docente, por la que se procede a la publicación del Pacto de acción sindical subscrito por la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura y Deporte y las organizaciones sindicales STEPV-IV, FE-CCOO-PV y FeSP-UGT-PV. [2017/8049], las delegadas y delegados de prevención de riesgos laborales del sector docente no universitario dispondrán de cuatro horas semanales, dos de las cuales serán lectivas.

7. ENSENYAMENTS

7.1. Educació Secundària Obligatoria

El currículum serà el que es disposa en el Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatoria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana, i en les modificacions d'aquests fets per Decret 136/2015, de 4 de setembre, i pel Decret 51/2018, de 27 d'abril.

7.1.1. Evaluació dels processos d'aprenentatge i ensenyament

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'APRENENTATGE-ENSENYAMENT).

1. Pel que fa a l'avaluació i la titulació de l'alumnat, així com a l'avaluació dels processos d'ensenyament, caldrà ajustar-se al que es disposa en l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'avaluació en Educació Secundària Obligatoria, en Batxillerat i en els ensenyaments de l'Educació de les Persones Adultes a la Comunitat Valenciana, així com el que disposa:

a) El Reial Decret llei 5/2016, de 9 de desembre, de mesures urgentes per a l'ampliació del calendari d'implantació de la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa.

b) El Reial decret 562/2017, de 2 de juny, pel qual es regulen les condicions per a l'obtenció dels títols de graduat en Educació Secundària Obligatoria i de Batxiller, d'acord amb el que disposa el Reial Decret llei 5/2016, de 9 de desembre, de mesures urgentes per a l'ampliació del calendari d'implantació de la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa.

c) El Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatoria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana.

d) El Decret 136/2015, de 4 de setembre, del Consell, pel qual es modifica el Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatoria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana.

e) El Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell, pel qual es modifica el Decret 87/2015, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatoria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana.

f) L'Ordre ECD/65/2015, de 21 de gener, per la qual es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de l'Educació Primària, l'Educació Secundària Obligatoria i el Batxillerat.

2. Respecte al Programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment (PMAR de 3r d'ESO per àmbits), al Programa de reforç de 4t d'ESO (PR4), i al Programa d'aula compartida (PAC), l'avaluació s'ha de fer segons el que es preveu en l'article 30, apartats 8 i 9, del Decret 87/2015, de 5 de juny; en l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre; així com en la normativa específica elaborada a aquest efecte per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

3. Tot l'alumnat que cursa ensenyaments d'Educació Secundària Obligatoria ha de disposar dels documents oficials d'avaluació previstos en la disposició addicional sisena del Reial decret 1105/2014, i en el capítol V de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre.

Per a l'ompliment d'aquests, les secretaries dels centres s'han d'attendre al que disposa la Resolució de 5 de març de 2008, de la Direcció General d'Ordenació i Centres Docents, per la qual es dicten instruccions per a formalitzar els documents bàsics d'avaluació i s'estableix el procediment de sol·licitud d'assignació del número d'historial acadèmic per a Educació Primària i Educació Secundària Obligatoria (DOGV 5724, 14.03.2008), i al que es dispose a aquest efecte en la normativa específica elaborada per la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

4. Fins a l'entrada en vigor de la normativa que resulte del Pacte d'Estat Social i Polític per l'Educació, l'avaluació que regula l'article 29 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, es considera mostra i té finalitat diagnòstica. S'ha d'avaluar el grau d'adquisició de la competència matemàtica, la competència lingüística i la competència social i cívica, tenint com a referència principal les matèries generals del bloc de les assignatures troncals cursades en 4t d'Educació Secundària Obligatoria. Aquesta evaluació no té efectes acadèmics.

7. ENSEÑANZAS

7.1. Educación Secundaria Obligatoria

El currículo será el que se dispone en el Decreto 87/2015, de 5 de junio, del Consell, por el que se establece el currículo y se desarrolla la ordenación general de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunitat Valenciana, y en sus modificaciones hechas por el Decreto 136/2015, de 4 de septiembre, y por el Decreto 51/2018, de 27 de abril.

7.1.1. Evaluación de los procesos de aprendizaje y enseñanza

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado EVALUACIÓN DEL PROCESO DE APRENDIZAJE-ENSEÑANZA).

1. En cuanto a la evaluación y titulación del alumnado, así como a la evaluación de los procesos de enseñanza, habrá que ajustarse a lo que se dispone en la Orden 38/2017, de 4 de octubre de la Consellería de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se regula la evaluación en Educación Secundaria Obligatoria, en Bachillerato y en las enseñanzas de la Educación de las Personas Adultas en la Comunitat Valenciana, así como lo dispone:

a) El Real Decreto ley 5/2016, de 9 de diciembre, de medidas urgentes para la ampliación del calendario de implantación de la Ley orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa.

b) El Real decreto 562/2017, de 2 de junio, por el que se regulan las condiciones para la obtención de los títulos de graduado en Educación Secundaria Obligatoria y de Bachiller, de acuerdo con lo que dispone el Real Decreto ley 5/2016, de 9 de diciembre, de medidas urgentes para la ampliación del calendario de implantación de la Ley orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa.

c) El Decreto 87/2015, de 5 de junio, del Consell, por el que se establece el currículo y se desarrolla la ordenación general de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunitat Valenciana.

d) El Decreto 136/2015, de 4 de setiembre, del Consell, por el que se modifica el Decreto 87/2015, de 5 de junio, del Consell, por el que se establece el currículo y se desarrolla la ordenación general de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunitat Valenciana.

e) El Decreto 51/2018, de 27 de abril, del Consell, por el que se modifica el Decreto 87/2015, por el que establece el currículo y despliega la ordenación general de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunitat Valenciana.

f) La Orden ECD/65/2015, de 21 de enero, por la que se describen las relaciones entre las competencias, los contenidos y los criterios de evaluación de la Educación Primaria, la Educación Secundaria Obligatoria y el Bachillerato.

2. Respecto al Programa de mejora del aprendizaje y del rendimiento (PMAR de 3º de ESO por ámbitos), al Programa de refuerzo de 4º de ESO (PR4), y al Programa de aula compartida (PEC), la evaluación se realizará según lo previsto en el artículo 30, apartados 8 y 9, del Decreto 87/2015, de 5 de junio, la Orden 38/2017, de 4 de octubre, así como en la normativa específica elaborada por la Consellería de Educación, Cultura y Deporte a tal efecto.

3. Todo el alumnado que curse enseñanzas de Educación Secundaria Obligatoria dispondrá de los documentos oficiales de evaluación previstos en la disposición adicional sexta del Real decreto 1105/2014 y en el capítulo V de la Orden 38/2017, de 4 de octubre.

Para su cumplimentación, las secretarías de los centros se atenderán a lo que dispone la Resolución de 5 de marzo de 2008, de la Dirección General de Ordenación y Centros Docentes, por la que se dictan instrucciones para formalizar los documentos básicos de evaluación y se establece el procedimiento de solicitud de asignación del número de historial académico para Educación Primaria y Educación Secundaria Obligatoria (DOGV 5724, 14.03.2008), y al que se disponga en la normativa específica elaborada por la Consellería de Educación, Cultura y Deporte a tal efecto.

4. Hasta la entrada en vigor de la normativa resultante del Pacto de Estado Social y Político por la Educación, la evaluación que regula el artículo 29 de la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, se considera muestral y tiene finalidad diagnóstica. Se tiene que evaluar el grado de adquisición de la competencia matemática, la competencia lingüística y la competencia social y cívica, teniendo como referencia principal las materias generales del bloque de las asignaturas troncales cursadas en cuarto de Educación Secundaria Obligatoria. Esta evaluación no tiene efectos académicos.

7.1.2. Promoció

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'àpartat AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'APRENTATGE-ENSENYAMENT).

Per què fa a la promoció de l'alumnat, caldrà ajustar-se a l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, així com al que disposen els articles 22.1, 22.2 i 22.4 del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, i l'article 20 del Decret 87/2015, de 5 de juny.

1. Les decisions sobre promoció de l'alumnat s'han d'adoptar en l'última sessió d'avaluació, ordinària i extraordinària, de cada curs escolar, en el context del procés d'avaluació contínua i en els termes següents:

1.1. Les decisions sobre la promoció de l'alumnat d'un curs a un altre, dins de l'etapa, s'han d'adoptar de manera col·legiada pel conjunt de professorat de l'alumne o alumna respectiu, tenint en compte l'assoliment dels objectius de l'etapa i el grau d'adquisició de les competències clau corresponents. En els casos de manca d'acord o consens, aquestes decisions s'han d'adoptar per majoria simple, amb el vot de qualitat del tutor o tutora del curs.

La repetició s'ha de considerar una mesura de caràcter extraordinari, i s'ha de prendre després d'haver esgotat les mesures ordinàries de reforçament i suport per a resoldre les dificultats d'aprenentatge de l'alumne o alumna.

1.2. L'alumne o alumna promocionarà de curs, en convocatòria ordinària, quan haja superat totes les matèries cursades; en cas de convocatòria extraordinària, quan haja superat totes les matèries cursades o tinga evaluació negativa simultàniament en dues matèries com a màxim, sense perjudici del que disposen els subapartats 1.4 i 1.5 d'aquest apartat.

1.3. L'alumne o alumna haurà de repetir curs quan es done alguna de les situacions següents:

a) Que tinga evaluació negativa simultàniament en tres matèries o en més de tres.

b) Que tinga evaluació negativa simultàniament en dues de les matèries següents: Valencià: Llengua i Literatura; Llengua Castellana i Literatura, i Matemàtiques (Matemáticas, Matemáticas Orientadas als Ensenyaments Acadèmics o Matemàtiques Orientades als Ensenyaments Aplicats).

Per aquests dos casos, es podran tindre en compte dues circumstàncies excepcionals, explicades, respectivament, en els subapartats 1.4 i 1.5.

1.4. De manera excepcional, podrà autoritzar-se, per decisió col·legiada i votació nominal, la promoció d'un alumne o alumna amb evaluació negativa simultàniamente en tres matèries, quan es donen conjuntament les condicions següents:

a) Que dues de les matèries amb evaluació negativa no siguin simultàniamente Valencià: Llengua i Literatura; Llengua Castellana i Literatura, i Matemàtiques (Matemáticas, Matemáticas Orientadas als Ensenyaments Acadèmics o Matemàtiques Orientades als Ensenyaments Aplicats).

b) Que l'equip docent considere que la naturalesa de les matèries amb evaluació negativa simultàniamente no impedeix a l'alumne o alumna seguir amb èxit el curs següent, que té expectatives favorables de recuperació i que la promoció beneficiarà la seua evolució acadèmica.

c) I que s'apliquen a l'alumne o alumna les mesures d'atenció educativa proposades en el consell orientador.

1.5. També podrà autoritzar-se de manera excepcional, per decisió col·legiada i votació nominal, la promoció d'un alumne o alumna quan es donen conjuntament aquestes condicions:

a) Que l'alumne o alumna tinga evaluació negativa simultàniamente en dues matèries, que siguen Valencià: Llengua i Literatura; Llengua Castellana i Literatura, i Matemàtiques (Matemáticas, Matemáticas Orientadas als Ensenyaments Acadèmics o Matemàtiques Orientades als Ensenyaments Aplicats), de manera simultània.

b) Que l'equip docent considere que l'alumne o alumna pot seguir amb èxit el curs següent, que té expectatives favorables de recuperació i que la promoció beneficiarà la seua evolució acadèmica.

c) I sempre que s'apliquen a l'alumne o alumna les mesures d'atenció educativa proposades en el consell orientador.

En l'aplicació d'aquest subapartat referent a les assignatures troncals i específiques, computaran totes les matèries establides en els artí-

7.1.2. Promoción

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado EVALUACIÓN DEL PROCESO DE APRENDIZAJE-ENSEÑANZA).

En cuanto a la promoción del alumnado, habrá que ajustarse a la Orden 38/2017, de 4 de octubre, así como a lo que disponen los artículos 22.1, 22.2 y 22.4 del Real decreto 1105/2014, de 26 de diciembre, y el artículo 20 del Decreto 87/2015, de 5 de junio.

1. Las decisiones sobre promoción del alumnado se adoptarán en la última sesión de evaluación, ordinaria y extraordinaria, de cada curso escolar, en el contexto del proceso de evaluación continua y en los términos siguientes:

1.1. Las decisiones sobre la promoción del alumnado de un curso a otro, dentro de la etapa, serán adoptadas de forma colegiada por el conjunto de profesorado del alumno o alumna respectivo, teniendo en cuenta el logro de los objetivos de la etapa y el grado de adquisición de las competencias clave correspondientes. En los casos de carencia de acuerdo o consenso, estas decisiones se adoptarán por mayoría simple, con el voto de calidad del tutor o tutora del curso.

La repetición se considerará una medida de carácter extraordinario y se tomará después de haber agotado las medidas ordinarias de refuerzo y apoyo para resolver las dificultades de aprendizaje del alumno o alumna.

1.2. El alumno o alumna promocionará de curso, en convocatoria ordinaria, cuando haya superado todas las materias cursadas; en caso de convocatoria extraordinaria, cuando haya superado todas las materias cursadas o tenga evaluación negativa simultáneamente en dos materias como máximo, sin perjuicio de lo que disponen los subapartados 1.4 y 1.5 de este apartado.

1.3. El alumno o alumna repetirá curso cuando se dé alguna de las situaciones siguientes:

a) Que tenga evaluación negativa simultáneamente en tres o más materias.

b) Que tenga evaluación negativa simultáneamente en dos de las materias siguientes: Valenciano: Lengua y Literatura; Lengua Castellana y Literatura, y Matemáticas (Matemáticas, Matemáticas Orientadas a las Enseñanzas Académicas o Matemáticas Orientadas a las Enseñanzas Aplicadas).

Para estos dos casos, se podrán contemplar dos circunstancias excepcionales explicadas respectivamente en los subapartados 1.4 y 1.5.

1.4. De manera excepcional, podrá autorizarse, por decisión colegiada y votación nominal, la promoción de un alumno o alumna con evaluación negativa simultáneamente en tres materias cuando se den conjuntamente las condiciones siguientes:

a) Que dos de las materias con evaluación negativa no sean simultáneamente Valenciano: Lengua y Literatura; Lengua Castellana y Literatura, y Matemáticas (Matemáticas, Matemáticas Orientadas a las Enseñanzas Académicas o Matemáticas Orientadas a las Enseñanzas Aplicadas).

b) Que el equipo docente considere que la naturaleza de las materias con evaluación negativa simultáneamente no impide al alumno o alumna seguir con éxito el curso siguiente, que tiene expectativas favorables de recuperación y que la promoción beneficiará su evolución académica.

c) Y que se apliquen al alumno o alumna las medidas de atención educativa propuestas en el consejo orientador.

1.5. Podrá también autorizarse de manera excepcional, por decisión colegiada y votación nominal, la promoción de un alumno o alumna cuando se dan conjuntamente estas condiciones:

a) Que el alumno o alumna tenga evaluación negativa simultáneamente en dos materias que sean Valenciano: Lengua y Literatura; Lengua Castellana y Literatura, y Matemáticas (Matemáticas, Matemáticas Orientadas a las Enseñanzas Académicas o Matemáticas Orientadas a las Enseñanzas Aplicadas) de manera simultánea.

b) Que el equipo docente considere que el alumno o alumna puede seguir con éxito el curso siguiente, que tiene expectativas favorables de recuperación y que la promoción beneficiará su evolución académica.

c) Y siempre que se apliquen al alumno o alumna las medidas de atención educativa propuestas en el consejo orientador.

En la aplicación de este subapartado, en lo referente a las asignaturas troncales y específicas, computarán todas las materias establecidas

cles 17, 18 i l'annex IV del Decret 87/2015, de 5 de juny, modificats pel Decret 51/2018.

Quant al bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica, el bloc computarà com una única matèria. Per tant, en cas de no superar-se una matèria o les dues d'aquest bloc, es computarà com una única matèria no superada, a l'efecte de promoció.

No obstant això, a l'efecte de càlcul de nota mitjana, es tindran en compte totes les matèries cursades.

Les matèries amb la mateixa denominació en diferents cursos de l'Educació Secundària Obligatoria es consideraran matèries diferents.

1.6. L'alumne o alumna que no promocione haurà de romandre un any més en el mateix curs. Aquesta mesura se li podrà aplicar en el mateix curs una sola vegada, i dues vegades com a màxim dins de l'etapa. Quan aquesta segona repetició s'haja de produir en tercer o quart curs, tindrà dret a romandre en règim ordinari cursant Educació Secundària Obligatoria fins als dènou anys, complits l'any en què finalitza el curs. Excepcionalment, podrà repetir una segona vegada en quart curs si no ha repetit en els cursos anteriors de l'etapa.

2. La mesura de repetició de curs haurà d'anar acompañada d'un Pla específic personalitzat, orientat a la superació de les dificultats detectades en el curs anterior. Aquests plans específics personalitzats els ha d'elaborar l'equip docent de cada grup, d'acord amb els criteris establerts per la comissió de coordinació pedagògica, o qui tinga atribuïdes les seues funcions, i amb l'assessorament, si escau, del personal docent especialista en orientació educativa.

3. La promoció de l'alumnat incorporat a un Programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment s'ha de fer segons la normativa reguladora d'aquests programes.

3.1. En els programes organitzats de manera integrada, les decisions sobre promoció de l'alumnat s'han d'adoptar en l'última sessió d'avaluació, ordinària i extraordinària, de cada curs escolar, en el context del procés d'avaluació contínua i en els termes establerts en l'apartat 1.

3.2. En els programes organitzats per àmbits, les decisions sobre promoció de l'alumnat s'han d'adoptar en l'última sessió d'avaluació, ordinària i extraordinària, de cada curs escolar, en el context del procés d'avaluació contínua i en els termes següents:

3.2.1. Les decisions sobre la promoció de l'alumnat d'un curs a un altre, dins l'etapa, s'han d'adoptar de manera col·legiada pel conjunt del professorat de l'alumne o alumna respectiu, atenent l'assoliment dels objectius de l'etapa i el grau d'adquisició de les competències clau corresponents. En els casos de falta d'acord o consens, aquestes decisions s'han d'adoptar per majoria simple, amb el vot de qualitat del tutor o tutora del curs.

La repetició s'ha de considerar una mesura de caràcter extraordinari, i s'ha de prendre després d'haver esgotat les mesures ordinàries de reforçament i suport per a resoldre les dificultats d'aprenentatge de l'alumne o alumna.

3.2.2. L'alumne o alumna promocionarà de curs, en convocatòria ordinària, quan haja superat tots els àmbits i les matèries cursats; en cas de convocatòria extraordinària, quan haja superat tots els àmbits i les matèries cursats o tinga evaluació negativa, com a màxim:

– en un àmbit, en el cas de l'àmbit de caràcter lingüístic i social o de l'àmbit de caràcter científic i matemàtic;

– en l'àmbit de llengües estrangeres i en una matèria,

– o en dues matèries.

Tot això sense perjudici del que es dispose en el subapartat 3.2.3 d'aquest apartat, i que l'equip docent considere que la naturalesa dels àmbits i les matèries amb evaluació negativa no impedeix que l'alumne o alumna seguís amb èxit el curs següent, que té expectatives favorables de recuperació i que la promoció beneficiarà la seua evolució acadèmica.

3.2.3. De manera excepcional, podrà autoritzar-se, per decisió col·legiada i votació nominal, la promoció d'un alumne o alumna amb qualificacions negatives quan es donen conjuntament les condicions següents:

a) Que tinga evaluació negativa simultàniament:

– en l'àmbit de caràcter lingüístic i social o en l'àmbit de caràcter científic i matemàtic, a més d'una matèria;

– en l'àmbit de llengües estrangeres i en dues matèries,

en los artículos 17, 18 y el anexo IV del Decreto 87/2015, de 5 de junio, modificados por el Decreto 51/2018.

En cuanto al bloque de asignaturas de libre configuración autonómica, el bloque computará como una única materia. Por lo tanto, en caso de no superarse una o las dos materias de este bloque, se computará como una única materia no superada a los efectos de promoción.

Sin embargo, a los efectos de cálculo de nota media se tendrán en cuenta todas las materias cursadas.

Las materias con la misma denominación en diferentes cursos de la Educación Secundaria Obligatoria se considerarán como materias diferentes.

1.6. El alumno o alumna que no promocione tendrá que permanecer un año más en el mismo curso. Esta medida se le podrá aplicar en el mismo curso una sola vez y dos veces como máximo dentro de la etapa. Cuando esta segunda repetición se tenga que producir en tercero o cuarto curso, tendrá derecho a permanecer en régimen ordinario cursando Educación Secundaria Obligatoria hasta los diecinueve años, cumplidos el año en que finalice el curso. Excepcionalmente, podrá repetir una segunda vez en cuarto curso si no ha repetido en los cursos anteriores de la etapa.

2. La medida de repetición de curso tendrá que ir acompañada de un Plan específico personalizado, orientado a la superación de las dificultades detectadas en el curso anterior. Estos planes específicos personalizados los tiene que elaborar el equipo docente de cada grupo, de acuerdo con los criterios establecidos por la comisión de coordinación pedagógica, o quien tenga atribuidas sus funciones, y con el asesoramiento, si procede, del personal docente especialista en orientación educativa.

3. La promoción del alumnado incorporado a un Programa de mejora del aprendizaje y del rendimiento se hará según la normativa reguladora de estos programas.

3.1. En los programas organizados de manera integrada, las decisiones sobre promoción del alumnado se adoptarán en la última sesión de evaluación, ordinaria y extraordinaria, de cada curso escolar, en el contexto del proceso de evaluación continua y en los términos establecidos en el apartado 1.

3.2. En los programas organizados por ámbitos, las decisiones sobre promoción del alumnado se adoptarán en la última sesión de evaluación, ordinaria y extraordinaria, de cada curso escolar, en el contexto del proceso de evaluación continua y en los términos siguientes:

3.2.1. Las decisiones sobre la promoción del alumnado de un curso a otro, dentro de la etapa, serán adoptadas de manera colegiada por el conjunto de profesorado del alumno o alumna respectivo, atendiendo el logro de los objetivos de la etapa y el grado de adquisición de las competencias clave correspondientes. En los casos de falta de acuerdo o consenso, estas decisiones se adoptarán por mayoría simple, con el voto de calidad del tutor o tutora del curso.

La repetición se considerará una medida de carácter extraordinario y se tomará después de haber agotado las medidas ordinarias de refuerzo y apoyo para resolver las dificultades de aprendizaje del alumno o alumna.

3.2.2. El alumno o alumna promocionará de curso, en convocatoria ordinaria, cuando haya superado todos los ámbitos y materias cursadas; en caso de convocatoria extraordinaria, cuando haya superado todos los ámbitos y materias cursadas o tenga evaluación negativa como máximo:

– en un ámbito, en el caso del ámbito de carácter lingüístico y social o del ámbito de carácter científico y matemático,

– en el ámbito de lenguas extranjeras y en una materia,

– o en dos materias.

Todo esto sin perjuicio de lo que dispone el subapartado 3.2.3 de este apartado, y que el equipo docente considere que la naturaleza de los ámbitos y materias con evaluación negativa no impide que el alumno o alumna siga con éxito el curso siguiente, que tiene expectativas favorables de recuperación y que la promoción beneficiará su evolución académica.

3.2.3. De forma excepcional, podrá autorizarse, por decisión colegiada y votación nominal, la promoción de un alumno o alumna con calificaciones negativas cuando se dan conjuntamente las condiciones siguientes:

a) Que tenga evaluación negativa simultáneamente:

– en el ámbito de carácter lingüístico y social o en el ámbito de carácter científico y matemático, además de una materia,

– en el ámbito de lenguas extranjeras y en dos materias,

– o en tres matèries.

b) Que l'equip docent considere que la naturalesa dels àmbits i les matèries amb avaluació negativa simultàniament no impedeix que l'alumne o alumna seguisca amb èxit el curs següent, que té expectatives favorables de recuperació i que la promoció beneficiarà la seua evolució acadèmica.

c) Que s'apliquen a l'alumne o alumna les mesures d'atenció educativa proposades en el consell orientador.

7.1.3. Titulació

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestorededucatiu.gva.es/va/> a l'apartat AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'APRENTATGE-ENSENYAMENT).

1. L'alumne o alumna que, durant la sessió final d'avaluació ordinària de 4t curs d'ESO, haja obtingut una avaluació positiva en totes les matèries, o en la sessió final d'avaluació extraordinària haja obtingut una avaluació positiva, bé en totes les matèries o bé negativa en un màxim de dues, sempre que aquestes no siguin, de manera simultània, les matèries de Valencià: Llengua i Literatura, Llengua Castellana i Literatura, i Matemàtiques (Matemàtiques, Matemàtiques Orientades als Ensenyaments Acadèmics o Matemàtiques Orientades als Ensenyaments Aplicats), podrà obtindre el títol de graduat en Educació Secundària Obligatòria.

Per a aquest efecte, s'han de tindre en compte les consideracions següents:

a) Les matèries amb la mateixa denominació en diferents cursos de l'Educació Secundària Obligatòria es consideraran matèries distintes.

b) Sense perjudici del que s'ha exposat anteriorment, per a obtindre el títol caldrà que l'equip docent considere que l'alumne o alumna ha assolit els objectius de l'etapa i ha adquirit les competències corresponents.

2. Continguts i vies acadèmiques del títol de graduat en Educació Secundària Obligatòria.

En el títol de graduat en Educació Secundària Obligatòria s'ha de fer constar la qualificació final de l'etapa que resulte de la nota mitjana obtinguda d'acord amb el càlcul numèric que s'indica a continuació, sense necessitat d'indicar la via, els ensenyaments acadèmics o els ensenyaments aplicats, cursada per l'alumnat en 4t d'ESO.

Segons el Reial decret 562/2017, de 2 de juny, la qualificació final de l'etapa d'Educació Secundària Obligatòria serà la mitjana aritmètica de les qualificacions numèriques obtingudes en cada una de les matèries cursades en Educació Secundària Obligatòria, expressada en una escala d'1 a 10, amb dos decimals, arredonida a la centèsima més pròxima, i en cas d'equidistància, a la superior, llevat dels casos de l'alumnat d'inclusió tardana al sistema educatiu valencià o procedent de sistemes educatius estrangers i de l'alumnat que ha cursat un Programa de la millora de l'aprenentatge i del rendiment o un cicle de Formació Professional Bàsica, en què s'aplicarà el que determina l'apartat següent.

3. Obtenció i càlcul de la nota mitjana del títol de graduat en Educació Secundària Obligatòria per part de l'alumnat d'inclusió tardana, procedent de sistemes educatius estrangers o que cursa programes específics.

a) L'alumnat incorporat tardanament al sistema educatiu valencià o provenint d'estudis cursats en algun sistema educatiu estranger i que no haja cursat totalment l'Educació Secundària Obligatòria en el sistema educatiu de l'Estat espanyol, obtindrà el títol de graduat en Educació Secundària Obligatòria d'acord amb les qualificacions consignades en l'etapa, únicament en les matèries cursades en el nostre sistema educatiu, i el càlcul numèric de la nota mitjana de l'etapa s'ha de fer a partir de la mitjana resultant d'aquestes qualificacions, sense perjudici del que s'estableix sobre aquesta qüestió en acords o convenis internacionals.

b) L'alumnat que finalitza l'Educació Secundària Obligatòria després d'haver cursat un Programa de millora de l'aprenentatge i del rendiment, obtindrà el títol de graduat en Educació Secundària Obligatòria d'acord amb les qualificacions consignades en l'etapa, i el càlcul numèric de la nota mitjana d'aquesta etapa s'ha de fer sense tindre en compte les qualificacions obtingudes en matèries que no haja superat abans de la data de la seua incorporació al programa, sempre que aquestes matèries estiguieren incloses en algun dels àmbits previstos en l'article 19.3 del Reial decret 1105/2014, i l'alumne o alumna haja superat aquest àmbit.

– o en tres matèries.

b) Que el equipo docente considere que la naturaleza de los ámbitos y materias con evaluación negativa simultáneamente no impide que el alumno o alumna siga con éxito el curso siguiente, que tiene expectativas favorables de recuperación y que la promoción beneficiará su evolución académica.

c) Que se apliquen al alumno o alumna las medidas de atención educativa propuestas en el consejo orientador.

7.1.3. Titulación

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestorededucatiu.gva.es/es/> en el apartado EVALUACIÓN DEL PROCESO DE APRENDIZAJE-ENSEÑANZA).

1. El alumno o alumna que, durante la sesión final de evaluación ordinaria de 4º curso de ESO, haya obtenido una evaluación positiva en todas las materias, o en la sesión final de evaluación extraordinaria haya obtenido una evaluación positiva, bien en todas las materias, o bien negativa en un máximo de dos, siempre que estas no sean de forma simultánea las materias de Valenciano: Lengua y Literatura, Lengua Castellana y Literatura y Matemáticas (Matemáticas, Matemáticas Orientadas a las Enseñanzas Académicas o Matemáticas Orientadas a las Enseñanzas Aplicadas), podrá obtener el título de graduado en Educación Secundaria Obligatoria.

Para estos efectos, se tendrán en cuenta las consideraciones siguientes:

a) Las materias con la misma denominación en diferentes cursos de la Educación Secundaria Obligatoria se considerarán como materias distintas.

b) Sin perjuicio de lo que se ha expuesto anteriormente, para obtener el título hará falta que el equipo docente considere que el alumno o alumna ha logrado los objetivos de la etapa y ha adquirido las competencias correspondientes.

2. Contenidos y vías académicas del título de graduado en Educación Secundaria Obligatoria.

En el título de graduado en Educación Secundaria Obligatoria se hará constar la calificación final de la etapa resultante de la nota media obtenida de acuerdo con el cálculo numérico que se indica a continuación, sin necesidad de indicar la vía, enseñanzas académicas o enseñanzas aplicadas, cursada por el alumnado en 4º de ESO.

Según el Real decreto 562/2017, de 2 de junio, la calificación final de la etapa de Educación Secundaria Obligatoria será la media aritmética de las calificaciones numéricas obtenidas en cada una de las materias cursadas en Educación Secundaria Obligatoria, expresada en una escala de 1 a 10 con dos decimales, redondeada a la centésima más próxima y, en caso de equidistancia, a la superior, salvo los casos del alumnado de incorporación tardía al sistema educativo valenciano o procedente de sistemas educativos extranjeros y del alumnado que ha cursado un Programa de la mejora del aprendizaje y del rendimiento o un ciclo de Formación Profesional Básica, en el que se aplicará lo que determina el apartado siguiente.

3. Obtención y cálculo de la nota media del título de graduado en Educación Secundaria Obligatoria por parte del alumnado de incorporación tardía, procedente de sistemas educativos extranjeros o que cursa programas específicos.

a) El alumnado incorporado tardíamente al sistema educativo valenciano o proveniente de estudios realizados en algún sistema educativo extranjero, que no haya cursado totalmente la Educación Secundaria Obligatoria en el sistema educativo del Estado español, obtendrá el título de graduado en Educación Secundaria Obligatoria de acuerdo con las calificaciones consignadas en la etapa únicamente en las materias cursadas en nuestro sistema educativo y el cálculo numérico de la nota media de la etapa se hará a partir de la media resultante de estas calificaciones, sin perjuicio de lo que se establece sobre esta cuestión en acuerdos o convenios internacionales.

b) El alumnado que finalice la Educación Secundaria Obligatoria después de haber cursado un Programa de mejora del aprendizaje y del rendimiento obtendrá el título de graduado en Educación Secundaria Obligatoria de acuerdo con las calificaciones consignadas en la etapa y el cálculo numérico de la nota media de esta etapa se hará sin tener en cuenta las calificaciones obtenidas en materias que no haya superado antes de la fecha de su incorporación al programa, siempre que estas materias estuvieran incluidas en alguno de los ámbitos previstos en el artículo 19.3 del Real decreto 1105/2014, y el alumno o alumna haya

En cas contrari, totes les matèries que no tinga aprovades entrarien en la mitjana.

c) L'alumnat que, a més d'haver obtingut avaluació positiva en tots els àmbits i, en el seu cas, en les unitats formatives d'un cicle de Formació Professional Básica, obtinga un títol de Formació Professional Básica, podrà obtindre el títol de graduat en Educació Secundària Obligatoria, sempre que, en l'avaluació final del cicle formatiu, l'equip docent evaluador considere que aquest alumne o alumna ha aconseguit els objectius de l'Educació Secundària Obligatoria i ha assolit les competències clau corresponents. En aquest cas, la qualificació final de l'etapa serà la nota mitjana obtinguda en els mòduls associats als blocs comuns previstos en l'article 42.4 de la Llei orgànica 2/2006.

D'acord amb el que disposa la Resolució de 30 d'octubre de 2017, de la Secretaria Autonòmica d'Educació i Investigació, per la qual s'estableix el procediment per a l'obtenció del títol de Formació Professional bàsica i, si és el cas, el títol de Graduat en Educació Secundària Obligatoria derivat de l'obtenció del títol de Formació Professional Básica (DOGV 8173, 20.11.2017), els equips docents dels grups d'alumnes que cursen un cicle de Formació Professional Básica han de fixar, al començament de curs, uns criteris comuns que els permeten valorar si l'alumne que ha obtingut el títol de Formació Professional Básica ha aconseguit, també, els objectius de l'Educació Secundària Obligatoria i ha adquirit les competències corresponents. Una vegada fixats per l'equip docent, el tutor o tutora del grup haurà d'informar d'aquests criteris l'alumnat i les famílies durant el primer trimestre.

4. Els títols de graduat en Educació Secundària Obligatoria expeditos d'acord amb el que disposen aquestes instruccions permetran accedir indistintament a qualsevol dels ensenyaments postobligatoris recollits en l'article 3.4 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.

7.1.4. Càlcul de la nota mitjana a l'efecte d'admissió

Per a l'alumnat que obtinga el títol de graduat en Educació Secundària Obligatoria, el càlcul de la nota mitjana a l'efecte d'admissió en altres ensenyaments s'ha de fer d'acord amb les indicacions següents:

a) Alumnat que haja obtingut el títol de graduat en Educació Secundària Obligatoria segons el que va disposar la normativa vigent en el curs que l'alumnat es va titular.

El càlcul de la nota mitjana de l'etapa s'ha de fer d'acord amb el que disposa l'article 41.9 de l'Ordre 7/2016, de 19 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula el procediment d'admissió de l'alumnat en els centres docents sostinguts amb fons públics de la Comunitat Valenciana que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil, Educació Primària, Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat, de manera que serà la mitjana aritmètica de les qualificacions de totes les matèries cursades per l'alumnat, llevat de les excepcions establides en l'epígraf c, expressada amb una aproximació de dos decimals mitjançant arredoniment.

Es considerarà, a l'efecte de càlcul, l'última qualificació obtinguda en cada matèria de cada un dels cursos.

Quan l'alumne o alumna haja fet algun curs de l'etapa en un sistema educatiu estranger però haja obtingut el títol segons l'ordenació de la Llei orgànica 2/2006, o segons la legislació anterior del sistema educatiu espanyol, únicament es computaran per al càlcul de la nota mitjana les qualificacions obtingudes en les matèries cursades per l'alumnat segons l'ordenació del sistema educatiu espanyol.

En el cas d'alumnat que haja sigut proposat per a l'obtenció del títol amb una matèria o dues amb avaluació negativa, i, excepcionalment, tres, caldrà tindre en compte que la normativa vigent prescriu el càlcul de la nota mitjana sobre la totalitat de matèries o àmbits cursats. Per tant, s'han d'incloure en el còmput tant les matèries superades com les matèries no superades.

b) Alumnat que haja obtingut el títol de graduat en Educació Secundària Obligatoria a través de la superació d'un Programa de Formació Professional Básica.

Fins a l'entrada en vigor de la normativa resultant del Pacte d'Estat Social i Polític per l'Educació, l'alumnat que obtinga un títol de Formació Professional Básica pot obtindre el títol d'Educació Secundària Obligatoria, sempre que, en l'avaluació final del cicle formatiu, l'equip

superado este àmbit. En caso contrario, todas las materias que no tenga aprobadas entrarían en la media.

c) El alumnado que, habiendo obtenido evaluación positiva en todos los ámbitos y, en su caso, en las unidades formativas de un ciclo de Formación Profesional Básica, obtenga un título de Formación Profesional Básica, podrá obtener el título de graduado en Educación Secundaria Obligatoria, siempre que, en la evaluación final del ciclo formativo, el equipo docente evaluador considere que este alumno o alumna ha conseguido los objetivos de la Educación Secundaria Obligatoria y ha logrado las competencias clave correspondientes. En este caso, la calificación final de la etapa será la nota media obtenida en los módulos asociados a los bloques comunes previstos en el artículo 42.4 de la Ley orgánica 2/2006.

De acuerdo con lo dispuesto en la Resolución de 30 de octubre de 2017, de la Secretaría Autonómica de Educación e Investigación, por la que se establece el procedimiento para la obtención del título de Formación Profesional Básica y, si es el caso, el título de Graduado en Educación Secundaria Obligatoria derivado de la obtención del título de Formación Profesional Básica (DOGV 8173, 20.11.2017), los equipos docentes de los grupos de alumnos y alumnas que cursan un ciclo de Formación Profesional Básica fijarán a comienzos de curso unos criterios comunes que les permiten valorar si el alumno o alumna que ha obtenido el título de Formación Profesional Básica ha conseguido también los objetivos de la Educación Secundaria Obligatoria y adquirido las competencias correspondientes. Una vez fijados por el equipo docente, el tutor o tutora del grupo informará de estos criterios al alumnado y las familias durante el primer trimestre.

4. Los títulos de graduado en Educación Secundaria Obligatoria expedidos de acuerdo con lo que disponen estas instrucciones permitirán acceder indistintamente a cualquiera de las enseñanzas postobligatorias recogidas en el artículo 3.4 de la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo.

7.1.4. Cálculo de la nota media a efectos de admisión

Para el alumnado que obtenga el título de graduado en Educación Secundaria Obligatoria, el cálculo de la nota media a los efectos de admisión en otras enseñanzas se hará de acuerdo con las indicaciones siguientes:

a) Alumnado que haya obtenido el título de graduado en Educación Secundaria Obligatoria según lo dispuesto por la normativa vigente en el curso que el alumnado tituló.

El cálculo de la nota media de la etapa se hará de acuerdo con lo que dispone el artículo 41.9 de la Orden 7/2016, de 19 de abril, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se regula el procedimiento de admisión del alumnado en los centros docentes sostenidos con fondos públicos de la Comunitat Valenciana que imparten enseñanzas de Educación Infantil, Educación Primaria, Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato, de forma que será la media aritmética de las calificaciones de todas las materias cursadas por el alumnado, salvo las excepciones establecidas en el epígrafe c), expresada con una aproximación de dos decimales mediante redondeo.

Se considerará a los efectos de cálculo la última calificación obtenida en cada materia de cada uno de los cursos.

Cuando el alumno o alumna haya hecho algún curso de la etapa en un sistema educativo extranjero pero haya obtenido el título según la ordenación de la Ley orgánica 2/2006, o según la legislación anterior del sistema educativo español, únicamente se computarán para el cálculo de la nota media aquellas calificaciones obtenidas en las materias cursadas por el alumnado según la ordenación del sistema educativo español.

En el caso de alumnado que haya sido propuesto para la obtención del título con una o dos materias con evaluación negativa y, excepcionalmente, tres, habrá que tener en cuenta que la normativa vigente prescribe el cálculo de la nota media sobre la totalidad de materias o ámbitos cursados. Por lo tanto, se tienen que incluir en el cómputo tanto las materias superadas como las materias no superadas.

b) Alumnado que haya obtenido el título de graduado en Educación Secundaria Obligatoria a través de la superación de un programa de Formación Profesional Básica.

Hasta la entrada en vigor de la normativa resultante del Pacto de Estado Social y Político por la Educación, el alumnado que obtenga un título de Formación Profesional Básica pueden obtener el título de Educación Secundaria Obligatoria, siempre que, en la evaluación final

docent considere que ha assolit els objectius de l'Educació Secundària Obligatoria i que ha adquirit les competències corresponents.

A l'efecte de l'accés a cicles formatius de grau mitjà, la nota mitjana de l'alumnat que haja obtingut el títol de graduat d'Educació Secundària Obligatoria s'obtindrà calculant la mitjana obtinguda en els mòduls associats als blocs comuns previstos en l'article 42.4 de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació.

Per a l'accés a Batxillerat, el càlcul de la nota mitjana de l'etapa es farà d'acord amb el que disposa l'article 41.9 de l'Ordre 7/2016, de 19 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, de manera que serà la mitjana aritmètica de les qualificacions de totes les matèries, mòduls o àmbits cursats per l'alumnat, llevat de les excepcions establides en l'epígraf c, expressada amb una aproximació de dos decimals mitjançant arredoniment. En aquest cas, caldrà entendre els mòduls de Formació Professional Bàsica com a assimilats a les matèries o els àmbits a què es refereix l'article 41.9 de l'Ordre 7/2016, de 19 d'abril. Es considerarà, a l'efecte de càlcul, l'última qualificació obtenida en cada matèria, àmbit o mòdul de cada un dels cursos o nivells.

c) Queden exceptuades de ser incloses, a l'efecte del càlcul de la nota mitjana, les qualificacions de les matèries següents, en els casos que es concreten:

1. Religió, de conformitat amb el que disposa l'apartat 7 de la disposició addicional segona del Reial decret 1631/2006, de 29 de desembre, pel qual s'estableixen els ensenyaments mínims corresponents a l'Educació Secundària Obligatoria, únicament per als cursos l'ordenació dels quals va estar regulada per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig.

2. Música, matèries optatives, matèries del bloc d'assignatures de lliure configuració autonòmica i matèries del bloc d'assignatures específiques que hagen sigut convalidades d'acord amb la normativa vigent i per a les quals s'haja consignat l'expressió de qualificació «convalidat/ada» en els documents oficials d'avaluació.

3. Educació Física i Valencià: Llengua i Literatura, quan s'haja concedit l'exemció de qualificació d'acord amb la normativa vigent i s'haja consignat l'expressió «exempt/a» en els documents oficials d'avaluació.

d) A l'alumnat que s'incorpore al sistema educatiu espanyol en un centre de la Comunitat Valenciana des d'un altre sistema educatiu estranger, li seran aplicables les instruccions contingudes en la Resolució de 23 de març de 2018, de la Secretaria d'Estat d'Educació, Formació Professional i Universitats, per la qual s'estableixen les instruccions per al càlcul de la qualificació final que ha de figurar en les credencials de convalidació per a 1r de Batxillerat i d'homologació de títols estrangers al títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatoria i al de Batxillerat espanyol (BOE 02.04.2018).

e) En els casos en què els estudis s'hagen cursat totalment o parcialment segons una legislació anterior a la Llei orgànica 2/2006, a l'efecte del càlcul de la nota mitjana, es consideraran les qualificacions de les matèries corresponents als cursos equivalents entre l'ordenació actual del sistema educatiu i la vigent en el moment en què l'alumne o alumna va cursar els estudis, segons el que s'ha indicat en la normativa bàsica. De conformitat amb el que s'indica en l'article 41.10 de l'Ordre 7/2016, de 19 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, quan les qualificacions no siguin aritmètiques es valoraran segons l'escala numèrica següent:

Insuficient: 3

Suficient: 5,5

Bé: 6,5

Notable: 7,5

Excel·lent: 9

En els casos en què hi haja la qualificació literal «Molt deficient», aquesta es valorarà com a 2.

7.1.5. Procediment per a la incorporació a un curs d'ESO LOMQE de l'alumnat amb matèries pendents LOE

L'Ordre ECD/462/2016, de 31 de març, estableix el procediment d'incorporació de l'alumnat a un curs d'Educació Secundària Obligatoria o de Batxillerat del sistema educatiu definit per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, amb matèries no superades del currículum anterior a la implantació d'aquesta.

del ciclo formativo, el equipo docente considere que han logrado los objetivos de la Educación Secundaria Obligatoria y adquirido las competencias correspondientes.

A los efectos del acceso a ciclos formativos de grado medio, la nota media del alumnado que haya obtenido el título de graduado de Educación Secundaria Obligatoria, se obtendrá calculando la media obtenida en los módulos asociados a los bloques comunes previstos en el artículo 42.4 de la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación.

Para el acceso a Bachillerato, el cálculo de la nota media de la etapa se realizará de acuerdo con lo que dispone el artículo 41.9 de la Orden 7/2016, de 19 de abril, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, de forma que será la media aritmética de las calificaciones de todas las materias, módulos o ámbitos cursados por el alumnado, salvo las excepciones establecidas en el epígrafe c), expresada con una aproximación de dos decimales mediante redondeo. En este caso, cabrá entender los módulos de Formación Profesional Básica como asimilados a las materias o ámbitos a que se refiere el artículo 41.9 de la Orden 7/2016, de 19 de abril. Se considerará a los efectos de cálculo la última calificación obtenida en cada materia, ámbito o módulo de cada uno de los cursos o niveles.

c) Quedan exceptuadas de ser incluidas a los efectos del cálculo de la nota media las calificaciones de las siguientes materias, en los casos que se concretan:

1. Religión, en conformidad con lo que dispone el apartado 7 de la disposición adicional segunda del Real decreto 1631/2006, de 29 de diciembre, por el que se establecen las enseñanzas mínimas correspondientes en la Educación Secundaria Obligatoria, únicamente para los cursos cuya ordenación estuvo regulada por la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo.

2. Música, materias optativas, materias del bloque de asignaturas de libre configuración autonómica y materias del bloque de asignaturas específicas que hayan sido convalidadas de acuerdo con la normativa vigente y para las que se haya consignado la expresión de calificación «convalidado/da» en los documentos oficiales de evaluación.

3. Educación Física y Valenciano: Lengua y Literatura, cuando se haya concedido la exención de calificación de acuerdo con la normativa vigente y se haya consignado la expresión «exento/a» en los documentos oficiales de evaluación.

d) Al alumnado que se incorpore al sistema educativo español en un centro de la Comunitat Valenciana desde otro sistema educativo extranjero, le serán aplicables las instrucciones contenidas en la Resolución de 23 de marzo de 2018, de la Secretaría de Estado de Educación, Formación Profesional y universidades, por la que se establecen las instrucciones para el cálculo de la calificación final que tiene que figurar en las credenciales de convalidación por 1º de Bachillerato y de homologación de títulos extranjeros al título de graduado o graduada en Educación Secundaria Obligatoria y al de Bachillerato español (BOE 02.04.2018).

e) En los casos en que los estudios se hayan cursado total o parcialmente según una legislación anterior a la Ley orgánica 2/2006, a los efectos del cálculo de la nota media se considerarán las calificaciones de las materias correspondientes a los cursos equivalentes entre la ordenación actual del sistema educativo y la vigente en el momento en que el alumno o alumna cursó sus estudios, según aquello que se ha indicado por la normativa básica. Conforme con lo que se indica en el artículo 41.10 de la Orden 7/2016, de 19 de abril, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, cuando las calificaciones no sean aritméticas se valorarán según la siguiente escala numérica:

Insuficiente 3

Suficiente 5,5

Bien 6,5

Notable 7,5

Excelente 9

En los casos en que haya la calificación literal «Muy deficiente», esta se valorará como 2.

7.1.5. Procedimiento para la incorporación a un curso de ESO LOMCE del alumnado con materias pendientes LOE

La Orden ECD/462/2016, de 31 de marzo, establece el procedimiento de incorporación del alumnado a un curso de Educación Secundaria Obligatoria o de Bachillerato del sistema educativo definido por la Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa, con materias no superadas del currículo anterior a su implantación.

1. En Educació Secundària Obligatoria, la promoció de curs sense haver superat totes les matèries cursades en l'Educació Secundària Obligatoria s'ha de fer en les condicions establides en els articles 10 i 13 de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, així com l'apartat 7.1.2 d'aquesta resolució. A aquest efecte, s'ha de tindre en compte el quadre 1 que figura a continuació, així com el bloc d'assignatures a què pertany la matèria corresponent.

Quadre 1

<i>Materies anteriors a la implantació de les modificacions introduïdes en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, segons la disposició final cinquena d'aquesta.</i>	<i>Materies posteriors a la implantació de les modificacions introduïdes en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, segons la disposició final cinquena d'aquesta.</i>
Educació Secundària Obligatoria	
Troncals	
Ciències de la Naturalesa (1r ESO)	Biologia i Geologia (1r ESO)
Ciències de la Naturalesa (2n ESO)	Física i Química (2n ESO)
Ciències Socials, Geografia i Història	Geografia i Història
Llengua Estrangera	Primera Llengua Estrangera
Matemàtiques (3r ESO)	Matemàtiques Orientades als Ensenyaments Acadèmics Matemàtiques Orientades als Ensenyaments Aplicats (Caldrà recuperar només la matèria que corresponga a l'opció elegida)
Matemàtiques (4t ESO)	Matemàtiques Orientades als Ensenyaments Acadèmics Matemàtiques Orientades als Ensenyaments Aplicats (Caldrà recuperar només la matèria que corresponga a l'opció elegida)
Específiques	
Educació Plàstica i Visual	Educació Plàstica, Visual i Audiovisual
Informàtica	Informàtica (1r – 3r ESO) i Tecnologies de la Informació i la Comunicació (4t ESO)
Tecnologies (1r – 3r ESO)	Tecnologia (1r – 3r ESO)

2. L'alumnat haurà de recuperar les matèries cursades i no superades dels cursos anteriors si aquestes matèries continuen formant part de l'organització del curs corresponent en la nova ordenació de l'Educació Secundària Obligatoria dins de la programació de l'oferta educativa estableida pel Decret 87/2015, de 5 de juny.

3. Per a la recuperació d'aquestes matèries serà aplicable el currículum establert en el Decret 87/2015, de 5 de juny, i en el Decret 51/2018, de 27 d'abril. En el cas de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, s'haurà de tindre en compte, per a fer-ho, les adaptacions curriculars d'accés, metodològiques i d'avaluació dutes a terme amb anterioritat i al llarg de l'etapa.

En cas que les matèries cursades i no superades, d'acord amb el quadre 1 anterior, formen part del bloc d'assignatures específiques, l'alumne o alumna podrà optar bé per cursar-les novament, bé per substituir-les per qualsevol altra de la seua elecció dins de les pertanyents al mateix bloc.

4. L'alumnat que tinga matèries no superades que hagen deixat de formar part de l'oferta educativa estableida en el Decret 87/2015, de 5 de juny, per a l'Educació Secundària Obligatoria (Educació per a la Ciutadania i els Drets Humans de 2n d'ESO i Educació Eticocívica de 4t d'ESO, així com algunes matèries optatives), les haurà de substituir per altres de la seua elecció entre les assignatures específiques no cursades prèviament i corresponents al mateix curs, d'acord amb la regulació estableida pels articles 17 i 18 del Decret 87/2015, de 5 de juny, i la modificació d'aquesta feta pel Decret 51/2018, de 27 d'abril.

1. En Educación Secundaria Obligatoria la promoción de curso sin haber superado todas las materias cursadas en la Educación Secundaria Obligatoria se hará en las condiciones establecidas en los artículos 10 y 13 de la Orden 38/2017, de 4 de octubre, así como el apartado 7.1.2 de esta resolución. A tal efecto se tendrá en cuenta el cuadro 1 que figura a continuación, así como el bloque de asignaturas al que pertenece la materia correspondiente.

Cuadro 1

<i>Materias anteriores a la implantación de las modificaciones introducidas en la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación, por la Ley orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa, según su disposición final quinta</i>	<i>Materias posteriores a la implantación de las modificaciones introducidas en la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación, por la Ley orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa, según su disposición final quinta</i>
Educación Secundaria Obligatoria	
Troncales	
Ciencias de la Naturaleza (1.º ESO)	Biología y Geología (1r ESO)
Ciencias de la Naturaleza (2n ESO)	Física y Química (2n ESO)
Ciencias Sociales, Geografía e Historia	Geografía e Historia
Lengua Extranjera	Primera Lengua Extranjera
Matemáticas (3r ESO)	Matemáticas orientadas a las enseñanzas Académicas Matemáticas orientadas a las enseñanzas Aplicadas (Habrá que recuperar solo la materia que corresponda a la opción elegida)
Matemáticas (4t ESO)	Matemáticas orientadas a las enseñanzas Académicas Matemáticas orientadas a las enseñanzas Aplicadas (Habrá que recuperar solo la materia que corresponda a la opción elegida)
Específicas	
Educación Plástica y Visual.	Educación Plástica, Visual y Audiovisual.
Informática	Informática (1º-3º ESO) y Tecnologías de la Información y la Comunicación (4º ESO)
Tecnologías (1r – 3r ESO)	Tecnología (1º-3º ESO)

2. El alumnado tendrá que recuperar las materias cursadas y no superadas de los cursos anteriores si estas materias continúan formando parte de la organización del curso correspondiente en la nueva ordenación de la Educación Secundaria Obligatoria dentro de la programación de la oferta educativa establecida por el Decreto 87/2015, de 5 de junio.

3. Para la recuperación de estas materias será aplicable el currículo establecido en el Decreto 87/2015, de 5 de junio, y en el Decreto 51/2018, de 27 de abril. En el caso del alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo, tendrá que tenerse en cuenta las adaptaciones curriculares de acceso, metodológicas y de evaluación realizadas con anterioridad y a lo largo de la etapa.

En el supuesto de que las materias cursadas y no superadas, de acuerdo con el cuadro 1 anterior, formen parte del bloque de asignaturas específicas, el alumno o alumna podrá optar, bien por cursarlas nuevamente, bien por sustituirlas por cualquier otra de su elección dentro de las pertenecientes al mismo bloque.

4. El alumnado que tenga materias no superadas que hayan dejado de formar parte de la oferta educativa establecida en el Decreto 87/2015, de 5 de junio, para la Educación Secundaria Obligatoria (Educación para la Ciudadanía y los Derechos Humanos de 2º de ESO y Educación Eticocívica de 4º de ESO, así como algunas materias optativas), las sustituirá por otras de su elección entre las asignaturas específicas no cursadas previamente y correspondientes al mismo curso de acuerdo con la regulación establecida por los artículos 17 y 18 del Decreto 87/2015, de 5 de junio, y su modificación hecha por el Decreto 51/2018, de 27 de abril.

5. Per a la recuperació de les matèries no superades serà aplicable el currículum establert en el Decret 87/2015, de 5 de juny.

7.1.6. Procediment per a la incorporació a un curs d'ESO LOMQE de l'alumnat amb matèries no superades que han deixat de formar part del currículum establert en el Decret 87/2015, de 5 de juny, a partir de la modificació estableguda pel Decret 51/2018, de 27 d'abril

L'alumnat que tinga la matèria Reforç Instrumental de 1r d'ESO no superada, la qual ha deixat de formar part de l'oferta educativa estableguda en el Decret 87/2015, de 5 de juny, per a l'Educació Secundària Obligatoria, l'haurà de substituir per una altra de la seua elecció entre les assignatures de lliure configuració autonòmica d'opció no cursada prèviament i corresponent al mateix curs, d'acord amb la regulació estableguda en l'article 17 del Decret 51/2018, de 27 d'abril.

7.1.7. Matèries a elegir en els blocs d'assignatures específiques i de lliure configuració autonòmica

L'oferta de matèries a elegir en els blocs d'assignatures específiques i de lliure configuració autonòmica s'haurà d'ajustar al que s'ha indicat en els articles 17, 18 i l'annex IV del Decret 87/2015, de 5 de juny, modificats pel Decret 51/2018, de 27 d'abril. La direcció dels centres docents públics, oït el claustre, i la titularitat dels centres privats, hauran d'establir l'oferta de les matèries opcionals dels blocs d'assignatures específiques i de lliure configuració autonòmica.

A aquest efecte, en els centres docents públics s'hauran d'atendre els criteris de la demanda de l'alumnat, la disponibilitat de professorat amb destinació definitiva en el centre, el caràcter progressiu del currículum de determinades matèries al llarg dels diferents cursos, així com les possibilitats organitzatives i la disponibilitat de recursos. En aquests centres, així mateix, seran d'oferta obligada les matèries de Cultura Clàssica, Informàtica i Segona Llengua Estrangera, en tots els cursos; Educació Plàstica, Visual i Audiovisual, en primer; Competència Comunicativa Oral Primera Llengua Estrangera, en tercer i quart; Tecnologia, en tercer, i Filosofia, en quart; sempre que hi haja disponibilitat horària de professorat amb destinació definitiva en el centre per a la impartició d'aquestes i aquesta no implique un increment de plantilla.

7.1.8. Orientacions sobre les matèries Competència Comunicativa Oral en Primera Llengua Estrangera, Projecte Interdisciplinari, Taller d'Aprofundiment i Taller de Reforç

El Decret 51/2018, de 27 d'abril, va introduir modificacions en el currículum d'Educació Secundària Obligatoria, com és la creació de les matèries Competència Comunicativa Oral en Primera Llengua Estrangera, Projecte Interdisciplinari, Taller d'Aprofundiment i Taller de Reforç. La definició d'aquestes matèries i a qui van dirigides s'indica tot seguit:

– La Competència Comunicativa Oral Primera Llengua Estrangera té com a finalitat millorar la competència comunicativa oral de l'alumnat en aquesta llengua. Per tant, en aquesta matèria s'ha de treballar, exclusivament, la pràctica oral d'aquesta. Aquesta matèria va dirigida a l'alumnat de 3r i 4t d'ESO.

– El Projecte Interdisciplinari es defineix com una seqüència didàctica que s'organitza amb elements curriculars de diverses matèries. En cada projecte, l'alumnat ha de seguir un procés (que inclou la investigació, la creativitat, la presa de decisions, l'ús d'estrategies, la comunicació en formats diversos, etc.). L'objectiu és crear un vincle entre l'àmbit de coneixement acadèmic i l'entorn sociocultural d'aquest. Es podrà comptar amb la col·laboració d'agents externs, com poden ser entitats, organitzacions no governamentals, fundacions, empreses, institucions educatives, mitjans de comunicació, administracions, voluntaris... En cas que es planifique un treball conjunt, es poden establir col·laboracions entre diferents centres educatius per al desenvolupament parcial o total del projecte. El Projecte Interdisciplinari pot suposar la participació d'alumnat de diversos grups i/o nivells, i caldrà fer-ne l'organització oportuna, sempre que hi haja disponibilitat horària de professorat en el centre per a la impartició d'aquest i aquesta no implique un increment de plantilla. El Projecte Interdisciplinari va dirigir a tot l'alumnat de l'ESO.

– El Taller d'Aprofundiment s'ha d'organitzar a partir de matèries disciplinàries que han de desenvolupar-se de manera competencial a partir del currículum de la seua matèria de referència. Aquest taller està dirigit a l'alumnat d'ESO amb alta motivació pels coneixements de les matèries que es profunditzen o/i a l'alumnat d'altres capacitats.

5. Para la recuperación de las materias no superadas será aplicable el currículo establecido en el Decreto 87/2015, de 5 de junio.

7.1.6. Procedimiento para la incorporación a un curso de ESO LOMCE del alumnado con materias no superadas que han dejado de formar parte del currículo establecido en el Decreto 87/2015, de 5 de junio, a partir de la modificación establecida por el Decreto 51/2018, de 27 de abril

El alumnado que tenga la materia Refuerzo Instrumental de 1r de ESO no superada, la cual ha dejado de formar parte de la oferta educativa establecida en el Decreto 87/2015, de 5 de junio, para la Educación Secundaria Obligatoria, la sustituirá por otra de su elección entre las asignaturas de libre configuración autonómica de opción no cursada previamente y correspondiendo al mismo curso de acuerdo con la regulación establecida en el artículo 17 del Decreto 51/2018, de 27 de abril.

7.1.7. Materias a elegir en los bloques de asignaturas específicas y de libre configuración autonómica

La oferta de materias a elegir en los bloques de asignaturas específicas y de libre configuración autonómica se ajustará a aquello que se haya indicado en los artículos 17, 18 y el anexo IV del Decreto 87/2015, de 5 de junio, modificados por el Decreto 51/2018, de 27 de abril. La dirección de los centros docentes públicos, oído el claustro, y la titularidad de los centros privados, establecerán la oferta de las materias opcionales de los bloques de asignaturas específicas y de libre configuración autonómica.

A tal efecto, en los centros docentes públicos se deberán de atender los criterios de la demanda del alumnado, la disponibilidad de profesorado con destino definitivo en el centro, el carácter progresivo del currículo de determinadas materias a lo largo de los diferentes cursos, así como las posibilidades organizativas y la disponibilidad de recursos. En estos centros, así mismo, serán de oferta obligada las materias de Cultura Clásica, Informática y Segunda Lengua Extranjera en todos los cursos; Educación Plástica, Visual y Audiovisual en primero; Competencia Comunicativa Oral Primera Lengua Extranjera en tercero y cuarto; Tecnología en tercero, y Filosofía en cuarto; siempre que haya disponibilidad horaria de profesorado con destino definitivo en el centro para su impartición, y esta no implique un incremento de plantilla.

7.1.8. Orientaciones sobre las materias Competencia Comunicativa Oral en Primera Lengua Extranjera, Proyecto Interdisciplinario, Taller de Profundización y Taller de Refuerzo

El Decreto 51/2018, de 27 de abril, introdujo modificaciones en el currículo de Educación Secundaria Obligatoria, como es la creación de las materias Competencia Comunicativa Oral en Primera Lengua Extranjera, Proyecto Interdisciplinario, Taller de Profundización y Taller de Refuerzo. La definición de estas materias y a quién van dirigidas se indica a continuación.

– La Competencia Comunicativa Oral Primera Lengua Extranjera tiene como finalidad mejorar la competencia comunicativa oral del alumnado en esta lengua. Por lo tanto, en esta materia se trabajará, exclusivamente, su práctica oral. Esta materia va dirigida al alumnado de 3º y 4º de ESO.

– El Proyecto Interdisciplinario se define como una secuencia didáctica que se organiza con elementos curriculares de varias materias. En cada proyecto, el alumnado tiene que seguir un proceso (que incluye la investigación, la creatividad, la toma de decisiones, el uso de estrategias, la comunicación en formatos diversos, etc.). El objetivo es crear un vínculo entre el ámbito de conocimiento académico y su entorno sociocultural. Se podrá contar con la colaboración de agentes externos, como pueden ser entidades, organizaciones no gubernamentales, fundaciones, empresas, instituciones educativas, medios de comunicación, administraciones, voluntarios... En caso de que se planifique un trabajo conjunto se pueden establecer colaboraciones entre diferentes centros educativos para el desarrollo parcial o total del proyecto. El Proyecto Interdisciplinario puede suponer la participación de alumnado de varios grupos y/o niveles y se deberá que hacer la organización oportuna, siempre que haya disponibilidad horaria de profesorado en el centro para su impartición y esta no implique un incremento de plantilla. El Proyecto Interdisciplinario va dirigido a todo el alumnado de la ESO.

– El Taller de Profundización se organizará a partir de materias disciplinarias que tienen que desarrollarse de manera competencial a partir del currículo de su materia de referencia. Este taller está dirigido al alumnado de ESO con alta motivación por los conocimientos de las materias que se profundizan y/o al alumnado de altas capacidades.

– El Taller de Reforç s'ha d'organitzar a partir de matèries disciplinàries que s'han de desenvolupar de manera competencial a partir del currículum de la seua matèria de referència. Aquest taller està dirigit a l'alumnat d'ESO que necessita reforçar els elements curriculars de les matèries de referència, a proposta del departament d'orientació o/i de l'equip docent.

7.1.9. Consell orientador

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ DE L'ACOLLIDA).

1. Segons el que s'estableix en l'apartat 7 de l'article 22 del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, i en l'article 49 de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, el consell orientador és el document mitjançant el qual es comunica als pares i a les mares o als tutores o tutores legals, en el cas de l'alumnat menor d'edat, i a l'alumne o alumna, una proposta de l'itinerari formatiu més adequat a seguir, així com la identificació, per mitjà d'un informe motivat, del grau d'assoliment dels objectius de l'etapa i d'adquisició de les competències corresponents que justifica aquesta proposta.

El consell orientador s'ha d'ajustar al model establert en l'annex VI de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre.

2. El consell orientador s'ha de lluir obligatoriament, al final de cada curs de l'Educació Secundària Obligatoria, als pares i les mares o als tutores o les tutores legals de cada alumne o alumna.

3. El consell orientador s'ha d'incloure en l'expedient de l'alumne o alumna.

7.1.10. Integració de matèries en àmbits

1. L'article 31 del Decret 87/2015, de 5 de juny, preveu que els centres docents que impartsiquen l'Educació Secundària Obligatoria puguen integrar matèries en àmbits en el primer curs de l'etapa.

2. La integració de matèries en àmbits haurà de respectar els objectius, els continguts i els criteris d'avaluació de totes les matèries que s'hi integren, així com l'horari assignat al conjunt d'aquestes. Aquesta integració tindrà efectes en l'organització dels ensenyaments, però no en les decisions associades a la promoció. Per a la presa de decisions relatives a l'avaluació i la promoció, s'ha de considerar l'avaluació per separat de cada una de les matèries que integren els àmbits.

7.1.11. Ensenyaments de Religió

Respecte als ensenyaments de Religió, caldrà ajustar-se al que es disposa en la disposició addicional tercera del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, i en la disposició addicional primera del Decret 87/2015, de 5 de juny. Per tant, la matèria de Religió, de caràcter opcional, serà d'oferta obligatòria.

Els continguts tractats han de garantir la protecció dels drets humans i els principis d'igualtat i no-discriminació inclosos en els tractats que ha signat l'Estat espanyol, i han d'estar en coherència amb els principis i els continguts establerts en el Projecte educatiu del centre.

7.1.12. Exempcions i convalidacions

Per a l'alumnat que cursa o ha cursat ensenyaments professionals de Música i Dansa o que acredite tindre la condició d'esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'elit de la Comunitat Valenciana, caldrà ajustar-se al que s'indica a continuació:

1. Convalidació de l'assignatura de Música en tots els cursos d'Educació Secundària Obligatoria de l'alumnat que cursa o ha cursat ensenyaments professionals de Música i de Dansa.

Es podran convalidar les matèries següents:

Quadre 2

Convalidació de l'assignatura de Música de tots els cursos de l'Educació Secundària Obligatoria		
Assignatura i curs d'Educació Secundària Obligatoria	Ensenyament professional	Assignatura amb la qual es convalida
Música de 1r a 3r curs	Música	1r curs d'Instrument o Veu
Música de 4t curs	Música	2n curs d'Instrument o Veu
Música de 1r a 3r curs	Dansa	1r curs de Música
Música de 4t curs	Dansa	2n curs de Música

– El Taller de Refuerzo se organizará a partir de materias disciplinarias que tienen que desarrollarse de manera competencial a partir del currículo de su materia de referencia. Este taller está dirigido al alumnado de ESO que necesita reforzar los elementos curriculares de las materias de referencia, a propuesta del departamento de orientación y/o del equipo docente.

7.1.9. Consejo orientador

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado GESTIÓN DE LA ACOGIDA).

1. Según se establece en el apartado 7 del artículo 22 del Real decreto 1105/2014, de 26 de diciembre, y en el artículo 49 de la Orden 38/2017, de 4 de octubre, el consejo orientador es el documento mediante el cual se comunica a los padres y las madres o a los tutores o tutoras legales, en el caso del alumnado menor de edad, y al alumno o alumna, una propuesta del itinerario formativo más adecuado a seguir, así como la identificación, por medio de un informe motivado, del grado de logro de los objetivos de la etapa y de adquisición de las competencias correspondientes que justifica esta propuesta.

El consejo orientador se ajustará al modelo establecido en el anexo VI de la Orden 38/2017, de 4 de octubre.

2. El consejo orientador se entregará obligatoriamente al final de cada uno de los cursos de la Educación Secundaria Obligatoria a los padres y las madres o a los tutores o las tutoras legales de cada alumno o alumna.

3. El consejo orientador se incluirá en el expediente del alumno o alumna.

7.1.10. Integración de materias en ámbitos

1. El artículo 31 del Decreto 87/2015, de 5 de junio, prevé que los centros docentes que impartan la Educación Secundaria Obligatoria puedan integrar materias en ámbitos en el primer curso de la etapa.

2. La integración de materias en ámbitos tendrá que respetar los objetivos, contenidos y criterios de evaluación de todas las materias que se integran, así como el horario asignado al conjunto de estas. Esta integración tendrá efectos en la organización de las enseñanzas, pero no en las decisiones asociadas a la promoción. Para la toma de decisiones relativas a la evaluación y promoción, se considerará la evaluación por separado de cada una de las materias que integran los ámbitos.

7.1.11. Enseñanzas de Religión

Respecto a las enseñanzas de Religión habrá que ajustarse a lo que dispone la disposición adicional tercera del Real decreto 1105/2014, de 26 de diciembre, y la disposición adicional primera del Decreto 87/2015, de 5 de junio. Por lo tanto, la materia de Religión, de carácter opcional, será de oferta obligatoria.

Los contenidos tratados tienen que garantizar la protección de los derechos humanos y los principios de igualdad y no discriminación incluidos en los tratados que ha firmado el Estado español, y estar en coherencia con los principios y contenidos establecidos en el Proyecto educativo del centro.

7.1.12. Exenciones y convalidaciones

Para el alumnado que cursa o ha cursado enseñanzas profesionales de Música y Danza o que acredita tener la condición de deportista de alto nivel, de alto rendimiento o de élite de la Comunitat Valenciana, habrá que ajustarse a lo siguiente:

1. Convalidación de la asignatura de Música en todos los cursos de Educación Secundaria Obligatoria del alumnado que cursa o ha cursado enseñanzas profesionales de Música y de Danza.

Se podrán convalidar las materias siguientes:

Cuadro 2

Convalidación de la asignatura de Música de todos los cursos de la Educación Secundaria Obligatoria		
Asignatura y curso de Educación Secundaria Obligatoria	Enseñanza profesional	Asignatura con la que se convalida
Música de 1. ^{er} a 3. ^{er} curso	Música	1. ^{er} curso de Instrumento o Voz
Música de 4. ^º curso	Música	2. ^º curso de Instrumento o Voz
Música de 1. ^{er} a 3. ^{er} curso	Danza	1. ^{er} curso de Música
Música de 4. ^{er} curso	Danza	2. ^º curso de Música

En els cursos de 1r a 3r d'Educació Secundària Obligatoria també es podrà convalidar la matèria de lliure configuració autonòmica d'opcio que s'haja elegit entre les següents:

– 1r d'ESO: Informàtica, Cultura Clàssica, Educació Plàstica, Visual i Audiovisual, Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial, Projecte Interdisciplinari, Segona Llengua Estrangera, Taller d'Aprofundiment i Taller de Reforç.

– 2n d'ESO: Informàtica, Cultura Clàssica, Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial, Projecte Interdisciplinari, Segona Llengua Estrangera, Taller d'Aprofundiment i Taller de Reforç.

– 3r d'ESO: Informàtica, Competència Comunicativa Oral Primera Llengua Estrangera, Cultura Clàssica, Tecnologia, Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial, Projecte Interdisciplinari, Segona Llengua Estrangera, Taller d'Aprofundiment i Taller de Reforç.

En los cursos de 1.º a 3.º de Educación Secundaria Obligatoria también se podrá convalidar la materia de libre configuración autonómica de opción que se haya elegido entre las siguientes:

– 1.º ESO: Informática; Cultura Clásica, Educación Plástica, Visual y Audiovisual, Iniciación a la Actividad Emprendedora y Empresarial, Proyecto Interdisciplinario, Segunda Lengua Extranjera, Taller de Profundización y Taller de Refuerzo.

– 2.º ESO: Informática, Cultura Clásica, Iniciación a la Actividad Emprendedora y Empresarial, Proyecto Interdisciplinario, Segunda Lengua Extranjera, Taller de Profundización y Taller de Refuerzo.

– 3.º ESO: Informática, Competencia Comunicativa Oral Primera Lengua Extranjera, Cultura Clásica, Tecnología, Iniciación a la Actividad Emprendedora y Empresarial, Proyecto Interdisciplinario, Segunda Lengua Extranjera, Taller de Profundización y Taller de Refuerzo.

Quadre 3

Curs	Assignatura de lliure configuració autonòmica d'opcio	Ensenyament professional	Assignatura amb la qual es convalida
1r d'ESO	Cultura Clàssica o Educació Plàstica, Visual i Audiovisual o Informàtica o Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial o Projecte Interdisciplinari o Segona Llengua Estrangera o Taller d'Aprofundiment o Taller de Reforç	Música	Certificat d'Ensenyaments Elementals de Música que no haja sigut utilitzat per a cap altra convalidació o Superació de la prova d'accés als ensenyaments professionals de Música que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació o Superació d'una assignatura de qualsevol curs dels ensenyaments professionals de Música que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació
		Dansa	Certificat d'Ensenyaments Elementals de Dansa que no haja sigut utilitzat per a cap altra convalidació o Superació de la prova d'accés als ensenyaments professionals de Dansa que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació o Superació d'una assignatura de qualsevol curs dels ensenyaments professionals de Dansa que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació
2n d'ESO	Cultura Clàssica o Informàtica o Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial o Projecte Interdisciplinari o Segona Llengua Estrangera o Taller d'Aprofundiment o Taller de Reforç	Música	Certificat d'Ensenyaments Elementals de Música que no haja sigut utilitzat per a cap altra convalidació o Superació de la prova d'accés als ensenyaments professionals de Música que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació o Superació d'una assignatura de qualsevol curs dels ensenyaments professionals de Música que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació
		Dansa	Certificat d'Ensenyaments Elementals de Dansa que no haja sigut utilitzat per a cap altra convalidació o Superació de la prova d'accés als ensenyaments professionals de Dansa que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació o Superació d'una assignatura de qualsevol curs dels ensenyaments professionals de Dansa que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació
3r d'ESO	Competència Comunicativa Oral Primera Llengua Estrangera o Cultura Clàssica o Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial o Informàtica o Projecte Interdisciplinari o Segona Llengua Estrangera o Taller d'Aprofundiment o Taller de Reforç o Tecnologia	Música	Certificat d'Ensenyaments Elementals de Música que no haja sigut utilitzat per a cap altra convalidació o Superació de la prova d'accés als ensenyaments professionals de Música que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació o Superació d'una assignatura de qualsevol curs dels ensenyaments professionals de Música que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació
		Dansa	Certificat d'Ensenyaments Elementals de Dansa que no haja sigut utilitzat per a cap altra convalidació o Superació de la prova d'accés als ensenyaments professionals de Dansa que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació o Superació d'una assignatura de qualsevol curs dels ensenyaments professionals de Dansa que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació

Cuadro 3

<i>Curso</i>	<i>Asignatura de libre configuración autonómica de opción</i>	<i>Enseñanza profesional</i>	<i>Asignatura con la que se convalida</i>
1.º ESO	Cultura Clásica <i>o</i> Educación Plástica, Visual y Audiovisual <i>o</i> Informática <i>o</i> Iniciación a la Actividad Emprendedora y Empresarial <i>o</i> Proyecto Interdisciplinario <i>o</i> Segunda Lengua Extranjera <i>o</i> Taller de Profundización <i>o</i> Taller de Refuerzo	Música	Certificado de enseñanzas elementales de Música que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación <i>o</i> Superación de la prueba de acceso a las enseñanzas profesionales de Música que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación <i>o</i> Superación de una asignatura de cualquier curso de las enseñanzas profesionales de Música que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación
		Danza	Certificado de enseñanzas elementales de Danza que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación <i>o</i> Superación de la prueba de acceso a las enseñanzas profesionales de Danza que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación <i>o</i> Superación de una asignatura de cualquier curso de las enseñanzas profesionales de Danza que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación
2.º ESO	Cultura Clásica <i>o</i> Informática <i>o</i> Iniciación a la Actividad Emprendedora y Empresarial <i>o</i> Proyecto Interdisciplinario <i>o</i> Segunda Lengua Extranjera <i>o</i> Taller de Profundización <i>o</i> Taller de Refuerzo	Música	Certificado de enseñanzas elementales de Música que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación <i>o</i> Superación de la prueba de acceso a las enseñanzas profesionales de Música que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación <i>o</i> Superación de una asignatura de cualquier curso de las enseñanzas profesionales de Música que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación
		Danza	Certificado de enseñanzas elementales de Danza que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación <i>o</i> Superación de la prueba de acceso a las enseñanzas profesionales de Danza que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación <i>o</i> Superación de una asignatura de cualquier curso de las enseñanzas profesionales de Danza que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación
3.º ESO	Competencia Comunicativa Oral Primera Lengua Extranjera <i>o</i> Cultura Clásica <i>o</i> Iniciación a la Actividad Emprendedora y Empresarial <i>o</i> Informática <i>o</i> Proyecto Interdisciplinario <i>o</i> Segunda Lengua Extranjera <i>o</i> Taller de Profundización <i>o</i> Taller de Refuerzo <i>o</i> Tecnología	Música	Certificado de enseñanzas elementales de Música que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación <i>o</i> Superación de la prueba de acceso a las enseñanzas profesionales de Música que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación <i>o</i> Superación de una asignatura de cualquier curso de las enseñanzas profesionales de Música que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación
		Danza	Certificado de enseñanzas elementales de Danza que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación <i>o</i> Superación de la prueba de acceso a las enseñanzas profesionales de Danza que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación <i>o</i> Superación de una asignatura de cualquier curso de las enseñanzas profesionales de Danza que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación

3. En 4t curs d'Educació Secundària Obligatoria també es podrà convalidar una matèria específica d'opció o una matèria de lliure configuració autonòmica d'opció:

3. En 4.º curso de Educación Secundaria Obligatoria también se podrá convalidar una materia específica de opción o una materia de libre configuración autonómica de opción:

Quadre 4

Curs	Assignatura específica d'opció o de lliure configuració autonòmica d'opció	Ensenyament professional	Assignatura amb la qual es convalida
4t d'ESO	Arts Escèniques i Dansa o Biologia i Geologia o Ciències Aplicades a l'Activitat Professional o Competència Comunicativa Oral Primera Llengua Estrangera o Cultura Científica o Cultura Clàssica o Economia o Educació Plàstica, Visual i Audiovisual o Filosofia o Física i Química o Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial o Llatí o Música o Projecte Interdisciplinari o Segona Llengua Estrangera o Taller d'Aprofundiment o Taller de Reforç o Tecnologia o Tecnologies de la Informació i la Comunicació	Música Dansa	Certificat d'Ensenyaments Elementals de Música que no haja sigut utilitzat per a cap altra convalidació o Superació de la prova d'accés als ensenyaments professionals de Música que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació o Superació d'una assignatura de qualsevol curs dels ensenyaments professionals de Música que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació Certificat d'Ensenyaments Elementals de Dansa que no haja sigut utilitzat per a cap altra convalidació o Superació de la prova d'accés als ensenyaments professionals de Dansa que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació o Superació d'una assignatura de qualsevol curs dels ensenyaments professionals de Dansa que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació

* * * * *

Cuadro 4

Curso	Asignatura específica de opción o de libre configuración autonómica de opción	Enseñamiento profesional	Asignatura con la que se convalida
4t ESO	Artes Escénicas y Danza o Biología y Geología o Ciencias Aplicadas a la Actividad Profesional o Competencia Comunicativa Oral Primera Lengua Extranjera o Cultura Científica o Cultura Clásica o Economía o Educación Plástica, Visual y Audiovisual o Filosofía o Física y Química o Iniciación a la Actividad Emprendedora y Empresarial o Latín o Música o Proyecto Interdisciplinario o Segunda Lengua Extranjera o Taller de Profundización o Taller de Refuerzo o Tecnología o Tecnologías de la Información y la Comunicación	Música Danza	Certificado de enseñanzas elementales de Música que no haya sido utilizada para jefar otra convalidación o Superación de la prueba de acceso a las enseñanzas profesionales de Música que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación o Superación de una asignatura de cualquier curso de las enseñanzas profesionales de Música que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación Certificado de enseñanzas elementales de Danza que no haya sido utilizada para jefar otra convalidación o Superación de la prueba de acceso a las enseñanzas profesionales de Danza que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación o Superación de una asignatura de cualquier curso de las enseñanzas profesionales de Danza que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación

4. Exemció de l'assignatura d'Educació Física en tots els cursos d'Educació Secundària Obligatòria per a l'alumnat que cursa estudis dels ensenyaments professionals de Dansa o que acredita la condició d'esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'elit a la Comunitat Valenciana.

En els cursos d'Educació Secundària Obligatòria és aplicable el que disposa el Reial decret 242/2009, i, per tant, es podrà sol·licitar l'exemció de la matèria d'Educació Física.

5. En els cursos de 1r a 3r d'Educació Secundària Obligatòria, l'alumnat que acredita la condició d'esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'elit a la Comunitat Valenciana, amb la pràctica esportiva, també podrà convalidar la matèria de lliure configuració autonòmica d'opcio, a elegir entre les següents:

– 1r d'ESO: Cultura Clàssica, Educació Plàstica, Visual i Audiovisual, Informàtica; Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial, Projecte Interdisciplinari, Segona Llengua Estrangera, Taller d'Aprofundiment i Taller de Reforç.

– 2n d'ESO: Cultura Clàssica, Informàtica, Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial, Projecte Interdisciplinari, Segona Llengua Estrangera, Taller d'Aprofundiment i Taller de Reforç.

– 3r d'ESO: Competència Comunicativa Oral Primera Llengua Estrangera, Cultura Clàssica, Informàtica, Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial, Projecte Interdisciplinari, Segona Llengua Estrangera, Taller d'Aprofundiment, Taller de Reforç i Tecnologia.

6. En 4t curs d'Educació Secundària Obligatòria, l'alumnat que acredita la condició d'esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'elit a la Comunitat Valenciana, també podrà convalidar la matèria específica d'opcio o una matèria de lliure configuració autonòmica d'opcio, amb la pràctica esportiva. La matèria específica d'opcio o la matèria de lliure configuració autonòmica d'opcio s'haurà de triar entre les següents: Arts Escèniques i Dansa; Competència Comunicativa Oral Primera Llengua Estrangera, Cultura Científica, Cultura Clàssica, Educació Plàstica, Visual i Audiovisual, Filosofia, Música, Projecte Interdisciplinari, Segona Llengua Estrangera, Taller d'Aprofundiment, Taller de Reforç, Tecnologies de la Informació i la Comunicació, Biologia i Geologia (cursada com a específica d'opcio), Física i Química (cursada com a específica d'opcio); Economia (cursada com a específica d'opcio), Llatí (cursada com a específica d'opcio), Tecnologia (cursada com a específica d'opcio), Ciències Aplicades a l'Activitat Professional (cursada com a específica d'opcio), i Iniciació a l'Activitat Emprenedora i Empresarial (cursada com a específica d'opcio).

7. Encara que el centre no oferisca les matèries objecte de convalidació, és possible matricular l'alumnat d'aquestes matèries i concedir-ne la convalidació.

8. Procediment per a sol·licitar la convalidació de matèries i l'exemció d'Educació Física.

El procediment per a sol·licitar la convalidació de matèries i l'exemció d'Educació Física per als quatre cursos de l'etapa s'indica tot seguit:

8.1. Les convalidacions de matèries i l'exemció de la matèria Educació Física requerirà la sol·licitud expressa per part de l'alumnat, o dels pares o tutors legals si són menors d'edat, d'acord amb els models de sol·licitud que s'adjunten als documents A i B d'aquesta resolució.

8.2. Les sol·licituds s'han de presentar, preferentment, en el centre on l'alumne o alumna estiga matriculat en l'ensenyament d'Educació Secundària Obligatòria, abans del dia 31 d'octubre, i les han de segellar i datar els centres en el moment en què es presenten.

8.3. Les sol·licituds han d'anar acompañades de:

a) En cas de convalidació: el certificat acadèmic acreditatiu de la superació de l'assignatura amb què se sol·licita fer la convalidació. Si l'alumne o alumna està cursant simultàniament una matèria objecte de convalidació i l'assignatura o assignatures que cal superar per a obtenir aquesta convalidació, haurà de presentar un certificat de matrícula dels ensenyaments professionals de Música o Dansa en el moment de la sol·licitud.

b) En cas d'exemció per estar cursant ensenyaments professionals de Dansa: document que acredite tindre formalitzada la matrícula per a cursar ensenyaments professionals de Dansa.

4. Exención de la asignatura de Educación Física en todos los cursos de Educación Secundaria Obligatoria para el alumnado que realiza estudios de las enseñanzas profesionales de Danza o que acredita la condición de deportista de alto nivel, de alto rendimiento o de élite en la Comunitat Valenciana.

En los cursos de Educación Secundaria Obligatoria es aplicable lo que dispone el Real decreto 242/2009 y, por lo tanto, se podrá solicitar la exención de la materia de Educación Física.

5. En los cursos de 1.º a 3.º de Educación Secundaria Obligatoria, el alumnado que acredita la condición de deportista de alto nivel, de alto rendimiento o de élite en la Comunitat Valenciana con la práctica deportiva también podrá convalidar la materia de libre configuración autonómica de opción a elegir entre las siguientes:

– 1.º ESO: Cultura Clásica, Educación Plástica, Visual y Audiovisual, Informática, Iniciación a la Actividad Emprendedora y Empresarial, Proyecto Interdisciplinario, Segunda Lengua Extranjera, Taller de Profundización y Taller de Refuerzo.

– 2.º ESO: Cultura Clásica, Informática, Iniciación a la Actividad Emprendedora y Empresarial, Proyecto Interdisciplinario, Segunda Lengua Extranjera, Taller de Profundización y Taller de Refuerzo.

– 3.º ESO: Competencia Comunicativa Oral Primera Lengua Extranjera, Cultura Clásica, Informática, Iniciación a la Actividad Emprendedora y Empresarial, Proyecto Interdisciplinario, Segunda Lengua Extranjera, Taller de Profundización, Taller de Refuerzo y Tecnología.

6. En 4.º curso de Educación Secundaria Obligatoria el alumnado que acredita la condición de deportista de alto nivel, de alto rendimiento o de élite en la Comunitat Valenciana también podrá convalidar la matèria específica de opción o una materia de libre configuración autonómica de opción, con la práctica deportiva. La matèria específica de opción o la materia de libre configuración autonómica de opción se elegirá entre las siguientes: Artes Escénicas y Danza, Competencia Comunicativa Oral Primera Lengua Extranjera, Cultura Científica, Cultura Clásica, Educació Plàstica, Visual y Audiovisual, Filosofía, Música, Proyecto Interdisciplinario, Segunda Lengua Extranjera, Taller de Profundización, Taller de Refuerzo, Tecnologías de la Información y la Comunicación, Biología y Geología (cursada como específica de opción), Física y Química (cursada como específica de opción), Economía (cursada como específica de opción), Latín (cursada como específica de opción), Tecnología (cursada como específica de opción), Ciencias Aplicadas a la Actividad Profesional (cursada como específica de opción) e Iniciación a la Actividad Emprendedora y Empresarial (cursada como específica de opción).

7. Aunque el centro no ofrezca las materias objeto de convalidación, es posible matricular al alumnado de estas materias y conceder su convalidación.

8. Procedimiento para solicitar la convalidación de materias y la exención de Educación Física.

El procedimiento para solicitar la convalidación de materias y la exención de Educación Física para los cuatro cursos de la etapa se indica a continuación:

8.1. Las convalidaciones de materias y la exención de la materia Educación Física requerirán la solicitud expresa por parte del alumnado, o de sus padres o tutores legales si son menores de edad, de acuerdo con los modelos de solicitud que se adjuntan a los documentos (A) y (B) de esta resolución.

8.2. Las solicitudes se presentarán preferentemente en el centro donde el alumno o alumna esté matriculado en la enseñanza de Educación Secundaria Obligatoria antes del día 31 de octubre, y serán selladas y datadas por los centros en el momento en que se presenten.

8.3. Las solicitudes irán acompañadas de:

a) En el caso de convalidación: el certificado académico acreditativo de la superación de la asignatura con que se solicita realizar la convalidación. Si el alumno o alumna está cursando simultáneamente una materia objeto de convalidación y la asignatura o asignaturas que ha de superar para obtener esta convalidación, tendrá que presentar un certificado de matrícula de las enseñanzas profesionales de Música o Danza en el momento de la solicitud.

b) En el caso de exención por estar cursando enseñanzas profesionales de Danza: documento que acredite tener formalizada la matrícula para cursar enseñanzas profesionales de Danza.

c) En cas d'exemció per tindre la condició d'esportista d'alt nivell o d'alt rendiment, o d'esportistes d'elit de la Comunitat Valenciana:

c.1. Esportistes d'alt nivell: document que acredite estar inclòs en la relació d'esportistes d'alt nivell publicada en el *Boletín Oficial del Estado*.

c.2. Esportistes d'elit de la Comunitat Valenciana: document que acredite estar inclòs en la relació d'esportistes d'elit publicada en el DOGV.

c.3. Esportistes d'alt rendiment:

c.3.1. De fora de la Comunitat Valenciana: certificat del Consell Superior d'Esports durant el curs acadèmic a què es referisca aquest certificat.

c.3.2. De la Comunitat Valenciana: certificat de la Direcció General d'Esport durant el curs acadèmic a què es referisca aquest certificat.

8.4. Correspon a la direcció del centre on l'alumnat cursa l'ensenyament corresponent d'Educació Secundària Obligatoria el fet de reconéixer les convalidacions establides en aquesta norma.

El director o directora ha de notificar a l'alumne o alumna, o als pares, mares o tutors legals si és menor d'edat, abans que finalitze el mes de novembre, la concessió o la denegació motivada de la convalidació i/o l'exemció, i ha de remetre una còpia d'aquest escrit a la Inspecció Educativa. La sol·licitud es podrà considerar desestimada en cas que no s'efectue la notificació de la concessió o la denegació corresponent en el termini indicat. Contra la resolució de la direcció del centre, l'alumne o alumna, o bé els pares o tutors legals si és menor d'edat, podran interposar, en el termini de vint dies, una reclamació davant de la direcció territorial competent en matèria d'educació, que l'haurà de resoldre. Contra aquesta resolució, que no posarà fi a la via administrativa, l'interessat o interessada podrà presentar un recurs d'alçada davant de la direcció general competent en matèria d'ordenació.

8.5. Les convalidacions de les matèries d'Educació Secundària Obligatoria s'han de reflectir en els documents oficials d'avaluació amb l'expressió «CO». En cas que l'assignatura necessària per a obtindre la convalidació s'estiga cursant en el mateix curs acadèmic que la matèria objecte de convalidació, es considerarà aquesta matèria com a pendent de convalidació i es consignarà amb l'expressió «PTC». Una vegada acreditada la superació de l'assignatura necessària per a convalidar la matèria d'Educació Secundària Obligatoria, mitjançant el certificat acadèmic d'aquesta assignatura, a partir d'aquest moment s'haurà d'indicar la convalidació consignant l'expressió «CO» en els documents d'avaluació per a la matèria corresponent. En cas que no es presente el certificat corresponent a la superació de l'assignatura dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa, necessària per a obtindre'n la convalidació, abans de la data de l'avaluació final extraordinària, la matèria la convalidació de la qual es va sol·licitar s'haurà d'omplir amb la qualificació de no presentat i s'haurà de consignar amb l'expressió «NP» en els documents d'avaluació.

8.6. Quant a l'exemció de la matèria d'Educació Física, en els documents d'avaluació es considerarà la matèria com a pendent d'exemció al llarg del curs i s'haurà de consignar com a «PTE». Perquè l'exemció es fa efectiva s'haurà de presentar el certificat d'haver mantingut la matrícula d'ensenyaments professionals de Dansa o la condició d'esportista d'alt nivell, d'esportista d'alt rendiment, o d'esportista d'elit de la Comunitat Valenciana, abans de la data en què es faça l'avaluació final extraordinària. Una vegada acreditada el manteniment d'aquesta condició, les excepcions s'hauran de consignar com a «ET». Si no s'hi acredita, la matèria esmentada es considerarà no superada.

8.7. En cas que l'alumne o alumna perda la condició d'esportista d'alt nivell o d'alt rendiment, o d'esportistes d'elit de la Comunitat Valenciana, o que renuncie a la matrícula en els ensenyaments professionals de Dansa abans de la data de la sessió d'avaluació final ordinària, podrà sol·licitar ser evaluat des d'aquest moment en la matèria d'Educació Física. Aquesta circumstància s'haurà de reflectir per mitjà de la diligència corresponent en els diferents documents d'avaluació.

8.8. Les matèries objecte de convalidació o exempció no s'hauran de tindre en compte en el càlcul de la nota mitjana de l'Educació Secundària Obligatoria.

c) En el caso de exención por tener la condición de deportista de alto nivel o de alto rendimiento o de deportistas de élite de la Comunitat Valenciana:

c.1. Deportistas de alto nivel: documento que acredite estar incluido en la relación de deportistas de alto nivel publicada en el *Boletín Oficial del Estado*.

c.2. Deportistas de élite de la Comunitat Valenciana: documento que acredite estar incluido en la relación de deportistas de élite publicada en el DOGV.

c.3. Deportistas de alto rendimiento:

c.3.1. De fuera de la Comunitat Valenciana: certificado del Consell Superior de Deportes durante el curso académico a que se refiera este certificado.

c.3.2. De la Comunitat Valenciana: certificado de la Dirección General de Deporte durante el curso académico a que se refiera este certificado.

8.4. Corresponde a la dirección del centro donde el alumnado cursa la correspondiente enseñanza de Educación Secundaria Obligatoria reconocer las convalidaciones establecidas en esta norma.

El director o directora notificará al alumno o alumna, o a sus padres, madres o tutores legales si es menor de edad, antes de que finalice el mes de noviembre, la concesión o denegación motivada de la convalidación y/o exención y remitirá una copia de este escrito a la Inspección Educativa. La solicitud se podrá considerar desestimada en caso de que no se efectúe la notificación de la concesión o denegación correspondiente en el plazo indicado. Contra la resolución de la dirección del centro, el alumno o alumna, o bien sus padres, madres o tutores legales si es menor de edad, podrán interponer en el plazo de veinte días una reclamación ante la dirección territorial competente en materia de educación, que tendrá que resolverla. Contra esta resolución, que no pondrá fin a la vía administrativa, el interesado o interesada podrá presentar un recurso de alzada ante la dirección general competente en materia de ordenación.

8.5. Las convalidaciones de las materias de Educación Secundaria Obligatoria se reflejarán en los documentos oficiales de evaluación haciendo constar la expresión «CO». En el supuesto de que la asignatura necesaria para obtener la convalidación se esté cursando en el mismo curso académico que la materia objeto de convalidación, se considerará esta materia como pendiente de convalidación y se consignará con la expresión «PTC». Una vez acreditada la superación de la asignatura necesaria para convalidar la materia de Educación Secundaria Obligatoria, mediante el certificado académico de esta asignatura se indicará la convalidación consignando la expresión «CO» en los documentos de evaluación para la materia correspondiente. En caso de que no se presente el certificado correspondiente a la superación de la asignatura de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza, necesaria para obtener la convalidación, antes de la fecha de la evaluación final extraordinaria, la materia cuya convalidación se solicitó, se llenará con la calificación de no presentado y se consignará con la expresión «NP» en los documentos de evaluación.

8.6. En cuanto a la exención de la materia de Educación Física, en los documentos de evaluación se procederá a considerar la materia como pendiente de exención a lo largo del curso y se consignará como «PTE». Para que la exención se haga efectiva se tendrá que presentar el certificado de haber mantenido la matrícula de enseñanzas profesionales de Danza o la condición de deportista de alto nivel, deportista de alto rendimiento, o deportista de élite de la Comunitat Valenciana antes de la fecha en la que se realice la evaluación final extraordinaria. Una vez acreditado el mantenimiento de esta condición, las exenciones se consignarán como «ET». Si no se acredita, la mencionada materia se considerará no superada.

8.7. En caso de que el alumno o alumna pierda la condición de deportista de alto nivel o de alto rendimiento o de deportistas de élite de la Comunitat Valenciana, o que renuncie a la matrícula en las enseñanzas profesionales de Danza antes de la fecha de la sesión de evaluación final ordinaria, podrá solicitar ser evaluado desde este momento en la materia de Educación Física. Esta circunstancia se reflejará por medio de la diligencia correspondiente en los diferentes documentos de evaluación.

8.8. Las materias objeto de convalidación o exención no serán tenidas en cuenta en el cálculo de la nota media de la Educación Secundaria Obligatoria.

7.1.13. Canvi d'idioma estranger

1. Els alumnes i les alumnes podrán cursar la mateixa segona llengua estrangera des del començament de l'etapa, o incorporar-s'hi en qualsevol dels cursos. En aquest supòsit, el professor o professora de la matèria adoptarà les mesures educatives complementàries més idònies perquè l'alumnat puga assolir els objectius previstos. En cas que hi haja disponibilitat horària del professorat amb destinació definitiva, es podrà desplegar per nivells d'aprenentatge la segona llengua estrangera.

2. Quant a la possibilitat de canvi de la primera llengua estrangera, s'actuarà de la manera següent:

a) Serà requisit previ, avalat per la Inspecció d'Educació, que la plantilla del centre dispose de professorat suficient en les especialitats corresponents a la primera i segona llengua estrangera per a atendre la possible demanda.

b) L'alumne o alumna, o els seus representants legals, si és menor d'edat, podrán sol·licitar a la direcció del centre, abans de la finalització del període de formalització de la matrícula o de la confirmació de plaça, iniciar en qualsevol curs de l'Educació Secundària Obligatoria el canvi d'opció en la primera llengua estrangera.

c) La direcció del centre coordinarà amb el departament didàctic corresponent la sol·licitud presentada i la realització d'una prova de nivell que permeta assegurar prèviament una competència lingüística mínima, necessària per a l'adecuada progressió de l'aprenentatge de l'alumne o l'alumna en la llengua estrangera a què pretén canviar.

Aquesta prova versarà sobre els elements fonamentals del currículum del curs anterior, tant en les destreses orals com en les escrites.

d) La direcció del centre, a proposta del departament didàctic corresponent, resoldrà justificadament aquesta sol·licitud i la comunicarà a l'interessat o la interessada abans de l'inici del curs acadèmic.

e) La Inspecció d'Educació serà informada per la direcció de tot el procés des de l'inici, i assessorarà i orientarà cada una de les actuacions que s'hi produïsquen. Al final del procés, la direcció del centre traslladarà a la Inspecció d'Educació una relació ordenada per cursos de l'alumnat que ha canviat l'opció de primera llengua estrangera.

7.1.14. Premis extraordinaris i menció honorífica en l'etapa

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'APRENTATGE-ENSENYAMENT).

Quant a la possibilitat d'atorgar la menció honorífica a l'alumnat l'esforç del qual meresca ser reconegut ateses les seues característiques personals o socials, així com l'adjudicació dels premis extraordinaris al rendiment acadèmic d'Educació Secundària Obligatoria, caldrà ajustar-se al que dispone la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport.

7.1.15. Evaluació del sistema educatiu

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'APRENTATGE-ENSENYAMENT).

1. Atenen la normativa vigent, les administracions educatives tenen l'obligació de realitzar l'avaluació final amb caràcter diagnòstic en quart curs d'Educació Secundària Obligatoria amb la finalitat d'avaluar el sistema educatiu valencià.

2. Aquesta evaluació serà mostra i es farà mitjançant la realització de qüestionaris de context i qüestionaris cognitius relacionats amb les competències clau, per una mostra representativa d'alumnat valencian matriculat en quart curs d'Educació Secundària Obligatoria, dels centres sostinguts amb fons públics de la Generalitat Valenciana que siguen seleccionats.

3. L'aplicació d'aquestes proves serà realitzada per personal funcionari extern al centre educatiu en el qual estiga matriculat l'alumnat seleccionat.

4. La direcció general amb competències en l'avaluació del sistema educatiu i la direcció general amb competències en personal docent dictaran les instruccions escaients per a l'aplicació d'aquestes proves.

5. Així mateix, el centre educatiu i el personal docent col·laborarà amb totes les altres evaluacions que aplique o desenvolupe l'Administració educativa.

7.2. Batxillerat

7.1.13. Cambio de idioma extranjero

1. Los alumnos y las alumnas podrán cursar la misma segunda lengua extranjera desde el comienzo de la etapa, o incorporarse en cualquiera de los cursos. En este supuesto, el profesor o profesora de la materia adoptará las medidas educativas complementarias más idóneas para que el alumnado pueda lograr los objetivos previstos. En caso de que haya disponibilidad horaria del profesorado con destino definitivo, se podrá desplegar por niveles de aprendizaje la segunda lengua extranjera.

2. En cuanto a la posibilidad de cambio de la primera lengua extranjera, se actuará de la manera siguiente:

a) Será requisito previo, avalado por la Inspección de Educación, que la plantilla del centro disponga de profesorado suficiente en las especialidades correspondientes a la primera y segunda lengua extranjera para atender la posible demanda.

b) El alumno o alumna, o sus representantes legales, si es menor de edad, podrán solicitar a la dirección del centro, antes de la finalización del periodo de formalización de la matrícula o de la confirmación de plaza, iniciar en cualquier curso de la Educación Secundaria Obligatoria el cambio de opción en la primera lengua extranjera.

c) La dirección del centro coordinará con el departamento didáctico correspondiente la solicitud presentada y la realización de una prueba de nivel que permita asegurar previamente una competencia lingüística mínima, necesaria para la adecuada progresión del aprendizaje del alumno o alumna en la lengua extranjera a que pretende cambiar.

Esta prueba versará sobre los elementos fundamentales del currículo del curso anterior, tanto en destrezas orales como en las escritas.

d) La dirección del centro, a propuesta del departamento didáctico correspondiente, resolverá justificadamente esta solicitud y la comunicará al interesado o interesada antes del inicio del curso académico.

e) La Inspección de Educación será informada por la dirección de todo el proceso desde su inicio, y asesorará y orientará cada una de las actuaciones que se produzcan. Al final del proceso, la dirección del centro trasladará a la Inspección de Educación una relación ordenada por cursos del alumnado que ha cambiado la opción de primera lengua extranjera.

7.1.14. Premios extraordinarios y mención honorífica en la etapa

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado EVALUACIÓN DEL PROCESO DE APRENDIZAJE-ENSEÑANZA).

En cuanto a la posibilidad de otorgar la mención honorífica al alumnado cuyo esfuerzo merezca ser reconocido atendidas sus características personales o sociales, así como la adjudicación de los premios extraordinarios al rendimiento académico de Educación Secundaria Obligatoria, habrá que ajustarse a lo que disponga la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte.

7.1.15. Evaluación del sistema educativo

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado EVALUACIÓN DEL PROCESO DE APRENDIZAJE-ENSEÑANZA).

1. Atendiendo la normativa vigente, las administraciones educativas tienen la obligación de realizar la evaluación final con carácter diagnóstico en cuarto curso de Educación Secundaria Obligatoria con el fin de evaluar el sistema educativo valenciano.

2. Esta evaluación será muestral y se hará mediante la realización de cuestionarios de contexto y cuestionarios cognitivos relacionados con las competencias clave, por una muestra representativa de alumnado valenciano matriculado en cuarto curso de Educación Secundaria Obligatoria, de los centros sostenidos con fondos públicos de la Generalitat Valenciana que sean seleccionados.

3. La aplicación de estas pruebas será realizada, por el personal funcionario externo al centro educativo en el que esté matriculado el alumnado seleccionado.

4. La dirección general con competencias en la evaluación del sistema educativo y la dirección general con competencias en personal docente dictarán las instrucciones oportunas para la aplicación de estas pruebas.

5. Así mismo, el centro educativo y el personal docente colaborarán con todas las otras evaluaciones que se aplican o desarrollan por la administración educativa.

7.2. Bachillerato

El currículum del primer i segon curs de Batxillerat serà el que disposa el Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana, i les modificacions fetes pel Decret 136/2015, de 4 de setembre, i pel Decret 51/2018, de 27 d'abril.

7.2.1. Accés

1. Podrà accedir al primer curs del Batxillerat l'alumnat que estiga en possessió del títol de graduat en Educació Secundària Obligatòria. Així mateix, podrà iniciar els seus estudis de Batxillerat l'alumnat que haja obtingut el títol de tècnic després de cursar la Formació Professional de grau mitjà, així com l'alumnat que haja obtingut el títol de tècnic esportiu després de cursar els ensenyaments esportius de grau mitjà.

2. L'alumnat que estiga en possessió del títol de tècnic d'Arts Plàstiques i Disseny podrà accedir directament al primer curs de qualsevol modalitat de Batxillerat.

3. També podrà accedir al primer curs del Batxillerat l'alumnat que dispose d'estudis o títols equivalents, a efectes acadèmics, als anteriorment esmentats.

7.2.2. Avaluació i titulació

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu, tant d'avaluació com de titulació: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va> a l'apartat AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'APRENENTATGE-ENSENYAMENT).

1. Pel que fa a l'avaluació i titulació de l'alumnat, així com a l'avaluació dels processos d'ensenyament, caldrà ajustar-se al que disposa l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, així com al que disposa:

a) El Reial Decret llei 5/2016, de 9 de desembre, de mesures urgents per a l'ampliació del calendari d'implantació de la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa.

b) El Reial decret 562/2017, de 2 de juny, pel qual es regulen les condicions per a l'obtenció dels títols de graduat en Educació Secundària Obligatòria i de Batxiller, d'acord amb el que disposa el Reial Decret llei 5/2016, de 9 de desembre, de mesures urgents per a l'ampliació del calendari d'implantació de la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa.

c) El Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana.

d) El Decret 136/2015, de 4 de setembre, del Consell, pel qual es modifica el Decret 87/2015, de 5 de juny, del Consell, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana.

e) El Decret 51/2018, de 27 d'abril, del Consell, pel qual es modifica el Decret 87/2015, pel qual s'estableix el currículum i es desplega l'ordenació general de l'Educació Secundària Obligatòria i del Batxillerat a la Comunitat Valenciana.

f) L'Ordre ECD/65/2015, de 21 de gener, per la qual es descriuen les relacions entre les competències, els continguts i els criteris d'avaluació de l'Educació Primària, l'Educació Secundària Obligatòria i el Batxillerat.

2. En Batxillerat, els resultats de l'avaluació de les matèries s'expressaran per mitjà de qualificacions numèriques de 0 a 10 i es consideraran negatives les qualificacions inferiors a 5. El terme *no presentat* (NP) només es consignarà en l'avaluació final extraordinària.

3. D'acord amb el Reial decret 562/2017, de 2 de juny, i fins a l'entrada en vigor del Pacte d'Estat Social i Polític per l'Educació, la qualificació final de l'etapa de Batxillerat serà la mitjana aritmètica de les qualificacions numèriques obtingudes en cada una de les matèries cursades en el Batxillerat, expressada en una escala de 0 a 10 amb dos decimals, arrodonida a la centèsima més pròxima i, en cas d'equidistància, a la superior.

4. Per a obtindre el títol de Batxiller, serà necessària l'avaluació positiva en totes les matèries dels dos cursos de Batxillerat consignada en les qualificacions emeses per l'equip docent evaluador de cada grup d'alumnat durant la sessió d'avaluació final, ordinària o extraordinària, de segon curs de Batxillerat. En cas que l'alumnat es matricule de la matèria de lliure configuració autònoma voluntària Educació Físico-esportiva i Salut, aquesta tindrà el mateix tractament que qualsevol altra matèria als efectes d'avaluació i titulació.

El currículum del primer y segundo curso de Bachillerato será el que dispone el Decreto 87/2015, de 5 de junio, del Consell, por el que se establece el currículo y se desarrolla la ordenación general de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunidad Valenciana, y las modificaciones hechas por el Decreto 136/2015, de 4 de septiembre, y por el Decreto 51/2018, de 27 de abril.

7.2.1. Acceso

1. Podrá acceder al primer curso del Bachillerato el alumnado que esté en posesión del título de graduado en Educación Secundaria Obligatoria. Así mismo, podrá iniciar sus estudios de Bachillerato el alumnado que haya obtenido el título de técnico después de cursar la Formación Profesional de grado medio, así como el alumnado que haya obtenido el título de técnico deportivo después de cursar las enseñanzas deportivas de grado medio.

2. El alumnado que esté en posesión del título de técnico de Artes Plásticas y Diseño podrá acceder directamente al primer curso de cualquier modalidad de Bachillerato.

3. También podrá acceder al primer curso del Bachillerato el alumnado que disponga de estudios o títulos equivalentes, a efectos académicos, a los anteriormente mencionados.

7.2.2. Evaluación y titulación

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo tanto de evaluación como de titulación: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado EVALUACIÓN DEL PROCESO DE APRENDIZAJE-ENSEÑANZA).

1. En cuanto a la evaluación y titulación del alumnado, así como a la evaluación de los procesos de enseñanza, habrá que ajustarse a lo que dispone la Orden 38/2017, de 4 de octubre, así como a lo que dispone:

a) El Real Decreto ley 5/2016, de 9 de diciembre, de medidas urgentes para la ampliación del calendario de implantación de la Ley orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa.

b) El Real decreto 562/2017, de 2 de junio, por el que se regulan las condiciones para la obtención de los títulos de graduado en Educación Secundaria Obligatoria y de Bachiller, de acuerdo con lo que dispone el Real Decreto Ley 5/2016, de 9 de diciembre, de medidas urgentes para la ampliación del calendario de implantación de la Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa.

c) El Decreto 87/2015, de 5 de junio, del Consell, por el que se establece el currículum y se desarrolla la ordenación general de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunitat Valenciana.

d) El Decreto 136/2015, de 4 de septiembre, del Consell, por el que se modifica el Decreto 87/2015, de 5 de junio, del Consell, por el que se establece el currículum y se desarrolla la ordenación general de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunitat Valenciana.

e) El Decreto 51/2018, de 27 de abril, del Consell, por el que se modifica el Decreto 87/2015, por el que se establece el currículum y se despliega la ordenación general de la Educación Secundaria Obligatoria y del Bachillerato en la Comunitat Valenciana.

f) La Orden ECD/65/2015, de 21 de enero, por la que se describen las relaciones entre las competencias, los contenidos y los criterios de evaluación de la Educación Primaria, la Educación Secundaria Obligatoria y el Bachillerato.

2. En Bachillerato los resultados de la evaluación de las materias se expresarán por medio de calificaciones numéricas de 0 a 10 y se considerarán negativas las calificaciones inferiores a 5. El término *no presentado* (NP) solo se consignará en la evaluación final extraordinaria.

3. De acuerdo con el Real decreto 562/2017, de 2 de junio, y hasta la entrada en vigor del Pacto de Estado Social y Político por la Educación, la calificación final de la etapa de Bachillerato será la media aritmética de las calificaciones numéricas obtenidas en cada una de las materias cursadas en el Bachillerato, expresada en una escala de 0 a 10 con dos decimales, redondeada a la centésima más próxima y, en caso de equidistancia, a la superior.

4. Para obtener el título de Bachiller será necesaria la evaluación positiva en todas las materias de los dos cursos de Bachillerato consignada en las calificaciones emitidas por el equipo docente evaluador de cada grupo de alumnado durante la sesión de evaluación final, ordinaria o extraordinaria, de segundo curso de Bachillerato. En caso que el alumnado se matricule de la materia de libre configuración autónoma voluntaria Educación Físico-deportiva y Salud, esta tendrá el mismo tratamiento que cualquier otra materia a los efectos de evaluación y titulación.

5. En el títol ha de constar la modalitat per la qual l'alumne o alumna haja cursat el Batxillerat, així com la qualificació final de l'etapa. L'obtenció del títol de Batxiller permetrà accedir als diferents ensenyaments que constitueixen l'educació superior recollits en l'article 3.5 de la Llei orgànica 2/2006.

6. Fins a l'entrada en vigor de la normativa resultant del Pacte d'Estat Social i Polític per l'Educació, i d'acord amb el que estableix l'article 2.4 del Reial Decret llei 5/2016, l'avaluació del Batxillerat per a l'accés als estudis universitaris de grau tindrà les característiques següents:

a) Es realitzarà exclusivament per a l'alumnat que desitge accedir als ensenyaments universitaris oficials de grau, de manera que la superació no serà necessària per a obtindre el títol de Batxiller.

b) Podrà presentar-se a aquesta evaluació l'alumnat que estiga en possessió del títol de Batxiller, obtingut després d'havers superat la totalitat de les matèries dels cursos de primer i segon de Batxillerat.

7. L'obtenció del títol de Batxiller i el càlcul de la qualificació final d'etapa per part de l'alumnat que es trobe en possessió d'un títol de tècnic o de tècnic superior de Formació Professional o de tècnic dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa, i de l'alumnat que cursa ensenyaments professionals de Música o de Dansa i de Batxillerat, simultàniament, està regulat en els articles 30 i 31 de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, així com en els subapartats 7.2.15 i 7.2.16 d'aquesta resolució.

8. L'equip docent podrà atorgar una matrícula d'honor a l'alumnat que haja demostrat un rendiment acadèmic excel·lent al final de l'etapa per a la qual s'atorga. Per a això, serà condició necessària que l'alumne o alumna, després de superar totes les matèries de l'etapa, haja obtingut una nota mitjana en l'etapa igual o superior a 9 punts. A més de la condició anterior, l'equip docent ha d'acordar de forma col·legiada la concessió de la matrícula d'honor. Es podrà concedir una matrícula d'honor per cada 20 alumnes o fracció del total d'estudiants de l'últim curs de l'etapa respectiva en el centre docent. En cas d'empat, es podrà concedir matrícula d'honor a tot l'alumnat que estiga empatat en situació de matrícula d'honor.

9. A l'alumnat procedent de centres d'un sistema educatiu estranger, li seran aplicables les instruccions contingudes en la Resolució de 23 de març de 2018, de la Secretaria d'Estat d'Educació, Formació Professional i Universitats, per la qual s'estableixen les instruccions per al càlcul de la qualificació final que ha de figurar en les credencials de convalidació per primer de Batxillerat i d'homologació de títols estrangers al títol de graduat o graduada en Educació Secundària Obligatòria i al de Batxiller espanyol (BOE 02.04.2018).

10. En els casos en què els estudis s'hagen cursat totalment o parcialment segons una legislació anterior a la Llei orgànica 2/2006, als efectes del càlcul de la nota mitjana es consideraran les qualificacions de les matèries corresponents als cursos equivalents entre la ordenació actual del sistema educatiu i la vigent en el moment en què l'alumne o alumna va cursar els seus estudis, segons el que indica la normativa bàsica. Quan les qualificacions no siguin aritmètiques, es valoraran segons les escales numèriques següents:

a) Als efectes d'admissió en ensenyaments de Formació Professional de grau superior, cicles formatius d'Arts Plàstiques i Disseny de grau superior, i ensenyaments esportius de grau superior, s'emprarà l'escala numèrica següent, de conformitat amb l'article 10.1.12 de l'Ordre 18/2016, d'1 de juny, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'accés, l'admissió i matrícula a ensenyaments de grau mitjà i de grau superior de Formació Professional a la Comunitat Valenciana (DOGV 03.06.2016).

Suficient: 5,5

Bé: 6,5

Notable: 7,5

Excel·lent: 9

b) Als efectes d'admissió en ensenyaments universitaris, serà aplicable la Resolució d'11 d'abril de 2008, de la Secretaria General d'Educació, per la qual s'estableixen les normes per a la conversió de les qualificacions qualitatives en qualificacions numèriques de l'expedient acadèmic de l'alumnat de Batxillerat i cursos d'accés a la universitat de plans anteriors a la Llei orgànica 1/1990, de 3 de maig, d'ordenació general del sistema educatiu (BOE 24.04.2008). En conseqüència, l'escala de conversió que s'ha d'aplicar és la següent:

5. En el título tendrá que constar la modalidad por la que el alumno o alumna haya cursado el Bachillerato, así como la calificación final de la etapa. La obtención del título de Bachiller permitirá acceder a las diferentes enseñanzas que constituyen la educación superior recogidos en el artículo 3.5 de la Ley orgánica 2/2006.

6. Hasta la entrada en vigor de la normativa resultante del Pacto de Estado Social y Político por la Educación, y de acuerdo con lo que establece el artículo 2.4 del Real Decreto ley 5/2016, la evaluación del Bachillerato para el acceso a los estudios universitarios de grado tendrá las características siguientes:

a) Se realizará exclusivamente para el alumnado que deseé acceder a las enseñanzas universitarias oficiales de grado, de forma que su superación no será necesaria para obtener el título de Bachiller.

b) Podrá presentarse a esta evaluación el alumnado que esté en posesión del título de Bachiller, obtenido después de haber superado la totalidad de las materias de los cursos de primero y segundo de Bachillerato.

7. La obtención del título de Bachiller y el cálculo de la calificación final de etapa por parte del alumnado que se encuentre en posesión de un título de técnico o de técnico superior de Formación Profesional o de técnico de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza y del alumnado que cursa enseñanzas profesionales de Música o de Danza y de Bachillerato simultáneamente está regulado en los artículos 30 y 31 de la Orden 38/2017, de 4 de octubre, así como en los subapartados 7.2.15. y 7.2.16 de esta resolución.

8. El equipo docente podrá otorgar una matrícula de honor al alumnado que haya demostrado un rendimiento académico excelente al final de la etapa para la cual se otorga. Para lo cual, será condición necesaria que el alumno o alumna, después de superar todas las materias de la etapa, haya obtenido una nota media en la etapa igual o superior a 9 puntos. Además de la condición anterior, el equipo docente tendrá que acordar de forma colegiada la concesión de la matrícula de honor. Se podrá conceder una matrícula de honor por cada 20 alumnos o alumnas o fracción del total de estudiantes del último curso de la etapa respectiva en el centro docente. En caso de empate se podrá conceder matrícula de honor a todo el alumnado que esté empatado en situación de matrícula de honor.

9. Al alumnado procedente de centros de un sistema educativo extranjero, les serán aplicables las instrucciones contenidas en la Resolución de 23 de marzo de 2018, de la Secretaría de Estado de Educación, Formación Profesional y Universidades, por la que se establecen las instrucciones para el cálculo de la calificación final que tiene que figurar en las credenciales de convalidación para primero de Bachillerato y de homologación de títulos extranjeros al título de graduado o graduada en Educación Secundaria Obligatoria y al de Bachiller español (BOE 02.04.2018).

10. En los casos en que los estudios se hayan cursado total o parcialmente según una legislación anterior a la Ley orgánica 2/2006, a los efectos del cálculo de la nota media se considerarán las calificaciones de las materias correspondientes a los cursos equivalentes entre la ordenación actual del sistema educativo y la vigente en el momento en que el alumno o alumna cursó sus estudios, según lo que indica la normativa básica. Cuando las calificaciones no sean aritméticas se valorarán según las escalas numéricas siguientes:

a) A los efectos de admisión en enseñanzas de Formación Profesional de grado superior, ciclos formativos de Artes Plásticas y Diseño de grado superior, y enseñanzas deportivas de grado superior, se empleará la escala numérica siguiente, en conformidad con el artículo 10.1.12 de la Orden 18/2016, de 1 de junio, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se regula el acceso, la admisión y matrícula a enseñanzas de grado medio y de grado superior de Formación Profesional en la Comunitat Valenciana (DOGV 03.06.2016).

Suficiente 5,5

Bien 6,5

Notable 7,5

Excelente 9

b) A los efectos de admisión en enseñanzas universitarias, será aplicable la Resolución de 11 de abril de 2008, de la Secretaría General de Educación, por la que se establecen las normas para la conversión de las calificaciones cualitativas en calificaciones numéricas del expediente académico del alumnado de Bachillerato y cursos de acceso a la universidad de planes anteriores a la Ley orgánica 1/1990, de 3 de mayo, de ordenación general del sistema educativo (BOE 24.04.2008). En consecuencia, la escala de conversión que se tiene que aplicar será la siguiente:

Suficient: 5,5

Bé: 6,5

Notable: 8

Excel·lent: 10

7.2.3. Càlcul de la qualificació final de l'etapa de Batxillerat

1. Càlcul general

D'acord amb el Reial decret 562/2017, de 2 de juny, i fins a l'entrada en vigor del Pacte d'Estat Social i Polític per l'Educació, la qualificació final de l'etapa de Batxillerat serà la mitjana aritmètica de les qualificacions numèriques obtingudes en cada una de les matèries cursades en el Batxillerat, incloent, en cas que l'alumnat s'haja matriculat, la matèria Educació Fisicoesportiva i Salut, expressada en una escala de 0 a 10 amb dos decimals, arredonida a la centèsima més pròxima i, en cas d'equidistància, a la superior.

2. Càlcul per a l'alumnat que ha cursat el primer curs de Batxillerat en un sistema educatiu estranger.

Per al càlcul de la qualificació final de Batxillerat de l'alumnat que homologa el curs corresponent al primer de Batxillerat per haver realitzat aquests estudis en un sistema educatiu estranger, caldrà procedir de la forma següent:

– En primer lloc, es calcularà la nota mitjana del segon curs de Batxillerat amb totes les matèries cursades en el sistema educatiu valencià.

– La qualificació final de l'etapa de Batxillerat serà la mitjana aritmètica resultant de la nota descrita en el paràgraf anterior, corresponent a segon de Batxillerat, i de la nota mitjana del curs primer de Batxillerat lliurada per la delegació o subdelegació del Govern.

3. Càlcul per a l'alumnat que es troba en possessió d'un títol de tècnic o de tècnic superior de Formació Professional o de tècnic dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa, i per a l'alumnat que cursa ensenyaments professionals de Música o de Dansa i de Batxillerat simultàniament.

Aquest càlcul està regulat en els articles 30 i 31 de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, així com en els subapartats 7.2.15 i 7.2.16 d'aquesta resolució.

4. Càlcul per a l'alumnat que canvia de modalitat en segon curs.

Els canvis de modalitat estan regulats a l'article 28 de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, així com en el subapartat 7.2.10 d'aquesta resolució.

En els casos de canvi de modalitat, totes les matèries superades per l'alumnat en els dos cursos de Batxillerat computaran als efectes del càlcul de la nota mitjana del Batxillerat, amb independència que pertanguen a l'antiga modalitat o a la nova. S'ha de tindre en compte que, en els procediments de canvi de modalitat, les matèries cursades i no superades en primer en l'antiga modalitat no tindran la consideració de matèries pendents quan no pertanguen a la nova modalitat triada i, en conseqüència, no serà necessari superar-les per a completar la nova modalitat.

7.2.4. Promoció

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'APRENDATGE-ENSENYAMENT).

Pel que fa a la promoció de l'alumnat, cal ajustar-se a l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, així com al que disposen el Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, i l'article 20 del Decret 87/2015, de 5 de juny.

Les decisions sobre promoció de l'alumnat s'adoptaran en l'última sessió d'avaluació, ordinària i extraordinària, de cada curs escolar, en el context del procés d'avaluació contínua i en els termes següents:

a) L'alumne o alumna promocionarà de primer a segon de Batxillerat, en convocatòria ordinària, quan haja superat totes les matèries cursades; en el cas de convocatòria extraordinària, quan haja superat totes les matèries cursades o tinga evaluació negativa, com a màxim, en dues matèries. En tot cas, haurà de matricular-se en segon curs de les matèries pendents de primer. Els centres docents, d'acord amb el que determine la comissió de coordinació pedagògica, en col·laboració amb el cap o la cap d'estudis, han d'organitzar les consegüents activitats de recuperació i l'avaluació de les matèries pendents.

b) L'alumne o alumna podrà repetir cada un dels cursos de Batxillerat una sola vegada com a màxim, sense superar el termini màxim de

Suficiente 5,5

Bien 6,5

Notable 8

Excelente 10

7.2.3. Cálculo de la calificación final de la etapa de Bachillerato

1. Cálculo general

De acuerdo con el Real decreto 562/2017, de 2 de junio, y hasta la entrada en vigor del Pacto de Estado Social y Político por la Educación, la calificación final de la etapa de Bachillerato será la media aritmética de las calificaciones numéricas obtenidas en cada una de las materias cursadas en el Bachillerato, incluyendo, en el caso de que el alumnado se haya matriculado, la materia Educación Físico-deportiva y Salud, expresada en una escala de 0 a 10 con dos decimales, redondeada a la centésima más próxima y, en caso de equidistancia, a la superior.

2. Cálculo para el alumnado que ha cursado el primer curso de Bachillerato en un sistema educativo extranjero.

Para el cálculo de la calificación final de Bachillerato del alumnado que homologa el curso correspondiente al primero de Bachillerato por haber realizado estos estudios en un sistema educativo extranjero, habrá que proceder de la forma siguiente:

– En primer lugar, se calculará la nota media del segundo curso de Bachillerato con todas las materias cursadas en el sistema educativo valenciano.

– La calificación final de la etapa de Bachillerato será la media aritmética resultante de la nota descrita en el párrafo anterior, correspondiente a segundo de Bachillerato, y de la nota media del curso primero de Bachillerato entregada por la delegación o subdelegación del Gobierno.

3. Cálculo para el alumnado que se encuentra en posesión de un título de técnico o de técnico superior de Formación Profesional o de técnico de las Enseñanzas Profesionales de Música o de Danza y para el alumnado que cursa enseñanzas profesionales de Música o de Danza y de Bachillerato simultáneamente.

Este cálculo está regulado en los artículos 30 y 31 de la Orden 38/2017, de 4 de octubre, así como en los subapartados 7.2.15. y 7.2.16. de esta resolución.

4. Cálculo para el alumnado que cambia de modalidad en segundo curso.

Los cambios de modalidad están regulados en el artículo 28 de la Orden 38/2017, de 4 de octubre, así como en el subapartado 7.2.10 de esta resolución.

En los casos de cambio de modalidad todas las materias superadas por el alumnado en ambos cursos de Bachillerato computarán a los efectos del cálculo de la nota media del Bachillerato, con independencia que pertenezcan a la antigua o a la nueva modalidad. Se tiene que tener en cuenta que en los procedimientos de cambio de modalidad, las materias cursadas y no superadas en primero en la antigua modalidad no tendrán la consideración de materias pendientes cuando no pertenezcan a la nueva modalidad elegida y, en consecuencia, nos será necesaria su superación para completar la nueva modalidad.

7.2.4. Promoción

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado EVALUACIÓN DEL PROCESO DE APRENDIZAJE-ENSEÑANZA).

En cuanto a la promoción del alumnado, habrá que ajustarse a la Orden 38/2017, de 4 de octubre, así como a lo dispuesto en el Real decreto 1105/2014, de 26 de diciembre, y en el artículo 20 del Decreto 87/2015, de 5 de junio.

Las decisiones sobre promoción del alumnado se adoptarán en la última sesión de evaluación, ordinaria y extraordinaria, de cada curso escolar, en el contexto del proceso de evaluación continua, y en los términos siguientes:

a) El alumno o alumna promocionará de primero a segundo de Bachillerato, en convocatoria ordinaria, cuando haya superado todas las materias cursadas; en el caso de convocatoria extraordinaria, cuando haya superado todas las materias cursadas o tenga evaluación negativa como máximo en dos materias. En todo caso, tendrá que matricularse en segundo curso de las materias pendientes de primero. Los centros docentes, de acuerdo con lo que determine la comisión de coordinación pedagógica, en colaboración con el jefe o la jefa de estudios, tendrán que organizar las consiguientes actividades de recuperación y la evaluación de las materias pendientes.

b) El alumno o alumna podrá repetir cada uno de los cursos de Bachillerato una sola vez como máximo, sin superar el plazo máximo

quatre anys per a cursar el Batxillerat en règim ordinari. Excepcionalment, podrà repetir un dels cursos una segona vegada, amb un informe previ favorable de l'equip docent.

c) L'alumne o alumna que a l'acabament del segon curs tinga evaluació negativa en algunes matèries podrà matricular-se'n sense necessitat de cursar novament les matèries superades, o bé optar per repetir el curs complet.

7.2.5. Alumnat que opte per repetir el segon curs del Batxillerat complet

1. L'alumnat que opte per repetir el segon curs del Batxillerat complet renunciarà a la qualificació obtinguda en les matèries d'aquest curs que haja superat prèviament. Aquesta repetició, per la seua banda, computarà als efectes del límit de permanència de quatre anys de l'alumnat que cursa Batxillerat en règim ordinari. L'exercici d'aquesta opció requerirà que l'alumnat, o els seus representants legals, si és menor d'edat, formule una sol·licitud expressa seguint el procediment que estableix l'article 20.2 de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, i presenté en la direcció del centre l'annex XII d'aquesta ordre que conté el model d'instància de renúncia que l'alumne o alumna haurà de presentar davant de la direcció del centre.

2. Així mateix, l'alumnat que estiga en condicions de promocionar a segon curs podrà optar per repetir el primer curs de Batxillerat en la totalitat, de manera que renuncia a les matèries aprovades. Per a això, el procediment que s'ha de seguir és el que s'indica en l'apartat anterior. Igualment, l'any acadèmic cursat li computarà als efectes d'anys de permanència en el Batxillerat en règim ordinari diürn.

3. L'alumnat que curse el Batxillerat a través de l'ensenyament per a les persones adultes en el règim de Batxillerat nocturn que no promocione a segon curs haurà de romandre un any més en primer cursant només les matèries suspeses.

4. L'alumnat que curse el Batxillerat a través de l'ensenyament per a les persones adultes en els règims de Batxillerat nocturn o a distància podrà renunciar a les matèries superades prèviament en primer o segon curs, seguint el mateix procediment establert en el règim ordinari i sense cap perjudici en el límit de permanència.

7.2.6. Continuitat entre matèries de Batxillerat

Considerant el que disposa l'article 33 del Reial decret 1105/2014, la superació de les matèries de segon curs que s'indiquen a continuació estarà condicionada a la superació de les corresponents matèries de primer curs indicades per implicar continuïtat.

Quadre 5

1r curs de Batxillerat	2n curs de Batxillerat
Valencià: Llengua i Literatura I	Valencià: Llengua i Literatura II
Llengua Castellana i Literatura I	Llengua Castellana i Literatura II
Matemàtiques I	Matemàtiques II
Primera Llengua Estrangera I	Primera Llengua Estrangera II
Dibuix Tècnic I	Dibuix Tècnic II
Llatí I	Llatí II
Grec I	Grec II
Matemàtiques Aplicades a les Ciències Socials II	Matemàtiques Aplicades a les Ciències Socials II
Fonaments de l'Art I	Fonaments de l'Art II
Cultura Audiovisual I	Cultura Audiovisual II
Ànalisi Musical I	Ànalisi Musical II
Dibuix Artístic I	Dibuix Artístic II
Segona Llengua Estrangera I	Segona Llengua Estrangera II
Tecnologia Industrial I	Tecnologia Industrial II
Tecnologies de la Informació i la Comunicació I	Tecnologies de la Informació i la Comunicació II
Física i Química	Física/Química
Biologia i Geologia	Biología/Geología

de cuatro años para cursar el Bachillerato en régimen ordinario. Excepcionalmente podrá repetir uno de los cursos una segunda vez, con un informe previo favorable del equipo docente.

c) El alumno o alumna que al final del segundo curso tenga evaluación negativa en algunas materias podrá matricularse sin necesidad de cursar nuevamente las materias superadas, o bien optar por repetir el curso completo.

7.2.5. Alumnado que opte por repetir el segundo curso del Bachillerato completo

1. El alumnado que opte por repetir el segundo curso del Bachillerato completo renunciará a la calificación obtenida en las materias de este curso que hubiera superado previamente. Esta repetición, por su parte, computará a los efectos del límite de permanencia de cuatro años del alumnado que cursa Bachillerato en régimen ordinario. El ejercicio de esta opción requerirá que el alumnado, o sus representantes legales si es menor de edad, formule una solicitud expresa siguiendo el procedimiento que establece el artículo 20.2 de la Orden 38/2017, de 4 de octubre y presente, en la dirección del centro, el anexo XII de esta orden que contiene el modelo de instancia de renuncia que el alumno o alumna tendrá que presentar ante la dirección del centro.

2. Así mismo el alumnado que esté en condiciones de promocionar a segundo curso podrá optar por repetir el primer curso de Bachillerato en su totalidad renunciando a las materias aprobadas. Para lo cual, el procedimiento que se tiene que seguir es el indicado en el apartado anterior. Igualmente, el año académico cursado le computará a los efectos de años de permanencia en el Bachillerato en régimen ordinario diurno.

3. El alumnado que curse el Bachillerato a través de las enseñanzas para las personas adultas en su régimen de Bachillerato nocturno que no promocione a segundo curso tendrá que permanecer un año más en primero, cursando solo las materias suspensas.

4. El alumnado que curse el Bachillerato a través de la enseñanza para las personas adultas en los regímenes de Bachillerato nocturno o a distancia podrá renunciar a las materias superadas previamente en primero o segundo curso, siguiendo el mismo procedimiento establecido en el régimen ordinario, y sin ningún perjuicio en el límite de permanencia.

7.2.6. Continuidad entre materias de Bachillerato

Considerando lo que dispone el artículo 33 del Real decreto 1105/2014, la superación de las materias de segundo curso que se indican a continuación estará condicionada a la superación de las correspondientes materias del primer curso indicadas por implicar continuidad.

Cuadro 5

1.º curso de Bachillerato	2º curso de Bachillerato
Valenciano: Lengua y Literatura I	Valenciano: Lengua y Literatura II
Lengua Castellana y Literatura I	Lengua Castellana y Literatura II
Matemáticas I	Matemáticas II
Primera Lengua Extranjera I	Primera Lengua Extranjera II
Dibujo Técnico I	Dibujo Técnico II
Latín I	Latin II
Griego I	Griego II
Matemáticas Aplicadas a las Ciencias Sociales II	Matemáticas Aplicadas a las Ciencias Sociales II
Fundamentos del Arte I	Fundamentos del Arte II
Cultura Audiovisual I	Cultura Audiovisual II
Ánálisis Musical I	Ánálisis Musical II
Dibujo Artístico I	Dibujo Artístico II
Segunda Lengua Extranjera I	Segunda Lengua Extranjera II
Tecnología Industrial I	Tecnología Industrial II
Tecnologías de la Información y la Comunicación I	Tecnologías de la Información y la Comunicación II
Física y Química	Física/Química
Biología y Geología	Biología/Geología

1. L'alumnat que promocione a segon curs amb alguna matèria pendente de primer curs entre les que impliquen continuïtat (segons el quadre 5 anterior) i que desitge matricular-se de la matèria de segon curs corresponent:

- Haurà de matricular-se de la matèria pendente de primer curs.
- Tindrà condicionada la superació de la matèria de segon curs a la superació de la matèria del primer curs corresponent.
- Les matèries de segon curs no qualificades com a conseqüència de l'anterior seran considerades com a incompatibles.

2. L'alumnat podrà matricular-se de la matèria de segon curs sense haver cursat prèviament la corresponent matèria de primer curs:

a) Si el professorat que la imparteix considera que l'alumne o alumna reuneix les condicions necessàries per a poder seguir amb aprofitament la matèria de segon, no haurà de cursar la matèria corresponent de primer curs.

b) Si el professorat que la imparteix considera que l'alumne o alumna no reuneix les condicions necessàries per a poder seguir amb aprofitament la matèria de segon curs, haurà de cursar la matèria corresponent de primer curs.

b.1) Si la matèria és específica, haurà de cursar la matèria corresponent de primer curs, que tindrà la consideració de matèria pendente, tot i que no serà computable als efectes de modificació de les condicions en les quals ha promocionat a segon. Les matèries de segon curs no qualificades com a conseqüència del que s'ha dit anteriorment seran considerades incompatibles.

b.2) Si la matèria de segon curs és troncal, podrà optar per:

b.2.1) Cursar la matèria troncal de primer curs de Batxillerat com a matèria pendente de primer curs de Batxillerat, tot i que, en aquest cas, no serà computable als efectes de modificar les condicions en les quals ha promocionat a segon. Les matèries de segon curs no qualificades com a conseqüència del que s'ha dit anteriorment seran considerades incompatibles.

b.2.2) Cursar la corresponent matèria troncal de primer de Batxillerat com a específica de segon curs de Batxillerat. Les matèries de segon curs no qualificades com a conseqüència del que s'ha dit anteriorment seran considerades incompatibles.

7.2.7. Procediment per a la incorporació en segon curs de Batxillerat LOMQE de l'alumnat amb matèries pendents de Batxillerat LOE

L'Ordre ECD/462/2016, de 31 de març, estableix el procediment d'incorporació de l'alumnat a un curs d'Educació Secundària Obligatoria o de Batxillerat del sistema educatiu definit per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa (d'ara en avanç, sistema educatiu LOMQE), amb matèries no superades del currículum anterior a su implantació (d'ara en avanç, sistema educatiu LOE).

L'alumnat que, en finalitzar segon curs de Batxillerat del sistema LOE, haja obtingut una evaluació negativa en alguna de les matèries cursades, podrà optar per repetir el curs complet o per matricular-se únicament de les matèries no superades, en aplicació del que disposa l'article 32.3 del Reial decret 1105/2014.

1. Alumnat que es matricula de 2n de Batxillerat LOMQE únicament amb les matèries de 2n de Batxillerat no superades en el sistema educatiu LOE.

Aquest alumnat s'ha de matricular de les matèries de 2n de Batxillerat del sistema educatiu LOMQE d'acord amb les situacions següents:

a) Matèria o matèries pendents de segon curs LOE que tinguin idèntica denominació en els ensenyaments LOE i els ensenyaments LOMQE, i que estan classificades, en la LOMQE, com a matèries troncals generals: haurà de cursar, en els ensenyaments actuals LOMQE, la mateixa matèria o matèries que tinguera pendent de segon curs.

b) Matèria o matèries pendents de segon curs LOE que tinguin idèntica denominació en els ensenyaments LOE i els ensenyaments LOMQE i que estiguin classificades, en la LOMQE, com a assignatures troncals d'oció o específiques: podrà optar entre una de les dues possibilitats següents:

b.1) Cursar, en els ensenyaments actuals LOMQE, la mateixa matèria o matèries que tingueren pendents de segon curs.

b.2) Substituir el mateix nombre de matèries pendents per altres, dins de les pertanyents al mateix bloc d'assignatures determinades per

1. El alumnado que promocione a segundo curso con alguna materia pendiente de primer curso entre las que implican continuidad (según el cuadro 5 anterior) y que deseé matricularse de la materia de segundo curso correspondiente:

- Tendrá que matricularse de la materia pendiente de primer curso.
- Tendrá condicionada la superación de la materia de segundo curso a la superación de la materia del primer curso correspondiente.
- Las materias de segundo curso no calificadas como consecuencia del anterior serán consideradas como incompatibles.

2. El alumnado podrá matricularse de la materia de segundo curso sin haber cursado previamente la correspondiente materia de primer curso:

a) Si el profesorado que la imparte considera que el alumno o alumna reúne las condiciones necesarias para poder seguir con aprovechamiento la materia de segundo, no tendrá que cursar la materia correspondiente de primer curso.

b) Si el profesorado que la imparte considera que el alumno o alumna no reúne las condiciones necesarias para poder seguir con aprovechamiento la materia de segundo curso, tendrá que cursar la materia correspondiente de primer curso.

b.1) Si la materia es específica, tendrá que cursar la materia correspondiente de primer curso, que tendrá la consideración de materia pendiente, a pesar de que no será computable a los efectos de modificación de las condiciones en las cuales ha promocionado a segundo. Las materias de segundo curso no calificadas como consecuencia de aquello dicho anteriormente serán consideradas incompatibles.

b.2) Si la materia de segundo curso es troncal, podrá optar por:

b.2.1) Cursar la materia troncal de primer curso de Bachillerato como materia pendiente de primer curso de Bachillerato, a pesar de que, en este caso, no será computable a los efectos de modificar las condiciones en las que ha promocionado a segundo. Las materias de segundo curso no calificadas como consecuencia de aquello dicho anteriormente serán consideradas incompatibles.

b.2.2) Cursar la correspondiente materia troncal de primero de Bachillerato como específica de segundo curso de Bachillerato. Las materias de segundo curso no calificadas como consecuencia de aquello dicho anteriormente serán consideradas incompatibles.

7.2.7. Procedimiento para la incorporación en segundo curso de Bachillerato LOMCE del alumnado con materias pendientes de Bachillerato LOE

La Orden ECD/462/2016, de 31 de marzo, establece el procedimiento de incorporación del alumnado a un curso de Educación Secundaria Obligatoria o de Bachillerato del sistema educativo definido por la Ley orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa (de ahora en adelante sistema educativo LOMCE), con materias no superadas del currículo anterior a su implantación (de ahora en adelante sistema educativo LOE).

El alumnado que al finalizar segundo curso de Bachillerato del sistema LOE haya obtenido evaluación negativa en alguna de las materias cursadas, podrá optar por repetir el curso completo o por matricularse únicamente de las materias no superadas, en aplicación de lo que dispone el artículo 32.3 del Real decreto 1105/2014.

1. Alumnado que se matricula de 2.º de Bachillerato LOMCE únicamente con las materias de 2.º de Bachillerato no superadas en el sistema educativo LOE.

Este alumnado se matriculará de las materias de 2.º de Bachillerato del sistema educativo LOMCE de acuerdo con las situaciones siguientes:

a) Materia o materias pendientes de segundo curso LOE que tengan idéntica denominación en las enseñanzas LOE y las enseñanzas LOMCE y que están clasificadas, en la LOMCE, como materias troncales generales: tendrá que cursar, en las enseñanzas actuales LOMCE, la misma materia o materias que tuviera pendiente de segundo curso.

b) Materia o materias pendientes de segundo curso LOE que tengan idéntica denominación en las enseñanzas LOE y las enseñanzas LOMCE y que estén clasificadas, en la LOMCE como asignaturas troncales de opción o específicas: podrá optar entre una de las dos posibilidades siguientes:

b.1) Cursar, en las enseñanzas actuales LOMCE, la misma materia o materias que tuvieron pendientes de segundo curso.

b.2) Sustituir el mismo número de materias pendientes por otras, dentro de las pertenecientes al mismo bloque de asignaturas determina-

a segon curs en l'article 36 del Decret 87/2015, de 5 de juny, modificat pel Decret 51/2018, de 27 d'abril, i no cursades prèviament. En el cas de matèries troncals d'opció, si opta per substituir-les per qualsevol altra de la seua elecció, haurà de ser, a més, dins de les pertanyents a la mateixa modalitat i no cursades prèviamente.

b.2.1) Si està pendent la matèria de 2n curs LOE Història de la Filosofia, com que aquesta continua existint en els ensenyaments LOMQE com a assignatura específica de 2n curs de Batxillerat LOMQE (d'acord amb el Decret 51/2018, de 27 d'abril), independentment de la modalitat cursada, es podrà optar entre una de les dues possibilitats següents:

i) Cursar, en els ensenyaments actuals LOMQE, la matèria Història de la Filosofia.

ii. Substituir-la per una altra, dins de les pertanyents al bloc d'específiques de 2n curs de Batxillerat que no estiga cursada prèviamente.

b.2.2) Si està pendent la matèria de 2n curs LOE Literatura Universal, com que aquesta continua existint en els ensenyaments LOMQE com a assignatura troncal d'opció de la modalitat d'Humanitats i Ciències Socials o Arts, de 1r de Batxillerat, es podrà optar entre una de les dues possibilitats següents:

i) Cursar, en els ensenyaments actuals LOMQE, la matèria Literatura Universal, de 1r de Batxillerat LOMQE.

ii. Substituir-la per una altra, dins de les pertanyents al bloc de troncals d'opció de modalitat de la mateixa modalitat que està cursant l'alumne o alumna al repetir, (en teoria, la modalitat d'Humanitats i Ciències Socials o Arts) i que no estiga cursada prèviamente. Per tant:

- Un alumne o alumna de la modalitat d'Humanitats i Ciències Socials LOE que repeteix segon de Batxillerat en la modalitat d'Humanitats i Ciències Socials LOMQE amb Literatura Universal pendent, podria substituir-la per: Grec II, Geografia, Economia de l'Empresa o Història de l'Art.

- Un alumne o alumna de la modalitat d'Arts LOE que repeteix segon de Batxillerat en la modalitat d'Arts LOMQE amb Literatura Universal pendent podria substituir-la per: Cultura Audiovisual II, Arts Escèniques o Disseny.

b.2.3) Si està pendent la matèria de 2n curs LOE Llenguatge i Pràctica Musical, aquesta continua existint en els ensenyaments LOMQE com a assignatura específica, de 1r de Batxillerat; per tant, es podrà optar entre una de les dues possibilitats següents:

i) Cursar, en els ensenyaments actuals LOMQE, la matèria Llenguatge i Pràctica Musical de 1r de Batxillerat LOMQE.

ii. Substituir-la per una altra, dins de les pertanyents al bloc d'específiques d'opció de segon de Batxillerat i que no estiga cursada prèviamente.

Independentment de la matèria per la qual la substituïsca, ha de matricular-se del mateix nombre de matèries que té pendents.

c) Matèria o matèries pendents de segon curs LOE, amb diferent denominació en la LOMQE i contingudes en l'annex de l'Ordre ECD/462/2016, de 31 de març, que ve reflectit en el quadre 6 següent:

c.1) Matèries pendents que corresponen a troncals generals (és el cas de Llengua Estrangera II): haurà de cursar la corresponent matèria determinada en l'esmentat annex (quadre 6) (cursarà en aquest cas Primera Llengua Estrangera II).

c.2) Matèries pendents que corresponen a assignatures troncals d'opció o específiques (és el cas de Ciències de la Terra i Mediambientals de la modalitat de Ciències i Tecnologia LOE): podrà optar entre una de les dues possibilitats següents:

c.2.1) Cursar les matèries corresponents determinades en l'esmentat annex (quadre 6) (cursarà, en aquest cas, Ciències de la Terra i del Medi Ambient, matèria específica LOMQE).

c.2.2) Substituir el mateix nombre de matèries pendents per altres, dins de les pertanyents al mateix bloc d'assignatures determinades per a segon curs en l'article 36 del Decret 87/2015, de 5 de juny, modificat pel Decret 51/2018, de 27 d'abril, i no cursades prèviamente (és a dir, podrà substituir Ciències de la Terra i Mediambientals per una altra matèria específica d'opció de 2n de Batxillerat no cursada prèviamente).

d) Si està pendent la matèria de 2n curs LOE «Valencià: Llengua i Literatura II», s'haurà de cursar i recuperar l'assignatura de lliure configuració autonòmica Valencià: Llengua i Literatura II.

das para segundo curso en el artículo 36 del Decreto 87/2015, de 5 de junio, modificado por el Decreto 51/2018, de 27 de abril, y no cursadas previamente. En el caso de materias troncales de opción, si opta por sustituirlas por cualquier otra de su elección tendrá que ser además dentro de las pertenecientes a la misma modalidad y no cursadas previamente.

b.2.1) Si está pendiente la materia de 2.º curso LOE «Historia de la Filosofía», como esta continúa existiendo en las enseñanzas LOMCE como asignatura específica de 2n curso de Bachillerato LOMCE (de acuerdo con el Decreto 51/2018, de 27 de abril), independientemente de la modalidad cursada, se podrá optar entre una de las dos posibilidades siguientes:

i) Cursar, en las enseñanzas actuales LOMCE, la materia Historia de la Filosofía.

ii. Sustituirla por otra, dentro de las pertenecientes al bloque de específicas de 2.º curso de Bachillerato que no esté cursada previamente.

b.2.2) Si está pendiente la materia de 2.º curso LOE «Literatura Universal», como esta continúa existiendo en las enseñanzas LOMCE como asignatura troncal de opción de la modalidad de Humanidades y Ciencias Sociales o Artes, de 1.º de Bachillerato, se podrá optar entre una de las dos posibilidades siguientes:

i) Cursar, en las enseñanzas actuales LOMCE, la materia Literatura Universal, de 1.º de Bachillerato LOMCE.

ii. Sustituirla por otra, dentro de las pertenecientes al bloque de troncales de opción de modalidad de la misma modalidad que está cursando el alumno o alumna al repetir, (en teoría la modalidad de Humanidades y Ciencias Sociales o Artes) y que no esté cursada previamente. Por lo tanto:

- Un alumno o alumna de la modalidad de Humanidades y Ciencias Sociales LOE que repite segundo de Bachillerato en la modalidad de Humanidades y Ciencias Sociales LOMCE con Literatura Universal pendiente, podría sustituirla por: Griego II, Geografía, Economía de la Empresa o Historia del Arte.

- Un alumno o alumna de la modalidad de Artes LOE que repite segundo de Bachillerato en la modalidad de Artes LOMCE con Literatura Universal pendiente, podría sustituirla por: Cultura Audiovisual II, Artes Escénicas o Diseño.

b.2.3) Si está pendiente la materia de 2.º curso LOE «Lenguaje y Práctica Musical», esta continúa existiendo en las enseñanzas LOMCE como asignatura específica, de 1.º de Bachillerato; por lo tanto se podrá optar entre una de las dos posibilidades siguientes:

I. Cursar, en las enseñanzas actuales LOMCE, la materia Lenguaje y Práctica Musical de 1.º de Bachillerato LOMCE.

II. Sustituirla por otra, dentro de las pertenecientes al bloque de específicas de opción de segundo de Bachillerato y que no esté cursada previamente.

Independientemente de la materia por la que la sustituya, tiene que matricularse del mismo número de materias que tiene pendientes

c) Materia o materias pendientes de segundo curso LOE, con diferente denominación en la LOMCE y contenidas en el anexo de la Orden ECD/462/2016, de 31 de marzo, que viene reflejado en el cuadro 6 siguiente:

c.1) Materias pendientes que corresponden a troncales generales (es el caso de Lengua Extranjera II): tendrá que cursar la correspondiente materia determinada en el mencionado anexo (cuadro 6) (cursará en este caso Primera Lengua Extranjera II)

c.2) Materias pendientes que corresponden a asignaturas troncales de opción o específicas (es el caso de Ciencias de la Tierra y Medioambientales de la modalidad de Ciencias y Tecnología LOE): podrá optar entre una de las dos posibilidades siguientes:

c.2.1) Cursar las materias correspondientes determinadas en el mencionado anexo (cuadro 6) (cursará en este caso Ciencias de la Tierra y del Medio Ambiente, materia específica LOMCE)

c.2.2) Sustituir el mismo número de materias pendientes por otras, dentro de las pertenecientes al mismo bloque de asignaturas determinadas para segundo curso en el artículo 36 del Decreto 87/2015, de 5 de junio, modificado por el Decreto 51/2018, de 27 de abril y no cursadas previamente (es decir, podrá sustituir Ciencias de la Tierra y Medioambientales por otra materia específica de opción de 2.º de Bachillerato no cursada previamente).

d) Si está pendiente la materia de 2.º curso LOE «Valenciano: Lengua y Literatura II», se tendrá que cursar y recuperar la asignatura de libre configuración autonómica «Valenciano: Lengua y Literatura II».

e) En el cas de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, s'han de tindre en compte les adaptacions curriculars d'accés, metodològiques i d'avaluació realitzades amb anterioritat i al llarg de l'etapa.

Quadre 6

<i>Matèries anteriors a la implantació de les modificacions introduïdes en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, segons la disposició final cinquena</i>	<i>Matèries posteriors a la implantació de les modificacions introduïdes en la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, segons la disposició final cinquena</i>
Batxillerat	
Troncals	
Cultura Audiovisual	Cultura Audiovisual I
Filosofia i Ciutadania	Filosofia
Llengua Estrangera I	Primera Llengua Estrangera I
Llengua Estrangera II	Primera Llengua Estrangera II
Específiques	
Ciències de la Terra i Mediambientals	Ciències de la Terra i del Medi Ambient
Ciències per al Món Contemporani	Cultura Científica
Tecnologies de la Informació i la Comunicació	Tecnologies de la Informació i la Comunicació I

2. Alumnat que es matricula de 2n de Batxillerat únicament amb les matèries pendents de 2n de Batxillerat no superades en el sistema educatiu anterior LOE i que, a més, tinga matèries pendents de 1r de Batxillerat del sistema educatiu anterior LOE.

Per a aquest alumnat, el procediment per a la superació de les matèries de 1r de Batxillerat pendents serà segons les situacions següents:

a) Matèria o matèries pendents de primer curs LOE que tinguin idèntica denominació en els ensenyaments LOE i els ensenyaments LOMQE i que estiguin classificades, en la LOMQE, com a matèries troncals (generals o d'opció): haurà de cursar, en els ensenyaments actuals LOMQE, la mateixa matèria o matèries que tingueren pendents de primer curs.

b) Matèria d'Educació Física de primer curs de la LOE: haurà de cursar-se l'assignatura específica d'Educació Física del primer curs de la Llei orgànica 8/2013.

c) Matèria o matèries pendents de primer curs LOE que tinguin idèntica denominació en els ensenyaments LOE i els ensenyaments LOMQE, i que estiguin classificades, en la nova LOMQE, com a assignatures específiques d'opció: podrà optar entre una de les dues possibilitats següents:

c.1) Cursar, en els ensenyaments actuals LOMQE, la mateixa matèria o matèries que tingueren pendents de primer curs.

c.2) Substituir el mateix nombre de matèries pendents per altres del bloc d'assignatures específiques d'opció (excepte Educació Física) determinades per a primer curs en l'article 35 del Decret 87/2015, de 5 de juny, modificat pel Decret 136/2015, de 4 de setembre, i pel Decret 51/2018, de 27 d'abril, i no cursades prèviament.

d) Matèria o matèries pendents de 1r curs LOE, amb diferent denominació en la LOMQE i contingudes en l'annex de l'Ordre ECD/462/2016, de 31 de març, i reflectit en el quadre 6:

d.1) Matèries pendents que corresponen a assignatures troncals: haurà de cursar la corresponent matèria determinada en l'esmentat annex (quadre 6).

d.2) Matèries pendents que corresponen a assignatures específiques: podrà optar entre una de les dues possibilitats següents:

d.2.1) Cursar les matèries corresponents determinades en l'esmentat annex (quadre 6).

d.2.2) Substituir el mateix nombre de matèries pendents per unes altres dins del bloc de matèries específiques, determinades per a pri-

e) En el caso del alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo, tendrá que tenerse en cuenta las adaptaciones curriculares de acceso, metodológicas y de evaluación realizadas con anterioridad y a lo largo de la etapa.

Cuadro 6

<i>Materias anteriores a la implantación de las modificaciones introducidas en la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación, por la Ley orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa, según su disposición final quinta</i>	<i>Materias posteriores a la implantación de las modificaciones introducidas en la Ley orgánica 2/2006, de 3 de mayo, de educación, por la Ley orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa, según su disposición final quinta</i>
Bachillerato	
Troncales	
Cultura Audiovisual	Cultura Audiovisual I
Filosofía y Ciudadanía	Filosofía
Lengua Extranjera I	Primera Lengua Extranjera I
Lengua Extranjera II	Primera Lengua Extranjera II
Específicas	
Ciencias de la Tierra y Medioambientales	Ciencias de la Tierra y del Medio Ambiente
Ciencias para el Mundo Contemporáneo	Cultura Científica
Tecnologías de la Información y la Comunicación	Tecnologías de la Información y la Comunicación I

2. Alumnado que se matricula de 2.º de Bachillerato únicamente con las materias pendientes de 2.º de Bachillerato no superadas en el sistema educativo anterior LOE y que además tenga materias pendientes de 1.º de Bachillerato del sistema educativo anterior LOE.

Para este alumnado, el procedimiento para la superación de las materias de 1.º de Bachillerato pendientes será según las situaciones siguientes:

a) Materia o materias pendientes de primer curso LOE que tengan idéntica denominación en las enseñanzas LOE y las enseñanzas LOMCE y que estén clasificadas, en la LOMCE, como materias troncales (generales o de opción): tendrá que cursar, en las enseñanzas actuales LOMCE, la misma materia o materias que tuvieron pendientes de primer curso.

b) Materia de Educación Física de primer curso de la LOE: tendrá que cursarse la asignatura específica de Educación Física del primer curso de la Ley orgánica 8/2013.

c) Materia o materias pendientes de primer curso LOE que tengan idéntica denominación en las enseñanzas LOE y las enseñanzas LOMCE y que estén clasificadas, en la nueva LOMCE como asignaturas específicas de opción: podrá optar entre una de las dos posibilidades siguientes:

c.1) Cursar, en las enseñanzas actuales LOMCE, la misma materia o materias que tuvieron pendientes de primer curso.

c.2) Sustituir el mismo número de materias pendientes por otras del bloque de asignaturas específicas de opción (excepto Educación Física) determinadas para primer curso en el artículo 35 del Decreto 87/2015, de 5 de junio, modificado por el Decreto 136/2015, de 4 de septiembre, y por el Decreto 51/2018, de 27 de abril, y no cursadas previamente.

d) Materia o materias pendientes de 1.º curso LOE, con diferente denominación en la LOMCE y contenidas en el anexo de la Orden ECD/462/2016, de 31 de marzo y reflejado en el cuadro 6:

d.1) Materias pendientes que corresponden a asignaturas troncales: tendrá que cursar la correspondiente materia determinada en el citado anexo (cuadro 6).

d.2) Materias pendientes que corresponden a asignaturas específicas: podrá optar entre una de las dos posibilidades siguientes:

d.2.1) Cursar las materias correspondientes determinadas en el mencionado anexo (cuadro 6).

d.2.2) Sustituir el mismo número de materias pendientes por otras dentro del bloque de materias específicas, determinadas para primer

mer curs en l'article 35 del Decret 87/2015, de 5 de juny, modificat pel Decret 136/2015, de 4 de setembre, i pel Decret 51/2018, de 27 d'abril, i no cursades prèviament.

e) Si està pendent la matèria Arts Escèniques de primer curs LOE, haurà de cursar-se la matèria troncal d'opcio de modalitat, d'identica denominació, corresponent al segon curs LOMQE de la modalitat d'Arts, a més de les que haja de cursar en 2n curs de Batxillerat de la modalitat triada.

f) Si està pendent la matèria de 1r curs LOE Valencià: Llengua i Literatura I, s'haurà de cursar l'assignatura de lliure configuració autonòmica Valencià: Llengua i Literatura I.

g) L'alumnat que tinga matèries no superades que hagen deixat de formar part de l'oferta educativa estableida en el Decret 87/2015, de 5 de juny, per al Batxillerat (matèries optatives de 1r de Batxillerat que han deixat de formar part de l'oferta educativa), les substituirà per altres de la seu elecció entre les assignatures específiques no cursades prèviament i corresponents al mateix curs d'acord amb la regulació estableida per l'article 35 del Decret 87/2015, de 5 de juny, modificat pel Decret 136/2015, de 4 de setembre, i pel Decret 51/2018, de 27 d'abril, i no cursades prèviament.

h) En el cas de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu, s'han de tindre en compte les adaptacions curriculars d'accés, metodològiques i d'avaluació realitzades amb anterioritat i al llarg de l'etapa.

3. L'alumnat que opte per la repetició de segon curs complet i tinga, a més, matèries no superades de primer curs del sistema educatiu anterior (LOE).

Per a la superació de les matèries de primer curs, serà aplicable el que estableix l'apartat anterior.

4. Alumnat que es matricula en segon curs de Batxillerat LOMQE amb matèries pendents de Batxillerat LOE que hagen deixat de formar part de l'oferta educativa estableida en el Decret 87/2015, de 5 de juny, i en la modificació feta pel Decret 51/2018, de 27 d'abril, per al Batxillerat.

Les matèries que han deixat de formar part de l'oferta educativa són Electrotècnia de 2n de Batxillerat de la modalitat de Ciències i Tecnologia, i les matèries optatives de 1r i 2n de Batxillerat, excepte Tecnologies de la Informació I i II i Segona Llengua Estrangera I i II. L'alumnat que tinga aquestes matèries no superades les substituirà per altres de la seu elecció entre les assignatures específiques no cursades prèviament i corresponents al mateix curs d'acord amb la regulació estableida pels articles 35 i 36 del Decret 87/2015 i les posteriors modificacions estableïdes en el Decret 136/2015, de 4 de setembre, i en el Decret 51/2018, de 27 d'abril.

7.2.8. Procediment per a la matrícula de l'alumnat de 2n de Batxillerat que repeteix el 2n curs de Batxillerat amb matèries pendents que han sigut modificades pel Decret 51/2018, de 27 d'abril

A l'alumnat que haja cursat 2n de Batxillerat amb anterioritat al curs acadèmic 2018-2019 i el repetisca amb les matèries pendents que han sigut modificades pel Decret 51/2018, de 27 d'abril, li serà aplicable el següent:

a) L'alumnat de la modalitat d'Humanitats i Ciències Socials que tinga la matèria Història de la Filosofia de 2n de Batxillerat del bloc d'assignatures troncals no superada s'ha de matricular d'aquesta matèria.

b) L'alumnat de qualsevol modalitat que tinga matèries específiques no superades s'ha de matricular d'aquestes matèries. Per tant, no serà obligatori per a aquest alumnat cursar la matèria específica Història de la Filosofia.

7.2.9. Matèria de lliure configuració autonòmica Educació Fisicoesportiva i Salut incorporada al currículum de 2n de Batxillerat pel Decret 51/2018, de 27 d'abril

D'acord amb el que estableix el Decret 51/2018, de 27 d'abril, la matèria Educació Fisicoesportiva i Salut és una matèria de lliure configuració autonòmica de 2n de Batxillerat que té caràcter voluntari. L'alumnat que es matricule cursarà addicionalment aquesta matèria i ho farà amb les mateixes condicions que la resta de matèries de Batxillerat:

– Per a obtindre el títol de Batxiller, serà necessària l'avaluació positiva en aquesta matèria.

curso en el artículo 35 del Decreto 87/2015, de 5 de junio, modificado por el Decreto 136/2015, de 4 de septiembre, y por el Decreto 51/2018, de 27 de abril, y no cursadas previamente.

e) Si está pendiente la materia «Artes Escénicas» de primer curso LOE, tendrá que cursarse la materia troncal de opción de modalidad, de idéntica denominación, correspondiente al segundo curso LOMCE de la modalidad de Artes, además de las que tenga que cursar en 2.º curso de Bachillerato de la modalidad elegida.

f) Si está pendiente la materia de 1.º curso LOE «Valenciano: Lengua y Literatura I», se tendrá que cursar la asignatura de libre configuración autonómica «Valenciano: Lengua y Literatura I».

g) El alumnado que tenga materias no superadas que hayan dejado de formar parte de la oferta educativa establecida en el Decreto 87/2015, de 5 de junio, para el Bachillerato (materias optativas de 1.º de Bachillerato que han dejado de formar parte de la oferta educativa), las sustituirá por otras de su elección entre las asignaturas específicas no cursadas previamente y correspondientes al mismo curso de acuerdo con la regulación establecida por el artículo 35 del Decreto 87/2015, de 5 de junio, modificado por el Decreto 136/2015, de 4 de septiembre, y por el Decreto 51/2018, de 27 de abril, y no cursadas previamente.

h) En el caso del alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo, tendrá que tenerse en cuenta las adaptaciones curriculares de acceso, metodológicas y de evaluación realizadas con anterioridad y a lo largo de la etapa.

3. El alumnado que opte por la repetición de segundo curso completo y tenga, además, materias no superadas de primer curso del sistema educativo anterior (LOE).

Para la superación de las materias de primer curso será aplicable lo que establece el apartado anterior.

4. Alumnado que se matricula en segundo curso de Bachillerato LOMCE con materias pendientes de Bachillerato LOE que hayan dejado de formar parte de la oferta educativa establecida en el Decreto 87/2015, de 5 de junio, y en su modificación hecha por el Decreto 51/2018, de 27 de abril para el Bachillerato.

Las materias que han dejado de formar parte de la oferta educativa son Electrotecnia de 2.º de Bachillerato de la modalidad de Ciencias y Tecnología, y las materias optativas de 1.º y 2.º de Bachillerato excepto Tecnologías de la Información I y II y Segunda Lengua Extranjera I y II. El alumnado que tenga estas materias no superadas las sustituirá por otras de su elección entre las asignaturas específicas no cursadas previamente y correspondientes al mismo curso de acuerdo con la regulación establecida por los artículos 35 y 36 del Decreto 87/2015 y sus posteriores modificaciones establecidas en el Decreto 136/2015, de 4 de septiembre, y en el Decreto 51/2018, de 27 de abril.

7.2.8. Procedimiento para la matrícula del alumnado de 2º de Bachillerato que repite el 2º curso de Bachillerato con materias pendientes que han sido modificadas por el Decreto 51/2018, de 27 de abril

Al alumnado que haya cursado 2º de Bachillerato con anterioridad al curso académico 2018-2019 y lo repita con las materias pendientes que han sido modificadas por el Decreto 51/2018, de 27 de abril, le será de aplicación lo siguiente:

a) El alumnado de la modalidad de Humanidades y Ciencias Sociales que tenga la materia Historia de la Filosofía de 2º de Bachillerato del bloque de asignaturas troncales no superada se matriculará de esta materia.

b) El alumnado de cualquier modalidad que tenga materias específicas no superadas se matriculará de estas materias. Por lo tanto, no será obligatorio para este alumnado cursar la materia específica Historia de la Filosofía.

7.2.9. Materia de libre configuración autonómica Educación Físico-deportiva y Salud incorporada al currículo de 2º de Bachillerato por el Decreto 51/2018, de 27 de abril

De acuerdo con lo que establece el Decreto 51/2018, de 27 de abril, la materia Educación Físico-deportiva y Salud es una materia de libre configuración autonómica de 2º de Bachillerato que tiene carácter voluntario. El alumnado que se matricule cursará adicionalmente esta materia y lo hará con las mismas condiciones que el resto de materias de Bachillerato:

– Para obtener el título de Bachiller será necesaria la evaluación positiva en esta materia.

– Per al càlcul de la qualificació final de l'etapa de Batxillerat, aquesta matèria computa com totes les cursades en els dos cursos de Batxillerat.

– L'oferta d'aquesta matèria serà estableida per la direcció dels centres docents públics, oït el claustre, i la titularitat dels centres privats. A aquest efecte, els centres docents públics s'han d'atendre als criteris de la demanda de l'alumnat, la disponibilitat de professorat amb destinació definitiva al centre i també les possibilitats organitzatives i la disponibilitat de recursos.

7.2.10. Canvi de modalitat o itinerari

1. Considerant el que estableixen l'article 32.2 del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, i l'article 34 del Decret 87/2015, de 5 de juny, l'alumne o alumna podrà canviar la modalitat de Batxillerat cursada en els casos següents:

a) L'alumnat que haja cursat el primer curs de Batxillerat en una determinada modalitat i promocione a segon curs podrà cursar una modalitat distinta en segon de Batxillerat; per això, s'ha de matricular de les matèries de segon curs de la nova modalitat triada i, adicionalment, de totes les matèries de primer de la nova modalitat que no haguera superat prèviament en cursar l'anterior modalitat. Aquestes matèries de primer de Batxillerat tindran la consideració de matèria pendent, tot i que no seran computables als efectes de modificació de les condicions en les quals ha promocionat a segon.

b) Els canvis de modalitat també podran ser sol·licitats per part de l'alumnat que repetisca el segon curs. En aquest cas, haurà de matricular-se de totes les matèries de la nova modalitat, dels dos cursos, que no haguera superat prèviament en cursar l'anterior modalitat.

c) L'alumnat que repetisca el primer curs podrà triar una nova modalitat en tornar a cursar primer.

2. En els procediments de canvi de modalitat, les matèries cursades i no superades en primer en l'antiga modalitat no tindran la consideració de matèries pendents quan no pertanguen a la nova modalitat triada i, en conseqüència, no siga necessària la superació d'aquestes per a completar la nova modalitat.

3. Les matèries del bloc d'assignatures troncals cursades i superades en l'antiga modalitat, la superació de les quals no siga necessària per a completar la nova modalitat, podran substituir les assignatures específiques, del primer o del segon curs en realitzar el canvi de modalitat, incloent la matèria Història de la Filosofia de segon curs i exclouent la matèria Educació Física de primer curs.

4. Totes les matèries superades per l'alumnat en els dos cursos de Batxillerat computaran als efectes del càlcul de la nota mitjana del Batxillerat, amb independència que pertanguen a l'antiga modalitat o a la nova.

5. En sol·licitar un canvi de modalitat, en tot cas, continuará aplicant-se el límit de permanència en el Batxillerat en règim ordinari (quatre anys acadèmics).

6. L'alumnat haurà de tindre en compte el que preveu l'apartat 7.2.6 d'aquest annex quant a la continuïtat entre matèries de primer i de segon curs i l'avaluació d'aquestes.

7. El canvi d'itinerari en la modalitat d'Humanitats i Ciències Socials s'ha de realitzar en els mateixos termes que els canvis de modalitat, per analogia.

8. El procediment per a sol·licitar el canvi de modalitat o itinerari és l'establít en l'article 28 de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, i a partir dels annexos IX, X i XI d'aquesta ordre que contenen els diferents models per als canvis de modalitat. El termini de presentació finalitzarà el 31 d'octubre del curs escolar per al qual se sol·licite. La direcció general competent en matèria d'ordenació acadèmica resoldrà les sol·licituds en el termini màxim de tres mesos. Les sol·licituds podran entendre's desestimades si no es dictara una resolució expressa dins d'aquest termini.

9. Es traslladaran als documents d'avaluació les qualificacions de totes les matèries cursades i aprovades, amb independència que es tracte de matèries troncals, específiques o de lliure configuració autonòmica, ja siga de l'antiga modalitat o de la nova modalitat. En els documents d'avaluació de l'alumnat, serà estesa una diligència signada pel secretari i amb el vistiplau del director/a, en el cas dels centres públics, i pel director/a, en el cas dels centres privats. En tot cas, s'hi farà constar que l'alumne o alumna ha efectuat un canvi de modalitat o itinerari d'acord amb el que preveu aquest annex.

– Para el cálculo de la calificación final de la etapa de Bachillerato esta materia computa como todas las cursadas en los dos cursos de Bachillerato.

– La oferta de esta materia será establecida por la dirección de los centros docentes públicos, oído el claustro, y la titularidad de los centros privados. A tal efecto, en los centros docentes públicos se tendrán que atender a los criterios de la demanda del alumnado, la disponibilidad de profesorado con destino definitivo en el centro y también las posibilidades organizativas y la disponibilidad de recursos.

7.2.10. Cambio de modalidad o itinerario

1. Considerando lo que establece en el artículo 32.2 del Real decreto 1105/2014, de 26 de diciembre, y el artículo 34 del Decreto 87/2015, de 5 de junio, el alumno o alumna podrá cambiar la modalidad de Bachillerato cursada en los casos siguientes:

a) El alumnado que haya cursado el primer curso de Bachillerato en una determinada modalidad y promocione a segundo curso, podrá cursar una modalidad distinta en segundo de Bachillerato, para esto, se matriculará de las materias de segundo curso de la nueva modalidad elegida y, adicionalmente, de todas las materias de primero de la nueva modalidad que no hubiera superado previamente al cursar la anterior modalidad. Estas materias de primero de Bachillerato tendrán la consideración de materia pendiente, a pesar de que no serán computables a los efectos de modificación de las condiciones en las que ha promocionado a segundo.

b) Los cambios de modalidad también podrán ser solicitados por parte del alumnado que repita el segundo curso. En este caso, tendrá que matricularse de todas las materias de la nueva modalidad, de ambos cursos, que no hubiera superado previamente al cursar la anterior modalidad.

c) El alumnado que repita el primer curso podrá elegir una nueva modalidad al volver a cursar primero.

2. En los procedimientos de cambio de modalidad, las materias cursadas y no superadas en primero en la antigua modalidad no tendrán la consideración de materias pendientes cuando no pertenezcan a la nueva modalidad elegida y, en consecuencia, no sea necesaria su superación para completar la nueva modalidad.

3. Las materias del bloque de asignaturas troncales cursadas y superadas en la antigua modalidad, cuya la superación no sea necesaria para completar la nueva modalidad, podrán sustituir las asignaturas específicas, del primer o del segundo curso al realizar el cambio de modalidad, incluyendo la materia Historia de la Filosofía de segundo curso y excluyendo la materia Educación Física de primer curso.

4. Todas las materias superadas por el alumnado en ambos cursos de Bachillerato computarán a los efectos del cálculo de la nota media del Bachillerato, con independencia de que pertenezcan a la antigua o a la nueva modalidad.

5. Al solicitar un cambio de modalidad, en todo caso, continuará aplicándose el límite de permanencia en el Bachillerato en régimen ordinario (cuatro años académicos).

6. El alumnado tendrá que tener en cuenta lo que prevé el apartado 7.2.6. de este anexo en cuanto a la continuidad entre materias de primero y de segundo curso y su evaluación.

7. El cambio de itinerario en la modalidad de Humanidades y Ciencias Sociales se realizará en los mismos términos que los cambios de modalidad, por analogía.

8. El procedimiento para solicitar el cambio de modalidad o itinerario será el establecido en el artículo 28 de la Orden 38/2017, de 4 de octubre y a partir de los anexos IX, X y XI de esta orden que contienen los diferentes modelos para los cambios de modalidad. El plazo de presentación finalizará el 31 de octubre del curso escolar para el cual se solicite. La dirección general competente en materia de ordenación académica resolverá las solicitudes en el plazo máximo de tres meses. Las solicitudes podrán entenderse desestimadas si no se dictara una resolución expresa dentro de este plazo.

9. Se trasladarán a los documentos de evaluación las calificaciones de todas las materias cursadas y aprobadas, con independencia de que se trate de materias troncales, específicas o de libre configuración autonómica, ya sea de la antigua modalidad o de la nueva modalidad. En los documentos de evaluación del alumnado, será extendida una diligencia firmada por el secretario y con el visto bueno del director/a, en el caso de los centros públicos; y por el director/a en el caso de los centros privados. En todo caso, se hará constar que el alumno o alumna ha efectuado un cambio de modalidad o itinerario de acuerdo con lo que prevé este anexo.

7.2.11. Ensenyaments de Religió

Respecte als ensenyaments de Religió, caldrà ajustar-se al que disposa la disposició addicional tercera del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre, i la disposició addicional primera del Decret 87/2015, de 5 de juny. Per tant, la matèria de Religió, de caràcter opcional, serà d'oferta obligatòria.

Els continguts tractats han de garantir la protecció dels drets humans i els principis d'igualtat i no-discriminació inclosos en els tractats que ha signat l'Estat espanyol, i estar en coherència amb els principis i continguts establits en el Projecte educatiu del centre.

7.2.12. Exempcions i convalidacions

Per a l'alumnat que cursa ensenyaments professionals de música i dansa o que acredite tindre la condició d'esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'elit de la Comunitat Valenciana es pot consultar en el següent enllaç de la pàgina web de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport les diferents situacions respecte a l'exemció i convalidació de matèries: <http://www.ceice.gva.es/va/web/ordenacion-academica/bachillerato/faq-preguntas-frecuentes>

Per a aquest alumnat caldrà ajustar-se al següent:

1. Convalidació de diverses matèries en el curs 1r del Batxillerat de l'alumnat que cursa o ha cursat ensenyaments professionals de Música i de Dansa.

a) En el curs 1r de Batxillerat s'aplicarà el que disposa el Reial decret 242/2009, de 27 de febrer, i, per tant, es podrán convalidar les matèries següents:

Quadre 7

Assignatura	Ensenyament professional	Assignatura amb la qual es convalida
Anàlisi Musical I	Música	2n curs d'Harmonia
Cultura Audiovisual I	Música	Cultura Audiovisual
Llenguatge i Pràctica Musical	Música	3r curs d'Instrument Principal o Veu
Anatomia Aplicada	Dansa	1r i 2n cursos d'Anatomia i Biomecànica Aplicada a la Dansa
Llenguatge i Pràctica Musical	Dansa	3r curs de Música

Encara que el centre educatiu no oferisca les matèries específiques objecte de convalidació i per tal que tot l'alumnat estiga en les mateixes condicions, és possible matricular aquest alumnat de les matèries en qüestió i tramitar-ne la convalidació.

b) En el curs primer de Batxillerat es podrà convalidar també una de les matèries específiques, que ha d'indicar l'alumne o alumna en la seua sol·licitud, a excepció de la matèria d'Educació Física.

Quadre 8

Assignatura específica i curs de Batxillerat	Ensenyament professional	Assignatura amb la qual es convalida
Una assignatura específica de 1r curs	Música	Una assignatura dels ensenyaments professionals de Música que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació
Una assignatura específica de 1r curs	Dansa	Una assignatura dels ensenyaments professionals de Dansa que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació

2. Convalidació de diverses matèries en el curs 2n de Batxillerat de l'alumnat que cursa o ha cursat ensenyaments professionals de Música i de Dansa.

a) En el curs 2n de Batxillerat, és aplicable el que disposa el Reial decret 242/2009, de 27 de febrer, i, per tant, es podrán convalidar les matèries següents:

7.2.11. Enseñanzas de Religión

Respecto a las enseñanzas de Religión habrá que ajustarse a lo que dispone la disposición adicional tercera del Real decreto 1105/2014, de 26 de diciembre, y la disposición adicional primera del Decreto 87/2015, de 5 de junio. Por tanto, la materia de Religión, de carácter opcional, será de oferta obligatoria.

Los contenidos tratados tienen que garantizar la protección de los derechos humanos y los principios de igualdad y no-discriminación incluidos en los tratados que ha firmado el Estado español, y estar en coherencia con los principios y contenidos establecidos en el Proyecto educativo del centro.

7.2.12. Exenciones y convalidaciones

Para el alumnado que cursa enseñanzas profesionales de música y danza o que acredite tener la condición de deportista de alto nivel, de alto rendimiento o de élite de la Comunitat Valenciana se puede consultar en el siguiente enlace de la página web de la Conselleria de Educación, Cultura i Deporte las diferentes situaciones respecto a la exención y convalidación de materias: <http://www.ceice.gva.es/es/web/ordenacion-academica/Bachillerato/faq-preguntas-frecuentes>

Para dicho alumnado, habrá que ajustarse al siguiente:

1. Convalidación de varias materias en el curso 1º de Bachillerato del alumnado que cursa o ha cursado enseñanzas profesionales de Música y de Danza.

a) En el curso 1º de Bachillerato se aplicará lo que dispone el Real decreto 242/2009, de 27 de febrero, y, por lo tanto, se podrán convalidar las siguientes materias:

Cuadro 7

Asignatura	Enseñanza profesional	Asignatura con la que se convalida
Análisis Musical I	Música	2º curso de Armonía
Cultura Audiovisual I	Música	Cultura Audiovisual
Lenguaje y Práctica Musical	Música	3º curso de Instrumento Principal o Voz
Anatomía Aplicada	Danza	1º y 2º cursos de Anatomía y Biomecánica Aplicada a la Danza
Lenguaje y Práctica Musical	Danza	3º curso de Música

Aunque el centro educativo no ofrezca las materias específicas objeto de convalidación y para que todo el alumnado esté en las mismas condiciones, es posible matricular a este alumnado de las materias en cuestión y tramitar su convalidación.

b) En el curso primero de Bachillerato se podrá convalidar también una de las materias específicas, que indicará el alumno o alumna en su solicitud, a excepción de la materia de Educación Física.

Cuadro 8

Asignatura específica y curso de Bachillerato	Enseñanza profesional	Asignatura con la que se convalida
Una asignatura específica de 1º curso	Música	Una asignatura de las enseñanzas profesionales de Música que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación
Una asignatura específica de 1º curso	Danza	Una asignatura de las enseñanzas profesionales de Danza que no haya sido utilizada para ninguna otra convalidación

2. Convalidación de varias materias en el curso 2º de Bachillerato del alumnado que cursa o ha cursado enseñanzas profesionales de Música y de Danza.

a) En el curso 2º de Bachillerato es aplicable lo dispuesto por el Real decreto 242/2009, de 27 de febrero, y, por lo tanto, se podrán convalidar las materias siguientes:

Quadre 9

Assignatura	Ensenyament professional	Assignatura amb la qual es convalida
Anàlisi Musical II	Música	1r curs d'Anàlisi o 1r curs de Fonaments de Composició
Història de la Música i de la Dansa	Música	1r i 2n cursos d'Història de la Música
Arts Escèniques	Dansa	Interpretació i Creativitat i Dansa
Història de la Música i de la Dansa	Dansa	Origen i Evolució de la Dansa i una entre les assignatures següents: Origen i Evolució del Flamenc Història de la Dansa Espanyola Història de la Dansa Clàssica Història de la Dansa Moderna i Contemporània

Encara que el centre educatiu no oferisca les matèries específiques objecte de convalidació i per tal que tot l'alumnat estiga en les mateixes condicions, és possible matricular aquest alumnat de les matèries en qüestió i tramitar-ne la convalidació.

b) En el curs 2n de Batxillerat, també es podrà convalidar una matèria específica, que ha d'indicar l'alumne o alumna en la seua sol·licitud.

Quadre 10

Assignatura específica i curs de Batxillerat	Ensenyament professional	Assignatura amb la qual es convalida
Una assignatura específica de 2n curs	Música	Una assignatura dels ensenyaments professionals de Música que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació
Una assignatura específica de 2n curs	Dansa	Una assignatura dels ensenyaments professionals de Dansa que no haja sigut utilitzada per a cap altra convalidació

3. Conseqüentment, l'alumnat que cursa o ha cursat ensenyaments professionals de Música o Dansa podrà convalidar:

a) En 1r de Batxillerat per a les modalitats de Ciències i de Humanitats i Ciències Socials:

– Les matèries específiques d'opció: Anàlisi Musical I (EP Música), Llenguatge i Pràctica Musical (EP Música i EP Dansa), Anatomia Aplicada (EP Dansa), si compleix amb els requisits del quadre 7 anterior.

– La matèria troncal de la modalitat d'Arts cursada com a específica: Cultura Audiovisual I (EP Música), si compleix els requisits del quadre 7 anterior.

– Una matèria específica d'opció entre les següents: Anàlisi Musical I, Anatomia Aplicada, Cultura Científica, Dibuix Artístic I, Llenguatge i Pràctica Musical, Religió, Segona Llengua Estrangera I, Tecnologia Industrial I, Tecnologies de la Informació i la Comunicació I, Volum o matèries del bloc d'assignatures troncals no cursades anteriorment, si compleix els requisits del quadre 8 anterior.

Es a dir, aquest alumnat podrà convalidar un màxim de 2 matèries específiques d'opció amb les condicions del paràgraf anterior.

b) En 1r de Batxillerat per a la modalitat d'Arts:

– Les matèries específiques d'opció: Anàlisi Musical I (EP Música), Llenguatge i Pràctica Musical (EP Música i EP Dansa), Anatomia Aplicada (EP Dansa), si compleix els requisits del quadre 7 anterior.

– La matèria troncal Cultura Audiovisual I (EP Música), si compleix els requisits del quadre 7 anterior.

– Una matèria específica d'opció entre les següents: Anàlisi Musical I, Anatomia Aplicada, Cultura Científica, Dibuix Artístic I, Llenguatge i Pràctica Musical, Religió, Segona Llengua Estrangera I, Tecnologia Industrial I, Tecnologies de la Informació i la Comunicació I, Volum o matèries del bloc d'assignatures troncals no cursades anteriorment, si compleix els requisits del quadre 8 anterior.

Cuadro 9

Asignatura	Enseñanza profesional	Asignatura con la que se convalida
Análisis Musical II	Música	1. ^{er} curso de Análisis o 1. ^{er} curso de Fundamentos de Composición
Historia de la Música y de la Danza	Música	1. ^o y 2. ^o cursos de Historia de la Música
Artes Escénicas	Danza	Interpretación y Creatividad y Danza
Historia de la Música y de la Danza	Danza	Origen y Evolución de la Danza y una entre las asignaturas siguientes: Origen y Evolución del Flamenco Historia de la Danza Española Historia de la Danza Clásica Historia de la Danza Moderna y Contemporánea

Aunque el centro educativo no ofrezca las materias específicas objeto de convalidación y para que todo el alumnado esté en iguales condiciones, es posible matricular este alumnado de las materias en cuestión y tramitar la convalidación.

b) En el curso 2.º de Bachillerato también se podrá convalidar una materia específica, que indicará el alumno o alumna en su solicitud.

Quadre 10

Asignatura específica y curso de Bachillerato	Enseñanza profesional	Asignatura con la que se convalida
Una asignatura específica de 2. ^o curso	Música	Una asignatura de las enseñanzas profesionales de Música que no haya sido utilizada para cualquier otra convalidación
Una asignatura específica de 2. ^o curso	Danza	Una asignatura de las enseñanzas profesionales de Danza que no haya sido utilizada para cualquier otra convalidación

3. Consecuentemente, el alumnado que cursa o ha cursado enseñanzas profesionales de música o danza podrá convalidar:

a) En 1.º de Bachillerato para las modalidades de Ciencias y de Humanidades y Ciencias Sociales:

– Las materias específicas de opción: Análisis Musical I (EEPP Música), Lenguaje y Práctica Musical (EEPP Música y EEPP Danza), Anatomía Aplicada (EP Danza), si cumple con los requisitos del cuadro 7 anterior.

– La materia troncal de la modalidad de Artes cursada como específica: Cultura Audiovisual I (EEPP Música), si cumple los requisitos del cuadro 7 anterior.

– Una materia específica de opción entre las siguientes: Análisis Musical I, Anatomía Aplicada, Cultura Científica, Dibujo Artístico I, Lenguaje y Práctica Musical, Religión, Segunda Lengua Extranjera I, Tecnología Industrial I, Tecnologías de la Información y la Comunicación I, Volumen o materias del bloque de asignaturas troncales no cursadas anteriormente, si cumple los requisitos del cuadro 8 anterior.

Es decir, este alumnado podrá convalidar un máximo de 2 materias específicas de opción con las condiciones del párrafo anterior.

b) En 1.º de Bachillerato para la modalidad de Artes:

– Las materias específicas de opción: Análisis Musical I (EEPP Música), Lenguaje y Práctica Musical (EEPP Música y EEPP Danza), Anatomía Aplicada (EEPP Danza), si cumple los requisitos del cuadro 7 anterior.

– La materia troncal Cultura Audiovisual I (EEPP Música), si cumple los requisitos del cuadro 7 anterior.

– Una materia específica de opción entre las siguientes: Análisis Musical I, Anatomía Aplicada, Cultura Científica, Dibujo Artístico I, Lenguaje y Práctica Musical, Religión, Segunda Lengua Extranjera I, Tecnología Industrial I, Tecnologías de la Información y la Comunicación I, Volumen o materias del bloque de asignaturas troncales no cursadas anteriormente, si cumple los requisitos del cuadro 8 anterior.

És a dir, aquest alumnat podrà convalidar un màxim de 3 matèries: 2 matèries específiques d'opció i la matèria troncal Cultura Audiovisual I amb les condicions del paràgraf anterior.

c) En 2n de Batxillerat per a les modalitats de Ciències i Humanitats i Ciències Socials:

– Les matèries específiques d'opció: Anàlisi Musical II (EP Música), Història de la Música i de la Dansa (EP Música i EP Dansa), si compleix els requisits del quadre 9 anterior.

– La matèria troncal de la modalitat d'Arts, Arts Escèniques cursada com a específica (EP Dansa), si compleix els requisits del quadre 9 anterior.

– Una matèria específica que s'ha de triar d'entre les següents: Història de la Filosofia o qualsevol de les específiques d'opció (Anàlisi Musical II, Ciències de la Terra i del Medi Ambient, Dibuix Artístic II, Fonaments d'Administració i Gestió, Història de la Música i de la Dansa, Imatge i So, Psicologia, Segona Llengua Estrangera II, Tècniques d'Expressió Graficoplàstica, Tecnologia Industrial II, Tecnologies de la Informació i la Comunicació II o matèries del bloc d'assignatures troncals no cursades anteriorment), si compleix els requisits del quadre 10 anterior.

És a dir, aquest alumnat podrà convalidar un màxim de 2 matèries específiques amb les condicions del paràgraf anterior:

– La matèria Història de la Filosofia.

– Una matèria específica d'opció.

d) En 2n de Batxillerat per a la modalitat d'Arts:

– Les matèries específiques d'opció: Anàlisi Musical II (EP Música), Història de la Música i de la Dansa (EP Música i EP Dansa), si compleix els requisits del quadre 9 anterior.

– La matèria troncal Arts Escèniques (EP Dansa), si compleix els requisits del quadre 9 anterior.

– Una matèria específica d'opció que s'ha de triar entre les següents: Anàlisi Musical II, Ciències de la Terra i del Medi Ambient, Dibuix Artístic II, Fonaments d'Administració i Gestió, Història de la Filosofia, Història de la Música i de la Dansa, Imatge i So, Psicologia, Segona Llengua Estrangera II, Tècniques d'Expressió Graficoplàstica, Tecnologia Industrial II, Tecnologies de la Informació i la Comunicació II o matèries del bloc d'assignatures troncals no cursades anteriorment), si compleix els requisits del quadre 10 anterior.

És a dir, aquest alumnat podrà convalidar un màxim de 3 matèries: 2 matèries específiques d'opció i la matèria troncal Arts Escèniques amb les condicions del paràgraf anterior.

4. Beneficis per a l'alumnat de primer de Batxillerat que realitza estudis dels ensenyaments professionals de Dansa o que acredita la condició d'esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'élit a la Comunitat Valenciana.

a) En el curs primer de Batxillerat, s'aplicarà el que disposa el Reial decret 242/2009, de 27 de febrer, i, per tant, es podrà sol·licitar l'exemció de l'assignatura d'Educació Física per a l'alumnat que realitza estudis dels ensenyaments professionals de Dansa o que acredita la condició d'esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'élit a la Comunitat Valenciana.

b) En el curs primer de Batxillerat, l'alumnat que acredite la condició d'esportista d'élit de la Comunitat Valenciana, o bé d'esportista d'alt nivell o d'alt rendiment podrà convalidar amb la pràctica esportiva una de les matèries específiques, que ha d'indicar l'alumne o alumna en la seua sol·licitud, a excepció de la matèria d'Educació Física. Per tant, la matèria específica s'ha de triar entre les següents: Anàlisi Musical I, Anatomia Aplicada, Cultura Científica, Dibuix Artístic I, Llenguatge i Pràctica Musical, Religió, Segona Llengua Estrangera I, Tecnologia Industrial I, Tecnologies de la Informació i la Comunicació I, volum o matèries del bloc d'assignatures troncals no cursades anteriorment.

5. Beneficis per a l'alumnat de segon de Batxillerat que acredita la condició d'esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'élit a la Comunitat Valenciana.

En el curs segon de Batxillerat, l'alumnat que acredite la condició d'esportista d'élit de la Comunitat Valenciana, o bé d'esportista d'alt nivell o d'alt rendiment podrà convalidar amb la pràctica esportiva una de les matèries específiques, que ha d'indicar l'alumne o alumna en la seua sol·licitud, segons es detalla a continuació:

Es decir, este alumnado podrá convalidar un máximo de 3 materias: 2 materias específicas de opción y la materia troncal Cultura Audiovisual I con las condiciones del párrafo anterior.

c) En 2.º de Bachillerato para las modalidades de Ciencias y Humanidades y Ciencias Sociales:

– Las materias específicas de opción: Análisis Musical II (EEPP Música), Historia de la Música y de la Danza (EEPP Música y EEPP Danza), si cumple los requisitos del cuadro 9 anterior.

– La materia troncal de la modalidad de Artes, Artes Escénicas cursada como específica (EEPP Danza), si cumple los requisitos del cuadro 9 anterior.

– Una materia específica que se tendrá que elegir de entre las siguientes: Historia de la Filosofía o cualquiera de las específicas de opción (Análisis Musical II, Ciencias de la Tierra y del Medio Ambiente, Dibujo Artístico II, Fundamentos de Administración y Gestión, Historia de la Música y de la Danza, Imagen y Sonido, Psicología, Segunda Lengua Extranjera II, Técnicas de Expresión Gráfico-plástica, Tecnología Industrial II, Tecnologías de la Información y la Comunicación II o materias del bloque de asignaturas troncales no cursadas anteriormente), si cumple los requisitos del cuadro 10 anterior.

Es decir, este alumnado podrá convalidar un máximo de 2 materias específicas con las condiciones del párrafo anterior:

– La materia Historia de la Filosofía.

– Una materia específica de opción.

d) En 2.º de Bachillerato para la modalidad de Artes:

– Las materias específicas de opción: Análisis Musical II (EEPP Música), Historia de la Música y de la Danza (EEPP Música y EEPP Danza), si cumple los requisitos del cuadro 9 anterior.

– La materia troncal Artes Escénicas (EEPP Danza), si cumple los requisitos del cuadro 9 anterior.

– Una materia específica de opción que se tendrá que elegir entre las siguientes: Análisis Musical II, Ciencias de la Tierra y del Medio Ambiente, Dibujo Artístico II, Fundamentos de Administración y Gestión, Historia de la Filosofía, Historia de la Música y de la Danza, Imagen y Sonido, Psicología, Segunda Lengua Extranjera II, Técnicas de Expresión Gráfico-plástica, Tecnología Industrial II, Tecnologías de la Información y la Comunicación II o materias del bloque de asignaturas troncales no cursadas anteriormente), si cumple los requisitos del cuadro 10 anterior.

Es decir este alumnado podrá convalidar un máximo de 3 materias: 2 materias específicas de opción y la materia troncal Artes Escénicas con las condiciones del párrafo anterior.

4. Beneficios para el alumnado de primero de Bachillerato que realiza estudios de las enseñanzas profesionales de Danza o que acredita la condición de deportista de alto nivel, de alto rendimiento o de élite en la Comunitat Valenciana.

a) En el primer curso de Bachillerato se aplicará lo que dispone el Real decreto 242/2009, de 27 de febrero, y, por lo tanto, se podrá solicitar la exención de la asignatura de Educación Física para el alumnado que realiza estudios de las enseñanzas profesionales de Danza o que acredita la condición de deportista de alto nivel, de alto rendimiento o de élite en la Comunitat Valenciana.

b) En el primer curso de Bachillerato, el alumnado que acredite la condición de deportista de élite de la Comunitat Valenciana, o bien de deportista de alto nivel o de alto rendimiento podrá convalidar con la práctica deportiva una de las materias específicas, que indicará el alumno o alumna en su solicitud, a excepción de la materia de Educación Física. Por lo tanto, la materia específica se tendrá que elegir entre las siguientes: Análisis Musical I, Anatomía Aplicada, Cultura Científica, Dibujo Artístico I, Lenguaje y Práctica Musical, Religión, Segunda Lengua Extranjera I, Tecnología Industrial I, Tecnologías de la Información y la Comunicación I, Volumen o materias del bloque de asignaturas troncales no cursadas anteriormente.

5. Beneficios para el alumnado de segundo de Bachillerato que acredita la condición de deportista de alto nivel, de alto rendimiento o de élite en la Comunitat Valenciana.

En el segundo curso de Bachillerato, el alumnado que acredite la condición de deportista de élite de la Comunitat Valenciana, o bien de deportista de alto nivel o de alto rendimiento podrá convalidar con la práctica deportiva una de las materias específicas, que indicará el alumno o alumna en su solicitud, según se detalla a continuación:

a) Per a l'alumnat de segon de Batxillerat de les modalitats de Ciències i d'Humanitats i Ciències Socials:

Una matèria específica que s'ha de triar entre les següents: Història de la Filosofia o qualsevol de les específiques d'opció (Anàlisi Musical II, Ciències de la Terra i del Medi Ambient, Dibuix Artístic II, Fonaments d'Administració i Gestió, Història de la Música i de la Dansa, Imatge i So, Psicologia, Segona Llengua Estrangera II, Tècniques d'Expressió Graficoplàstica, Tecnologia Industrial II, Tecnologies de la Informació i la Comunicació II, o matèries del bloc d'assignatures troncals no cursades anteriorment), si compleix els requisits del quadre 10 anterior.

b) Per a l'alumnat de segon de Batxillerat de la modalitat d'Arts:

Una matèria específica d'opció que s'ha de triar entre les següents: Anàlisi Musical II, Ciències de la Terra i del Medi Ambient, Dibuix Artístic II, Fonaments d'Administració i Gestió, Història de la Filosofia, Història de la Música i de la Dansa, Imatge i So, Psicologia, Segona Llengua Estrangera II, Tècniques d'Expressió Graficoplàstica, Tecnologia Industrial II, Tecnologies de la Informació i la Comunicació II, o matèries del bloc d'assignatures troncals no cursades anteriorment).

6. Procediment per a sol·licitar la convalidació de matèries i l'exemció d'Educació Física.

El procediment per a sol·licitar la convalidació de matèries i l'exemció d'Educació Física per als dos cursos de l'etapa s'indica tot seguit.

6.1. Les convalidacions de matèries i l'exemció de la matèria Educació Física requerirà la sol·licitud expressa per part de l'alumnat, o dels seus pares o tutors legals si són menors d'edat, d'acord amb els models de sol·licitud que s'adjunten als documents (A) i (B) d'aquesta resolució.

6.2. Les sol·licituds s'han de presentar, preferentment, en el centre on l'alumne o alumna estiga matriculat en l'ensenyament de Batxillerat abans del dia 31 d'octubre, i seran segellades i datades pels centres en el moment de presentar-les.

6.3. Les sol·licituds han d'anar acompañades de:

a) En el cas de convalidació: el certificat acadèmic acreditatiu de la superació de l'assignatura amb què se sol·licita realitzar la convalidació. Si l'alumne o alumna està cursant simultàniament una matèria objecte de convalidació i l'assignatura o assignatures que cal superar per a obtindre aquesta convalidació, haurà de presentar un certificat de matrícula dels ensenyaments professionals de Música o Dansa en el moment de la sol·licitud.

b) En el cas d'exemció per estar cursant ensenyaments professionals de Dansa: document que acredite tindre formalitzada la matrícula per a cursar ensenyaments professionals de Dansa.

c) En el cas d'exemció per tindre la condició d'esportista d'alt nivell o d'alt rendiment o d'esportistes d'elit de la Comunitat Valenciana:

c.1. Esportistes d'alt nivell: document que acredite estar inclòs en la relació d'esportistes d'alt nivell publicada en el *Boletín Oficial del Estado*.

c.2. Esportistes d'elit de la Comunitat Valenciana: document que acredite estar inclòs en la relació d'esportistes d'elit publicada en el DOGV.

c.3. Esportistes d'alt rendiment:

c.3.1. De fora de la Comunitat Valenciana: certificat del Consell Superior d'Esports durant el curs acadèmic a què es referisca aquest certificat.

c.3.2. De la Comunitat Valenciana: certificat de la Direcció General d'Esport durant el curs acadèmic a què es referisca aquest certificat.

6.4. Correspon a la direcció del centre on l'alumnat cursa el corresponent ensenyament de Batxillerat reconéixer les convalidacions estableties en aquesta norma.

El director o directora notificarà a l'alumne o alumna, o als seus pares o tutors legals si és menor d'edat, abans que finalitze el mes de novembre, la concessió o denegació motivada de la convalidació i/o exempció, i remetrà una còpia d'aquest escrit a la Inspecció Educativa. La sol·licitud es podrà entendre desestimada en cas que no s'efectue la notificació de la concessió o denegació corresponent en el termini indicat. Contra la resolució de la direcció del centre, l'alumne o alumna, o

a) Para el alumnado de segundo de Bachillerato de las modalidades de Ciencias y de Humanidades y Ciencias Sociales:

Una materia específica que se tendrá que elegir entre las siguientes: Historia de la Filosofía o cualquiera de las específicas de opción (Análisis Musical II, Ciencias de la Tierra y del Medio Ambiente, Dibujo Artístico II, Fundamentos de Administración y Gestión, Historia de la Música y de la Danza, Imagen y Sonido, Psicología, Segunda Lengua Extranjera II, Técnicas de Expresión Gráfico-plástica, Tecnología Industrial II, Tecnologías de la Información y la Comunicación II o materias del bloque de asignaturas troncales no cursadas anteriormente).

b) Para el alumnado de segundo de Bachillerato de la modalidad de Artes:

Una materia específica de opción que se tendrá que elegir entre las siguientes: Análisis Musical II, Ciencias de la Tierra y del Medio Ambiente, Dibujo Artístico II, Fundamentos de Administración y Gestión, Historia de la Filosofía, Historia de la Música y de la Danza, Imagen y Sonido, Psicología, Segunda Lengua Extranjera II, Técnicas de Expresión Gráfico-plástica, Tecnología Industrial II, Tecnologías de la Información y la Comunicación II o materias del bloque de asignaturas troncales no cursadas anteriormente).

6. Procedimiento para solicitar la convalidación de materias y la exención de Educación Física.

El procedimiento para solicitar la convalidación de materias y la exención de Educación Física para los dos cursos de la etapa se indica a continuación.

6.1. Las convalidaciones de materias y la exención de la materia Educación Física requerirá la solicitud expresa por parte del alumnado, o de sus padres o tutores legales si son menores de edad, de acuerdo con los modelos de solicitud que se adjuntan a los documentos (A) y (B) de esta resolución.

6.2. Las solicitudes se presentarán preferentemente en el centro donde el alumno o alumna esté matriculado en la enseñanza de Bachillerato antes del día 31 de octubre, y serán selladas y fechadas por los centros en el momento de su presentación.

6.3. Las solicitudes irán acompañadas de:

a) En el caso de convalidación: el certificado académico acreditativo de la superación de la asignatura con que se solicita realizar la convalidación. Si el alumno o alumna está cursando simultáneamente una materia objeto de convalidación y la asignatura o asignaturas que hay que superar para obtener esta convalidación, tendrá que presentar un certificado de matrícula de las enseñanzas profesionales de música o danza en el momento de la solicitud.

b) En el caso de exención por estar cursando enseñanzas profesionales de danza: documento que acredite tener formalizada la matrícula para cursar enseñanzas profesionales de danza.

c) En el caso de exención para tener la condición de deportista de alto nivel o de alto rendimiento o de deportistas de élite de la Comunitat Valenciana:

c.1. Deportistas de alto nivel: documento que acredite estar incluido en la relación de deportistas de alto nivel publicada en el *Boletín Oficial del Estado*.

c.2. Deportistas de élite de la Comunitat Valenciana: documento que acredite estar incluido en la relación de deportistas de élite publicada en el DOGV.

c.3. Deportistas de alto rendimiento:

c.3.1. De fuera de la Comunitat Valenciana: certificado del Consejo Superior de Deportes durante el curso académico a que se refiera este certificado.

c.3.2. De la Comunitat Valenciana: certificado de la Dirección General de Deporte durante el curso académico a que se refiera este certificado.

6.4. Corresponde a la dirección del centro donde el alumnado cursa la correspondiente enseñanza de Bachillerato reconocer las convalidaciones establecidas en esta norma.

El director o directora notificará al alumno o alumna, o a sus padres o tutores legales si es menor de edad, antes de que finalice el mes de noviembre, la concesión o denegación motivada de la convalidación y/o exención y remitirá una copia de este escrito a la Inspección Educativa. La solicitud se podrá entender desestimada en caso de que no se efectúe la notificación de la concesión o denegación correspondiente en el plazo indicado. Contra la resolución de la dirección del centro, el alumno o

bé els seus pares o tutors legals si és menor d'edat, podran interposar en el termini de vint dies una reclamació davant de la direcció territorial competent en matèria d'educació, que resoldrà la mencionada reclamació. Contra aquesta resolució, que no posarà fi a la via administrativa, l'interessat o interessada podrà presentar un recurs d'alçada davant de la direcció general competent en matèria d'ordenació.

6.5. Les convalidacions de les matèries de Batxillerat es reflectiran en els documents oficials d'avaluació fent constar l'expressió «CO». En cas que l'assignatura necessària per a obtindre la convalidació es curse en el mateix curs acadèmic que la matèria objecte de convalidació, es considerarà aquesta matèria com a pendent de convalidació i es consignarà amb l'expressió «PTC». Una vegada acreditada la superació de l'assignatura necessària per a convalidar la matèria de Batxillerat, mitjançant el certificat acadèmic d'aquesta assignatura, a partir d'aquest moment s'indicarà la convalidació consignant l'expressió «CO» en els documents d'avaluació per a la matèria corresponent. En cas que no es presente el certificat corresponent a la superació de l'assignatura dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa, necessària per a obtindre la convalidació, abans de la data de l'avaluació final extraordinària, la matèria la convalidació de la qual es va sol·licitar s'omplirà amb la qualificació no presentat i es consignarà amb l'expressió «NP» en els documents d'avaluació.

6.6. Quant a l'exemció de la matèria Educació Física de 1r de Batxillerat, en els documents d'avaluació es procedirà a considerar la matèria com a pendent d'exemció al llarg del curs i es consignarà com «PTE». Perquè l'exemció es fa efectiva, s'ha de presentar el certificat d'haver mantingut la matrícula d'ensenyaments professionals de Dansa o la condició d'esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'esportista d'elit de la Comunitat Valenciana abans de la data en què es realitza l'avaluació final extraordinària. Una vegada acreditada el manteniment d'aquesta condició, les excepcions es consignaran com a «ET». Si no s'acredita, l'esmentada matèria es considerarà no superada.

6.7. En cas que l'alumne o alumna perda la condició d'esportista d'alt nivell o d'alt rendiment o d'esportistes d'elit de la Comunitat Valenciana, o que renuncie a la matrícula en els ensenyaments professionals de Dansa abans de la data de la sessió d'avaluació final ordinària, podrà sol·licitar ser evaluat des d'aquest moment en la matèria d'Educació Física. Aquesta circumstància es reflectirà per mitjà de la diligència corresponent en els diferents documents d'avaluació.

6.8. Les matèries objecte de convalidació o exempció no seran tingudes en compte en el càlcul de la nota mitjana del Batxillerat.

7.2.13. Canvis de llengua estrangera

1. L'alumnat que haja cursat en primer curs una determinada llengua estrangera i desitge canviar de llengua estrangera per raons justificades podrà sol·licitar aquest canvi si repeteix primer curs en la seua totalitat, o bé en el moment en què es trobe en condicions de promocionar a segon curs. Aquest canvi sempre estarà supeditat a l'oferta i a les possibilitats organitzatives del centre. D'ara en avan, anomenarem Primera Llengua Estrangera: llengua A la matèria que s'abandona i Primera Llengua Estrangera: llengua B, la nova matèria de la qual es matricula l'alumne o l'alumna.

2. Quan el canvi de llengua estrangera es produïsca a l'inici del segon curs de l'etapa:

a) Si l'alumne o l'alumna va superar la matèria Primera Llengua Estrangera I: llengua A de primer curs, podrà matricular-se en la nova matèria Primera Llengua Estrangera II: llengua B de segon curs després de la superació d'una prova de nivell que realitzarà el departament didàctic corresponent, per mitjà de la qual s'acredite un nivell de competència adequat per a iniciar l'estudi d'aquesta nova llengua estrangera en segon curs. En aquest cas, l'alumne o l'alumna no haurà de cursar la matèria Primera Llengua Estrangera I: llengua B de primer curs, ja que es considera que no hi ha incompatibilitat a l'efecte d'avaluació.

b) Si l'alumne o alumna va obtindre una evaluació negativa en la matèria Primera Llengua Estrangera I: llengua A de primer curs, podrà matricular-se en la nova matèria Primera Llengua Estrangera II: llengua B de segon curs sempre que supere la prova de nivell a què es refereix l'apartat anterior. Pel que fa a la matèria pendient Primera Llengua Estrangera I: llengua A, l'alumne o alumna haurà de superar-la i, tan sols en els casos en què no s'haja cursat prèviament la matèria Segona

alumna, o bien sus padres o tutores legales si es menor de edad, podrán interponer en el plazo de veinte días una reclamación ante la dirección territorial competente en materia de educación, que resolverá la mencionada reclamación. Contra esta resolución, que no pondrá fin a la vía administrativa, el interesado o interesada podrá presentar un recurso de alzada ante la dirección general competente en materia de ordenación.

6.5. Las convalidaciones de las materias de Bachillerato se reflejarán en los documentos oficiales de evaluación haciendo constar la expresión «CO». En caso de que la asignatura necesaria para obtener la convalidación se esté cursando en el mismo curso académico que la materia objeto de convalidación, se considerará esta materia como pendiente de convalidación y se consignará con la expresión «PTC». Una vez acreditada la superación de la asignatura necesaria para convalidar la materia de Bachillerato, mediante el certificado académico de esta asignatura, a partir de ese momento se indicará la convalidación consignando la expresión «CO» en los documentos de evaluación para la materia correspondiente. En caso de que no se presente el certificado correspondiente a la superación de la asignatura de las enseñanzas profesionales de música o de danza, necesaria para obtener la convalidación, antes de la fecha de la evaluación final extraordinaria, la materia cuya convalidación se solicitó se completará con la calificación no presentada y se consignará con la expresión «NP» en los documentos de evaluación.

6.6. En cuanto a la exención de la materia Educación Física de 1º de Bachillerato, en los documentos de evaluación se procederá a considerar la materia como pendiente de exención a lo largo del curso y se consignará como «PTE». Para que la exención se haga efectiva se tendrá que presentar el certificado de haber mantenido la matrícula de enseñanzas profesionales de Danza o la condición de deportista de alto nivel, de alto rendimiento, o de deportista de élite de la Comunitat Valenciana antes de la fecha en que se realice la evaluación final extraordinaria. Una vez acreditado el mantenimiento de esta condición, las exenciones se consignarán como «ET». Si no se acredita, la mencionada materia se considerará no superada.

6.7. Caso que el alumno o alumna pierda la condición de deportista de alto nivel o de alto rendimiento o de deportistas de élite de la Comunitat Valenciana, o que renuncie a la matrícula en las enseñanzas profesionales de danza antes de la fecha de la sesión de evaluación final ordinaria, podrá solicitar ser evaluado desde ese momento en la materia de Educación Física. Esta circunstancia se reflejará por medio de la diligencia correspondiente en los diferentes documentos de evaluación.

6.8. Las materias objeto de convalidación o exención no serán tenidas en cuenta en el cálculo de la nota media del Bachillerato.

7.2.13. Cambios de lengua extranjera

1. El alumnado que haya cursado en primer curso una determinada lengua extranjera y deseé cambiar de lengua extranjera por razones justificadas, podrá solicitar este cambio si repite primer curso en su totalidad, o bien en el momento en que se encuentre en condiciones de promocionar a segundo curso. Este cambio siempre estará supeditado a la oferta y a las posibilidades organizativas del centro. De ahora en adelante, denominaremos Primera Lengua Extranjera: lengua A la materia que se abandona y Primera Lengua Extranjera: lengua B la nueva materia de la que se matricula el alumno o la alumna.

2. Cuando el cambio de lengua extranjera se produzca al inicio del segundo curso de la etapa:

a) Si el alumno o la alumna superó la materia Primera Lengua Extranjera I: lengua A de primer curso, podrá matricularse en la nueva materia Primera Lengua Extranjera II: lengua B de segundo curso después de la superación de una prueba de nivel a realizar por el departamento didáctico correspondiente, por medio de la cual se acredite un nivel de competencia adecuado para iniciar el estudio de esta nueva lengua extranjera en segundo curso. En este caso, el alumno o la alumna no tendrá que cursar la materia Primera Lengua Extranjera I: lengua B de primer curso, puesto que se considera que no hay incompatibilidad a efectos de evaluación.

b) Si el alumno o alumna obtuvo evaluación negativa en la materia Primera Lengua Extranjera I: lengua A de primer curso, podrá matricularse en la nueva materia Primera Lengua Extranjera II: lengua B de segundo curso siempre que supere la prueba de nivel a la que se refiere el apartado anterior. En cuanto a la materia pendiente Primera Lengua Extranjera I: lengua A, el alumno o alumna tendrá que superarla y, tan solo en los casos en los que no se haya cursado previamente la materia

Llengua Estrangera I: llengua B, aquest alumnat tindrà la possibilitat de cursar la matèria Primera Llengua Estrangera I: llengua B en compte de la matèria Primera Llengua Estrangera I: llengua A. Aquesta circumstància s'ha de fer constar en la sol·licitud corresponent de canvi de llengua estrangera.

3. Els canvis de llengua estrangera han de ser autoritzats per la direcció general competent en matèria d'ordenació de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport d'acord amb el següent procediment i terminis. La direcció dels centres públics o els titulars dels centres privats remetran les sol·licituds de l'alumnat abans del 31 d'octubre de l'any acadèmic corresponent, i adjuntaran l'informe del departament didàctic respectiu i una certificació acadèmica expedida pel centre. La direcció general competent en matèria d'ordenació ho resoldrà en el termini màxim de tres mesos, de manera que les sol·licituds podran entendre's desestimades si no es dictara una resolució expressa en aquest termini.

7.2.14. Alumnat que es troba en possessió d'un títol de tècnic dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa, o d'un títol de tècnic o de tècnic superior de Formació Professional

1. L'alumnat que es trobe en possessió d'un títol de tècnic dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa, o d'un títol de tècnic o tècnic superior de Formació Professional i desitge obtindre el títol de Batxiller, podrà obtindre aquest títol cursant i superant les matèries generals del bloc d'assignatures troncals de primer i segon curs de la modalitat de Batxillerat que l'alumne o alumna tria, a més de les matèries Valencià: Llengua i Literatura I i Valencià: Llengua i Literatura II, d'acord amb el quadre 11 que figura al final de l'apartat 7.2.15.

a) Per a exercir aquesta opció, l'alumnat ha de sol·licitar-ho en el seu centre i aportar el títol de tècnic o tècnic superior de Formació Professional, o bé el títol de tècnic dels ensenyaments professionals de Música o Dansa, junt amb el certificat acadèmic amb les qualificacions de cinqué i sisé curs dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa en la corresponent especialitat, abans del 31 d'octubre de l'any acadèmic en curs, mitjançant el model de sol·licitud que s'adjunta en l'annex XVII de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre.

b) La qualificació final de Batxillerat es calcularà de la manera següent:

b.1) Per a l'alumnat que obtinga el títol de Batxiller i estiga en possessió d'un títol de tècnic dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa, la qualificació final serà la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes en les matèries generals del bloc d'assignatures troncals de primer i segon curs de la modalitat cursada, a més de les matèries Valencià: Llengua i Literatura I i Valencià: Llengua i Literatura II, i de les assignatures dels cursos cinqué i sisé dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa en la corresponent especialitat, expressada en una escala de 0 a 10 amb dos decimals, arredonida a la centèsima més pròxima.

En el cas de l'alumnat que haja accedit directament a sisé curs dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa, per al càlcul de la qualificació final seran considerades les qualificacions de les assignatures d'aquest curs i de les matèries generals del bloc d'assignatures troncals de primer i segon curs de la modalitat cursada, a més de les matèries Valencià: Llengua i Literatura I i Valencià: Llengua i Literatura II.

b.2) Per a l'alumnat que obtinga el títol de Batxiller i estiga en possessió d'un títol de tècnic o tècnic superior de Formació Professional, la qualificació final serà la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes en les matèries generals del bloc d'assignatures troncals de primer i segon curs de la modalitat de Batxillerat cursada, a més de les matèries Valencià: Llengua i Literatura I i Valencià: Llengua i Literatura II, expressada en una escala de 0 a 10 amb dos decimals, arredonida a la centèsima més pròxima.

c) En termes de promoció de primer a segon curs, per a aquest alumnat, caldrà ajustar-se al que estableixen l'article 20 de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, i l'apartat 7.2.4 d'aquestes instruccions, però únicament en relació amb les matèries generals del bloc d'assignatures troncals i la matèria de lliure configuració autònoma Valencià: Llengua i Literatura I. En termes de permanència d'un any més en el mateix curs i de permanència en l'etapa, s'aplicaran els mateixos criteris establits amb caràcter general en Batxillerat.

Segunda Llengua Extranjera I: llengua B, este alumnado tendrá la posibilidad de cursar la materia Primera Lengua Extranjera I: lengua B en vez de la materia Primera Lengua Extranjera I: lengua A. Esta circunstancia se tendrá que hacer constar en la solicitud correspondiente de cambio de lengua extranjera.

3. Los cambios de Lengua Extranjera tendrán que ser autorizados por la dirección general competente en materia de ordenación de la Consellería de Educación, Cultura y Deporte de acuerdo con el siguiente procedimiento y plazos. La dirección de los centros públicos o los titulares de los centros privados remitirán las solicitudes del alumnado antes del 31 de octubre del año académico correspondiente, adjuntando el informe del departamento didáctico respectivo y una certificación académica expedida por el centro. La dirección general competente en materia de ordenación lo resolverá en el plazo máximo de tres meses, de forma que las solicitudes podrán entenderse desestimadas si no se dictara una resolución expresa en este plazo.

7.2.14. Alumnado que se encuentra en posesión de un título de técnico de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza o de un título de técnico o de técnico superior de Formación Profesional

1. El alumnado que se encuentre en posesión de un título de técnico de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza o de un título de técnico o técnico superior de Formación Profesional y desee obtener el título de Bachiller, podrá obtener este título cursando y superando las materias generales del bloque de asignaturas troncales de primer y segundo curso de la modalidad de Bachillerato que el alumno o alumna elija, además de las materias Valenciano: Lengua y Literatura I y Valenciano: Lengua y Literatura II, de acuerdo con el cuadro 11 que figura al final del apartado 7.2.15.

a) Para ejercer esta opción, el alumnado tendrá que solicitarlo en su centro y aportar el título de técnico o técnico superior de Formación Profesional, o bien el título de técnico de las enseñanzas profesionales de Música o Danza junto con el certificado académico con las calificaciones de quinto y sexto curso de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza en la correspondiente especialidad, antes del 31 de octubre del año académico en curso, mediante el modelo de solicitud que se adjunta en el anexo XVII de la Orden 38/2017, de 4 de octubre.

b) La calificación final de Bachillerato se calculará de la siguiente manera:

b.1) Para el alumnado que obtenga el título de Bachiller y esté en posesión de un título de técnico de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza, la calificación final será la media aritmética de las calificaciones obtenidas en las materias generales del bloque de asignaturas troncales de primero y segundo curso de la modalidad cursada, además de las materias Valenciano: Lengua y Literatura I y Valenciano: Lengua y Literatura II, y de las asignaturas de los cursos quinto y sexto de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza en la correspondiente especialidad, expresada en una escala de 0 a 10 con dos decimales, redondeada a la centésima más próxima.

En el caso del alumnado que haya accedido directamente a sexto curso de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza, para el cálculo de la calificación final serán consideradas las calificaciones de las asignaturas de este curso y de las materias generales del bloque de asignaturas troncales de primero y segundo curso de la modalidad cursada, además de las materias Valenciano: Lengua y Literatura I y Valenciano: Lengua y Literatura II.

b.2) Para el alumnado que obtenga el título de Bachiller y esté en posesión de un título de técnico o técnico superior de Formación Profesional, la calificación final será la media aritmética de las calificaciones obtenidas en las materias generales del bloque de asignaturas troncales de primero y segundo curso de la modalidad de Bachillerato cursada, además de las materias Valenciano: Lengua y Literatura I y Valenciano: Lengua y Literatura II, expresada en una escala de 0 a 10 con dos decimales, redondeada a la centésima más próxima.

c) En términos de promoción de primero a segundo curso, para este alumnado, habrá que ajustarse a lo que establecen el artículo 20 de la Orden 38/2017, de 4 de octubre, y el apartado 7.2.4 de estas instrucciones, pero únicamente en relación con las materias generales del bloque de asignaturas troncales y la materia de libre configuración autonómica Valenciano: Lengua y Literatura I. En términos de permanencia de un año más en el mismo curso y de permanencia en la etapa, se aplicarán los mismos criterios establecidos con carácter general en Bachillerato.

2. En el supòsit de l'alumnat que estiga en possessió d'un títol de tècnic dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa o d'un títol de tècnic o tècnic superior de Formació Professional, i haja superat el primer curs de qualsevol de les modalitats o vies del Batxillerat cursant totes les matèries, aquest podrà sol·licitar en segon curs de Batxillerat matricular-se únicament de les matèries generals del bloc d'assignatures troncals i de la matèria de lliure configuració autonòmica Valenciana: Llengua i Literatura II.

a) En aquest cas, a efectes d'avaluació i titulació, es consideraran únicament les matèries generals del bloc d'assignatures troncals de primer i segon curs de Batxillerat i Valenciana: Llengua i Literatura I i II. El càlcul de la qualificació final d'aquest alumnat es realitzarà de la manera següent:

a.1) Per a l'alumnat que obtinga el títol de Batxiller i estiga en possessió d'un títol de tècnic dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa, la qualificació final serà l'establida en l'apartat 1.b.1 anterior.

a.2) Per a l'alumnat que obtinga el títol de Batxiller i estiga en possessió d'un títol de tècnic o tècnic superior de Formació Professional, la qualificació final serà la mitjana aritmètica de totes les matèries cursades i aprovades en primer de Batxillerat i les matèries generals del bloc d'assignatures troncals de segon de Batxillerat i la matèria de Valenciana: Llengua i Literatura II.

b) Si l'alumnat de segon curs de Batxillerat té pendent una o dues matèries de primer curs, només haurà de cursar aquestes matèries si es tracta de matèries generals del bloc d'assignatures troncals o de la matèria de Valenciana: Llengua i Literatura I. Únicament la possibilitat prevista en aquest paràgraf haurà de ser autoritzada per la direcció general competent en matèria d'ordenació de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per a la qual cosa cal seguir el procediment següent:

b.1) L'alumnat, o els seus representants legals si és menor d'edat, han de presentar la sol·licitud davant del director o directora del centre docent segons el model que s'adjunta en l'annex XVII de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre.

b.2) La direcció dels centres públics o els titulars dels centres privats remetran a la direcció general competent en matèria d'ordenació acadèmica per a la resolució la documentació següent:

– El model de sol·licitud que s'adjunta en l'annex XVII de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre.

– Un certificat acadèmic de l'alumne o alumna en què consten la modalitat cursada i les qualificacions obtingudes fins aquell moment en totes les matèries de Batxillerat.

– El títol de tècnic o tècnic superior de Formació Professional o el títol de tècnic dels ensenyaments professionals de Música o Dansa.

b.3) El termini de presentació finalitzarà el 15 de novembre del curs escolar per al qual se sol·licite.

b.4) La direcció general competent en matèria d'ordenació acadèmica resoldrà en el termini màxim de tres mesos, de manera que aquestes sol·licituds podrán entendre's desestimades si no es dicta una resolució expressa en aquest termini.

3. En els documents d'avaluació de l'alumnat, s'estendrà una diligència signada pel secretari o secretària i amb el vistiplau del director o directora, en el cas dels centres públics, i pel director o directora, en el cas dels centres privats. En tot cas, s'hi ha de fer constar que l'alumne o alumna ha cursat únicament les matèries generals del bloc d'assignatures troncals de Batxillerat, així com les matèries de lliure configuració autonòmica Valenciana: Llengua i Literatura I i Valenciana: Llengua i Literatura II.

7.2.15. Alumnat que cursa ensenyaments professionals de Música o de Dansa i de Batxillerat simultàniament

1. L'alumnat que cursa cinqué o sisé curs dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa i, simultàniament, primer de Batxillerat podrà matricular-se únicament de les matèries generals del bloc d'assignatures troncals de primer curs de Batxillerat de la modalitat que tri, així com de la matèria de lliure configuració autonòmica Valenciana: Llengua i Literatura I, d'acord amb el quadre 11 que figura al final d'aquest mateix apartat.

a) Per a exercir aquesta opció, l'alumnat haurà de sol·licitar-ho en el seu centre i aportar un document acreditatiu de la matriculació en cinqué o sisé curs dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa, abans del 31 d'octubre de l'any acadèmic en curs, mitjançant el model

2. En el supuesto del alumnado que esté en posesión de un título de técnico de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza o de un título de técnico o técnico superior de Formación Profesional, y haya superado el primer curso de cualquier de las modalidades o vías del Bachillerato cursando todas las materias, podrá solicitar en segundo curso de Bachillerato matricularse únicamente de las materias generales del bloque de asignaturas troncales y de la materia de libre configuración autonómica Valenciano: Lengua y Literatura II.

a) En este caso, a efectos de evaluación y titulación, se considerarán únicamente las materias generales del bloque de asignaturas troncales de primero y segundo curso de Bachillerato y Valenciano: Lengua y Literatura I e II. El cálculo de la calificación final de este alumnado se realizará de la siguiente manera:

a.1) Por el alumnado que obtenga el título de Bachiller y esté en posesión de un título de técnico de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza, la calificación final será la establecida en el apartado 1.b.1) anterior.

a.2) Por el alumnado que obtenga el título de Bachiller y esté en posesión de un título de técnico o técnico superior de Formación Profesional, la calificación final será la media aritmética de todas las materias cursadas y aprobadas en primero de Bachillerato y las materias generales del bloque de asignaturas troncales de segundo de Bachillerato y la materia de Valenciano: Lengua y Literatura II.

b) Si el alumnado de segundo curso de Bachillerato tiene pendiente una o dos materias de primer curso, solo tendrá que cursar estas materias si se trata de materias generales del bloque de asignaturas troncales o de la materia de Valenciano: Lengua y Literatura I. Únicamente la posibilidad prevista en este párrafo tendrá que ser autorizada por la dirección general competente en materia de ordenación de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, siguiendo el procedimiento siguiente:

b.1) El alumnado, o sus representantes legales si es menor de edad, presentará la solicitud ante el director o directora del centro docente según el modelo que se adjunta en el anexo XVII de la Orden 38/2017, de 4 de octubre.

b.2) La dirección de los centros públicos o los titulares de los centros privados remitirán a la dirección general competente en materia de ordenación académica para la resolución la documentación siguiente:

– El modelo de solicitud que se adjunta en el anexo XVII de la Orden 38/2017, de 4 de octubre.

– Un certificado académico del alumno o alumna en que consten la modalidad cursada y las calificaciones obtenidas hasta aquel momento en todas las materias de Bachillerato.

– El título de técnico o técnico superior de Formación Profesional o el título de técnico de los enseñanza profesionales de Música o Danza.

b.3) El plazo de presentación finalizará el 15 de noviembre del curso escolar para el cual se solicite.

b.4) La dirección general competente en materia de ordenación académica resolverá en el plazo máximo de tres meses, de forma que estas solicitudes podrán entenderse desestimadas si no se dicta una resolución expresa en este plazo.

3. En los documentos de evaluación del alumnado, se extenderá una diligencia firmada por el secretario o secretaria y con el visto bueno del director o directora en el caso de los centros públicos, y por el director o directora en el caso de los centros privados. En todo caso, se hará constar que el alumno o alumna ha cursado únicamente las materias generales del bloque de asignaturas troncales de Bachillerato, así como las materias de libre configuración autonómica Valenciano: Lengua y Literatura I y Valenciano: Lengua y Literatura II.

7.2.15. Alumnado que cursa enseñanzas profesionales de Música o de Danza y de Bachillerato simultáneamente

1. El alumnado que cursa quinto o sexto curso de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza y simultáneamente primero de Bachillerato podrá matricularse únicamente de las materias generales del bloque de asignaturas troncales de primer curso de Bachillerato de la modalidad que elija, así como de la materia de libre configuración autonómica Valenciano: Lengua y Literatura I, de acuerdo con el cuadro 11 que figura al final de este mismo apartado.

a) Para ejercer esta opción, el alumnado tendrá que solicitarlo en su centro y aportar un documento acreditativo de la matriculación en quinto o sexto curso de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza, antes del 31 de octubre del año académico en curso, mediante

de sol·licitud que s'adjunta en l'annex XVII de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre.

b) Aquest alumnat, en segon de Batxillerat, cursarà les matèries generals del bloc d'assignatures troncals de la modalitat que tria i la matèria de lliure configuració autonòmica Valencià: Llengua i Literatura II, d'acord amb el quadre 11 que figura al final d'aquest mateix apartat.

c) Per a l'obtenció del títol de Batxiller per part d'aquest alumnat es requerirà:

– Estar en possessió del títol de tècnic dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa en el moment de la realització de l'avaluació final de segon curs de Batxillerat, siga en la fase ordinària o en l'extraordinària.

– Haver superat les matèries generals del bloc d'assignatures troncals de la modalitat triada per l'alumne o alumna, en els dos cursos de l'etapa, així com les matèries Valencià: Llengua i Literatura I i Valencià: Llengua i Literatura II, en l'avaluació final de segon curs de Batxillerat, siga en la fase ordinària o en l'extraordinària.

d) La qualificació final de l'etapa serà la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes en les matèries generals del bloc d'assignatures troncals de primer i segon curs de la modalitat cursada, a més de les matèries Valencià: Llengua i Literatura I i Valencià: Llengua i Literatura II i de les assignatures dels cursos cinquè i sisé dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa en la corresponent especialitat, expressada en una escala de 0 a 10 amb dos decimals. Per a aquest càlcul, l'alumne o alumna ha de presentar al centre educatiu, dins del termini i en la forma escaient, un certificat acadèmic amb les qualificacions obtingudes en els cursos cinquè i sisé dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa.

e) En termes de promoció de primer a segon curs, per a aquest alumnat, caldrà ajustar-se al que estableixen l'article 20 de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, així com l'apartat 7.2.4 d'aquestes instruccions, però únicament en relació amb les matèries generals del bloc d'assignatures troncals i la matèria de lliure configuració autonòmica Valencià: Llengua i Literatura I. En termes de permanència d'un any més en el mateix curs i de permanència en l'etapa, s'aplicaran els mateixos criteris establerts amb caràcter general en Batxillerat.

2. En el cas que un alumne o alumna supere totes les matèries de primer i segon de Batxillerat, però no estiga en possessió del títol de tècnic dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa per no haver superat totes les matèries d'aquests ensenyaments, les qualificacions de Batxillerat es traslladaran a l'acta del curs acadèmic següent fins que l'alumne o alumna obtinga el títol de tècnic dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa, si no és que aquest alumnat renuncia a la possibilitat de cursar simultàniament els dos ensenyaments i opta per cursar totes les matèries de Batxillerat. Aquesta darrera opció no podrà exercir-se una vegada haja transcorregut el mes d'octubre de cada curs acadèmic, i, en tot cas, hi serà aplicable el límit de permanència en l'etapa establert per al Batxillerat.

3. En el supòsit de l'alumnat que estiga cursant sisé curs dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa i haja superat el primer curs de qualsevol de les modalitats o vies del Batxillerat cursant totes les matèries, podrà sol·licitar en segon curs de Batxillerat matricular-se únicament de les matèries generals del bloc d'assignatures troncals de segon de Batxillerat i la matèria de lliure configuració autonòmica Valencià: Llengua i Literatura II.

a) En aquest cas, a efectes d'avaluació i titulació, es consideraran únicament les matèries generals del bloc d'assignatures troncals de primer i segon curs de Batxillerat i Valencià: Llengua i Literatura I i II, sempre que l'alumnat reunís els requisits que estableix l'apartat 1.c anterior.

La qualificació final serà la mitjana aritmètica de les qualificacions obtingudes en les matèries generals del bloc d'assignatures troncals de primer i segon curs de la modalitat cursada, a més de les matèries Valencià: Llengua i Literatura I i Valencià: Llengua i Literatura II, i de les assignatures dels cursos cinquè i sisé dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa en la corresponent especialitat, expressada en una escala de 0 a 10 amb dos decimals, arredonida a la centèsima més pròxima.

el modelo de solicitud que se adjunta en el anexo XVII de la Orden 38/2017, de 4 de octubre.

b) Este alumnado, en segundo de Bachillerato, cursará las materias generales del bloque de asignaturas troncales de la modalidad que elija y la materia de libre configuración autonómica Valenciano: Lengua y Literatura II, de acuerdo con el cuadro 11 que figura al final de este mismo apartado.

c) Para la obtención del título de Bachiller por parte de este alumnado se requerirá:

– Estar en posesión del título de técnico de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza en el momento de realización de la evaluación final de segundo curso de Bachillerato, sea en la fase ordinaria o en la extraordinaria.

– Haber superado las materias generales del bloque de asignaturas troncales de la modalidad elegida por el alumno o alumna, en ambos cursos de la etapa, así como las materias Valenciano: Lengua y Literatura I y Valenciano: Lengua y Literatura II, en la evaluación final de segundo curso de Bachillerato, sea en la fase ordinaria o en la extraordinaria.

d) La calificación final de la etapa será la media aritmética de las calificaciones obtenidas en las materias generales del bloque de asignaturas troncales de primero y segundo curso de la modalidad cursada, además de las materias Valenciano: Lengua y Literatura I y Valenciano: Lengua y Literatura II y de las asignaturas de los cursos quinto y sexto de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza en la correspondiente especialidad, expresada en una escala de 0 a 10 con dos decimales. Para este cálculo, el alumno o alumna presentará en tiempo y forma en el centro educativo un certificado académico con las calificaciones obtenidas en los cursos quinto y sexto de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza.

e) En términos de promoción de primero a segundo curso, para este alumnado, habrá que ajustarse a lo que establecen el artículo 20 de la Orden 38/2017, de 4 de octubre, así como el apartado 7.2.4 de estas instrucciones, pero únicamente en relación con las materias generales del bloque de asignaturas troncales y la materia de libre configuración autonómica Valenciano: Lengua y Literatura I. En términos de permanencia de un año más en el mismo curso y de permanencia en la etapa, se aplicarán los mismos criterios establecidos con carácter general en Bachillerato.

2. En el supuesto de que un alumno o alumna supere todas las materias de primero y segundo de Bachillerato pero no esté en posesión del título de técnico de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza por no haber superado todas las materias de estas enseñanzas, las calificaciones de Bachillerato se trasladarán al acta del curso académico siguiente hasta que el alumno o alumna obtenga el título de técnico de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza, si no es que este alumnado renuncia a la posibilidad de cursar simultáneamente ambas enseñanzas y opta para cursar todas las materias de Bachillerato. Esta última opción no podrá ejercerse una vez haya transcurrido el mes de octubre de cada curso académico, y, en todo caso, estará aplicable el límite de permanencia en la etapa establecido para el Bachillerato.

3. En el supuesto del alumnado que esté cursando sexto curso de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza y haya superado el primer curso de cualquiera de las modalidades o vías del Bachillerato cursando todas las materias, podrá solicitar en segundo curso de Bachillerato matricularse únicamente de las materias generales del bloque de asignaturas troncales de segundo de Bachillerato y la materia de libre configuración autonómica Valenciano: Lengua y Literatura II.

a) En este caso, a efectos de evaluación y titulación, se considerarán únicamente las materias generales del bloque de asignaturas troncales de primer y segundo curso de Bachillerato y Valenciano: Lengua y Literatura I y II, siempre que el alumnado reúna los requisitos que establece el apartado 1.c anterior.

La calificación final será la media aritmética de las calificaciones obtenidas en las materias generales del bloque de asignaturas troncales de primero y segundo curso de la modalidad cursada, además de las materias Valenciano: Lengua y Literatura I y Valenciano: Lengua y Literatura II, y de las asignaturas de los cursos quinto y sexto de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza en la correspondiente especialidad, expresada en una escala de 0 a 10 con dos decimales, redondeada a la centésima más próxima.

b) L'alumnat amb una o dues matèries pendents de primer curs només haurà de cursar aquestes matèries si es tracta de matèries generals del bloc d'assignatures troncals o de la matèria de Valencià: Llengua i Literatura I. Únicament la possibilitat prevista en aquest paràgraf haurà de ser autoritzada per la direcció general competent en matèria d'ordenació de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per a la qual cosa cal seguir el procediment següent:

b.1) L'alumnat, o els seus representants legals si és menor d'edat, ha de presentar la sol·licitud davant del director o directora del centre docent segons el model que s'adjunta en l'annex XVII de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre.

b.2) La direcció dels centres públics o els titulars dels centres privats remetran a la direcció general competent en matèria d'ordenació acadèmica per a la resolució la documentació següent:

– El model de sol·licitud que s'adjunta en l'annex XVII de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre.

– Un certificat acadèmic de l'alumne o alumna en què consten la modalitat cursada i les qualificacions obtingudes fins aquell moment en totes les matèries de Batxillerat.

– El certificat de matrícula de sisé curs dels ensenyaments professionals de Música o de Dansa.

b.3) El termini de presentació finalitzarà el 31 d'octubre del curs escolar per al qual se sol·licite.

b.4) La direcció general competent en matèria d'ordenació acadèmica resoldrà en el termini màxim de tres mesos, de manera que aquestes sol·licituds podran entendre's desestimades si no es dicta una resolució expressa en aquest termini.

4. En els documents d'avaluació de l'alumnat, s'estendrà una diligència signada pel secretari o secretària i amb el vistiplau del director o directora, en el cas dels centres públics, i pel director o directora, en el cas dels centres privats. En tot cas, s'hi farà constar que l'alumne o alumna ha cursat únicament les matèries troncals generals de Batxillerat, així com les matèries de lliure configuració autonòmica Valencià: Llengua i Literatura I i Valencià: Llengua i Literatura II.

b) El alumnado con una o dos materias pendientes de primer curso solo tendrá que cursar estas materias si se trata de materias generales del bloque de asignaturas troncales o de la materia de Valenciano: Lengua y Literatura I. Únicamente la posibilidad prevista en este párrafo tendrá que ser autorizada por la dirección general competente en materia de ordenación de la Consellería de Educación, Cultura y Deporte, siguiendo el procedimiento siguiente:

b.1) El alumnado, o sus representantes legales si es menor de edad, presentará la solicitud ante el director o directora del centro docente según el modelo que se adjunta en el anexo XVII de la Orden 38/2017, de 4 de octubre.

b.2) La dirección de los centros públicos o los titulares de los centros privados remitirán a la dirección general competente en materia de ordenación académica para la resolución la documentación siguiente:

– El modelo de solicitud que se adjunta en el anexo XVII de la Orden 38/2017, de 4 de octubre.

– Un certificado académico del alumno o alumna en que constan la modalidad cursada y las calificaciones obtenidas hasta ese momento en todas las materias de Bachillerato.

– El certificado de matrícula de sexto curso de las enseñanzas profesionales de Música o de Danza.

b.3) El plazo de presentación finalizará el 31 de octubre del curso escolar para que se solicite.

b.4) La dirección general competente en materia de ordenación académica resolverá en el plazo máximo de tres meses, de forma que estas solicitudes podrán entenderse desestimadas si no se dicta una resolución expresa en este plazo.

4. En los documentos de evaluación del alumnado, se extenderá una diligencia firmada por el secretario o secretaria y con el visto bueno del director o directora en el caso de los centros públicos, y por el director o directora en el caso de los centros privados. En todo caso, se hará constar que el alumno o alumna ha cursado únicamente las materias troncales generales de Bachillerato, así como las materias de libre configuración autonómica Valenciano: Lengua y Literatura I y Valenciano: Lengua y Literatura II.

Quadre 11

<i>Primer de Batxillerat</i>				
Modalitat	Ciències	Humanitats i Ciències Socials		Arts
		Itinerari d'Humanitats	Itinerari de Ciències Socials	
Troncals generals	1. Filosofia 2. Llengua Castellana i Literatura I 3. Primera Llengua Estrangera I 4. Matemàtiques I	1. Filosofia 2. Llengua Castellana i Literatura I 3. Primera Llengua Estrangera I 4. Llatí I	1. Filosofia 2. Llengua Castellana i Literatura I 3. Primera Llengua Estrangera I 4. Matemàtiques Aplicades a les Ciències Socials II	1. Filosofia 2. Llengua Castellana i Literatura I 3. Primera Llengua Estrangera I 4. Fonaments de l'Art I
LCA	5. Valencià: Llengua i Literatura I	5. Valencià: Llengua i Literatura I	5. Valencià: Llengua i Literatura I	5. Valencià: Llengua i Literatura I
<i>Segon de Batxillerat</i>				
Modalitat	Ciències	Humanitats i Ciències Socials		Arts
		Itinerari d'Humanitats	Itinerari de Ciències Socials	
Troncals generals	1. Història d'Espanya 2. Llengua Castellana i Literatura II 3. Primera Llengua Estrangera II 4. Matemàtiques II	1. Història d'Espanya 2. Llengua Castellana i Literatura II 3. Primera Llengua Estrangera II 4. Llatí II	1. Història d'Espanya 2. Llengua Castellana i Literatura II 3. Primera Llengua Estrangera II 4. Matemàtiques Aplicades a les Ciències Socials II	1. Història d'Espanya 2. Llengua Castellana i Literatura II 3. Primera Llengua Estrangera II 4. Fonaments de l'Art II
LCA	5. Valencià: Llengua i Literatura II	5. Valencià: Llengua i Literatura II	5. Valencià: Llengua i Literatura II	5. Valencià: Llengua i Literatura II

Cuadro 11

Primer de Bachillerato					
<i>Modalidad</i>	<i>Ciencias</i>	<i>Humanidades y Ciencias Sociales</i>		<i>Artes</i>	
		<i>Itinerario de Humanidades</i>	<i>Itinerario de Ciencias Sociales</i>		
Troncales generales	1. Filosofía 2. Lengua Castellana y Literatura I 3. Primera Lengua Extranjera I 4. Matemáticas I	1. Filosofía 2. Lengua Castellana y Literatura I 3. Primera Lengua Extranjera I 4. Latín I	1. Filosofía 2. Lengua Castellana y Literatura I 3. Primera Lengua Extranjera I 4. Matemáticas Aplicadas a las Ciencias Sociales I	1. Filosofía 2. Lengua Castellana y Literatura I 3. Primera Lengua Extranjera I 4. Fundamentos del Arte I	
LCA	5. Valenciano: Lengua y Literatura I	5. Valenciano: Lengua y Literatura I	5. Valenciano: Lengua y Literatura I	5. Valenciano: Lengua y Literatura I	
Segundo de Bachillerato					
<i>Modalidad</i>	<i>Ciencias</i>	<i>Humanidades y Ciencias Sociales</i>		<i>Artes</i>	
		<i>Itinerario de Humanidades</i>	<i>Itinerario de Ciencias Sociales</i>		
Troncales generales	1. Historia de España 2. Lengua Castellana y Literatura II 3. Primera Lengua Extranjera II 4. Matemáticas II	1. Historia de España 2. Lengua Castellana y Literatura II 3. Primera Lengua Extranjera II 4. Latín II	1. Historia de España 2. Lengua Castellana y Literatura II 3. Primera Lengua Extranjera II 4. Matemáticas aplicadas a las Ciencias Sociales II	1. Historia de España 2. Lengua Castellana y Literatura II 3. Primera Lengua Extranjera II 4. Fundamentos del Arte II	
LCA	5. Valenciano: Lengua y Literatura II	5. Valenciano: Lengua y Literatura II	5. Valenciano: Lengua y Literatura II	5. Valenciano: Lengua y Literatura II	

8. ALUMNAT

8.1. Drets i deures de l'alumnat

És aplicable el Decret 39/2008, de 4 d'abril, del Consell, sobre la convivència als centres docents no universitaris sostinguts amb fons públics i sobre els drets i deures de l'alumnat, pares, mares, tutores o tutores, professorat i personal d'administració i serveis (DOGV 5738, 09.04.2008).

8.2. Reclamació de qualificacions

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat AVALUACIÓ DEL PROCÉS D'APRENDATGE-ENSENYAMENT).

1. La direcció del centre farà públics els continguts mínims, els criteris d'avaluació i els sistemes de recuperació establerts en les respectives programacions didàctiques, sense perjudici de la responsabilitat que té cada professor i professora d'informar l'alumnat i les famílies/representants legals sobre el contingut de la programació, els mínims exigibles i els criteris d'avaluació i qualificació.

2. Pel que fa al dret de l'alumnat a una evaluació objectiva, al dret que la seua dedicació, esforç i rendiment siguin valorats i reconeguts amb objectivitat, al procediment per a la reclamació de qualificacions obtingudes i de les decisions sobre promoció, així com a les actuacions prèvies referents a la sol·licitud d'aclariments i revisions que fomenten un marc de col·laboració i entendiment mutu entre el professorat i l'alumnat i els seus representants legals, caldrà ajustar-se al que s'estableix en l'Ordre 32/2011, de 20 de desembre, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, per la qual es regula el dret de l'alumnat a l'objectivitat en l'avaluació, i s'estableix el procediment de reclamació de qualificacions obtingudes i de les decisions de promoció, de certificació o d'obtenció del títol acadèmic que corresponga (DOGV 6680, 28.12.2011).

3. Tenint en compte el que estableix l'article 53.1 de la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques, i considerant de plena aplicació en l'àmbit educatiu les prescripcions de l'esmentada Llei en les quals es delimita el contingut del dret d'accés a arxius i documents, es fa extensiu el dret a obtindre còpies dels documents en relació amb els que exerciten el referit dret en l'àmbit acadèmic. És a dir, el dret de les persones interessades a obtenir còpia dels exàmens o proves d'avaluació realitzats. Els centres tenen l'obligació d'entregar còpies dels exàmens o instruments d'avaluació realitzats als interessats o els seus representants legals en el cas que els sol·liciten, independentment dels supòsits de reclamació regulats en la normativa vigent.

8.3. Alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i necessitats de compensació de desigualtats

8. ALUMNADO

8.1. Derechos y deberes del alumnado

Es de aplicación el Decreto 39/2008, de 4 de abril, del Consell, sobre la convivencia en los centros docentes no universitarios sostenidos con fondos públicos y sobre los derechos y deberes del alumnado, padres, madres, tutores o tutoras, profesorado y personal de administración y servicios (DOGV 5738, 09.04.2008).

8.2. Reclamación de calificaciones

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado EVALUACIÓN DEL PROCESO DE APRENDIZAJE-ENSEÑANZA).

1. La dirección del centro hará públicos los contenidos mínimos, los criterios de evaluación y los sistemas de recuperación establecidos en las respectivas programaciones didácticas, sin perjuicio de la responsabilidad que tiene cada profesor y profesora de informar al alumnado y las familias/representantes legales sobre el contenido de la programación, los mínimos exigibles y los criterios de evaluación y calificación.

2. En cuanto al derecho del alumnado a una evaluación objetiva, al derecho de que su dedicación, esfuerzo y rendimiento sean valorados y reconocidos con objetividad, al procedimiento para la reclamación de calificaciones obtenidas y de las decisiones sobre promoción, así como a las actuaciones previas referentes a la solicitud de aclaraciones y revisiones que fomentan un marco de colaboración y entendimiento mutuo entre el profesorado y el alumnado y sus representantes legales, habrá que ajustarse a lo que se establece en la Orden 32/2011, de 20 de diciembre, de la Consellería de Educación, Formación y Empleo, por la que se regula el derecho del alumnado a la objetividad en la evaluación, y se establece el procedimiento de reclamación de calificaciones obtenidas y de las decisiones de promoción, de certificación o de obtención del título académico que corresponda (DOGV 6680, 28.12.2011).

3. Teniendo en cuenta lo establecido por el artículo 53.1 de la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas y considerando de plena aplicación en el ámbito educativo las prescripciones de la mencionada Ley en las que se delimita el contenido del derecho de acceso a archivos y documentos, se hace extensivo el derecho a obtener copias de los documentos en relación con los que ejerzan el referido derecho en el ámbito académico. Es decir, el derecho de las personas interesadas a obtener copia de los exámenes o pruebas de evaluación realizados. Los centros tienen la obligación de entregar copias de los exámenes o instrumentos de evaluación realizados a los interesados o sus representantes legales en el supuesto de que los soliciten, independientemente de los supuestos de reclamación regulados en la normativa vigente.

8.3. Alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo y necesidades de compensación de desigualdades

1. L'escolarització i la resposta educativa a l'alumnat amb necessitat específica de suport educatiu i necessitats de compensació de desigualtat es regula en el Decret 104/2018, de 27 de juliol, del Consell, pel qual es despleguen els principis d'equitat i d'inclusió en el sistema educatiu valencià (DOGV 8356, 07.08.2018) i l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es regula l'organització de la resposta educativa per a la inclusió de l'alumnat en els centres docents sostenits amb fons públics del sistema educatiu valencià (DOGV 8540, 03.05.2019).

2. L'equip educatiu, coordinat per la tutora o el tutor, ha de realitzar la detecció de les circumstàncies de vulnerabilitat de l'alumnat i de les barreres a la inclusió a partir de la informació obtinguda en el mateix centre o que faciliten les famílies o els representants legals, l'alumnat i les persones amb què s'hi relaciona habitualment, i els serveis sanitaris, socials i altres agents mitjançant els procediments regulats per a la detecció, coordinació i intercanvi de dades.

3. La identificació de les necessitats específiques de suport educatiu correspon als serveis especialitzats d'orientació. Per a les mesures de resposta especificades en l'article 5 de l'Ordre 20/2019, és preceptiu que els serveis especialitzats d'orientació n'efectuen una evaluació sociopsicopedagògica i emeten l'informe sociopsicopedagògic corresponent, que recull les conclusions del procediment d'evaluació sociopsicopedagògica, justifica la proposta de mesures de resposta i aporta les orientacions per a desenvolupar-les i per a elaborar, si escau, el Pla d'actuació personalitzat (PAP).

4. El contingut i procediment per a l'avaluació i desenvolupament del PAP, així com els supòsits en què s'ha d'elaborar, es concreten en el capítol III de l'Ordre 20/2019.

5. Les mesures de resposta educativa a la inclusió s'organitzen en quatre nivells de concreció, d'acord amb l'article 14 del Decret 104/2018, i les dimensions d'accés, aprenentatge i participació recollides en les línies generals d'actuació de l'article 4 del mateix decret. Els exemples de mesures de resposta de cada nivell estan disponibles en el web de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport en l'apartat de continguts del Servei d'Inclusió Educativa:

<http://www.ceice.gva.es/va/web/inclusioeducativa/descr-valencia-d-equitat-i-d-inclusio-educativa>

6. El capítol IV de l'Ordre 20/2019 defineix les mesures de nivell III i IV i regula els criteris per a l'aplicació.

6.1. Les mesures que poden aplicar-se en Educació Secundària Obligatoria són les següents:

a) Accessibilitat personalitzada, amb mitjans comuns o amb mitjans específics o singulars.

b) Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.

c) Reforç pedagògic.

d) Enriquiment curricular.

e) Actuacions i programes d'ensenyament intensiu de les llengües oficials de la Comunitat Valenciana per a l'alumnat nouvingut d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià.

f) Mesures per a l'alumnat esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'élit.

g) Mesures per a l'alumnat que cursa ensenyaments professionals de Música i/o Dansa.

h) Adaptació curricular individual significativa (ACIS).

i) Programes personalitzats per a l'adquisició i ús funcional de la comunicació, el llenguatge i la parla.

j) Programa de millora de l'aprenentatge i el rendiment (PMAR).

k) Programa de reforç per al quart curs de l'Educació Secundària Obligatoria (PR4).

l) Programa d'aula compartida (PAC).

m) Permanència d'un any més en el mateix curs.

n) Flexibilització en l'escolarització per a l'alumnat d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià.

o) Pròrroga d'escolarització per a l'alumnat amb necessitats educatives especials.

p) Mesures personalitzades per a la participació.

6.2. Les mesures que poden aplicar-se en el Batxillerat són les següents:

a) Accessibilitat personalitzada, amb mitjans comuns o amb mitjans específics o singulars.

b) Adequació personalitzada de les programacions didàctiques.

1. La escolarización y la respuesta educativa al alumnado con necesidad específica de apoyo educativo y necesidades de compensación de desigualdad se regula en el Decreto 104/2018, de 27 de julio, del Consell, por el que se desarrollan los principios de equidad y de inclusión en el sistema educativo valenciano (DOGV 8356, 07.08.2018) y la Orden 20/2019, de 30 de abril, de la Consellería de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se regula la organización de la respuesta educativa para la inclusión del alumnado en los centros docentes sostenidos con fondos públicos del sistema educativo valenciano (DOGV 8540, 03.05.2019).

2. El equipo educativo, coordinado por la tutora o el tutor, tiene que realizar la detección de las circunstancias de vulnerabilidad del alumnado y de las barreras a la inclusión a partir de la información obtenida en el mismo centro o que faciliten las familias o los representantes legales, el alumnado y las personas con que se relaciona habitualmente y los servicios sanitarios, sociales y otros agentes mediante los procedimientos regulados para la detección, coordinación e intercambio de datos.

3. La identificación de las necesidades específicas de apoyo educativo corresponde a los servicios especializados de orientación. Para las medidas de respuesta especificadas en el artículo 5 de la Orden 20/2019, es preceptivo que los servicios especializados de orientación efectúen una evaluación sociopsicopedagógica y emitan el informe sociopsicopedagógico correspondiente, que recoge las conclusiones del procedimiento de evaluación sociopsicopedagógica, justifica la propuesta de medidas de respuesta y aporta las orientaciones para desarrollarlas y para elaborar, si procede, el Plan de actuación personalizado (PAP).

4. El contenido y procedimiento para la evaluación y desarrollo del PAP, así como los supuestos en los que se tiene que elaborar, se concretan en el capítulo III de la Orden 20/2019.

5. Las medidas de respuesta educativa a la inclusión se organizan en cuatro niveles de concreción, de acuerdo con el artículo 14 del Decreto 104/2018, y las dimensiones de acceso, aprendizaje y participación recogidas en las líneas generales de actuación del artículo 4 del mismo decreto. Los ejemplos de medidas de respuesta de cada nivel están disponibles en la web de la Consellería de Educación, Cultura y Deporte en el apartado de contenidos del Servicio de Inclusión Educativa:

<http://www.ceice.gva.es/va/web/inclusioeducativa/descr-valencia-d-equitat-i-d-inclusio-educativa>

6. El capítulo IV de la Orden 20/2019, define las medidas de nivel III y IV y regula los criterios para su aplicación.

6.1. Las medidas que pueden aplicarse en Educación Secundaria Obligatoria son las siguientes:

a) Accesibilidad personalizada, con medios comunes o con medios específicos o singulares.

b) Adecuación personalizada de las programaciones didácticas.

c) Refuerzo Pedagógico.

d) Enriquecimiento curricular.

e) Actuaciones y programes de enseñanza intensiva de las lenguas oficiales de la Comunitat Valenciana para el alumnado recién llegado de incorporación tardía al sistema educativo valenciano.

f) Medidas para el alumnado deportista de alto nivel, de alto rendimiento o de élite.

g) Medidas para el alumnado que cursa enseñanzas profesionales de Música y/o Danza.

h) Adaptación curricular individual Significativa (ACIS).

i) Programas personalizados para la adquisición y uso funcional de la comunicación, el lenguaje y el habla.

j) Programa de mejora del aprendizaje y el rendimiento (PMAR).

k) Programa de refuerzo para el cuarto curso de la Educación Secundaria Obligatoria (PR4).

l) Programa de aula compartida (PAC).

m) Permanencia de un año más en el mismo curso.

n) Flexibilización en la escolarización para el alumnado de incorporación tardía al sistema educativo valenciano.

o) Prórroga de escolarización para el alumnado con necesidades educativas especiales.

p) Medidas personalizadas para la participación.

6.2. Las medidas que pueden aplicarse en el Bachillerato son las siguientes:

a) Accesibilidad personalizada, con medios comunes o con medios específicos o singulares.

b) Adecuación personalizada de las programaciones didácticas.

- c) Reforç pedagògic.
d) Enriquiment curricular.
e) Actuacions i programes d'ensenyament intensiu de les llengües oficiales de la Comunitat Valenciana per a l'alumnat nouvingut d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià.
f) Mesures per a l'alumnat esportista d'alt nivell, d'alt rendiment o d'élit.
g) Mesures per a l'alumnat que cursa ensenyaments professionals de Música i/o Dansa.
h) Exempcions de qualificació en Batxillerat.
i) Flexibilització en la durada de l'etapa del Batxillerat.
j) Mesures personalitzades per a la participació.
7. Les situacions de compensació de desigualtats, els criteris d'escolarització i les mesures addicionals que poden aplicar-se amb aquest alumnat s'especifiquen en els articles 52, 53 i 54 de l'Ordre 20/2019. Els criteris per a l'atenció educativa domiciliària i hospitalària es disponen en els articles 55, 56, 57, 58 i 59.
8. Per a l'adecuada atenció conjunta amb sanitat de l'alumnat amb problemes de salut mental, cal ajustar-se al que estableix la Resolució d'11 de desembre de 2017 per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que puga presentar un problema de salut mental.
9. Els criteris per a l'escolarització de l'alumnat amb necessitats educatives especials, així com el procediment per a dictaminar la modalitat d'escolarització i les condicions per a fer-la efectiva en els centres ordinaris, estan regulades en la secció primera del capítol VI de l'Ordre 20/2019.
10. En els grups que escolaritzen alumnat amb necessitats educatives especials, es podrà aplicar una reducció de la ràtio màxima d'alumnat, en les condicions que s'especifiquen en l'article 47 de l'Ordre 20/2019. El tràmit requereix l'autorització, per resolució de la persona titular de la Direcció Territorial d'Educació, que ha d'iniciar la direcció del centre docent, a la vista de l'informe sociopsicopedagògic, i adreçar-lo a la Inspecció d'Educació. En el cas d'alumnat que s'escolaritza en el centre per resolució de la Direcció Territorial d'Educació, la reducció de la ràtio estarà determinada per aquesta resolució.
- 8.4. Alumnat nouvingut**
(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ DE L'ACOLLIDA).
1. L'escolarització de l'alumnat que s'incorpora de forma tardana al sistema educatiu s'ha de fer atenent les circumstàncies, coneixements, edat i historial acadèmic.
2. Serà aplicable la normativa següent:
- a) L'article 9 de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social, en la redacció donada per la Llei orgànica 2/2009, d'11 de desembre, de reforma de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social (BOE 12.12.2009).
- b) El Reial decret 557/2011, de 20 d'abril, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei orgànica 4/2000, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social, després de la reforma per la Llei orgànica 2/2009 (BOE 30.04.2011).
- c) L'article 18 del Reial decret 1105/2014, de 26 de setembre.
- d) La Resolució de 26 de febrer de 2003, de les direccions generals de Centres Docents i d'Ordenació i Innovació Educativa i Política Lingüística, per la qual es dicten instruccions per a l'aplicació de l'Ordre 3305/2002, de 16 de desembre, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esports, sobre homologació i convalidació de títols i estudis estrangers d'educació no universitària.
- e) La Resolució de 9 de febrer de 2005, del director general d'Ensenyament, per la qual es dicten instruccions per a l'aplicació de la Llei orgànica 4/2000, d'11 de gener, i del Reial decret 2393/2004, de 30 de desembre, sobre drets i llibertats dels estrangers a Espanya i la seua integració social en el sistema educatiu.
- f) La Resolució de 5 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions i orientacions per a actuar en l'acollida d'alumnat nouvingut, especialment el desplaçat, als centres educatius de la Comunitat Valenciana (DOGV 8314, 11.06.2018).
- En termes generals, fins a l'any natural en què l'alumne o alumna complís els setze anys, s'actuarà d'acord amb la normativa d'esco-
- c) Refuerzo Pedagógico.
d) Enriquecimiento curricular.
e) Actuaciones y programas de enseñanza intensiva de las lenguas oficiales de la Comunitat Valenciana para el alumnado recién llegado de incorporación tardía al sistema educativo valenciano.
f) Medidas para el alumnado deportista de alto nivel, de alto rendimiento o de élite.
g) Medidas para el alumnado que cursa enseñanzas profesionales de Música y/o Danza.
h) Exenciones de calificación en Bachillerato.
i) Flexibilización en la duración de la etapa del Bachillerato.
j) Medidas personalizadas para la participación.
7. Las situaciones de compensación de desigualdades, los criterios de escolarización y las medidas adicionales que pueden aplicarse con este alumnado se especifican en los artículos 52, 53 y 54 de la Orden 20/2019. Los criterios para la atención educativa domiciliaria y hospitalaria se disponen en los artículos 55, 56, 57, 58 y 59.
8. Para la adecuada atención conjunta con sanidad del alumnado con problemas de salud mental, hay que ajustarse a lo que establece la Resolución de 11 de diciembre de 2017 para la detección y la atención precoz del alumnado que pueda presentar un problema de salud mental.
9. Los criterios para la escolarización del alumnado con necesidades educativas especiales, así como el procedimiento para dictaminar la modalidad de escolarización y las condiciones para hacerla efectiva en los centros ordinarios, están reguladas en la sección primera del capítulo VI de la Orden 20/2019.
10. En los grupos que escolarizan alumnado con necesidades educativas especiales se podrá aplicar una reducción de la ratio máxima de alumnado, en las condiciones que se especifican en el artículo 47 de la Orden 20/2019. El trámite requiere la autorización, por resolución de la persona titular de la Dirección Territorial de Educación, que tiene que iniciar la dirección del centro docente, a la vista del informe sociopsicopedagógico, y dirigirlo a la Inspección de Educación. El alumnado que se escolariza en el centro por resolución de la Dirección Territorial de Educación, la reducción de la ratio vendrá determinada por dicha resolución.
- 8.4. Alumnado recién llegado**
(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado GESTIÓN DE LA ACOGIDA).
1. La escolarización del alumnado que se incorpora de forma tardía al sistema educativo se realizará atendiendo las circunstancias, conocimientos, edad e historial académico.
2. Será de aplicación la normativa siguiente:
- a) El artículo 9 de la Ley orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, en la redacción dada por la Ley orgánica 2/2009, de 11 de diciembre, de reforma de la Ley orgánica 4/2000, de 11 de enero, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social (BOE 12.12.2009).
- b) El Real decreto 557/2011, de 20 de abril, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley orgánica 4/2000, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social, después de la reforma por la Ley orgánica 2/2009 (BOE 30.04.2011).
- c) El artículo 18 del Real decreto 1105/2014, de 26 de septiembre.
- d) La Resolución de 26 de febrero de 2003, de las direcciones generales de Centros Docentes y de Ordenación e Innovación Educativa y Política Lingüística, por la que se dictan instrucciones para la aplicación de la Orden 3305/2002, de 16 de diciembre, de la Conselleria de Educación, Cultura y Deportes, sobre homologación y convalidación de títulos y estudios extranjeros de educación no universitaria.
- e) La Resolución de 9 de febrero de 2005, del director general de Enseñanza, por la que se dictan instrucciones para la aplicación de la Ley orgánica 4/2000, de 11 de enero, y del Real decreto 2393/2004, de 30 de diciembre, sobre derechos y libertades de los extranjeros en España y su integración social en el sistema educativo.
- f) La Resolución de 5 de junio de 2018, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se dictan instrucciones y orientaciones para actuar en la acogida de alumnado recién llegado, especialmente el desplazado, a los centros educativos de la Comunitat Valenciana (DOGV 8314, 11.06.2018).
- En términos generales, hasta el año natural en que el alumno o alumna cumpla los diecisési años, se actuará de acuerdo con la norma-

larització vigent, els criteris generals d'admissió d'alumnat i l'edat de l'alumne o alumna.

3. L'alumnat que s'incorpora tardanament a l'ensenyament obligatori, per vindre d'altres països o per qualsevol altre motiu, i que, per aquesta circumstància, presenta un desenvolupament competencial, degudament valorat amb els instruments adequats, inferior a dos o més cursos, prenen com a referència el currículum ordinari oficial corresponent a la seua edat, pot escolaritzar-se transitòriament en un curs inferior al que li correspon, després d'haver considerat les adaptacions d'accés necessàries. Aquesta mesura de resposta té la consideració de nivell III. En tot cas, caldrà ajustar-se al que es disposa en l'article 31 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril.

4. Per a l'alumnat nouvingut d'incorporació tardana al sistema educatiu valencià, amb desconeixement de les llengües oficiales de la Comunitat Valenciana, és aplicable el que disposa l'article 17 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril.

5. L'alumnat estranger que s'haja incorporat tardanament a l'ensenyament bàsic i, en acabar-lo, haja aconseguit les competències bàsiques i els objectius de l'etapa obtindrà el títol de graduat en Educació Secundària Obligatoria.

6. L'alumnat nouvingut menor de dihuit anys podrà incorporar-se als ensenyaments postobligatoris no universitaris si disposa d'alguns dels documents acreditatius que s'enumeren:

a) Targeta d'identitat d'estranger.

b) Certificat d'empadronament en un municipi.

c) Visat d'estudis, obtingut segons el procediment i amb els requisits regulats en el Reial decret 557/2011, de 20 d'abril.

d) Passaport.

7. A més dels requisits indicats anteriorment, per a formalitzar la matrícula també es requerirà que l'alumne o alumna dispose d'una plaça escolar vacant en el centre educatiu en compliment de la normativa en matèria d'admissió d'alumnat, així com que complisca les condicions acadèmiques d'accés establecides en la normativa vigent. En cas d'haver superat els estudis anteriors en un país estranger, haurà d'acreditar l'homologació dels títols o estudis anteriors d'acord amb la normativa vigent, això és, l'Ordre de 14 de març de 1988, per a l'aplicació del que disposa el Reial decret 104/1988, de 29 de gener, sobre homologació i convalidació de títols i estudis estrangers d'educació no universitària (BOE 17.3.1988), tenint en compte les modificacions donades per:

a) L'Ordre de 30 d'abril de 1996, per la qual s'adequen a la nova ordenació educativa determinats criteris en matèria d'homologació i convalidació de títols i estudis estrangers de nivells no universitaris i es fixa el règim d'equivalències amb els corresponents espanyols (BOE 08.05.1996).

b) L'Ordre ECD/3305/2002, de 16 de desembre, per la qual es modifiquen les de 14 de març de 1988 i de 30 d'abril de 1996, per a l'aplicació del que disposa el Reial decret 104/1988, de 29 de gener, sobre homologació i convalidació de títols i estudis estrangers d'educació no universitària (BOE 28.12.2002).

c) Les instruccions del Ministeri d'Educació i Formació Professional, sobre ampliació de la vigència dels volants d'inscripció condicional en centres docents o en exàmens oficials.

http://www.ceice.gva.es/webitaca/docs/avisos/Instrucciones_amplia_vigencia_volante_inscrip.pdf

8. Una vegada aplicat tot allò que s'ha indicat en els apartats anteriors, en el cas que algun alumne o alumna es trobe en una situació acadèmica que puga considerar-se irregular o inadequada, el centre docent traslladarà els fets, amb la documentació de què dispose, a la Inspecció d'Educació, que, si és el cas, podrà proposar a la direcció general competent en matèria d'ordenació acadèmica una regularització de l'expedient acadèmic de l'alumne o alumna.

8.5. Esportistes d'alt nivell, d'alt rendiment i d'elit de la Comunitat Valenciana

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestorededucatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ DE LA SALUT, L'ACTIVITAT FÍSICA, LA SEGURETAT I LA SOSTENIBILITAT).

1. Els esportistes d'alt nivell i d'alt rendiment podran acollir-se als beneficis establerts en l'article 9 del Reial decret 971/2007, de 13 de juliol, sobre esportistes d'alt nivell i alt rendiment (BOE 25.07.2007) i els apartats 7.1.12 i 7.2.12 d'aquestes instruccions.

tiva de escolarización vigente, los criterios generales de admisión de alumnado y la edad del alumno o alumna.

3. El alumnado que se incorpora tardeamente a la enseñanza obligatoria, para venir otros países o por cualquier otro motivo y que, por esta circunstancia, presenta un desarrollo competencial, debidamente valorado con los instrumentos adecuados, inferior a dos o más cursos, tomando como referencia el currículo ordinario oficial correspondiente a su edad, puede escolarizarse transitoriamente en un curso inferior al que le corresponde, después de haber considerado las adaptaciones de acceso necesarias. Esta medida de respuesta tiene la consideración de nivel III. En todo caso, habrá que ajustarse a lo dispuesto por el artículo 31 de la Orden 20/2019, de 30 de abril.

4. Para el alumnado recién llegado de incorporación tardía al sistema educativo valenciano con desconocimiento de las lenguas oficiales de la Comunitat Valenciana es de aplicación lo que dispone el artículo 17 de la Orden 20/2019, de 30 de abril.

5. El alumnado extranjero que se haya incorporado tardeamente a la enseñanza básica, y al acabarlo haya conseguido las competencias básicas y los objetivos de la etapa, obtendrá el título de graduado en Educación Secundaria Obligatoria.

6. El alumnado recién llegado menor de dieciocho años podrá incorporarse a las enseñanzas postobligatorias no universitarias si dispone de alguno de los documentos acreditativos que se enumeran:

a) Tarjeta de identidad de extranjero.

b) Certificado de empadronamiento en un municipio.

c) Visado de estudios, obtenido según el procedimiento y con los requisitos regulados en el Real decreto 557/2011, de 20 de abril.

d) Pasaporte.

7. Además de los requisitos indicados anteriormente, para formalizar la matrícula también se requerirá que el alumno o alumna disponga de una plaza escolar vacante en el centro educativo en cumplimiento de la normativa en materia de admisión de alumnado, así como que cumpla las condiciones académicas de acceso establecidas en la normativa vigente. En caso de haber superado los estudios anteriores en un país extranjero, tendrá que acreditar la homologación de los títulos o estudios anteriores de acuerdo con la normativa vigente, esto es, la Orden de 14 de marzo de 1988, para la aplicación de lo que dispone el Real decreto 104/1988, de 29 de enero, sobre homologación y convalidación de títulos y estudios extranjeros de educación no universitaria (BOE 17.3.1988), teniendo en cuenta las modificaciones dadas por:

a) La Orden de 30 de abril de 1996, por la que se adecuan a la nueva ordenación educativa determinados criterios en materia de homologación y convalidación de títulos y estudios extranjeros de niveles no universitarios y se fija el régimen de equivalencias con los correspondientes españoles (BOE 08.05.1996).

b) La Orden ECD/3305/2002, de 16 de diciembre, por la que se modifican las de 14 de marzo de 1988 y de 30 de abril de 1996, para la aplicación de lo que dispone el Real decreto 104/1988, de 29 de enero, sobre homologación y convalidación de títulos y estudios extranjeros de educación no universitaria (BOE 28.12.2002).

c) Las Instrucciones del Ministerio de Educación y Formación Profesional, sobre ampliación de la vigencia de los volantes de inscripción condicional en centros docentes o en exámenes oficiales.

http://www.ceice.gva.es/webitaca/docs/avisos/instrucciones_amplia_vigencia_volante_inscrip.pdf

8. Una vez aplicado todo aquello que se ha indicado en los apartados anteriores, en el supuesto de que algún alumno o alumna se encuentre en una situación académica que pueda considerarse irregular o inadequada, el centro docente trasladará los hechos, con la documentación de que dispongo, a la Inspección de Educación, que, si es el caso, podrá proponer a la dirección general competente en materia de ordenación académica una regularización del expediente académico del alumno o alumna.

8.5. Deportistas de alto nivel, de alto rendimiento y de élite de la Comunitat Valenciana

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestorededucatiu.gva.es/es/> en el apartado GESTIÓN DE LA SALUD, LA ACTIVIDAD FÍSICA, LA SEGURIDAD Y LA SOSTENIBILIDAD).

1. Los deportistas de alto nivel y de alto rendimiento podrán acogerse a los beneficios establecidos en el artículo 9 del Real decreto 971/2007, de 13 de julio, sobre deportistas de alto nivel y alto rendimiento (BOE 25.07.2007) y los apartados 7.1.12 y 7.2.12 de estas instrucciones.

2. Els esportistes d'elit de la Comunitat Valenciana disposaran de beneficis en relació amb el seguiment dels seus estudis, en els termes establerts en l'article 8 del Decret 13/2006, de 20 de gener, del Consell de la Generalitat, sobre els esportistes d'elit de la Comunitat Valenciana (DOGV 5183, 24.01.2006) i els apartats 7.1.12 i 7.2.12 d'aquestes instruccions.

3. Segons el que estableix l'article 17 del Decret 40/2016, de 15 d'abril, del Consell, pel qual es regula l'admissió en els centres docents públics i privats concertats que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil, Educació Primària, Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat, l'alumnat esportista d'elit, d'alt nivell i d'alt rendiment tindrà preferència per a accedir al centre situat en la zona d'influència del lloc on realitza l'entrenament; així mateix, la conselleria que tinga atribuïdes les competències en matèria educativa podrà determinar els centres d'Educació Secundària en què tindran prioritat en l'admissió l'alumnat que curse simultàniament ensenyaments d'Educació Secundària, ensenyaments reglats de Música o de Dansa i l'alumnat esportista d'elit, d'alt nivell i d'alt rendiment.

8.6. Criteris per a la constitució de grups i confecció d'horaris

1. Els equips directius confeccionaran els grups d'alumnat tenint en compte els criteris següents:

a) Els grups han de ser homogenis pel que fa al nombre i se n'exclourà en la composició tot criteri discriminatori. Per tant, no es podran fer agrupacions en funció del nivell de coneixements de l'alumnat.

b) L'alumnat amb necessitats educatives de suport educatiu, necessitats educatives especials o necessitats de compensació de desigualtats escolaritzat en els centres d'Educació Secundària ha d'estar distribuït de forma homogènia entre tots els grups d'un mateix curs, excluent-ne en la composició tot criteri discriminatori.

c) L'alumnat que romanga un any més en un curs serà també distribuït de forma homogènia.

d) En els centres docents que impartsiquen Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat i que escolaritzen alumnat amb necessitats educatives de suport educatiu, la reducció de la ràtio estarà determinada per la resolució de la direcció territorial competent en matèria d'educació, tenint en compte el dictamen d'escolarització.

El nombre d'alumnat màxim d'aquestes característiques serà de dos per unitat amb caràcter general. Pel primer alumne o alumna amb necessitats educatives de suport educatiu degudament dictaminat, es reduirà la ràtio en tres alumnes; pel segon alumne o alumna amb necessitats educatives de suport educatiu degudament dictaminat, es reduirà la ràtio en tres alumnes més. A aquests efectes, el terme ràtio quedrà referit al nombre màxim d'alumnes per unitat escolar, segons estableix la normativa bàsica.

2. La direcció general competent en matèria de planificació educativa autoritzarà el nombre d'unitats en els diversos ensenyaments per a cada curs escolar.

8.6.1. Educació Secundària Obligatoria

1. La distribució horària en l'Educació Secundària Obligatoria està regulada per l'article 3 i l'annex IV del Decret 87/2015, de 5 de juny, modificat pel Decret 51/2018, de 27 d'abril.

2. L'horari setmanal per a cada grup del primer i segon curs d'Educació Secundària Obligatoria serà de 30 hores lectives, i de 32, per a cada un dels cursos de tercer i quart.

3. Per a l'alumnat amb necessitats educatives de suport educatiu, la distribució horària podrà ajustar-se a la proposta d'adaptació curricular individualitzada.

4. El nombre màxim d'alumnes per unitat en Educació Secundària Obligatoria es regularà d'acord amb el que estableix la normativa en vigor.

8.6.2. Batxillerat

1. La distribució horària del Batxillerat està regulada per l'article 3 i l'annex V del Decret 87/2015, de 5 de juny, modificat pel Decret 136/2015, de 4 de setembre, i pel Decret 51/2018, de 27 d'abril.

2. El nombre màxim d'alumnes per unitat en Batxillerat es regularà d'acord amb el que estableix la normativa en vigor.

3. Amb caràcter general, quan en un centre estiguin constituïdes dues o més modalitats de Batxillerat, s'agruparà l'alumnat en les matè-

2. Los deportistas de élite de la Comunitat Valenciana dispondrán de beneficios en relación con el seguimiento de sus estudios, en los términos establecidos en el artículo 8 del Decreto 13/2006, de 20 de enero, del Consell de la Generalitat, sobre los deportistas de élite de la Comunitat Valenciana (DOGV 5183, 24.01.2006) y los apartados 7.1.12. y 7.2.12. de estas instrucciones.

3. Según lo que establece el artículo 17 del Decreto 40/2016, de 15 de abril, del Consell, por el que se regula la admisión en los centros docentes públicos y privados concertados que imparten enseñanzas de Educación Infantil, Educación Primaria, Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato, el alumnado deportista de élite, de alto nivel y de alto rendimiento tendrá preferencia para acceder en el centro situado en la zona de influencia del lugar donde realice el entrenamiento; así mismo la conselleria que tenga atribuida las competencias en materia educativa podrá determinar los centros de Educación Secundaria en que tendrán prioridad en la admisión el alumnado que curse simultáneamente enseñanzas de Educación Secundaria, enseñanzas regladas de Música o de Danza y el alumnado deportista de élite, de alto nivel y de alto rendimiento.

8.6. Criterios para la constitución de grupos y confección de horarios

1. Los equipos directivos confeccionarán los grupos de alumnado teniendo en cuenta los criterios siguientes:

a) Los grupos tienen que ser homogéneos por lo que respecta al número, y se excluirá en su composición todo criterio discriminatorio. Por tanto, no se podrá hacer agrupaciones en función del nivel de conocimientos del alumnado.

b) El alumnado con necesidades educativas de apoyo educativo, necesidades educativas especiales o necesidades de compensación de desigualdades escolarizado en los centros de Educación Secundaria tendrá que estar distribuido de forma homogénea entre todos los grupos de un mismo curso, excluyendo en la composición todo criterio discriminatorio.

c) El alumnado que permanezca un año más en un curso será también distribuido de forma homogénea.

d) En los centros docentes que imparten Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato y que escolaricen alumnado con necesidades educativas de apoyo educativo, la reducción de la ratio estará determinada por la resolución de la dirección territorial competente en materia de educación, teniendo en cuenta el dictamen de escolarización.

El número de alumnado máximo de estas características será de dos por unidad con carácter general. Por el primer alumno o alumna con necesidades educativas de apoyo educativo debidamente dictaminado, se reducirá la ratio en tres alumnos; por el segundo alumno o alumna con necesidades educativas de apoyo educativo debidamente dictaminado, se reducirá la ratio en tres alumnos más. A estos efectos, el término ratio quedará referido al número máximo de alumnado por unidad escolar, según establece la normativa básica.

2. La dirección general competente en materia de planificación educativa autorizará el número de unidades en las diversas enseñanzas para cada curso escolar.

8.6.1. Educación Secundaria Obligatoria

1. La distribución horaria en la Educación Secundaria Obligatoria està regulada por el artículo 3 y el anexo IV del Decreto 87/2015, de 5 de junio, modificado por el Decreto 51/2018, de 27 de abril.

2. El horario semanal para cada grupo del primero y segundo curso de Educación Secundaria Obligatoria será de 30 horas lectivas, y de 32 para cada uno de los cursos de tercero y cuarto.

3. Para el alumnado con necesidades educativas de apoyo educativo, la distribución horaria podrá ajustarse a la propuesta de adaptación curricular individualizada.

4. El número máximo de alumnado por unidad en Educación Secundaria Obligatoria se regulará de acuerdo con lo que establece la normativa en vigor.

8.6.2. Bachillerato

1. La distribución horaria del Bachillerato está regulada por el artículo 3 y el anexo V del Decreto 87/2015, de 5 de junio, modificado por el Decreto 136/2015, de 4 de septiembre, y por el Decreto 51/2018, de 27 de abril.

2. El número máximo de alumnado por unidad en Bachillerato se regulará de acuerdo con lo que establece la normativa en vigor.

3. Con carácter general cuando en un centro estén constituidas dos o más modalidades de Bachillerato, se agrupará el alumnado en las

ries comunes i en les pròpies de modalitat, específiques o de lliure configuració autonòmica coincidents, amb un màxim de 35 alumnes per grup.

8.7. Accés als centres

1. Les condicions d'accés als centres s'inclouran en les seues normes d'organització i funcionament.

Els centres docents, en l'àmbit de les competències que tenen, han de disposar o gestionar les condicions d'accessibilitat amb mitjans comuns o amb mitjans específics o singulars, d'acord amb allò que disponen els articles 11.1 i 11.2 de l'Ordre 20/2019, de 30 d'abril.

2. Amb caràcter general, i a fi d'evitar l'absentisme escolar i de preservar la defensa de l'interès superior dels menors, els centres hauran de permetre l'accés de l'alumnat al centre durant tota la jornada escolar. Serà el centre, segons l'autonomia que tinga, el que estableix el protocol d'accés a l'aula. En tot cas, haurà de garantir-se una correcta atenció educativa a aquest alumnat.

9. MATRÍCULA

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ ADMINISTRATIVA: ALUMNAT).

1. Els centres docents públics i privats concertats estan obligats a mantenir escolaritzat l'alumnat fins al final de l'ensenyament obligatori, excepte el canvi de centre produït per voluntat familiar o per aplicació de la normativa sobre convivència dels centres docents en l'apartat que regula els drets i deures de l'alumnat.

2. D'acord amb el Decret 40/2016, de 15 d'abril, pel qual es regula l'accés als centres docents públics i privats concertats que imparteixen ensenyaments de règim general (DOGV 7762, 18.04.2016), la matriculació de l'alumnat en un centre públic o privat concertat suposarà respectar el Projecte educatiu del centre i el caràcter propi, si és el cas, que haurà de respectar, al seu torn, els drets reconeguts a l'alumnat i a les seues famílies en les lleis i el que s'estableix en l'apartat 5 de l'article 2 d'aquest decret.

3. En els supòsits de no-convivència dels progenitors de l'alumne o alumna per motius de separació, divorci, ruptura de parella de fet, o situació anàloga, s'aplicarà, en el procediment d'admissió i en el canvi de centre educatiu de l'alumnat en els centres docents públics i privats concertats que imparteixen Educació Secundària Obligatoria de la Comunitat Valenciana, la Resolució de 14 de febrer de 2019, de la Secretaria Autònoma d'Educació i Investigació, per la qual es dicten instruccions per a aplicar-les als centres docents sostinguts amb fons públics d'ensenyaments no universitaris de la Comunitat Valenciana davant de diversos supòsits de no-convivència dels progenitors per motius de separació, divorci, nul·litat matrimonial, ruptura de parelles de fet o situacions anàlogues (DOGV 8490, 20.02.2019). (fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ ADMINISTRATIVA: ALUMNAT).

9.1. Documents de matrícula

1. D'acord amb l'article 54 de l'Ordre 7/2016, de 19 d'abril, de la Conselleria d'Educació, Cultura i Esport, per la qual es regula el procediment d'admissió de l'alumnat en els centres docents públics i privats concertats que imparteixen ensenyaments d'Educació Infantil, Educació Primària, Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat de la Comunitat Valenciana (DOGV 7765, 21.04.2016), per a la formalització de la matrícula, a més de la sol·licitud presentada, s'han d'aportar:

a) El llibre de família o, a falta d'això, un certificat de la inscripció de naixement lliurada pel Registre Civil. Aquesta documentació ha d'acreditar que l'alumne o alumna compleix el requisit d'edat establert en l'article 22 de la Llei orgànica 2/2006, d'educació.

A aquest efecte, es comprovarà que l'alumne o alumna compleix o complirà el requisit de l'edat exigida abans que finalitze l'any natural en què s'inicia el curs acadèmic al qual pretén accedir.

b) Quan es tracte d'alumnat procedent d'un altre centre, ha de presentar el certificat de baixa del centre anterior amb l'expressió de la seua situació acadèmica. La documentació aportada ha d'acreditar que l'alumne o alumna compleix els requisits acadèmics exigits per l'ordenament jurídic vigent per al nivell educatiu i curs a què pretén accedir.

materias comunes y en las propias de modalidad, específicas o de libre configuración autonómica coincidentes, con un máximo de 35 alumnos y alumnas por grupo.

8.7. Acceso a los centros

1. Las condiciones de acceso a los centros se incluirán en sus normas de organización y funcionamiento.

Los centros docentes, en el ámbito de sus competencias, tienen que disponer o gestionar las condiciones de accesibilidad con medios comunes o con medios específicos o singulares, de acuerdo con aquello que disponen los artículos 11.1 y 11.2 de la Orden 20/2019, de 30 de abril.

2. Con carácter general, y a fin de evitar el absentismo escolar y de preservar la defensa del interés superior de los menores, los centros tendrán que permitir el acceso del alumnado al centro durante toda la jornada escolar. Será el centro, según su autonomía, quien establezca el protocolo de acceso al aula. En todo caso tendrá que garantizarse una correcta atención educativa a este alumnado.

9. MATRÍCULA

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado GESTIÓN ADMINISTRATIVA: ALUMNADO).

1. Los centros docentes públicos y privados concertados están obligados a mantener escolarizado el alumnado hasta el final de la enseñanza obligatoria, excepto el cambio de centro producido por voluntad familiar o por aplicación de la normativa sobre convivencia de los centros docentes en el apartado que regula los derechos y deberes del alumnado.

2. De acuerdo con el Decreto 40/2016, de 15 de abril, por el que se regula el acceso a los centros docentes públicos y privados concertados que imparten enseñanzas de régimen general (DOGV 7762, 18.04.2016), la matriculación del alumnado en un centro público o privado concertado supondrá respetar el Proyecto educativo del centro y el carácter propio, si es el caso, que tendrá que respetar a su vez los derechos reconocidos al alumnado y a sus familias en las leyes y lo establecido en el apartado 5 del artículo 2 de dicho decreto.

3. En los supuestos de no convivencia de los progenitores del alumno o alumna por motivos de separación, divorcio, ruptura de pareja de hecho, o situación análoga, se aplicará, en el procedimiento de admisión y en el cambio de centro educativo del alumnado en los centros docentes públicos y privados concertados que imparten Educación Secundaria Obligatoria de la Comunitat Valenciana, la Resolución de 14 de febrero de 2019, de la Secretaría Autónoma de Educación e Investigación, por la que se dictan instrucciones para aplicarlas a los centros docentes sostenidos con fondos públicos de enseñanzas no universitarias de la Comunitat Valenciana ante varios supuestos de no-convivencia de los progenitores por motivos de separación, divorcio, nulidad matrimonial, ruptura de parejas de hecho o situaciones análogas (DOGV 8490, 20.02.2019). (ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es/> en el apartado GESTIÓN ADMINISTRATIVA: ALUMNADO).

9.1. Documentos de matrícula

1. De acuerdo con el artículo 54 de la Orden 7/2016, de 19 de abril, de la Conselleria de Educación, Cultura y Deporte, por la que se regula el procedimiento de admisión del alumnado en los centros docentes públicos y privados concertados que imparten enseñanzas de Educación Infantil, Educación Primaria, Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato de la Comunitat Valenciana (DOGV 7765, 21.04.2016), para la formalización de la matrícula, además de la solicitud presentada, se aportarán:

a) El libro de familia o, a falta de esto, un certificado de la inscripción de nacimiento librada por el Registro Civil. Esta documentación tendrá que acreditar que el alumno o alumna cumple el requisito de edad establecido en el artículo 22 de la Ley orgánica 2/2006, de educación.

A este efecto se comprobará que el alumno o alumna cumple o cumplirá el requisito de la edad exigida antes de que finalice el año natural en que se inicia el curso académico al que pretende acceder.

b) Cuando se trate de alumnado procedente de otro centro, presentará el certificado de baja del centro anterior con expresión de su situación académica. La documentación aportada tendrá que acreditar que el alumno o alumna cumple los requisitos académicos exigidos por el ordenamiento jurídico vigente para el nivel educativo y curso al que pretende acceder.

Aquest certificat s'ha d'ajustar al model vigent i hi han de constar els estudis que realitza o ha realitzat l'alumne o alumna en aquell any acadèmic.

c) El document sanitari obligatori per a l'inici d'etapa educativa establet per la conselleria competent en matèria de sanitat.

En el moment d'efectuar la matrícula, o amb anterioritat a l'inici del curs escolar, en el primer curs d'Educació Secundària Obligatoria, Batxillerat i cicles formatius de Formació Professional, l'alumnat o els seus representants legals han de presentar l'informe de salut de l'escolar publicat per l'Ordre de 27 de febrer de 2002, de la Conselleria de Sanitat (DOGV 4218, 27.03.2002).

Aquest document es facilitarà als centres sanitaris i l'omplirà gratuïtament el facultatiu que tinga a càrrec el control sanitari de l'alumne o alumna.

2. Quan el canvi de centre es produïsca sense procés d'admissió, la documentació a què es refereix l'apartat anterior s'ha de remetre d'ofici d'un centre a un altre.

3. En l'ensenyament obligatori, en el cas que en el moment de la matrícula no es puga aportar tota la documentació requerida, es podrà efectuar la matrícula, condicionada a la posterior entrega de l'esmentada documentació, exceptuant-ne la documentació que certifique la situació acadèmica.

4. En els centres d'Ensenyament Secundari, l'accés a una modalitat de Batxillerat o a un cicle formatiu de la Formació Professional o a un programa formatiu de qualificació bàsica requerirà la participació en el procés d'admissió, amb independència que l'alumne o alumna estiga cursant altres ensenyaments, fins i tot no obligatoris, en el mateix centre.

5. L'alumnat d'Educació Secundària Obligatoria i de Batxillerat que haja superat totes les matèries, àmbits o mòduls en l'avaluació final ordinària ha de formalitzar la matrícula per al següent curs en el període de matriculació ordinari. Així mateix, l'alumnat en condicions de promocionar dins de la mateixa etapa també podrà formalitzar la matrícula per al curs següent en aquest període de matriculació, encara que tinga matèries, àmbits o mòduls pendents de superació en les proves extraordinàries.

6. En relació amb l'assegurança escolar:

L'alumnat espanyol o estranger, que residisca legalment a Espanya, que curse estudis oficials des de tercer curs de l'ESO, o equivalent, segons l'actual sistema educatiu i fins al curs escolar en què complísca els 28 anys, serà beneficiari de l'assegurança escolar obligatòria, segons la Llei de 17 de juliol de 1953, sobre l'establiment de l'assegurança escolar a Espanya.

El procediment de tramitació de l'assegurança escolar per part dels centres docents sostinguts amb fons públics està establert en les instruccions de la Direcció General de Centres i Personal Docent de data 10 de juny de 2019, disponibles en la pàgina: <http://www.ceice.gva.es/es/web/admision-alumnado/normativa>

L'alumnat que curse els ensenyaments professionals de Música o de Dansa en conservatoris de Música o de Dansa i que, al mateix temps, curse tercer o quart d'Educació Secundària Obligatoria o Batxillerat, es considerarà inclòs en el camp d'aplicació de l'assegurança escolar, sense que per a això siga necessari l'abonament d'una nova quota, ja que, d'acord amb l'article 60.4 del Reglament general sobre cotització i liquidació d'altres drets de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret 2064/1995, de 22 de desembre, l'obligació de cotitzar a l'assegurança escolar és única per estudiant i curs acadèmic, encara que l'estudiant estiga matriculat en diversos centres.

9.2. NIA

1. L'Ordre de 29 d'abril de 2009, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regula el número identificatiu de l'alumnat (NIA) de la Comunitat Valenciana (DOGV 6026, 02.06.2009), regula l'assignació d'un número d'identificació personal (NIA) a cada alumne i alumna per a facilitar la gestió dels processos referents a la documentació de l'alumnat al llarg de la seua vida escolar.

2. El NIA l'assignarà la conselleria competent en matèria d'educació, per a la qual cosa seguirà el procediment indicat en l'article 4 de l'Ordre de 29 d'abril de 2009, i es farà constar en tota la documentació oficial en què es necessite identificar un alumne o alumna.

3. Els centres docents emetran per a cada alumna i alumne una tarjeta que servirà com a document acreditatiu del número d'identificació de l'alumnat.

Este certificado se ajustará al modelo vigente, y constarán los estudios que realiza o ha realizado el alumno o alumna en ese año académico.

c) El documento sanitario obligatorio para el inicio de etapa educativa establecido por la conselleria competente en materia de sanidad.

En el momento de efectuar la matrícula, o con anterioridad al inicio del curso escolar, en el primer curso de Educación Secundaria Obligatoria, Bachillerato y ciclos formativos de Formación Profesional, el alumnado o sus representantes legales tendrán que presentar el informe de salud del escolar publicado por la Orden de 27 de febrero de 2002, de la Conselleria de Sanidad (DOGV 4218, 27.03.2002).

Este documento se facilitará a los centros sanitarios y será llenado gratuitamente por el facultativo que tenga a cargo el control sanitario del alumno o alumna.

2. Cuando el cambio de centro se produzca sin proceso de admisión, la documentación a que se refiere el apartado anterior se remitirá de oficio de un centro a otro.

3. En la enseñanza obligatoria, en el supuesto de que en el momento de la matrícula no se pueda aportar toda la documentación requerida, se podrá efectuar la matrícula, condicionada a la posterior entrega de la mencionada documentación, exceptuando la documentación que certifique la situación académica.

4. En los centros de Enseñanza Secundaria, el acceso a una modalidad de Bachillerato o a un ciclo formativo de la Formación Profesional o a un programa formativo de cualificación básica requerirá la participación en el proceso de admisión, con independencia que el alumno o alumna esté cursando otras enseñanzas, incluso no obligatorias, en el mismo centro.

5. El alumnado de Educación Secundaria Obligatoria y de Bachillerato que haya superado todas las materias, ámbitos o módulos en la evaluación final ordinaria, formalizará la matrícula para el siguiente curso en el periodo de matriculación ordinario. Así mismo, el alumnado en condiciones de promocionar dentro de la misma etapa también podrá formalizar la matrícula para el curso siguiente en este periodo de matriculación, aunque tenga materias, ámbitos o módulos pendientes de superación en las pruebas extraordinarias.

6. En relación con el seguro escolar:

El alumnado español o extranjero, que resida legalmente en España, que curse estudios oficiales desde tercer curso de la ESO, o equivalente, según el actual sistema educativo y hasta el curso escolar en el que cumpla los 28 años, será beneficiario del seguro escolar obligatorio, según la Ley de 17 de julio de 1953, sobre el establecimiento del seguro escolar en España.

El procedimiento de tramitación del seguro escolar por parte de los centros docentes sostenidos con fondos públicos está establecido en las Instrucciones de la Dirección General de Centros y Personal Docente de fecha 10 de junio de 2019, disponibles en la página: <http://www.ceice.gva.es/es/web/admision-alumnado/normativa>

El alumnado que curse las enseñanzas profesionales de Música o de Danza en conservatorios de Música o de Danza y que al mismo tiempo curse tercero o cuarto de Educación Secundaria Obligatoria o Bachillerato, se considerará incluido en el campo de aplicación del seguro escolar, sin que para ello sea necesario el abono de una nueva cuota, puesto que, de acuerdo con el artículo 60.4 del Reglamento general sobre cotización y liquidación de otros derechos de la Seguridad Social, aprobado por el Real decreto 2064/1995, de 22 de diciembre, la obligación de cotizar al seguro escolar es única por estudiante y curso académico, aunque el estudiante esté matriculado en varios centros.

9.2. NIA

1. La Orden de 29 de abril de 2009, de la Conselleria de Educación, por la que se regula el número identificativo del alumnado de la Comunitat Valenciana (NIA) (DOGV 6026, 02.06.2009), regula la asignación de un número de identificación personal (NIA) a cada alumna y alumno para facilitar la gestión de los procesos referentes a la documentación del alumnado a lo largo de su vida escolar.

2. El NIA lo asignará la conselleria competente en materia de educación, siguiendo el procedimiento indicado en el artículo 4 de la Orden de 29 de abril de 2009, y se hará constar en toda la documentación oficial en la que se necesite identificar un alumno o alumna.

3. Los centros docentes emitirán para cada alumna y alumno una tarjeta que servirá como documento acreditativo del número de identificación del alumnado.

9.3. Trasllat de matrícula

Quan un alumne o alumna es trasllade de centre per a prosseguir els seus estudis d'Educació Secundària Obligatoria o de Batxillerat, caldrà ajustar-se a allò que s'ha disposat per la conselleria competent en matèria d'educació.

1. Trasllat de centre dins de l'Estat espanyol

a) Quan l'alumna o l'alumne es trasllade de centre per a prosseguir els seus estudis d'Educació Secundària Obligatoria o de Batxillerat, el centre d'origen expedirà els documents següents:

– Un certificat acadèmic que li permeta matriricular-se en el nou centre. Quan el trasllat s'efectue sense haver conclòs qualsevol dels cursos, s'ha d'acompanyar aquest certificat amb l'informe personal per trasllat a què es refereix l'article 47 de l'Ordre 38/2017, de 4 d'octubre, i que correspon als documents de l'annex V d'aquest.

– El centre d'origen remetrà al de destinació, de forma immediata i a petició d'aquest, el corresponent historial acadèmic de l'Educació Secundària Obligatoria o de Batxillerat, i farà constar en la diligència corresponent que les dades que conté concorden amb l'expedient que guarda el centre.

b) El centre receptor es farà càrrec de la custòdia de l'historial acadèmic de l'Educació Secundària Obligatoria o de Batxillerat i obrirà el corresponent expediente acadèmic, al qual traslladarà les dades de l'informe personal per trasllat.

c) La matriculació adquirirà caràcter definitiu una vegada rebut l'historial acadèmic degudament omplít.

d) En el cas de trasllat des d'una comunitat autònoma amb llengua pròpia cooficial amb el castellà a un centre de la Comunitat Valenciana, les qualificacions obtingudes en aquesta matèria tindran la mateixa validesa, a efectes acadèmics, que les restants matèries del currículum; no obstant això, si la qualificació de l'esmentada matèria ha sigut negativa, no es computarà com a pendent ni tindrà efectes acadèmics.

e) Quan els documents bàsics d'avaluació hagen de produir efectes fora de la Comunitat Valenciana, caldrà ajustar-se al que disposa la Llei 39/2015, d'1 d'octubre, del procediment administratiu comú de les administracions públiques.

2. Trasllat de centre a un sistema educatiu estranger

a) Quan l'alumna o l'alumne s'incorpore a un centre estranger a Espanya o en l'exterior que no impartsca ensenyaments del sistema educatiu espanyol, no s'hi traslladarà l'historial acadèmic.

b) Per a facilitar la incorporació als ensenyaments equivalents del sistema educatiu estranger de què es tracte, el centre d'origen emetrà un certificat acadèmic de l'alumnat. L'historial acadèmic continuará custodiat per l'últim centre en què l'alumne o alumna va estar matrikulat en previsió de la possible reincorporació futura als ensenyaments del sistema educatiu espanyol, en el mateix centre o en un altre, al qual es traslladarà llavors, o fins al lliurament a l'alumnat després de la conclusió dels estudis estrangers equivalents a l'Educació Secundària Obligatoria o al Batxillerat.

3. Trasllat de centre amb sistema educatiu estranger a un altre centre amb sistema educatiu valencià

Quan un alumne o alumna es trasllade des d'un centre amb sistema educatiu estranger a un altre centre del sistema educatiu valencià, caldrà tindre en compte aquestes qüestions:

a) Per a realitzar estudis en qualsevol curs de l'Educació Secundària Obligatoria, l'escolarització d'aquest alumnat es realitzarà atenent l'edat, les circumstàncies, els coneixements i el seu historial acadèmic.

b) En el cas d'haver finalitzat els estudis corresponents de l'Educació Secundària Obligatoria, caldrà sol·licitar a la delegació o a la subdelegació del Govern l'homologació del títol d'Educació Secundària Obligatoria a fi de poder continuar els estudis postobligatoris no universitaris.

c) Per a realitzar estudis en el segon curs de Batxillerat, s'haurà de sol·licitar a la Delegació o a la Subdelegació del Govern l'homologació del primer curs de Batxillerat, amb la nota mitjana corresponent a aquest curs.

9.4. Anul·lació de matrícula en Educació Secundària Obligatoria i Batxillerat

1. L'alumnat d'Educació Secundària Obligatoria que tinga complits els setze anys en el moment de la matrícula, o els complisca en aquest any, podrà sol·licitar al director o directora del centre docent on estiga matriculat l'anul·lació de la matrícula corresponent.

9.3. Traslado de matrícula

Cuando un alumno o alumna se traslade de centro para proseguir sus estudios de Educación Secundaria Obligatoria o de Bachillerato, tendrá que ajustarse a aquello que se ha dispuesto por la conselleria competente en materia de educación.

1. Traslado de centro dentro del Estado español.

a) Cuando la alumna o el alumno se traslade de centro para proseguir sus estudios de Educación Secundaria Obligatoria o de Bachillerato, el centro de origen expedirá los documentos siguientes:

– Un certificado académico que le permita matricularse en el nuevo centro. Cuando el traslado se efectúe sin haber concluido cualquiera de los cursos, se acompañará este certificado con el informe personal por traslado a que se refiere el artículo 47 de la Orden 38/2017, de 4 de octubre, y que corresponde a los documentos de su anexo V.

– El centro de origen remitirá al de destino, de forma inmediata y a petición de este, el correspondiente historial académico de la Educación Secundaria Obligatoria o de Bachillerato, y hará constar en la diligencia correspondiente que los datos que contiene concuerdan con el expediente que guarda el centro.

b) El centro receptor se hará cargo de la custodia del historial académico de la Educación Secundaria Obligatoria o de Bachillerato y abrirá el correspondiente expediente académico, al que trasladará los datos del informe personal por traslado.

c) La matriculación adquirirá carácter definitivo una vez recibido el historial académico debidamente llenado.

d) En el caso de traslado desde una comunidad autónoma con lengua propia cooficial con el castellano a un centro de la Comunitat Valenciana, las calificaciones obtenidas en dicha materia tendrán la misma validez, a efectos académicos, que las restantes materias del currículum; sin embargo, si la calificación de la mencionada materia ha sido negativa, no se computará como pendiente ni tendrá efectos académicos.

e) Cuando los documentos básicos de evaluación tengan que producir efectos fuera de la Comunitat Valenciana, habrá que ajustarse a lo que dispone la Ley 39/2015, de 1 de octubre, del procedimiento administrativo común de las administraciones públicas.

2. Traslado de centro a un sistema educativo extranjero.

a) Cuando la alumna o el alumno se incorpora en un centro extranjero en España o en el exterior que no imparta enseñanzas del sistema educativo español, no se trasladará el historial académico.

b) Para facilitar la incorporación a las enseñanzas equivalentes del sistema educativo extranjero que se trate, el centro de origen emitirá un certificado académico del alumnado. El historial académico continuará custodiado por el último centro en el que el alumno o alumna estuvo matriculado en previsión de la posible reincorporación futura a las enseñanzas del sistema educativo español, en el mismo o en otro centro, al cual se trasladará entonces, o hasta la entrega al alumnado después de la conclusión de los estudios extranjeros equivalentes a la Educación Secundaria Obligatoria o al Bachillerato.

3. Traslado de centro con sistema educativo extranjero a otro centro con sistema educativo valenciano.

Cuando un alumno o alumna se traslade desde un centro con sistema educativo extranjero a otro centro del sistema educativo valenciano, habrá que tener en cuenta estas cuestiones:

a) Para realizar estudios en cualquier curso de la Educación Secundaria Obligatoria, la escolarización de este alumnado se realizará atendiendo a la edad, las circunstancias, los conocimientos y su historial académico.

b) En el caso de haber finalizado los estudios correspondientes de la Educación Secundaria Obligatoria, tendrá que solicitar a la delegación o a la subdelegación del Gobierno la homologación del título de Educación Secundaria Obligatoria a fin de poder continuar los estudios postobligatorios no universitarios.

c) Para realizar estudios en el segundo curso de Bachillerato, se tendrá que solicitar a la delegación o a la subdelegación del Gobierno la homologación del primer curso de Bachillerato, con la nota media correspondiente a dicho curso.

9.4. Anulación de matrícula en Educación Secundaria Obligatoria y Bachillerato.

1. El alumnado de Educación Secundaria Obligatoria que tenga cumplidos los dieciséis años en el momento de la matrícula o los cumpla en ese año, podrá solicitar al director o directora del centro docente donde esté matriculado la anulación de la matrícula correspondiente.

2. La permanència en el Batxillerat ocupant un lloc escolar en règim ordinari diürn serà de quatre anys acadèmics, com a màxim, de conformitat amb l'article 26.3 del Reial decret 1105/2014, de 26 de desembre.

3. Amb la finalitat de no exhaurir el nombre d'anys durant els quals es pot romandre cursant Batxillerat en règim ordinari, l'alumnat podrà sol·licitar al director o la directora del centre docent on estiga matriculat l'anul·lació de la matrícula corresponent.

4. Per a sol·licitar l'anul·lació de la matrícula, caldrà que acredite trobar-se en alguna de les circumstàncies següents: malaltia prolongada de caràcter físic o psíquic, incorporació a un lloc de treball, obligacions ineludibles de tipus personal o familiar que impedisquen la normal dedicació a l'estudi, o altres circumstàncies, degudament justificades, que tinguin caràcter excepcional.

5. Les sol·licituds s'han de formular, en tot cas, abans de finalitzar el mes d'abril i seran resoltes, oíts l'equip docent i el departament d'orientació o qui tinga atribuïdes les seues funcions, pel director o directora del centre docent on es trobe matriculat l'alumne o l'alumna. El director o la directora autoritzarà l'anul·lació de la matrícula sempre que quede acreditada l'existència d'una de les causes que figuren en el punt anterior. En cas de denegació, els interessats podran elevar un recurs davant de la direcció territorial competent en matèria d'educació.

6. L'alumnat que haja exhaustit el límit de permanència en l'etapa en règim ordinari diürn podrà continuar els estudis en els règims de Batxillerat per a persones adultes, nocturn o a distància, així com presentar-se a les proves per a obtindre directament el títol de Batxiller a què es refereix l'article 69.4 de la Llei orgànica 2/2006.

10. CENTRES DE PRÀCTIQUES I ESTUDIANTS ERASMUS +

1. La participació dels centres i del professorat en la formació pedagògica i didàctica dels estudiants del màster que habilita per a la professió de professor o professora d'Educació Secundària Obligatoria i de Batxillerat, Formació Professional i Ensenyaments d'Idiomes, es realitzarà segons el que estableix l'Ordre de 30 de setembre de 2009, de la Conselleria d'Educació, per la qual es regulen la convocatòria i el procediment per a la selecció de centres de pràctiques i s'estableixen orientacions per al desenvolupament del pràcticum dels títols oficials de màster que habiliten per a l'exercici de les professions de professor d'Educació Secundària Obligatoria i de Batxillerat, Formació Professional i Ensenyaments d'Idiomes (DOGV 6123, 15.10.2009).

2. Els centres també podrán acollir estudiants universitarios extranjeros en prácticas a través del Programa Erasmus+. La acogida d'aquest alumnado es regula en la Resolución de 20 de febrero de 2017, de la Dirección General de Política Lingüística y Gestión del Multilingüismo, por la cual se aprueban las instrucciones d'acogida d'estudiantes d'educación superior Erasmus+ para la realización de prácticas en centros educativos valencianos (DOGV 7987, 24.02.2017).

11. ALTRES ASPECTES RELATius A L'ORGANITZACIÓ I AL FUNCIONAMENT DELS CENTRES

11.1. Incidències d'inici de curs

Durant els dies previs a la data d'inici de les activitats escolars del curs 2019-2020, les direccions dels centres educatius comunicaran a les inspeccions territorials d'educació les incidències i necessitats dels centres que puguen dificultar que l'inici de curs es desenvolupa amb normalitat, a l'efecte que la Inspecció puga realitzar actuacions de suport i supervisió.

11.2. Atenció a l'alumnat en cas d'absència de professorat

Els centres, en l'exercici de l'autonomia organitzativa que tenen, han d'elaborar un Pla d'atenció a l'alumnat en cas d'absència de professorat. En cada sessió lectiva prevista en l'hora del professorat absent, l'alumnat serà atès pel personal docent que té assignada una sessió de guardia. Es donarà prioritat a l'alumnat de menor edat i s'evitarà, en la mesura que siga possible, la distribució de l'alumnat en altres grups.

A aquest efecte, correspon als departaments didàctics, fent ús de l'autonomia pedagògica que tenen, proposar les activitats que realitzarà l'alumnat en els casos d'absència de professorat. Ateses les etapes

2. La permanencia en el Bachillerato ocupando un puesto escolar en régimen ordinario diurno será de cuatro años académicos, como máximo, en conformidad con el artículo 26.3 del Real decreto 1105/2014, de 26 de diciembre.

3. Con el fin de no agotar el número de años durante los cuales se puede permanecer cursando Bachillerato en régimen ordinario, el alumnado podrá solicitar al director o la directora del centro docente donde esté matriculado la anulación de la matrícula correspondiente.

4. Para solicitar la anulación de la matrícula hará falta que acredite encontrarse en alguna de las circunstancias siguientes: dolencia prolongada de carácter físico o psíquico, incorporación a un puesto de trabajo, obligaciones ineludibles de tipo personal o familiar que impidan la normal dedicación al estudio, u otras circunstancias, debidamente justificadas, que tengan carácter excepcional.

5. Las solicitudes tendrán que formularse, en todo caso, antes de finalizar el mes de abril y serán resueltas, oídos el equipo docente y el departamento de Orientación o quien tenga atribuidas sus funciones, por el director o directora del centro docente donde se encuentre matriculado el alumno o la alumna. El director o la directora autorizará la anulación de la matrícula siempre que quede acreditada la existencia de una de las causas que figuran en el punto anterior. En caso de denegación, los interesados podrán elevar un recurso ante la dirección territorial competente en materia de educación.

6. El alumnado que haya agotado el límite de permanencia en la etapa en régimen ordinario diurno podrá continuar los estudios en los regímenes de Bachillerato para personas adultas, nocturno o a distancia, así como presentarse a las pruebas para obtener directamente el título de Bachiller a que se refiere el artículo 69.4 de la Ley orgánica 2/2006.

10. CENTROS DE PRÁCTICAS Y ESTUDIANTES ERASMUS +

1. La participación de los centros y del profesorado en la formación pedagógica y didáctica de los estudiantes del máster que habilita para la profesión de profesor o profesora de Educación Secundaria Obligatoria y de Bachillerato, Formación Profesional y Enseñanzas de Idiomas, se realizará según lo que establece la Orden de 30 de septiembre de 2009, de la Conselleria de Educación, por la que se regulan la convocatoria y el procedimiento para la selección de centros de prácticas y se establecen orientaciones para el desarrollo del prácticum de los títulos oficiales de máster que habilitan para el ejercicio de las profesiones de profesor de Educación Secundaria Obligatoria y de Bachillerato, Formación Profesional y Enseñanzas de Idiomas (DOGV 6123, 15.10.2009).

2. Los centros también podrán acoger estudiantes universitarios extranjeros en prácticas a través del programa Erasmus+. La acogida de este alumnado se regula en la Resolución de 20 de febrero de 2017, de la Dirección General de Política Lingüística y Gestión del Multilingüismo, por la que se aprueban las instrucciones de acogida de estudiantes de educación superior Erasmus+ para la realización de prácticas en centros educativos valencianos (DOGV 7987, 24.02.2017).

11. OTROS ASPECTOS RELATIVOS A LA ORGANIZACIÓN Y AL FUNCIONAMIENTO DE LOS CENTROS

11.1. Incidencias de inicio de curso

Durante los días previos a la fecha de inicio de las actividades escolares del curso 2019-2020, las direcciones de los centros educativos comunicarán a las inspecciones territoriales de Educación las incidencias y necesidades de los centros que puedan dificultar que el inicio de curso se desarrolle con normalidad, a los efectos que la Inspección pueda realizar actuaciones de apoyo y supervisión.

11.2. Atención al alumnado en caso de ausencia de profesorado

Los centros, en el ejercicio de su autonomía organizativa, elaborarán un plan de atención al alumnado en caso de ausencia de profesorado. En cada sesión lectiva contemplada en el horario del profesorado ausente, el alumnado será atendido por el personal docente que tiene asignada una sesión de guardia. Se dará prioridad al alumnado de menor edad y se evitará, en la medida de lo posible, la distribución del alumnado en otros grupos.

A tal efecto, corresponde a los departamentos didácticos, haciendo uso de su autonomía pedagógica, proponer las actividades que realizará el alumnado en los casos de ausencia de profesorado. Dadas las etapas

educatives a les quals es dirigeix, aquestes activitats han d'afavorir la consecució dels objectius i les competències de l'etapa.

11.3. Participació de voluntariat en els centres docents

1. A fi de promoure l'obertura dels centres docents a l'entorn i de millorar l'oferta de les actuacions educatives realitzades pels centres, aquests podrán establecer vínculos asociativos con diferentes redes de voluntariado, asociaciones culturales, entidades locales u otros agentes sociales, con la autorización previa del consejo escolar.

2. Cal ajustar-se al que estableix la Llei 45/2015, de 14 d'octubre, de voluntariat, sobretot en allò que fa referència a l'article 6.*f*, voluntariat educatiu.

3. S'entén per persona voluntària tota persona física que, per lliure determinació, sense rebre cap contraprestació ni haver-hi cap obligació ni deure jurídic, realitze les activitats que determine el consell escolar i estiguin recollides en la Programació general anual del centre.

4. Els drets i deures i les incompatibilitats de les persones voluntàries són els continguts en la normativa autonòmica que estableix el règim jurídic d'aquest personal.

5. En cap cas podrán realitzar-se activitats de voluntariat en els llocs reservats a personal remunerat. Les persones que tinguen funcions en una organització com a professionals o que hi tinguen una relació laboral, mercantil o qualsevol altra subjecta a retribució econòmica no podrán realitzar activitats de voluntariat relacionades amb l'objecte de la seua relació laboral o servei remunerat en l'entitat.

6. Les persones que tinguen funcions en una organització com a professionals o que hi tinguen una relació laboral, mercantil o qualsevol altra subjecta a retribució econòmica, no podrán realitzar activitats de voluntariat relacionades amb l'objecte de la seua relació laboral o servei remunerat en l'entitat.

7. Les persones voluntàries que realitzen actuacions en els centres docents tenen l'obligació d'estar en possessió del certificat de no constar en la base de dades del Registre central de delinqüents sexuals i han de presentar-lo davant la direcció del centre.

11.4. Ús social dels centres educatius públics

1. La conselleria competent en matèria d'educació, els ajuntaments i els centres públics podrán promouer l'ús social dels edificis i les instal·lacions dels centres educatius públics, fora de l'hora escolar, per part de persones físiques o jurídiques sense ànim de lucre, per a la realització d'activitats educatives, culturals, artístiques i esportives que no suposen obligacions jurídiques contractuales.

2. L'ús social dels centres públics no ha d'interferir, dificultar o impedir les activitats ordinàries dels centres dins de l'hora escolar.

3. A l'hora de resoldre sobre l'ús social del centre fora de l'hora escolar:

a) Correspon a la direcció del centre resoldre sobre les activitats que es volen realitzar que siguen proposades pel consell escolar, les associacions de persones participants, l'alumnat del centre i els organismos dependents de la conselleria competent en matèria d'educació.

b) Correspon a l'òrgan competent de l'Administració educativa resoldre sobre les activitats que es volen realitzar que siguen promogudes per particulars o organismes no dependents de la conselleria competent en matèria d'educació.

4. Les persones físiques o jurídiques sense ànim de lucre autoritzades per a l'ús d'edificis educatius han de contractar, en tots els casos, una pòlissa d'assegurances que done cobertura, pel que fa a la seua responsabilitat civil i la del personal al seu servei, derivada de l'ús i de l'activitat i pels danys i els perjudicis que se'n puguen produir durant el temps de realització.

5. La utilització dels espais del centre per les associacions de mares i pares de l'alumnat serà prioritària sobre la que puga realitzar qualsevol altra associació o organització aliena a la comunitat escolar.

11.5. Competències de les forces i cossos de seguretat davant del requeriment i comprovació de documentació personal sobre alumnat menor d'edat en centres escolars

1. Les forces i cossos de seguretat, sempre que siga en l'exercici de les funcions de prevenció i indagació, estan legitimades per a requerir als ciutadans que s'identifiquen, amb l'únic objecte d'exercir les funcions de protecció de la seguretat que tenen encomanades i la correlativa obligació legal dels ciutadans d'identificar-se.

educativas a las que se dirige, estas actividades tendrán que favorecer la consecución de los objetivos y las competencias de la etapa.

11.3. Participación de voluntariado en los centros docentes

1. A fin de promover la apertura de los centros docentes al entorno y de mejorar la oferta de las actuaciones educativas realizadas por los centros, estos podrán establecer vínculos asociativos con diferentes redes de voluntariado, asociaciones culturales, entidades locales u otros agentes sociales, con la autorización previa del consejo escolar.

2. Se estará a lo que establece la Ley 45/2015, de 14 de octubre, de Voluntariado, sobre todo en aquello que hace referencia al artículo 6.*f* Voluntariado educativo.

3. Se entiende por persona voluntaria toda persona física que, por libre determinación, sin recibir contraprestación ni mediar obligación o deber jurídico, realice las actividades que se determinen por el consejo escolar y estén recogidas en la Programación general anual del centro.

4. Los derechos y deberes y las incompatibilidades de las personas voluntarias serán los contenidos en la normativa autonómica que establece el régimen jurídico de este personal.

5. En ningún caso podrán realizarse actividades de voluntariado en aquellos puestos reservados a personal remunerado. Las personas que tengan funciones en una organización como profesionales o que tengan una relación laboral, mercantil o cualquier otra sujeta a retribución económica, no podrán realizar actividades de voluntariado relacionadas con el objeto de su relación laboral o servicio remunerado en la entidad.

6. Las personas que tengan funciones en una organización como profesionales o que tengan una relación laboral, mercantil o cualquier otra sujeta a retribución económica, no podrán realizar actividades de voluntariado relacionadas con el objeto de su relación laboral o servicio remunerado en la entidad.

7. Las personas voluntarias que realizan actuaciones en los centros docentes tendrán la obligación de estar en posesión del certificado de no constar en la base de datos del registro central de delincuentes sexuales, y tendrán que presentarlo ante la dirección del centro.

11.4. Uso social de los centros educativos públicos

1. La conselleria competente en materia de educación, los ayuntamientos y los centros públicos podrán promover el uso social de los edificios y las instalaciones de los centros educativos públicos, fuera del horario escolar, por parte de personas físicas o jurídicas sin ánimo de lucro, para la realización de actividades educativas, culturales, artísticas y deportivas que no suponen obligaciones jurídicas contractuales.

2. El uso social de los centros públicos no tiene que interferir, dificultar o impedir las actividades ordinarias de los centros dentro del horario escolar.

3. A la hora de resolver sobre el uso social del centro fuera del horario escolar:

a) Corresponde a la dirección del centro resolver sobre aquellas actividades a realizar que sean propuestas por el consejo escolar, las asociaciones de personas participantes, el alumnado del centro y los organismos dependientes de la conselleria competente en materia de educación.

b) Corresponde al órgano competente de la Administración educativa resolver sobre aquellas actividades a realizar que sean promovidas por particulares u organismos no dependientes de la conselleria competente en materia de educación.

4. Las personas físicas o jurídicas sin ánimo de lucro autorizadas para el uso de edificios educativos tienen que contratar, en todos los casos, una póliza de seguros que dé cobertura, en cuanto a su responsabilidad civil y la del personal a su servicio, derivada del uso y de la actividad y por los daños y los perjuicios que se puedan producir durante el tiempo de realización.

5. La utilización de los espacios del centro por las asociaciones de madres y padres del alumnado será prioritaria sobre la que pueda realizar cualquier otra asociación u organización ajena a la comunidad escolar.

11.5. Competencias de las fuerzas y cuerpos de seguridad ante el requerimiento y comprobación de documentación personal sobre alumna menor de edad en centros escolares

1. Las fuerzas y cuerpos de seguridad, siempre que sea en el ejercicio de las funciones de prevención e indagación, están legitimadas para requerir a los ciudadanos que se identifiquen, con el único objeto de ejercer las funciones de protección de la seguridad que tienen encomendadas y la correlativa obligación legal de los ciudadanos de identificarse.

2. Si les dades que es demanen consten en el centre docent i si el requeriment de cessió de dades prové de funcionaris adscrits a la Policia Judicial i aquests acrediten les ordres o instruccions donades per jutges, es considerarà que el responsable del fitxer ha de cedir les dades sol·licitades.

3. Davant de la sol·licitud d'entrar en els centres docents per part de les forces i cossos de seguretat quan existisca un delicto flagrant, haurà de sol·licitar-se l'acreditació com a tals. En els altres casos, serà necessària la sol·licitud d'autorització judicial al director territorial d'educació, en què conteste a la interlocutòria del jutge i, si aquest no contesta en el termini establiti, serà el centre educatiu l'encarregat de donar-hi el consentiment, excepte en el cas de la Policia Judicial.

4. La detenció dels menors d'edat de nacionalitat espanyola serà notificada pels agents de les forces i cossos de seguretat a qui n'exerceixen la pàtria potestat o la tutela, però també a qui en aquell moment en tinga la guàrdia de fet, és a dir, en aquest cas, al professorat del centre docent. Si la detenció es realitza a un menor d'edat estranger, seran els agents els encarregats de notificar-ho al cònsol o al Ministeri Fiscal.

5. En tot cas, cal ajustar-se al que disposa el Reial decret 1774/2004, de 30 de juliol, pel qual s'aprova el Reglament de la Llei orgànica 5/2000, de 12 de gener, reguladora de la responsabilitat penal dels menors (BOE 209, 30.08.2004).

11.6. Salut i seguretat en els centres educatius

1. Els centres han de complir la normativa aplicable en matèria de seguretat i salut per a tots els empleats públics, docents i no docents, adscrits al centre. (fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ DE LA SALUT, L'ACTIVITAT FÍSICA, LA SEGURETAT I LA SOSTENIBILITAT).

2. Queden prohibides les activitats que perjudiquen la salut pública i, en particular, la publicitat, l'expedició i el consum de tabac i begudes alcohòliques, així com la col·locació de màquines expenedores d'aliments que no oferisquen productes saludables. Pel que fa a la ubicació, instal·lació i funcionament de màquines expenedores d'aliments i begudes, caldrà seguir el que disposa el Decret 84/2018, de 15 de juny, del Consell, de foment d'una alimentació saludable i sostenible en centres de la Generalitat (DOGV 8323, 22.06.2018). (fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ DE LA SALUT, L'ACTIVITAT FÍSICA, LA SEGURETAT I LA SOSTENIBILITAT).

3. La pràctica d'activitats físiquesportives als centres educatius s'ha de realitzar d'acord amb les condicions de seguretat establides en la normativa vigent. (fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ DE LA SALUT, L'ACTIVITAT FÍSICA, LA SEGURETAT I LA SOSTENIBILITAT).

4. Per a l'atenció sanitària de l'alumnat amb problemes de salut crònica durant l'hora escolar, cal ajustar-se al que disposa la Resolució de 13 de juny de 2018, de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport i de la Conselleria de Sanitat Universal i Salut Pública, per la qual es dicten instruccions i orientacions d'atenció sanitària específica en centres educatius per a regular l'atenció sanitària a l'alumnat amb problemes de salut crònica en horari escolar, l'atenció a la urgència, així com l'administració de medicaments i l'existència de farmacis en els centres escolars (DOGV 8319, 18.06.2018). (fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ DE LA SALUT, L'ACTIVITAT FÍSICA, LA SEGURETAT I LA SOSTENIBILITAT).

5. Per a l'adecuada atenció conjunta amb sanitat de l'alumnat amb problemes de salut mental, cal ajustar-se al que estableix la Resolució d'11 de desembre de 2017, per a la detecció i l'atenció precoç de l'alumnat que puga presentar un problema de salut mental (DOGV 8196, 22.12.2017). (fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ DE LA SALUT, L'ACTIVITAT FÍSICA, LA SEGURETAT I LA SOSTENIBILITAT).

6. Els espais, serveis, processos, materials i productes han de ser utilitzats amb seguretat per tot l'alumnat. Els centres educatius han de garantir la protecció integral de la salut de tot l'alumnat.

2. Si los datos que se piden constan en el centro docente y si el requerimiento de cesión de datos proviene de funcionarios adscritos a la Policía Judicial y estos acreditan las órdenes o instrucciones dadas por jueces, se considerará que el responsable del fichero tendrá que ceder los datos solicitados.

3. Ante la solicitud de entrar en los centros docentes por parte de las fuerzas y cuerpos de seguridad cuando exista delito flagrante, tendrá que solicitarse la acreditación como tales. En los otros casos, será necesario la solicitud de autorización judicial al director territorial de Educación, contestando a la interlocutoria del juez, y si este no contesta en el plazo establecido, será el centro educativo el encargado de dar el consentimiento, excepto en el caso de la Policía Judicial.

4. La detención de los menores de edad de nacionalidad española será notificada por los agentes de las fuerzas y cuerpos de seguridad a quienes ejerzan la patria potestad o la tutela, pero también a quienes en aquel momento tengan la guardia de hecho, es decir, en este caso al profesorado del centro docente. Si la detención se realiza a un menor de edad extranjero, serán los agentes los encargados de notificarlo al cónsul o al Ministerio Fiscal.

5. En todo caso, se estará a lo dispuesto por el Real decreto 1774/2004, de 30 de julio, por el que se aprueba el Reglamento de la Ley orgánica 5/2000, de 12 de enero, reguladora de la responsabilidad penal de los menores (BOE 209, 30.08.2004).

11.6. Salud y seguridad en los centros educativos

1. Los centros deberán cumplir la normativa de aplicación en materia de seguridad y salud para todos los empleados públicos, docentes y no docentes, adscritos en el centro. (ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es> en el apartado GESTIÓN DE LA SALUD, LA ACTIVIDAD FÍSICA, LA SEGURIDAD Y LA SOSTENIBILIDAD).

2. Quedan prohibidas las actividades que perjudican la salud pública y, en particular, la publicidad, la expedición y el consumo de tabaco y bebidas alcohólicas, así como la colocación de máquinas expendedoras de alimentos que no ofrezcan productos saludables. En cuanto a la ubicación, instalación y funcionamiento de máquinas expendedoras de alimentos y bebidas se deberá seguir lo dispuesto por el Decreto 84/2018, de 15 de junio, del Consell, de fomento de una alimentación saludable y sostenible en centros de la Generalitat (DOGV 8323, 22.06.2018). (ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es> en el apartado GESTIÓN DE LA SALUD, LA ACTIVIDAD FÍSICA, LA SEGURIDAD Y LA SOSTENIBILIDAD).

3. La práctica de actividades físicasportivas en los centros educativos se realizará de acuerdo con las condiciones de seguridad establecidas en la normativa vigente. (ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es> en el apartado GESTIÓN DE LA SALUD, LA ACTIVIDAD FÍSICA, LA SEGURIDAD Y LA SOSTENIBILIDAD).

4. Para la atención sanitaria del alumnado con problemas de salud crónica durante el horario escolar se estará al dispuesto por la Resolución de 13 de junio de 2018, de la Conselleria de Educación, Investigación, Cultura y Deporte y de la Conselleria de Sanidad Universal y Salud Pública, por la que se dictan instrucciones y orientaciones de atención sanitaria específica en centros educativos para regular la atención sanitaria al alumnado con problemas de salud crónica en horario escolar, la atención a la urgencia, así como la administración de medicamentos y la existencia de botiquines en los centros escolares (DOGV 8319, 18.06.2018). (ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es> en el apartado GESTIÓN DE LA SALUD, LA ACTIVIDAD FÍSICA, LA SEGURIDAD Y LA SOSTENIBILIDAD).

5. Para la adecuada atención conjunta con sanidad del alumnado con problemas de salud mental habrá que ajustarse a lo que establece la Resolución de 11 de diciembre de 2017 para la detección y la atención precoz del alumnado que pueda presentar un problema de salud mental (DOGV 8196, 22.12.2017). (ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestoreducatiu.gva.es/es> en el apartado GESTIÓN DE LA SALUD, LA ACTIVIDAD FÍSICA, LA SEGURIDAD Y LA SOSTENIBILIDAD).

6. Los espacios, servicios, procesos, materiales y productos tienen que ser utilizados con seguridad por todo el alumnado. Los centros educativos deben garantizar la protección integral de la salud de todo el alumnado.

11.7. Mesures d'emergència i Plans d'autoprotecció del centre

1. El Projecte de gestió del centre ha d'incloure les mesures d'emergència i, si escau, un Pla d'autoprotecció, d'acord amb el que s'estableix en la normativa vigent, la implantació de la qual és responsabilitat de l'equip directiu. S'hi han de detallar els mecanismes i els mitjans disponibles per a fer front a qualsevol incidència que afecte la seguretat de les instal·lacions del recinte escolar o de les persones que l'utilitzen.

2. Les mesures d'emergència i els Plans d'autoprotecció dels centres docents han de preveure els procediments d'actuació per a l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i, especialment, per a l'alumnat que té una discapacitat o alguna limitació funcional, permanent o transitòria, a fi de garantir-ne la salut i seguretat, i eliminar la situació de desvantatge associada a aquestes circumstàncies.

3. El Pla d'emergència i, si és el cas, el Pla d'autoprotecció han de contindre les mesures d'emergència, així com els distints procediments de control d'accés de persones alienes al centre educatiu, d'exides justificades de l'alumnat durant el període lectiu i d'actuació davant d'un accident o incident escolar.

4. Serà aplicable la normativa següent: Decret 32/2014, de 14 de febrer, del Consell, pel qual s'aprova el Catàleg d'activitats amb risc de la Comunitat Valenciana i es regula el Registre autonòmic de Plans d'autoprotecció (DOGV 7215, 17.02.2014), i l'Ordre 27/2012, de 18 de juny, de la Conselleria d'Educació, Formació i Ocupació, sobre Plans d'autoprotecció o mesures d'emergència dels centres educatius no universitaris de la Comunitat Valenciana (DOGV 6804, 26.06.2012).

5. Per a la possible divulgació d'aquestes mesures d'emergència i, si és el cas, el Pla d'autoprotecció del centre entre les forces i els cossos de protecció civil, així com per al registre i control administratiu, aquestes s'han d'allotjar en l'aplicació informàtica que es determine a l'efecte per a aquest procés.

6. El Pla d'emergència ha de recollir els passos que s'han de seguir des que es produeix una situació d'emergència fins que les persones que es troben en un centre escolar estiguin protegides. Totes les persones que formen la comunitat educativa han de conéixer el contingut d'aquest pla i els mecanismes de la posada en marxa. Aquest pla ha de preveure la realització de simulacres, almenys un en cada curs escolar amb resultat positiu, per a garantir que hi ha un procediment ordenat amb el qual fer front a aquest tipus de situacions.

7. Quan les autoritats competents en matèria de seguretat i emergències decreten la suspensió de les activitats escolars, complementàries i extraescolars per una declaració d'emergència per fenomen meteorològic advers o per qualsevol altra incidència ocorreguda a l'exterior del centre educatiu, s'han d'aplicar els procediments d'actuació i organització de l'activitat escolar establits davant de riscos d'aquesta naturalesa indicats en el Pla d'emergència, de manera que es permeta la salvaguarda de les persones i els béns, tenint en compte les condicions concretes de persones, lloc i temps, i les instruccions que es dicten a aquest efecte. En aquest cas, l'ajuntament del municipi on es troba ubicat el centre ha de prendre les decisions i notificar-les a la direcció del centre i a la direcció territorial corresponent.

8. En el cas que la incidència que dona origen a una situació d'emergència no puga ser controlada pels mitjans propis, s'avisarà immediatament el Centre Coordinador de Seguretat i Emergències (112) i es posarà en marxa la situació preventiva —evacuació o confinament— que corresponga. De manera immediata, s'ha de comunicar també l'esmentada incidència a la direcció territorial d'educació corresponent i al Comitè de seguretat i salut laboral.

9. En cas de robatoris, furtos o destrosses a l'interior del recinte escolar, s'ha de posar la corresponent denúncia, se n'ha de donar part a l'entitat asseguradora, si és el cas, i se n'han d'enviar còpies a la direcció territorial d'educació corresponent i a la direcció general competent en matèria de centres docents.

10. En finalitzar la jornada escolar, el centre ha d'adoptar les mesures que estime necessàries per a evitar possibles pèrdues o consums innecessaris de diferents subministraments, com ara aigua, electricitat o gas.

11. Les mesures d'emergència i els Plans d'autoprotecció dels centres docents han de preveure els procediments d'actuació per a l'alum-

11.7. Medidas de emergencia y planes de autoprotección del centro

1. El proyecto de gestión del centro debe incluir las medidas de emergencia y, si procede, un Plan de autoprotección, de acuerdo con lo establecido en la normativa vigente, cuya implantación es responsabilidad del equipo directivo. Se deben detallar los mecanismos y los medios disponibles para hacer frente a cualquier incidencia que afecte la seguridad de las instalaciones del recinto escolar o de las personas que lo utilizan.

2. Las medidas de emergencia y los planes de autoprotección de los centros docentes tienen que prever los procedimientos de actuación para el alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo, y especialmente para el alumnado que tiene una discapacidad o alguna limitación funcional, permanente o transitoria, a fin de garantizar la salud y seguridad, y eliminar la situación de desventaja asociada a estas circunstancias.

3. El Plan de emergencia y, si es el caso, el Plan de autoprotección deben contener las medidas de emergencia, así como los distintos procedimientos de control de acceso de personas ajenas al centro educativo, de salidas justificadas del alumnado durante el periodo lectivo y de actuación ante un accidente o incidente escolar.

4. Será de aplicación la normativa siguiente: Decreto 32/2014, de 14 de febrero, del Consejo, por el que se aprueba el Catálogo de actividades con riesgo de la Comunidad Valenciana y se regula el Registro autonómico de Planes de autoprotección (DOGV 7215, 17.02.2014), y Orden 27/2012, de 18 de junio, de la Consellería de Educación, Formación y Empleo, sobre planes de autoprotección o medidas de emergencia de los centros educativos no universitarios de la Comunitat Valenciana (DOGV 6804, 26.06.2012).

5. Para la posible divulgación de estas medidas de emergencia y, si es el caso, el Plan de autoprotección del centro entre las fuerzas y los cuerpos de protección civil, así como para su registro y control administrativo, estas se tendrán que alojar en la aplicación informática que se determine a tal efecto para este proceso.

6. El Plan de emergencia tendrá que recoger los pasos que se tienen que seguir desde que se produce una situación de emergencia hasta que las personas que se encuentran en un centro escolar estén protegidas. Todas las personas que forman la comunidad educativa tienen que conocer el contenido de este plan y los mecanismos de la puesta en marcha. Este plan tiene que prever la realización de simulacros, al menos uno en cada curso escolar con resultado positivo, para garantizar que hay un procedimiento ordenado con el que hacer frente a este tipo de situaciones.

7. Cuando las autoridades competentes en materia de seguridad y emergencias decretan la suspensión de las actividades escolares, complementarias y extraescolares por una declaración de emergencia por fenómeno meteorológico adverso o por cualquier otra incidencia ocurrida en el exterior del centro educativo, se tendrán que aplicar los procedimientos de actuación y organización de la actividad escolar establecidos ante riesgos de esta naturaleza indicados en el Plan de emergencia, de forma que se permita la salvaguardia de las personas y los bienes, teniendo en cuenta las condiciones concretas de personas, lugar y tiempo, y las instrucciones que se dictan a este efecto. En este caso, el ayuntamiento del municipio donde se encuentre ubicado el centro, debe tomar las decisiones y notificar a la dirección del centro y a la Dirección Territorial correspondiente.

8. En el supuesto de que la incidencia que da origen a una situación de emergencia no pueda ser controlada por los medios propios, se avisará inmediatamente el Centro Coordinador de Seguridad y Emergencias (112) y se pondrá en marcha la situación preventiva -evacuación o confinamiento- que corresponda. De manera inmediata, se comunicará también la incidencia a la Dirección Territorial de Educación correspondiente y al Comité de seguridad y salud laboral.

9. En caso de robos, hurtos o destrozos en el interior del recinto escolar, se deberá poner la correspondiente denuncia, dar parte a la entidad aseguradora, si es el caso, y se deberán enviar copias a la Dirección Territorial de Educación correspondiente y a la dirección general competente en materia de centros docentes.

10. Al finalizar la jornada escolar, el centro adoptará las medidas que estime necesarias para evitar posibles pérdidas o consumos innecesarios de diferentes suministros, como agua, electricidad o gas.

11. Las medidas de emergencia y los planes de autoprotección de los centros docentes tienen que prever los procedimientos de actuación

nat amb necessitats específiques de suport educatiu i, especialment, per a l'alumnat que té una discapacitat o alguna limitació funcional, permanent o transitòria, a fi de garantir-ne la salut i seguretat, i eliminar la situació de desavantatge associada a aquestes circumstàncies.

12. Els centres educatius han de realitzar en cada curs escolar, almenys una vegada, un simulacre d'emergència. La participació és obligatòria per a tot el personal que estiga present al centre en el moment de la realització i s'ha de realitzar, preferentment, en el primer trimestre del curs escolar.

13. El formulari que han d'omplir els centres en relació amb el simulacre d'evacuació es troba allotjat en la pàgina web de l'oficina virtual de la GVA, on hi ha un apartat específic denominat «Mesures d'emergència: fitxa núm. 4, informe valoració del simulacre». http://sai.edu.gva.es/sites/default/files/docs/Manual_Ficha4_V.pdf

14. S'ha de tramitar, també per mitjà de l'oficina virtual, el Pla d'evacuació del centre, que s'ha d'efectuar utilitzant els recursos propis del centre, personals o informàtics, o utilitzant els plans ja existents, per la qual cosa s'ha d'escanejar i adjuntar, per mitjà del tràmit de l'oficina virtual anomenat «Mesures d'emergència: plans i documents», i custodiar-ne un exemplar al centre.

12. ITACA. TECNOLOGIES DE LA INFORMACIÓ I LA COMUNICACIÓ I PROTECCIÓ DE DADES

12.1. Normativa que s'ha de preveure en matèria de l'ús de les tecnologies de la informació i de la comunicació i la protecció en el tractament de les dades

(fitxa del recurs en el portal web Gestor Educatiu: <http://www.gestorededucatiu.gva.es/va/> a l'apartat GESTIÓ ADMINISTRATIVA: ALUMNAT).

S'ha d'atendre el que disposa la legislació en la matèria i en les instruccions de servei que dicte la direcció general amb competències en tecnologies de la informació i de la comunicació, i específicament en:

1. Reglament (UE) 2016/679, del Parlament Europeu i del Consell, de 27 d'abril de 2016, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades, i pel qual es deroga la Directiva 95/46/CE (conegut per Reglament general de protecció de dades, RGPD) (DOUE L119/1, de 04.05.2016)

2. La Llei orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de protecció de dades personals i garantia dels drets digitals.

3. El Reial decret 1720/2007, de 21 de desembre, pel qual s'aprova el reglament de desplegament de la Llei orgànica 15/1999, de 13 de desembre, de protecció de dades de caràcter personal (BOE 17, 19.01.2008).

4. Ordre 19/2013, de 3 de desembre, de la Conselleria d'Hisenda i Administració Pública, per la qual s'estableixen les normes sobre l'ús segur de mitjans tecnològics en l'Administració de la Generalitat.

5. La Instrucció 4/2011, de la Direcció General de Tecnologies de la Informació, sobre l'adequació a l'LOPD dels centres educatius públics.

6. La Instrucció 6/2012, de les direccions generals de Tecnologies de la Informació i de Centres Docents, per a la implantació de la telefonia IP als centres educatius.

7. La Instrucció 7/2012, sobre la implantació i l'ús del programari lliure en el lloc de treball.

8. La Instrucció de servei núm. 2/2009, de la Direcció General d'Innovació Tecnològica Educativa, per a la petició i explotació de l'espai web i subdomini proporcionat per la Conselleria d'Educació als centres docents, i la modificació d'aquesta mitjançant la Instrucció 1/2010.

9. La Instrucció de servei número 5/2009, de la Direcció General d'Innovació Tecnològica Educativa, per a la utilització i custòdia de les llicències del programari instal·lat als centres docents de la Generalitat.

10. La Resolució de 26 de juny de 2013, de la Direcció General de Centres i Personal Docent, de la Direcció General de Formació Professional i Ensenyaments de règim especial i de la Direcció General de Tecnologies de la Informació, per la qual s'estableix el procediment i

para el alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo, y especialmente para el alumnado que tiene una discapacidad o alguna limitación funcional, permanente o transitoria, a fin de garantizar la salud y seguridad, y eliminar la situación de desventaja asociada a estas circunstancias.

12. Los centros educativos tendrán que realizar en cada curso escolar, al menos una vez, un simulacro de emergencia. La participación es obligatoria para todo el personal que esté presente en el centro en el momento de la realización y se tendrá que realizar, preferentemente, en el primer trimestre del curso escolar.

13. El formulario que tienen que llenar los centros en relación al simulacro de evacuación se encuentra alojado en la página web de la oficina virtual de la GVA, donde hay un apartado específico denominado «Medidas de emergencia: ficha núm. 4, informe valoración del simulacro». http://sai.edu.gva.es/sites/default/files/docs/manual_ficha4_v.pdf

14. Se tendrá que tramitar también por medio de la oficina virtual el Plan de evacuación del centro, que se tendrá que efectuar utilizando los recursos propios del centro, personales o informáticos, o utilizando los planes ya existentes, por lo que se tendrá que escanear y adjuntar por medio del trámite de la oficina virtual denominado «Medidas de emergencia: planes y documentos», y custodiar un ejemplar en el centro.

12. ITACA. TECNOLOGÍAS DE LA INFORMACIÓN Y LA COMUNICACIÓN Y PROTECCIÓN DE DATOS

12.1. Normativa que se contempla en materia del uso de las tecnologías de la información y de la comunicación y la protección en el tratamiento de los datos

(ficha del recurso en el portal web Gestor Educativo: <http://www.gestorededucatiu.gva.es/es/> en el apartado GESTIÓN ADMINISTRATIVA: ALUMNADO).

Se deberá atender a lo que dispone la legislación en la materia y en las instrucciones de servicio que dicte la dirección general con competencias en tecnologías de la información y de la comunicación, y específicamente en:

1. Reglamento (UE) 2016/679, del Parlamento Europeo y del Consell, de 27 de abril de 2016, relativo a la protección de las personas físicas en cuanto al tratamiento de datos personales y a la libre circulación de estos datos y por el que se deroga la Directiva 95/46/CE (conocido por Reglamento General de Protección de Datos, RGPD) (DOUE L119/1, de 04.05.2016).

2. La Ley orgánica 3/2018, de 5 de diciembre, de Protección de Datos Personales y garantía de los derechos digitales.

3. El Real decreto 1720/2007, de 21 de diciembre, por el que se aprueba el reglamento de desarrollo de la Ley orgánica 15/1999, de 13 de diciembre, de protección de datos de carácter personal (BOE 17, 19.01.2008).

4. Orden 19/2013, de 3 de diciembre, de la Conselleria de Hacienda y Administración Pública, por la que se establecen las normas sobre el uso seguro de medios tecnológicos en la Administración de la Generalitat.

5. La Instrucción 4/2011, de la Dirección General de Tecnologías de la Información, sobre la adecuación a la LOPD de los centros educativos públicos.

6. La Instrucción 6/2012, de las direcciones generales de Tecnologías de la Información y de Centros Docentes, para la implantación de la telefonía IP en los centros educativos.

7. La Instrucción 7/2012, sobre la implantación y el uso del software libre en el puesto de trabajo.

8. La Instrucción de servicio núm. 2/2009, de la Dirección General de Innovación Tecnológica Educativa, para la petición y explotación del espacio web y subdominio proporcionado por la Conselleria de Educación a los centros docentes, y la modificación de esta mediante la Instrucción 1/2010.

9. La Instrucción de servicio número 5/2009, de la Dirección General de Innovación Tecnológica Educativa, para la utilización y custodia de las licencias del programa instalado en los centros docentes de la Generalitat.

10. La Resolución de 26 de junio de 2013, de la Dirección General de Centros y Personal Docente, de la Dirección General de Formación Profesional y Enseñanzas de régimen especial y de la Dirección General de Tecnologías de la Información, por la que se establece el

el calendari d'inventariat i certificació de les aplicacions i equipament informàtic que hi ha als centres educatius dependents de la Generalitat (DOGV 7056, 28.06.2013).

11. La Resolució de 28 de juny de 2018, de la Sotssecretaria de la Conselleria d'Educació, Investigació, Cultura i Esport, per la qual es dicten instruccions per al compliment de la normativa de protecció de dades en els centres educatius públics de titularitat de la Generalitat. (DOGV 8436, 03.12.2018)

12.2. ITACA

1. El Decret 51/2011, de 13 de maig, del Consell, sobre el sistema de comunicació de dades a la conselleria competent en matèria d'educació, a través del sistema d'informació ITACA, dels centres docents que imparteixen ensenyaments reglats no universitaris (DOGV 6522, 17.05.2011), regula aquest sistema d'informació com a instrument per a la gestió i la comunicació de les dades i dels documents necessaris per a l'adequat funcionament del sistema educatiu de la Comunitat Valenciana.

2. El sistema d'informació ITACA té com a finalitat la consecució d'una gestió integrada dels procediments administratius i acadèmics del sistema educatiu de la Comunitat Valenciana.

3. Tots els centres d'Educació Secundària Obligatoria i de Batxillerat tenen l'obligació de comunicar a la conselleria competent en matèria d'educació, en el termini establiti per la normativa vigent i mitjançant el sistema ITACA, la informació requerida en l'esmentat Decret 51/2011, de 13 de maig, amb especial atenció a les dades que fan referència al dret d'assistència i estudi de l'alumnat, segons l'article 24 del Decret 39/2008, de 4 d'abril (DOGV 5738, 09.04.2008).

4. Les dades de l'alumnat amb necessitats específiques de suport educatiu i de l'alumnat amb necessitats de compensació de les desigualtats, i les variacions que se'n produïsquen al llarg del curs s'han de registrar en ITACA per part de l'orientador o orientadora que atén el centre, amb la supervisió de la direcció, que tindrà la responsabilitat de velar perquè les dades introduïdes estiguin actualitzades, siguin veraces i corresponguen a la informació continguda en l'informe sociopsicopedagògic. En el cas que el centre estiga atés per un gabinet psicopedagògic municipal, la introducció de dades es farà conjuntament entre l'orientador o l'orientadora adscrit a aquest i la direcció del centre.

5. La Conselleria d'Educació, Cultura i Esport posa a la disposició dels centres educatius un sistema de comunicació entre el centre i l'equip docent amb l'alumnat i els responsables familiars a través de les plataformes ITACA-Web Família 2.0 i Mòdul Docent 2.0.

12.3. Ús de plataformes informàtiques en els centres educatius públics de titularitat de la Generalitat

1. L'Ordre 19/2013, sobre normes per a la utilització segura de mitjans tecnològics en l'Administració de la Generalitat, estableix que queda prohibit transmetre o allotjar informació pròpia de l'Administració de la Generalitat en sistemes d'informació externs (com és el cas dels serveis en el núvol «on cloud»), excepte autorització expressa de la conselleria competent en matèria d'educació, verificant el corresponent acord de confidencialitat i sempre amb l'anàlisi prèvia dels riscos associats a tal externalització. Per tant, com a norma general, s'han d'emprar les eines que la conselleria competent en matèria d'educació pose a la disposició dels centres. A més, l'article 5.4 de l'esmentada Ordre 19/2013 estableix que qualsevol externalització del tractament requereix la subscripció d'un contracte exprés entre la conselleria competent en matèria d'educació, com a responsable del tractament, i l'empresa responsable de la prestació del servei, com a encarregada del tractament, que, en aquest cas, serien les empreses propietàries d'aquestes plataformes. L'obligatorietat d'aquest «contracte per encàrrec», així com les condicions que recull, es troben especialment especificades en l'article 28 del recent Reglament general de protecció de dades (RGPD).

2. En relació amb l'ús de xarxes socials en l'àmbit educatiu, l'esmentada Resolució de 28 de juny de 2018 indica que la publicació de dades personals en xarxes socials per part dels centres educatius requereix comptar amb el consentiment inequívoc de les persones implicades, a les quals caldrà informar prèviament de manera clara de les dades que es publicaran, en quines xarxes socials, amb quina finalitat, qui pot

procedimiento y el calendario de inventariado y certificación de las aplicaciones y equipación informática que hay en los centros educativos dependientes de la Generalitat (DOGV 7056, 28.06.2013).

11. La Resolución de 28 de junio de 2018, de la Subsecretaría de la Consellería de Educación, Investigación, Cultura y Deporte, por la que se dictan instrucciones para el cumplimiento de la normativa de protección de datos en los centros educativos públicos de titularidad de la Generalitat. (DOGV 8436, 03.12.2018)

12.2. ITACA

1. El Decreto 51/2011, de 13 de mayo, del Consell, sobre el sistema de comunicación de datos en la conselleria competente en materia de educación, a través del sistema de información ITACA, de los centros docentes que imparten enseñanzas regladas no universitarias (DOGV 6522, 17.05.2011), regula este sistema de información como instrumento para la gestión y la comunicación de los datos y de los documentos necesarios para el adecuado funcionamiento del sistema educativo de la Comunitat Valenciana.

2. El sistema de información ITACA tiene como finalidad la consecución de una gestión integrada de los procedimientos administrativos y académicos del sistema educativo de la Comunitat Valenciana.

3. Todos los centros de Educación Secundaria Obligatoria y de Bachillerato tienen la obligación de comunicar a la conselleria competente en materia de educación, en el plazo establecido por la normativa vigente y mediante el sistema ITACA, la información requerida en el mencionado Decreto 51/2011, de 13 de mayo, con especial atención a los datos que hacen referencia al derecho de asistencia y estudio del alumnado, según el artículo 24 del Decreto 39/2008, de 4 de abril (DOGV 5738, 09.04.2008).

4. Los datos del alumnado con necesidades específicas de apoyo educativo y del alumnado con necesidades de compensación de las desigualdades, y las variaciones que se produzcan a lo largo del curso se tienen que registrar en ITACA por parte del orientador u orientadora que atiende el centro, con la supervisión de la dirección, que tendrá la responsabilidad de velar para que los datos introducidos estén actualizados, sean veraces y correspondan a la información contenida en el informe sociopsicopedagógico. En el supuesto de que el centro esté atendido por un gabinete psicopedagógico municipal, la introducción de datos se hará conjuntamente entre el orientador o la orientadora adscrito a este y la dirección del centro.

5. La Conselleria de Educación, Cultura y Deporte posa a disposición de los centros educativos un sistema de comunicación entre el centro y el equipo docente con el alumnado y los responsables familiares a través de las plataformas ITACA-Web Familia 2.0 y Módulo Docente 2.0.

12.3. Uso de plataformas informáticas en los centros educativos públicos de titularidad de la Generalitat

1. La Orden 19/2013 sobre normas para la utilización segura de medios tecnológicos en la Administración de la Generalitat, establece que queda prohibido transmitir o alojar información propia de la Administración de la Generalitat en sistemas de información externos (como es el caso de los servicios en la nube «on cloud»), excepto autorización expresa de la conselleria competente en materia de educación, verificando el correspondiente acuerdo de confidencialidad, y siempre previo análisis de los riesgos asociados a tal externalización. Por lo tanto, como norma general, tendrán que emplearse las herramientas que la conselleria competente en materia de educación ponga a disposición de los centros. Además, el artículo 5.4 de la mencionada Orden 19/2013 establece que cualquier externalización del tratamiento requiere la suscripción de un contrato expreso entre la conselleria competente en materia de educación, como responsable del tratamiento, y la empresa responsable de la prestación del servicio, como encargada de tratamiento, que en este caso serían las empresas propietarias de estas plataformas. La obligatoriedad de este «contrato por encargo», así como las condiciones que recoge, se encuentran especialmente especificadas en el artículo 28 del reciente Reglamento general de protección de datos (RGPD).

2. En relación con el uso de redes sociales en el ámbito educativo, la mencionada Resolución de 28 de junio de 2018, indica que la publicación de datos personales en redes sociales por parte de los centros educativos requiere contar con el consentimiento inequívoco de las personas implicadas, a las que habrá que informar previamente de manera clara de los datos que se publicarán, en qué redes sociales, con qué

accedir a les dades, així com de la possibilitat d'exercitar els seus drets d'accés, rectificació, cancel·lació i oposició.

3. No requerirà autorització l'ús de xarxes socials per a l'exercici de les competències en matèria d'educació, sempre que no tracten ni difonguen dades personals del tractament de les quals siguin responsables els titulars d'òrgans superiors o del nivell directiu de la Conselleria. Té la condició de dada personal tota informació que es puga relacionar amb una persona física identificada o identifiable. Aquesta definició inclou, entre altres dades, imatges, veu, codis d'identificació, qualificacions o opinions. No obstant això:

a) Està expressament no autoritzat l'ús de xarxes socials que inclouen qualsevol tipus de publicitat o que puguen ser utilitzades per a una finalitat diferent de la mateixa comunicació.

b) Quan s'utilitzen aquests mitjans, els centres educatius informaran les famílies i l'alumnat major de 14 anys sobre l'ús segur de les xarxes socials, dels drets i obligacions dels intervinguts, així com de l'exemció de responsabilitat de la Conselleria en aquestes aplicacions.

c) Quan les dades personals de l'alumnat, incloent-hi fotografies o vídeos, siguin proporcionades per tercers o altres membres de la comunitat educativa, sense mediació del titular de les dades (l'alumnat major de 14 anys o qui represente legalment el menor), s'ha de garantir que es disposa de l'autorització expressa i concreta d'ús, o l'assumpció de responsabilitat pel cedent.

4. Qualsevol tractament de dades de caràcter personal ha de complir amb el que es preveu en la normativa vigent en la matèria i, en particular, amb les obligacions d'informació als afectats pels tractaments i transparència sobre aquests. A més, han de cenyir-se a les finalitats específiques previstes en la seua creació i que han d'haver sigut publicades en els corresponents registres d'activitats.

L'òrgan d'informació i assessorament de la Generalitat en matèria de protecció de dades és el delegat de Protecció de Dades (dpd@gva.es), a qui es poden dirigir els interessats pel que respecta a totes les qüestions relatives al tractament de les seues dades personals i a l'exercici dels seus drets a l'empara del Reglament general de protecció de dades.

5. Sobre la utilització d'aplicacions de missatgeria per part del professorat per a la comunicació amb l'alumnat, el punt 3.2.7 de l'esmentada Resolució de 28 de juny de 2018 indica que, amb caràcter general, les comunicacions entre el professorat i l'alumnat han de tindre lloc dins de l'àmbit de la funció educativa i no dur-se a terme a través d'aplicacions de missatgeria instantània. Si calguera establir canals específics de comunicació, s'han d'emprar els mitjans i eines establits per la conselleria competent en matèria d'educació i posades a la disposició d'alumnat i professorat, o per mitjà del correu electrònic. Així mateix, quan la comunicació fora entre el professorat i qui represente legalment l'alumnat, el punt 3.2.8 assenyala que les comunicacions han de dur-se a terme a través dels mitjans posats a la disposició dels dos pel centre educatiu o la conselleria competent en matèria d'educació.

6. Els tractaments de dades personals mitjançant aplicacions informàtiques mòbils, conegudes com a 'apps', han d'incloure's en la política de seguretat del centre, com a mínim, amb les mateixes garanties que qualsevol altre tractament, tal com indica l'Informe sobre la utilització per part de professors i alumnes d'aplicacions que emmagatzemem dades en el núvol amb sistemes aliens a les plataformes educatives, publicat per l'Agència Espanyola de Protecció de Dades (<https://www.aepd.es/media/guias/guia-orientaciones-apps-datos-alumnos.pdf>).

Tal com indica aquest informe, les aplicacions que contenen més dades personals de l'alumnat són els quaderns de notes dels docents, que mantenen el seu progrés i les seues qualificacions. Per la qual cosa, qualsevol aplicació que incloga la identificació de l'alumne pot portar a l'elaboració de perfils segons les funcionalitats i la tipologia de les dades recopilades. Amb els hàbits de navegació, juntament amb les dades d'altres usuaris amb els quals contacta i el seu comportament educatiu, es poden crear perfils de l'usuari susceptibles de ser tractats sense el consentiment de l'usuari, sota l'excusa de la millora del funcionament del servei. Els usuaris es poden classificar fàcilment segons la seua activitat, en funció de les accions que realitzen o, fins i tot, el temps que tarden a realitzar-les. Cal tindre en compte que les aplicacions d'instal·lació no assistida en dispositius mòbils intel·ligents són capaces d'accidir a gran quantitat de dades de caràcter personal emma-

finalidad, quién puede acceder a los datos, así como de la posibilidad de ejercitar sus derechos de acceso, rectificación, cancelación y oposición.

3. No requerirá autorización el uso de redes sociales para el ejercicio de las competencias en materia de educación, siempre que no traten ni difundan datos personales cuyo tratamiento sean responsables los titulares de órganos superiores o del nivel directivo de la Conselleria. Tiene la condición de datos personales toda información que se pueda relacionar con una persona física identificada o identifiable. Esta definición incluye, entre otros datos, imágenes, voz, códigos de identificación, calificaciones u opiniones. Sin embargo:

a) Está expresamente no autorizado el uso de redes sociales que incluyan cualquier tipo de publicidad o que puedan ser utilizadas para una finalidad diferente de la misma comunicación.

b) Cuando se utilizan estos medios, los centros educativos informarán a las familias y al alumnado mayor de 14 años, sobre el uso seguro de las redes sociales, de los derechos y obligaciones de los intervinientes, así como de la exención de responsabilidad de la Conselleria en estas aplicaciones.

c) Cuando los datos personales del alumnado, incluyendo fotografías o vídeos, sean proporcionados por terceros u otros miembros de la comunidad educativa, sin mediación del titular de los datos (el alumnado mayor de 14 años, o quienes ostente la representación legal del menor) se garantizará que se dispone de la autorización expresa y concreta de uso, o la asunción de responsabilidad por el cedente.

4. Cualquier tratamiento de datos de carácter personal tiene que cumplir con lo previsto en la normativa vigente en la materia y en particular con las obligaciones de información a los afectados por los tratamientos y transparencia sobre estos. Además, tienen que ceñirse a las finalidades específicas previstas en su creación y que tienen que haber sido publicados en los correspondientes registros de actividades.

El órgano de información y asesoramiento de la Generalitat en materia de protección de datos es el delegado de Protección de Datos (dpd@gva.es), a quien se pueden dirigir los interesados por lo que respecta a todas las cuestiones relativas al tratamiento de sus datos personales y al ejercicio de sus derechos al amparo del Reglamento general de protección de datos.

5. Sobre la utilización de aplicaciones de mensajería por parte del profesorado para la comunicación con el alumnado, el punto 3.2.7 de la mencionada Resolución de 28 de junio de 2018 indica que, con carácter general, las comunicaciones entre el profesorado y el alumnado tienen que tener lugar dentro del ámbito de la función educativa y no llevarse a cabo a través de aplicaciones de mensajería instantánea. Si hubiera que establecer canales específicos de comunicación, tendrán que emplearse los medios y herramientas establecidos por la conselleria competente en materia de educación y puestas a disposición de alumnado y profesorado o por medio del correo electrónico. Así mismo, cuando la comunicación fuera entre el profesorado y quien ostente la representación legal del alumnado, el punto 3.2.8 señala que las comunicaciones tienen que llevarse a cabo a través de los medios puestos a disposición de los dos por el centro educativo o la conselleria competente en materia de educación.

6. Los tratamientos de datos personales mediante aplicaciones informáticas móviles, conocidas como 'apps', tienen que incluirse en la política de seguridad del centro, como mínimo con las mismas garantías que cualquier otro tratamiento, tal como indica el Informe sobre la utilización por parte de profesorado y alumnado de aplicaciones que almacenan datos en la nube con sistemas ajenos a las plataformas educativas, publicado por la Agencia Española de Protección de Datos (<https://www.aepd.es/media/guias/guia-orientaciones-apps-datos-alumnos.pdf>).

Tal como indica este informe, las aplicaciones que contienen más datos personales del alumnado son los cuadernos de notas de los docentes, que mantienen su progreso y sus calificaciones. Por lo que cualquier aplicación que incluya la identificación del alumno o alumna puede llevar a la elaboración de perfiles según las funcionalidades y la tipología de los datos recopilados. Con los hábitos de navegación, junto con los datos de otros usuarios con los que contacta y su comportamiento educativo, se pueden crear perfiles de usuario susceptibles de ser tratados sin el consentimiento del usuario, bajo la excusa de la mejora del funcionamiento del servicio. Los usuarios se pueden clasificar fácilmente según su actividad, en función de las acciones que realizan, o incluso el tiempo que tardan en realizarlas. Hay que tener en cuenta que las aplicaciones de instalación no asistida en dispositivos móviles inteligentes son capaces de acceder a gran cantidad de datos de carácter personal alma-

gatzemades en el mateix dispositiu, tals com el número d'identificació del terminal, agenda de contactes, imatges o vídeos. A més, aquestes aplicacions poden accedir als sensors del dispositiu i obtindre la ubicació geogràfica, capturar fotos, vídeo o so a través d'aquests.

Per tot això, no es podran utilitzar les plataformes informàtiques o aplicacions informàtiques mòbils (conegeudes com a ‘apps’) diferents de les disposades o autoritzades per la conselleria competent en matèria d’educació, que tinguen com a finalitat:

- a) Tant la comunicació amb les famílies com amb l'alumnat.
- b) El seguiment de l'alumnat a través de quaderns de notes de progrés i la seua qualificació.

CONSIDERACIONS FINALS

1. L'annex d'aquesta resolució serà aplicable per al curs acadèmic 2019-2020, en els centres docents sostinguts amb fons públics de la Comunitat Valenciana que, degudament autoritzats, impartsiquen ensenyaments d'Educació Secundària Obligatoria i de Batxillerat. Als centres privats concertats no serà aplicable el contingut dels subapartats 2.2.1.4.b i 2.2.1.4.c, ni els apartats 4, 5 i 6. La resta d'apartats sí que es consideren aplicables als centres privats concertats perquè es tracta d'aspectes generals que, si bé no són prescriptius, sí que poden considerar-se com a orientatius per a l'organització, però sempre que no s'oposen al que estableix la normativa específica de rang superior aplicable.

2. La direcció de cada centre complirà i farà complir el que estableix aquesta resolució i adoptarà les mesures necessàries perquè el contingut siga conegit per tots els membres de la comunitat educativa.

3. La Inspecció d'Educació vetlarà pel compliment del que estableix aquesta resolució.

4. Les direccions territorials competents en matèria d'educació resoldran, en l'àmbit de la seua competència, els problemes que sorgisquen de l'aplicació d'aquesta resolució.

cenadas en el propio dispositivo, tales como el número de identificación del terminal, agenda de contactos, imágenes o vídeos. Además, estas aplicaciones pueden acceder a los sensores del dispositivo, y obtener la ubicación geográfica, capturar fotos, vídeo o sonido a través de ellos.

Por todo esto, no se podrán utilizar aquellas plataformas informáticas o aplicaciones informáticas móviles (conocidas como ‘apps’), diferentes de las dispuestas o autorizadas por la conselleria competente en materia de educación, que tengan como finalidad:

- a) Tanto la comunicación con las familias, como con el alumnado.
- b) El seguimiento del alumnado a través de cuadernos de notas de progreso y su calificación.

CONSIDERACIONES FINALES

1. El anexo de esta resolución será de aplicación, para el curso académico 2019-2020, en los centros docentes sostenidos con fondos públicos de la Comunitat Valenciana que, debidamente autorizados, impartan enseñanzas de Educación Secundaria Obligatoria y de Bachillerato. En los centros privados concertados no les será de aplicación el contenido de los subapartados 2.2.1.4.b. y 2.2.1.4.c., y los apartados 4, 5 y 6. El resto de apartados sí que se consideran de aplicación para los centros privados concertados, por tratarse de aspectos generales que, si bien no son prescriptivos, sí que pueden considerarse como orientativos para su organización, pero siempre que no se opongan a lo que establece la normativa específica de rango superior aplicable.

2. La dirección de cada centro cumplirá y hará cumplir lo que establece esta resolución y adoptará las medidas necesarias para que su contenido sea conocido por todos los miembros de la comunidad educativa.

3. La Inspección de Educación velará por el cumplimiento de lo que establece esta resolución.

4. Las direcciones territoriales competentes en materia de educación resolverán, en el ámbito de su competencia, los problemas que surjan de la aplicación de esta resolución.